

4.650 từ
VIỆT - CHĂM
THÔNG DỤNG

4.650 từ
VIỆT - CHĂM
THÔNG DỤNG

Nhà xuất bản Văn hóa - Văn nghệ
2013

Lời vào sách

Thời gian gần đây, trong trao đổi ngày thường, bởi vài nguyên do khác nhau, người Chăm đã phải vay mượn nhiều từ tiếng Việt. Tiếng Chăm - ngôn ngữ của một dân tộc từng xây dựng nền văn hóa văn minh tâm cỡ khu vực - ngày càng rơi rụng. Tình trạng đó, tiếng Chăm trở thành từ ngữ là nguy cơ nhãn tiền.

4.650 từ Việt - Chăm thông dụng được biên soạn nhằm mục đích khiêm tốn là giúp bà con Chăm có số vốn từ cần thiết để nói tiếng mẹ đẻ thông thạo hơn.

1. Cuốn sách gồm 4.650 mục từ thuộc lớp từ căn bản và thường dùng nhất chúng tôi rút ra từ *Từ điển Việt-Chăm dùng trong nhà trường*, 2004, NXB Giáo dục (Inrasara - Phan Xuân Thành) trên nền tảng chọn từ có tần số xuất hiện cao từ *Dictionnaire de Fréquence du Vietnamiens*, Université de Paris VII, do Nguyễn Đức Dân biên soạn. Ban biên tập có tham khảo các công trình xuất bản trước đó:

- *Từ điển Chăm - Việt*, 1995, NXB Khoa học Xã hội.
- *Từ điển Việt - Chăm*, 1996, NXB Khoa học Xã hội.
- *Tự học tiếng Chăm*, 2003, NXB Văn hóa Dân tộc.

2. Mỗi mục từ được bố trí theo thứ tự:

- tiếng Việt.

- tiếng Chăm La-tinh in đậm. Chúng tôi ghi tiếng Chăm La-tinh theo hệ thống dễ đọc đối với người đã rành tiếng Việt, dù chưa biết chữ Chăm truyền thống là *Akhar thrah*.

- tiếng Chăm qua tự dạng *Akhar thrah* ghi theo sách giáo khoa *Ngữ văn Chăm* của Bộ Giáo dục.

- câu hay cụm từ minh họa cho mục từ.

3. Đối với các từ có nhiều nghĩa, chúng tôi đánh dấu bằng số Ả Rập. Ví dụ:

bàn₁ pabān. ပာပာ်ဂါ *Bàn gổ:* Pabān kayau. *Bàn làm việc:* Pabān ngak gruk.

bàn₂ biai. ဝါဝါ *Bàn công việc:* Biai gruk.

Còn đối với các từ chuyển loại thì dùng số La Mã. Ví dụ:

cày I. lingal. လီဂါ *Trâu kéo cày:* Kabao katung lingal. **II. li-wa.** လီဝါ *Cày được ba đám ruộng:* Li-wa hu dwa alok hamu.

Biên soạn cuốn sách nhỏ này, chúng tôi nhận được những góp ý cụ thể của các vị trí thức và các bạn: Nguyễn Văn Tỷ, Lưu Quang Sang, Trà Vigia, Quảng Đại Cẩn, Lưu Văn Đảo, Bá Minh Truyền, Phú Năng Lành, Inrajaka. Các bạn trẻ: Ya Trang, Kiều Maily, Kiều Dung, Như Ý, Davy là những người nhập liệu và chỉnh sửa bản thảo trên máy vi tính.

Ban Biên soạn ghi nhận công lao và xin chân thành cảm ơn sự đóng góp nhiệt tình và quý báu của anh chị và các bạn.

Inrasara

4.650 từ Việt - Chăm thông dụng
được sự tài trợ toàn phần của
Gia đình ông YSA COSIEM - Hoa Kỳ.
BBT xin chân thành cảm ơn.

Tường ám khói: Daning mur-athak.

an ninh imăn. ဣၤနိၣ်အံၤ.

an tâm thug hatai. အထံတၢ်ခၢၣ်.

an toàn throng imăn. ဝါၣ်အိၣ်ဣၤနိၣ်အံၤ.

an ủi ppajông. အၤပၤအံၤအံၤ.

án mạng murtai muruix. အၤမၤအံၤအံၤ.

a a. အံၤ A, mẹ về rồi đây!: A, amək mai pajơ ni!

ác 1. āg. အံၤအံၤ *Hành động ác:*

Angak āg. **2. haroh.** အံၤအံၤ *Rét ác thật:* Li-an haroh.

ác liệt đĩn dãn. အံၤအံၤ အံၤအံၤ.

ác ôn rumuk. အံၤအံၤအံၤ.

ách yau. အံၤအံၤ *Mắc ách trâu:* Twak yau ka kabao.

ai 1. thei. အံၤ *Có ai trong nhà không?:* Hu thei dalam thăng lei?

2. thei. အံၤ *Ai mà biết được:* Thei thi thau hu.

ái ngại kađa. အံၤအံၤ *Ái ngại cho chị ta quá:* Kađa ka ai nan biak.

am hiểu thau haluh. အံၤအံၤ အံၤအံၤ.

ám mur-athak. အံၤအံၤအံၤအံၤ.

áng chừng yom. အံၤအံၤ *Áng chừng bảy bước:* Yom tajuh yām.

anh 1. ai. အံၤ *Anh ruột:* Ai tha tian **2. ai.** အံၤ *Anh bộ đội:* Ai jabôl.

anh chị 1. xa-ai. အံၤအံၤ *Anh chị làm gương cho các em:* Xa-ai ngak kơh ka dôm adei

2. muxa-ai အံၤအံၤ *Nói giọng anh chị:* Đôm pỏic muxa-ai.

anh đúng cahya. အံၤအံၤအံၤ.

anh em adei xa-ai. အံၤအံၤ အံၤအံၤ.

anh hùng I. bijag xaina. အံၤအံၤအံၤ *Người anh hùng dân tộc:* Rabijag xaina

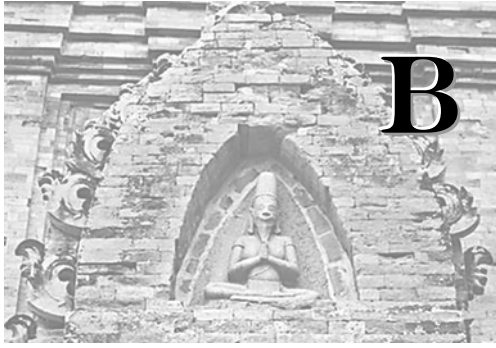
bỏl parān. **II. bijag xaina.** အံၤအံၤအံၤ *Người hành động*

anh hùng: Angak bijag xaina.
anh trai ai likei. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
ảnh binguk thek. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
Chup ảnh: Haluh binguk thek.
ảnh hưởng tôk thit. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
ảnh 1. tanrāk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ánh trắng*: Tanrāk ia bilān. **2. tanrāk.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Đôi mắt ánh lên niềm vui*: Buy tanrāk dalam dwa boh murta.
ảnh sáng tanrāk hadah. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
ao danao. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ao cá*: Danao ikān.
ao ước cong. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ao ước được đi học*: Cong hu thi nao baic.
ào ào jhao jhao 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
áo 1. ao. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Mặc áo mới*: Cūk ao birau. **2. ao.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Áo gót*: Ao patar.
áo ấm ao li-an. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
áo dài ao dhai, ao tajhe. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
áo khoác ao lingiu. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
áo lót ao thāup. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.

áp 1. patug. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Áp tay vào má*: Patug tangin tamur bbök. **2. kajek.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Những ngày áp Tết*: Dôm harei kajek Têt.
áp bức 1. jwak jêk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Áp bức nhân dân*: Jwak jêk bôl bhāp. **2. ajiak.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Chống áp bức*: Padhag thong ajiak.
áp dụng anguy pađar. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫.
ăm ppôk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Mẹ ăm con*: Amêk ppôk anūk.
ăn 1. hwak. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ăn ở nhà*: Hwak pak thāng. **2. bbang.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ăn Tết*: Bbang Têt. **3. lôn.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Xe ăn xăng*: Ridêh lôn xang. **4. bbang.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Bị ăn một con pháo*: Bbang dhit tha drei phāup. **5. bbang.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Bị ăn đòn*: Gök bbang havei. **6. bbang.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Cô ấy rất ăn ảnh*: Nai nan biak bbang binguk thek. **7. bbang.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Một đồng nhân dân tệ ăn mấy đồng Việt Nam*: Tha pajên Lo bbang hadôm pajên Biêt Nam.
ăn cắp klek. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ăn cắp vặt*: Klek bat.

ăn chơi bbang mu-in. ၎င်းက နို့ *Em đã ăn uống gì chưa?* Adei hwak bbang haget pajơ? **2. bbang munhum.** နို့ *Tổ chức ăn uống:* Raup bbang munhum.
ăn gian mu-in blook. နို့က လိုက်။
ăn học baic. ဟော *Nuôi con ăn học:* Rōng anūk baic.
ăn mày I. likau bbang. လိုက်နာ နို့ *Nó đi ăn mà:* Nhu nao likau bbang. II. likau bbang. လိုက်နာ နို့ *Trông như ăn mà:* Mong yau ra likau bbang.
ăn mặc anguy bbang, anguy cūk. နို့က နို့, နို့က နို့။
ăn mừng bbang ôn. နို့ နို့။
ăn nói đôm pōic. နို့က နို့က *Biết ăn nói:* Thau đôm pōic.
ăn ở 1. dōk. နို့က *Thu xếp chỗ ăn ở:* Rami ramik libik dōk. **2. dōk dang.** နို့က နို့ *Ăn ở có tình:* Dōk dang hu tiak.
ăn trộm klek. နို့က။
ăn uống 1. hwak bbang.

ấn nấp daup. 𑜇𑜡𑜃𑜫.	âu yém ppapôn. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜇𑜡𑜃𑜫.
ấn ba-um 𑜇𑜡𑜃𑜫. <i>Ấn đầu</i>	âu balik. 𑜇𑜡𑜃𑜫 <i>Lái xe ầu:</i>
<i>xuong:</i> Ba-um akok trun.	Ba ridêh balik.
ấp 1. karam. 𑜇𑜡𑜃𑜫. <i>Gà áp</i>	ậy 1. dêh. 𑜇𑜡𑜃𑜫 <i>Tôi đã đọc</i>
<i>trung:</i> Murnuk karam. 2.	<i>quyển sách ấy:</i> Dahlak pôiç
ppakam. 𑜇𑜡𑜃𑜫 <i>Me áp con</i>	tapuk dêh pajơ. 2. nan. 𑜇𑜡𑜃𑜫
<i>vào lòng:</i> Amêk ppakam	<i>Ấy, đừng làm thế!:</i> Nan, jôy
anũk tamư tada.	ngak yau nan!

ba klau. 𑜁𑜪𑜫 *Ba trái đu đủ:*
Klau boh lahong.

ba hoa ralô panôic 𑜁𑜪𑜫
𑜁𑜪𑜫𑜫.

bà 1. mūk. 𑜁𑜪𑜫 *Bà ngồi
trong nhà:* Mūk dōk dalam
thāng. **2. mūk.** 𑜁𑜪𑜫 *Bà bán
hàng:* Mūk ppablei kaya
bbang **3. mūk.** 𑜁𑜪𑜫 *Bà chủ
tịch huyện:* Mūk ppô di hwên.

bà con 1. gaup. 𑜁𑜪𑜫 *Người
bà con của tôi:* Gaup dahlak.

2. gaup gan. 𑜁𑜪𑜫 𑜁𑜪𑜫 *Bà
con xóm giếng:* Gaup gan
jek taphia.

bà ngoại mūk. 𑜁𑜪𑜫.

bà nội còk. 𑜁𑜪𑜫.

bả jru. 𑜁𑜪𑜫 *Bả diệt chuột:*
Jru takuh.

bác₁ va. 𑜁𑜪𑜫 *Bác ruột:* Va
phīk. *Bác họ:* Va ppô.

bác₂ ka-ōk. 𑜁𑜪𑜫𑜫 *Bác
mắm:* Ka-ōk murthin.

bác bỏ jrah klāk. 𑜁𑜪𑜫 𑜁𑜪𑜫.

bác sĩ gru mưjru. 𑜁𑜪𑜫 𑜁𑜪𑜫.

bạc₁ 1. pariak. 𑜁𑜪𑜫
Chiếc vòng bạc: Kōng pariak.

2. pariak. 𑜁𑜪𑜫 *Đồng bạc:*
Pajiên pariak. **3. pariak.**

𑜁𑜪𑜫 *Lắm tiền nhiều bạc:*
Jiên canak pariak ribau. **4.**

bươn. 𑜁𑜪𑜫 *Đánh bạc:* Mư-
in bươn.

bạc₂ 1. kōk. 𑜁𑜪𑜫 *Tóc bạc
phơ:* Bbūk patih kōk. **2. thaic**

bar. 𑜁𑜪𑜫 𑜁𑜪𑜫 *Áo bạc màu
rối:* Ao thaic bar pajơ. **3. klōk.**

𑜁𑜪𑜫 *Lúa bị bông bạc:*
Padai klōk.

bài₁ 1. kadha. 𑜁𑜪𑜫 *Một bài
thơ:* Tha kadha ariya. **2.**

phun kadha. 𑜁𑜪𑜫 𑜁𑜪𑜫 *Bài
giảng:* Phun kadha lāng yah.

bài₂ bươn. 𑜁𑜪𑜫 *Đánh bài:*
Mư-in bươn.

bài học 1. kadha baic. 𑜁𑜪𑜫
Nắm vững bài học: Tho

kajap kadha baic. **2. kadha
baic.** 𑜁𑜪𑜫 𑜁𑜪𑜫 *Bài học kinh*

nghiệm: Kadha baic ppamurjag.

bài tập kadha murthram. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bài vở 1. akhar tapuk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bài vở đạo này nhiều quá:* Akhar tapuk kâl ni ralô lô. **2. harak agal.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Có nhiều bài vở gửi đăng báo:* Hu ralô harak agal paywa tagôk bbâup.

bãi₁ hanrai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *bãi ngô:* Hanrai tangoy. *Bãi đất ven sông:* Hanrai krông.

bãi₂ puic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Trống bãi học:* Hagar puic vâ baic.

bãi bỏ yah klāk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bại₁ pran. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bại chân:* Pran takai.

bại₂ alah. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bại trận:* Alah di murthuh.

bại liệt 1. mutai arak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Chân tay bại liệt:* Mutai arak tangin takai. **2. pran.** 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bám 1. gam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đất bám chân:* Halūk gam di takai. **2. ppađam.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bám vào vách đá trèo lên:* Ppađam tamu daning patau kajân tagôk. **3. jwak tha takai.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bám gót người đi trước:* Jwak tha takai urāng nao dahlau. **4. gabbak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bám vào ý kiến cấp trên:* Gabbak tamu ganap mong urāng glōng janung. **5. njūk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Sóng bám vào cha mẹ:* Diiup njūk di amêk amur.

ban 1. nom. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Ban bầu cử:* Nom ppôk rwah. **2. kavôm.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Ban Biên soạn sách chữ Chăm:* Kavôm Twok twah katâp akhar Cam.

ban đêm mưlam. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

ban hành ppatabiak. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

ban ngày harei. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bàn₁ pabân. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bàn gỗ:* Pabân kayau. *Bàn làm việc:* Pabân ngak gрук.

bàn₂ biai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bàn công việc:* Biai gрук.

bàn bạc xĩn biai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bàn cãi biai ppanjaup. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bàn giao jao 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bàn giao công tác*: Jao gruk.

bàn tán đôm bbēg. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bàn tay 1. palāk tangin. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bàn tay được giữ rất sạch*: Khik palāk tangin biak hacih. **2. tangin.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bàn tay người thợ*: Tangin ragei. **3. tangin.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Có bàn tay người khác nhúng vào*: Hu tangin urāng pakan patro tamu.

bàn tính kahria. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bàn tính chuyện làm ăn*: Kahria gruk ngak bbang.

bản₁ palei. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đi vào bản*: Nao tamu palei.

bản₂ 1. bbôn. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bản chép tay*: Bbôn ppavah tangin. **2. blah.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Viết thành hai bản*: Vak jjong dwa blah.

bản chất athal. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bản đồ loh. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bản sắc athal bar. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bản thân prān. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bản thân ai cũng vậy*: Prān thei jāng yau nan.

bán 1. ppablei. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bán hàng ngoài chợ*: Ppablei kabha di darāk. **2. ppablei.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bán nhân phẩm*: Ppablei athal murnuix.

bán đảo bbôn palao. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bạn 1. yut. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bạn thân*: Yut tanhrao. **2. yut.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nước bạn*: la yut.

bạn bè yut cōy. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bàng dana. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Cây bàng*: Phun dana.

bảng 1. loh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bảng đen*: Loh jūk. **2. loh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bảng thống kê*: Loh bbiên dak.

bánh₁ 1. ahār. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bánh ngon quả ngọt*: Ahār bingi boh yamurn. **2. ghôy.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Một bánh xà phòng*: Tha ghôy xabbong.

bánh₂ boh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bánh xe*: Boh ridêh.

bánh tét pei nung. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

bao₁ I. 1. tabīk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bao đựng gạo*: Tabīk padang brah. **2. pōk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bao thuốc lá*: Pōk pakao. **II. vāng.**

𑜋𑜰𑜫 *Tường bao quanh nhà*: Tòk khik gruk dađaup. **2. Daning vāng yong thāng.** **khing.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Bảo đảm nuôi dạy các cháu*: Khing pato pakai dôm kamôn. **II. kajap.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Dây thừng rất đảm bảo*: Talei brung biak kajap. **bảo quản khik ramik.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏.

bao₂ 1. kôr. 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Bao hết công việc nhà*: Kôr abih gruk thāng. **2. payak.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Được bao một bữa cơm rụpư*: Hu payak tha vār bbang mưnhum. **bao giờ 1. habiên.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏𑜏 *Bao giờ anh về?*: Habiên ai mai? **2. tuk halei.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Bao giờ cũng thế*: Tuk halei jāng yau nan. **bao la radam radam.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏. **bao nhiêu 1. hadôm.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Có bao nhiêu người đến?*: Hu hadôm urāng mai? **2. dôm.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Chẳng đáng bao nhiêu, bỏ qua đi*: Ôh đāng dôm, klāk tapa bek. **bao vây ppavāng.** 𑜋𑜰𑜫𑜏. **bảo 1. đôm, laic.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Ai bảo với anh điều đó?*: Thei đôm thong ai boh nan? **2. pađar.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Bảo gì thì làm nấy*: Pađar gêk ngak nan. **bảo đảm I. 1. tók khik.** 𑜋𑜰𑜫𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏 *Bảo đảm giữ bí mật*:

Tòk khik gruk dađaup. **2. khing.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Bảo đảm nuôi dạy các cháu*: Khing pato pakai dôm kamôn. **II. kajap.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Dây thừng rất đảm bảo*: Talei brung biak kajap. **bảo quản khik ramik.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏. **bảo tàng gilang yao.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏. **bảo tồn ppamurthrong.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏𑜏𑜏. **bảo vệ I. 1. khik.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Bảo vệ rừng*: Khik glai. **2. ppacang khik, lagxa.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Bảo vệ ý kiến*: Ppacang khik ganap mong. **II. rakhik.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏𑜏 *Báo với bảo vệ*: Ppathau thong rakhik. **bão ribūk.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏𑜏 *Trời sắp có bão*: Lingīk thi ribūk. **báo I. bbāup.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Đọc báo*: Pôic bbāup. **II. brei thau.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏 *Báo cho bạn biết tin*: Brei ka yut thau khao. **báo cáo ppathau.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏𑜏𑜏 *Báo cáo thời sự*: Ppathau ka gruk urak. **báo động ppatajôt.** 𑜋𑜰𑜫𑜏𑜏𑜏𑜏𑜏.

bạo tamur januk. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cô gái này rất bạo:* Muget xit ni biak tamur januk.

bát pangin. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Rửa bát:* Pathāk pangin.

bay 1. 1. par. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chim bay đi:* Ciim par nao. 2. par. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cờ bay trước gió:* Hala dōk par dalam angin. 3. par. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đạn bay véo véo:* Anūk phao par viu viu. 4. par. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Rượu bay hết mùi:* Alag par abih haup. II. tha bblek. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chối bay:* Kamlah tha bblek.

bày 1. parāng. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bày hàng ra bán:* Parāng kaya kār tabiak ppablei. 2. parāng. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cảnh vật bày ra trước mắt:* Tathwik parāng tabiak anak murta. 3. ppanurh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bày việc ra mà làm:* Ppanurh gрук tabiak bloh ngak.

bày₂ pato, bial. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bày cách làm ăn:* Pato ganap ngak bbang.

bảy tajuh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bảy ngày:* Tajuh harei.

bác 1. ut. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nhà xây hướng bắc:* Thāng ngak adih ut. 2. birāk. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ra Bắc công tác:* Tabiak birāk ngak gрук.

bác₂ crōng. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bác cầu qua sông:* Crōng tatwa tapa krōng.

băm tacoh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Băm thịt:* Tacoh rilo.

băn khoăn uh tarak. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

bắn 1. cuh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bắn súng:* Cuh phao. 2. taprah. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bùn bắn vào quần áo:* Gluh taprah tamur khan ao. 3. kađoh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bắn tảng đá lên:* Kađoh boh patau tagōk. 4. ppađōic. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bắn tin cho nhau biết:* Ppađōic khao ka gaup thau. 5. panurh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bắn cung:* Panurh thrūk.

bắn phá cuh pparōng. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

băng₁ tapōl. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bất một băng cướp:* Muk tha tapōl poh blah.

băng₂ bbang. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Băng đạn:* Bbang anūk phao.

băng₃ I. 1. bbang. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Băng tang:* Bbang kayam. 2. jih padiên. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thay*

băng cho bệnh nhân: Xalij jih padiên ka rarwak. II. **diên**. ᨧᨶᨶᨶᨶᨶ *Băng vết thương lại*: Diên pabah lika vơk.

băng₁ I. **thrang**. ᨧᨶᨶ *Băng qua cánh đồng*: Thrang tapa tanran hamu. II. **1. hiar**. ᨧᨶᨶᨶ *Nước cuốn băng đi*: la javing hiar nao. **2. lwang**. ᨧᨶᨶᨶ *Thăng băng*: Tapak lwang.

băng₁ **1. kaxan**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Viết giấy để làm băng*: Vak harak pioh ngak kaxan. **2. kaxan**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Thi để lấy băng*: Ppakacah pioh muk kaxan.

băng₂ **dơ**. ᨧᨶᨶ *Hai đứa trẻ cao bằng nhau*: Dwa anūk neh glōng dơ gaup.

băng₃ **đāup**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Đất bằng*: Tanurh đāup.

băng₄ **1. mung**. ᨧᨶᨶ *Cốc bằng thủy tinh*: Li mung kaca. **2. mung**. ᨧᨶᨶ *Ấn bằng dũa*: Bbang mung gai dwoh.

băng₅ **bi**. ᨧᨶᨶ *Làm cho băng được*: Ngak bihu.

bấp **1. tangoy**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Bấp ngở*: Đo tangoy. **2. jamōg**. ᨧᨶᨶᨶᨶᨶ *Bấp chuối*: Jamōg patei.

bấp tay boh hapal. ᨧᨶᨶᨶ ᨧᨶᨶᨶᨶ *Bấp chân*: Boh patih.

bắt **1. pah**. ᨧᨶᨶ *Mèo bắt được con chuột*: Muryao pah hu anūk takuh. **2. muk**. ᨧᨶᨶᨶ *Bắt được thư nhà*: Muk hu harak mung thāng. **3. muk**. ᨧᨶᨶᨶ *Bắt lỗi chính xác*: Muk khacoh raci. **4. muk**. ᨧᨶᨶᨶ *Bắt liên lạc*: Muk paxa.

bắt chước bblah. ᨧᨶᨶᨶᨶ.

bắt đầu raup. ᨧᨶᨶᨶ *Bắt đầu làm việc*: Raup ngak gruk.

bắt tay **1. tho tangin**. ᨧᨶᨶᨶᨶᨶ *Bắt tay chào tạm biệt*: Tho tangin xalām pparalao.

2. muk tangin. ᨧᨶᨶᨶᨶᨶ *Bắt tay nhau để cùng làm ăn*: Muk tangin gaup pioh ngak bbang. **3. trun**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Bắt tay vào công việc ngay*: Trun tamur gruk ngak mulang.

bạc **1. pakat**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Cầu thang bốn bậc*: Takai linhān ppāk pakat. **2. pakat**. ᨧᨶᨶᨶᨶ *Bạc đại học*: Pakat baic prong. **3. ppô**. ᨧᨶᨶᨶ *Bạc anh hùng*: Ppô bijag xaina.

bầm birah. ʋi:ŋə *Bầm mắt:* Birah bbök.

bám 1. ta-iak. ʋə:ŋə *Bám nút điện:* Ta-iak tanwak tanrāk gôm. **2. keh.** ʋə:ŋə *Bám nhau cườì:* Keh gaup klao.

bản 1. murlak. ʋə:ŋə *Bản tay bé bản quá:* Palāk tangin axīt murlak đei. **2. murag.** ʋə:ŋə *Tính bản:* Tung tian murag.

bận₁ bbang. ʋə:ŋə *Ngày hai bận đi làm:* Harei dwa bbang nao ngak.

bận₂ jal. ʋə:ŋə *Đạo này bận quá:* Rah ni mai jal lô.

bận rộn jal thuar. ʋə:ŋə ʋə:ŋə.

bâng khuâng ha-uh ha-ôn. ʋə:ŋə ʋə:ŋə.

bắt khuấy dran. ʋə:ŋə *Một con người bắt khuấy:* Tha urāng dran.

bắt ngờ takatwak. ʋə:ŋə.

bắt tỉnh languk. ʋə:ŋə.

bật 1. taklot. ʋə:ŋə *Bảo làm bật góc cây:* Ribūk ngak taklot agha phun. **2. cagloh.** ʋə:ŋə *Bật cườì:* Cagloh klao.

3. teh. ʋə:ŋə *Bật lửa hút thuốc:* Teh kading nhjūk pakao.

bầu₁ 1. kadoh. ʋə:ŋə *Một giàn bầu:* Tha rajām kadoh. **2. kadoh.** ʋə:ŋə *Bầu rọu:* Kadoh alag.

bầu₂ ppôk. ʋə:ŋə *Bầu trướng thôn:* Ppôk ppô palei.

bầu bạn yut cõy. ʋə:ŋə ʋə:ŋə.

bầu củ rwah ppôk. ʋə:ŋə ʋə:ŋə.

bầu trời lapāng. ʋə:ŋə.

bây giờ urak ni. ʋə:ŋə ʋə:ŋə.

bây tapôl. ʋə:ŋə *Một bày gà:* Tha tapôl mưnuk.

bấy kadoh. ʋə:ŋə. *Đòn bấy:* Gai kadoh.

bấy I. rijwak, jung, gê. ʋə:ŋə ʋə:ŋə *Con thú sa bấy:* Athur bhiệp gōk rijwak. **II. buh.** ʋə:ŋə *Chẳng bấy được con nào:* Ôh buh hu drei halei.

bậy balik. ʋə:ŋə *Bậy bạ:* Balik batal.

bẻ 1. joh. ʋə:ŋə *Bẻ cành cây:* Joh dhăn kayau. **2. joh.** ʋə:ŋə *Bẻ cổ áo:* Joh takôy ao. **3.**

joh. ဘော်ဂ် *Nói thế, chẳng ai*
bể được: Đôm yau nan ôh
 thei joh hu.

bē gloh bbōk. ငွေ့ဂ် ဂွေ့ဂ်က
Làm cho bē mặt: Ngak ka
 gloh bbōk.

bé I. axīt. ဂွေ့ဂ်က *Chiếc này*
bé hơn chiếc kia: Kleh ni axīt
 bblwak di kleh dēh. **II. axīt.**
 ဂွေ့ဂ်က *Bé ở nhà rất ngoan:*
 Axīt dōk di thāng biak limeh.

bé nhỏ axīt. ဂွေ့ဂ်က *Một căn*
phòng bé nhỏ: Tha ravāng
 aduk axīt.

bén halwok. ဘော့က *Dao rất*
bén: To biak halwok.

bèò njam njuric. ငွေ့ဂ် ငွေ့ဂ်က
Bèò giạt: Njam njuric thōk.

béo 1. lamurk. ဘော့က *Con*
lợn béo: Pabuy lamurk. **2.**
lamurk. ဘော့က *Chất béo:*
 Athal lamurk.

bē₁ limo li-ôy. ငွေ့ဂ်က
 ငွေ့ဂ်က *Hai con bê theo mẹ:*
 Dwa drei limo li-ôy tuy amēk.

bē₂ ppōk. ဂွေ့ဂ်က *Bê hòn đá*
sang một bên: Ppōk patau
 tapa tha gah.

bè 1. atha. ဂွေ့ဂ်က *Bê rộng:*
 Atha gan. **2. gah.** ငွေ့ဂ်က *Bốn bề*
là rừng núi: Ppāk gah xang
 glai cōk. **3. gilōng.** ငွေ့ဂ်က *Khỏ*
cực trãm bề: Khô rabbah
 graup gilōng.

bē₁ tabang. ဘော့က *Bể chứa*
nuớc: Tabang padang ia.

bē₂ bbeh, kacang. ဂွေ့ဂ်က
 ဂွေ့ဂ်က *Chén bề:* Pangin bbeh.

bé ppōk. ဂွေ့ဂ်က *Mẹ bé con:*
 Amēk ppōk anūk.

bên 1. gah. ငွေ့ဂ်က *Bên trái:*
 Gah iu. **2. gah.** ငွေ့ဂ်က *Hai bên*
cùng có lợi: Dwa gah jāng
 hu laba.

bên 1. kajap. ဂွေ့ဂ်က *Sợi*
dây bên: Dang talei kajap. **2.**
khang. ဂွေ့ဂ်က *Bên lòng:* Khang
 hatai.

bên bì tanram kajap. ဂွေ့ဂ်က
 ဂွေ့ဂ်က.

bên vững khang kajap.
 ဂွေ့ဂ်က ဂွေ့ဂ်က.

bén 1. tapiên. ဂွေ့ဂ်က *Bén*
sông xưa: Tapiên krōng
 murkāl. **2. lanurh.** ဂွေ့ဂ်က *Tàu*
xuất bên: Ahōk tabiak di
 lanurh.

bện pabut, pacan. ဘော့က
 ဘော့က *Bện thừng:* Pabut
 brung.

bệnh kar dađaup. ករា ឆ្មាត្រា *Bệnh con: Kar dađaup anūk.*

bệnh rwak. រុក *Hay bệnh vậ:* Tariêng di rwak bat.

bệnh viện thăng mujru. វេជ្ជសាលា

bệnh xá thăng mujru xit. វេជ្ជសាលា

bếp 1. cakrān. ក្រណាត់ *Bếp độn:* Cakrān tanrāk gôm. **2. gīng.** ភ្នំ *Nhà bếp:* Thăng gīng.

bí, plôy. ម្រា *Trồng bí:* Pala plôy.

bí₂ 1. rakak. ក្រណាត់ *Căn phòng bí hơi:* Aduk rakak yava angin. **2. jal.** ក្រណាត់ *Gỡ thố bí:* Ppaklah jal.

bí mật halaup, dađaup kavok. ម្រា ឆ្មាត្រា ក្រណាត់

bí thư bbik thư. មន្ត្រី

bị₁ kadung, tabik. ក្រណាត់ ភ្នំ *Bị gạo:* Kadung brah.

bị₂ gōk. ភ្នំ *Bị óm:* Gōk rwak.

bị thương bathah. បាត់

bia₁ tape. ម្រា *Uống bia:* Munhum tape.

bia₂ 1. hayap. ម្រា *Dụng bia:* Ppadang hayap. **2. munug.** ម្រា *Bán bia:* Cuh munug.

bija munuh. ម្រា *Bija chuyện đũa vui:* Munuh kadha pakru klao.

bịch tabik. ភ្នំ *Bịch đụng thốc:* Tabik ppadang padai.

biéc thiak. ម្រា *Non xanh nước biéc:* Cok hajao ia thiak.

biên₁ cām. ម្រា *Bóng ra ngoài hiên:* Boh bilong tabiak lingiu cām.

biên₂ 1. xarak. ម្រា *Biên máy chữ cho em:* Xarak dôm boh akhar ka adei. **2. cwak.** ម្រា *Tự biên:* Éng cwak.

biên giới cām ia. ម្រា

biên₁ tathik. ភ្នំ *Đi nghỉ mát ở biển:* Nao padei pađiak pak tathik.

biên₂ loh. ភ្នំ *Biển số xe:* Loh āngka ridêh.

biên l. 1. throh. ម្រា *Biên thành con voi trắng:* Throh jiong limun kōk. **2. lihik.**

လီဝိက *Chiéc ví bién đầu* *Lời bình xác đáng*: Panôic
mát: Kadung lihik pak halei
 dhit. II. **dhit**. ဂရိတ် *Chạy bién*
về nhà: Đòic nao thāng dhit.
bién pháp ganap ppayah.
 လာရှော့ခါ အာဂရု.
biéng alah. ဒွာလာ့ *Trẻ biéng*
ăn: Rineh alah di bbang.
biét 1. krun. ငြော့ *Đã biét*
mặt từ lâu: Krun bbōk mung
 livīk pajơ. **2. thau**. အာရှ *Biét*
bơi: Thau lōy.
biét điều thau kadha. အာရှ
 ကုဂ်.
biét ơn thau karūn. အာရှ
 ကုဂ်.
biểu diễn pahơh ppamong.
 ဘာသာ့ အာဂရု.
biểu dương pahơh
ppabbōh. ဘာသာ့ အာဂရု.
biểu alin. ဒွာလာ့ *Biểu quà*:
 Alin kaya.
binh lính bōi bala. ဂဟလာ
 ဟလာ.
bình₁ ũk. ဝိက *Bình hoa*
trang trí phòng: ũk pingu
 wơk aduk.
bình₂ 1. ppakrāp. အင်္ဂြိတ်
Bình công: Ppakrāp kong. **2.**
biai, taphir. ဂဟလာ ဂဟလာဂ်

bo bo tha rajang. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bo bo giữ cửa:* Tha rajang khik drap.

bò₁ limo. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nuôi bò:* Rōng limo. *Cấp bò cây:* Yau limo li-wa.

bò₂ 1. thro. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Rấn bò:* Ula thro. **2. rōy.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đưa bé tập bò:* Anūk kamār thram rōy. **3. thro.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Muróp bò lên giàn:* Phun tól thro tagōk rajām.

bỏ 1. buh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ tiền vào ống:* Buh jiên tamư đing. **2. buh.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ vốn ra làm ăn:* Buh jiên phun tabiak ngak bbang. **3. loh.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ màn xuống:* Loh jrai trun. **4. klāk.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ nhà ra đi:* Klāk thāng nao. **5. klāk.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Vợ chồng bỏ nhau:* Hadiiup pathāng klāk gaup.

bỏ qua 1. klāk tapa. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ qua vài công đoạn:* Klāk tapa dōm nōic. **2. lōy tapa.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ qua cơ hội tốt:* Lōy tapa binhōr thiam. **3. brei tapa.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bỏ qua khuyết điểm của bạn:* Brei tapa khacoh yut.

bó I. 1. ppapōk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bó thành từng bó một:* Ppapōk jjong yāup pōk. **2. iōp.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Mặc áo bó lấy thân:* Cūk ao iōp rūp. **II. pōk.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Mua một bó hoa:* Blei tha pōk bingu.

bọ mudôn. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫

bóc pok, klot, lōk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bóc bánh chưng:* Lōk pei nung.

bóc lột njuk njak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫

bọc I. ppapōk, đung. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bọc gói hàng:* Ppapōk đung kaya kār. **II. nung, pōk.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Một bọc hành lý:* Tha pōk kaya jalān.

bói₁ imiêng, glang. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Xem bói:* lok imiêng.

bói₂ tabiak catai. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nhân năm nay mới bói:* Darāng thun ni birau tabiak catai.

bom bbôm. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Máy bay ném bom:* Ahōk ppalek bbôm.

bom đạn phao carong. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫

bón₁ crōk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bón cơm:* Crōk lithei.

bón₂ pađar. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Bón phân làm cỏ:* Pađar khak ngak harok.

bọn 1. mưnok, khol, tapôl. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bọn trẻ:* Mưnok rineh. **2. tapôl.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bọn trộm cắp:* Tapôl klek bbang.

bong bóng 1. blung. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Bong bóng cá:* Blung ikân. **2. paraboh.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bong bóng xà phòng:* Paraboh xabbong.

bóng₁ kamāng. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Rang bóng:* Hana kamāng.

bóng₂ 1. bađung. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bông nước sôi:* Bađung di ia pađiak. **2. hiak.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Nói bóng cả cổ:* Đôm hiak tarakông.

bóng₁ I. 1. haluy. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Ngồi dưới bóng cây:* Dōk ala haluy kayau. **2. tanrāk.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bóng trắng lúc mờ lúc tỏ:* Tanrāk ia bilān tuk khi tuk hadah. **3. binguk.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Soi bóng dưới mặt hồ:* Paxāng binguk di ia kavei. **4. ar.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Nói bóng nói gió:* Đôm ar đôm katê. **II. njwōh.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Đầu chải thật bóng:* Akok kwa biak njwōh.

bóng₂ 1. bilong. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Mua quả bóng để đá:* Blei boh bilong piơh coh. **2. blung.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Thả quả bóng đủ các màu:* Ppapar blung rim bar.

bóng₃ blung. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Đèn bị vỡ bóng:* Mưnhūr̄k pacah blung.

bóng bàn bban pabān. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄.

bóng chuyền bban tōng. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄.

bóng đá bban coh. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄.

bóng tối xūp. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Đi trong bóng tối:* Nao dalam xūp.

bóp 1. ta-iak. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bóp nát quả cam:* Ta-iak pacah boh krôic. **2. ta-iak.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bóp còi:* Ta-iak kadêt.

bồ bbô. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Mua bồ cho trẻ:* Blei bbô ka raneh.

bồ ratang. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bồ đựng thóc:* Ratang padang padai.

bồ câu katrau. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄.

bố₁ 1. blah. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bố củi:* Blah njuh. **2. tiak.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄 *Bố cau:* Tiak panung. **3. blāk.** 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜁𑜂𑜆𑜄

Nhảy bổ vào: Plong blāk kabha tagôk ridêh. **3. ppapar.** tamư. ខ្មែរ *Bảo bác cả mái nhà:* Ribūk ppapar pabung thăng.

bổ₂ ppabak. ខ្មែរ *Thuốc* Ribūk ppapar pabung thăng.
bổ: Jru ppabak.

bổ amư. ភ្នំ *Bổ đi rừng* **bổc₂ 1. takaplung.** ភ្នំ
rô: Amư nao glai pajơ. Dhul takaplung lĩn lingĩk. **2. ju.** ភ្នំ
bổ trí radak. ខ្មែរ. *Con giận bổc lên:* Binhôr dangih ju tagôk. **3. hôi.** ភ្នំ
bộ₁ 1. mưngak. ភ្នំ *Tính hay bổc:* Munuh tariêng di hôi.
bộ chưa hiểu: Mưngak yau Ppabidāng. **bộc lộ 1. ppabidāng.** ភ្នំ
*ka ô thau. 2. bbōk. ភ្នំ *Bộ* ខ្មែរ *Bộ lộ khuyết điếm:* Ppabidāng dôm khacoh. **2.**
nó thì làm ăn gì: Bbōk nhu Ppahwong. ខ្មែរ *Bộc lộ*
ngak gèk kaic. Ppahwong tiak. **ppahwong.** ខ្មែរ *Bộc lộ*
bộ₂ thông. ភ្នំ *Bộ đồ nghề:* *tin cậy:* Ppahwong tiak.
Thong kaya rabbo. **bôi luk.** ភ្នំ *Bôi bán:* Luk
bộ₃ bbô. ភ្នំ *Bộ giáo dục:* mulak.
Bbô pato pakai. **bôi dưỡng bô bak.** ភ្នំ
bộ₄ 1. tanưh. ភ្នំ *Đường* ភ្នំ
bộ: Jalān tanưh. **2. takai.** ភ្នំ
Đi bộ: Nao takai. **3.** ភ្នំ
tangin thoh. ភ្នំ *Đánh bộ với lính:* Atōng
Đánh bộ với lính: Atōng tangin thoh thông lin.
bộ đội bbô đôy. ភ្នំ ភ្នំ
bộ phận pabha, avān. ភ្នំ
Đội bộ: ភ្នំ ភ្នំ
bổc₁ 1. cog. ភ្នំ *Bổc một* ភ្នំ
nấm gạo: Cog tha kacao ភ្នំ
brah. **2. ppatagôk.** ខ្មែរ *Bổc hàng lên xe:* Ppatagôk
kabha tagôk ridêh. **3. ppapar.** ខ្មែរ
Bảo bác cả mái nhà: Ribūk ppapar pabung thăng.
bổc₂ 1. takaplung. ភ្នំ
Bụi bổc mù trời: Dhul takaplung lĩn lingĩk. **2. ju.** ភ្នំ
Con giận bổc lên: Binhôr dangih ju tagôk. **3. hôi.** ភ្នំ
Tính hay bổc: Munuh tariêng di hôi.
bộc lộ 1. ppabidāng. ភ្នំ
Bộc lộ khuyết điếm: Ppabidāng dôm khacoh. **2.**
ppahwong. ខ្មែរ *Bộc lộ*
tin cậy: Ppahwong tiak.
bôi luk. ភ្នំ *Bôi bán:* Luk
mulak.
bôi dưỡng bô bak. ភ្នំ
ភ្នំ
bôi thường crah. ភ្នំ
bôi rôi mưbuk mưbar, vo. ភ្នំ
Đường bộ: ភ្នំ
bôn 1. cau. ភ្នំ *Bôn táim:* ភ្នំ
Cau mưnei. **2. cau.** ភ្នំ
Bôn hoa: Cau bingu.
bôn chôn ha-uh ha-ôn. ភ្នំ
ភ្នំ
bón ppāk. ភ្នំ *Bón con gà:* Ppāk drei munuk.*

bông₁ ppôk. မေ့က *Mẹ bông con:* Amēk ppôk anūk.

bông₂ blong. ငါ့ *Nước sôi bông lên:* la ju blong tagôk.

bổng halông. ဘာကော *Nhấc bông lên cao:* Vơh halông tagôk glông.

bổng xak. သာက *Đang nắng bông mưa:* Dôk kruh pađiak xak hajān.

bổng nhiên dōk di thoh. သွန်ကန် ဘီ ဘီရ.

bột 1. tapung. ဓာတ် *Bột gạo:* Tapung brah. **2. tapung.** ဓာတ် *Bột màu:* Tapung bar.

bờ 1. ār. မှီရ *Bờ ruộng:* Ār hamu. **2. kōng.** ကန် *Bờ rào:* Kōng paga.

bơi 1. lōy. ကောက *Cá bơi trong nước:* lkān lōy dalam ia. **2. vah.** သွေ့ *Bơi thuyền:* Vah gilai.

bởi kaywa. ကာနို *Cây gậy bởi trận bão:* Phun jaloh kaywa binhôr ribūk.

bới 1. prah. ငြော့ *Gà bới rác:* Mưnuk prah harok. **2. kakoh.** ကာနို *Bới chuyện xấu:* Kakoh kadha jhāk.

bớt thiak. သောက *Bớt một ít:* Thiak tha xit.

bù nhìn mưnưg. မာကော.

bú mam. ခို *Cho con bú:* Brei ka anūk mam.

bùa agamưh, gun. မွာကော *Bùa hộ mệnh:* Agamưh khik thap xwan.

bũa vāng. သွန် *Bũa lưới bắt cá:* Vāng nhôl muk ikān.

búa vảy ppavāng. သွန်.

búa 1. amu. မွာသို *Búa đóng đĩnh:* Amu pang đin. **2. bbrôk.** မြေကော *Búa bổ củi:* Bbrôk blah njuh.

bụi₁ bbul, rôm, labūk. သွေ့ *လှေကား Bụi cây:* Labūk phun.

bụi₂ dhul. သောက *Phủi bụi vai áo:* Tapoh dhul di bira ao.

bùn gluh. သော *Chân tay dính đày bùn:* Tangin takai bak dôm gluh.

bún pei cug. ခို *ဘဝင် ၏ Bún:* Bbang pei cug.

bùng blau. သော *Cháy bùng lên:* Bbang blau tagôk.

bụng 1. tian. ဓာတ် *Đau bụng:* Pađik tian. **2. tian.**

𑜋𑜃𑜂𑜫 *Không để bụng:* Õh
 buh tamư tian. **3. tung.** 𑜇
Bụng lờ: Tung cakrān.
bụng dạ 1. tung tian. 𑜇
 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Bụng dạ đau liên
 miên:* Tung tian padīk òh loh
 lờy. **2. tung hatai.** 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
Bụng dạ nham hiểm: Tung
 hatai dadaup jhāk.
buộc 1. ikak. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buộc
 trâu:* Ikak kabao. **2. tatok tian.**
 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buộc phải làm trái ý:*
 Tatok tian ngak karei di
 jamal.
buổi 1. vār. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buổi sáng:*
 Vār pagê. **2. harei, kāl.** 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buổi ra đi:* Harei tabiak
 nao.
buồm rayār. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
buôn₁ palei. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Người già
 trong buôn:* Urāng taha
 dalam palei.
buôn₂ ikak. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Người đi
 buôn:* Urāng nao ikak.
buôn bán ppablei talei.
 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫.
buôn₁ 1. padrôy. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
Nó đang buồn: Nhu dōk
 padrôy. **2. taba.** 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buồn
 miệng hát vài câu:* Taba
 pabah doh dwa klau kanēn.
buôn₂ 1. takru. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buồn
 ngủ:* Takru đih, tōk vah. **2.
 yom.** 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chẳng buồn làm:*
 Õh yom thi ngak.
buông 1. ppalek. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
Buông dừa đứng lên: Ppalek
 dwōh dang tagōk. **2. ppalao.**
 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buông mình xuống:*
 Ppalao drei trun.
buông₁ 1. mông. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
Buông chuối: Mông patei. **2.
 ravāng.** 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buông gan:*
 Ravāng hatai.
buông₂ aduk. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Buông
 ngủ:* Aduk đih.
bút bbut. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Một cây bút
 máy:* Tha bbek bbut maic.
bút chì bbut tamrāk. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫.
bút máy bbut maic. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫
 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫.
bừa₁ I. hakam. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Trâu
 kéo bừa:* Kabao katung
 hakam. **II. hakam.** 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Bừa
 thật kỹ:* Hakam biak tathak.
bừa₂ bāl. 𑜇 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Làm bừa cho
 xong việc:* Ngak bāl ka
 bibloh gрук.

bữa blah. 𑜋𑜃𑜫 *Bữa củi:* Blah njuh.

bữa 1. vār. 𑜋𑜃𑜫 *Ăn ngày ba bữa:* Hwak tha harei klau vār.

2. kāl. 𑜋𑜃𑜫 *Một bữa no đòn:* Tha kāl njōk havei.

bức₁ blah. 𑜋𑜃𑜫 *Bức tranh:* Blah tathwik.

bức₂ tatok. 𑜋𑜃𑜫 *Bức địch ra hàng:* Tatok khamang tabiak halār alah.

bức₃ blau. 𑜋𑜃𑜫 *Trời bức quá:* Lingik blau biak.

bực ppatrak. 𑜋𑜃𑜫 *Nghĩ mà bực:* Xanung bloh ppatrak.

bưng ppōk. 𑜋𑜃𑜫 *Bưng bát cơm:* Ppōk jaluk lithei.

bưng bít ppalam. 𑜋𑜃𑜫.

bùng blau. 𑜋𑜃𑜫 *Bùng cháy:* Bbang blau.

búng rôk. 𑜋𑜃𑜫 *Búng cây:* Rôk phun.

bước I. 1. yām. 𑜋𑜃𑜫 *Bước đi:* Yām nao. **2. lakao.** 𑜋𑜃𑜫 *Bước sang năm mới:* Lakao tapa thun birau. II. **1. yām.** 𑜋𑜃𑜫 *Cất bước:* Ppōk yām. **2. yām.** 𑜋𑜃𑜫 *Cách nhau vài bước:* Hađoh di gaup dôm yām. **3. yām.** 𑜋𑜃𑜫 *Tiến hành từng bước:* Yătrak yāup yām.

bưởi bung. 𑜋𑜃𑜫 *Giống bưởi ngọt:* Pajeh bung yamun.

bướm kadit. 𑜋𑜃𑜫 *Bướm trắng:* Kadit patih.

bướng bình kang akok. 𑜋𑜃𑜫.

bút 1. ruic. 𑜋𑜃𑜫 *Bút dây động rừng:* Ruic harek mugei rôm. **2. pparuic.** 𑜋𑜃𑜫 *Bút khỏi đội hình:* Pparuic tabiak di puk thek.

C

minh vào thân cây: Kabao tathān rūp tamư phun kayau.
cà chua trong đê. ភ្នំពេញ

cả I. 1. inư, prong. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
Đũa cả: Gai dwoh prong. 2.
graup. ភ្នំពេញ *Cả nước biết:*
Graup ia thau. II. min. ភ្នំពេញ
Chưa ai đến cả: Ka thei mai ô min.

ca₁ 1. ka. ភ្នំពេញ *Chiếc ca: Boh ka.* 2. **ka.** ភ្នំពេញ *Đong đây ka: Hakak bak ka.*

ca₂ 1. avār. ភ្នំពេញ *Làm ca đê:m: Ngak avār mưlam.*

ca₃ ka. ភ្នំពេញ *Ca cấp cứu: Ka ukam ukat.*

ca dao panôic pađit. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

ca hát doh ayong. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

ca múa doh tamia. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

ca ngồi ppôk mưyom. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

ca nhạc phling. ភ្នំពេញ

cà₁ trong. ភ្នំពេញ *Ăn cơm với cà: Hwak thong boh trong.*

cà₂ tathān. ភ្នំពេញ *Trâu cà*

cả thấy abih cih. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
Cả thấy có năm người: Abih cih hu limư urāng.

cá₁ ikān. ភ្នំពេញ *Nuôi cá nước ngọt: Rōng ikān ia taba.*

cá₂ pacap. ភ្នំពេញ *Cá nhau xem đội nào thắng: Pacap gaup iok puk halei jai.*

cá rô ikān krwak. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

cá trê ikān kan. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ

các dôm. ភ្នំពេញ *Các bạn học: Dôm yut baic.*

cách₁ ganap. ភ្នំពេញ *Cách làm: Ganap ngak.*

cách₂ hađoh, athwa. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ
Cách nhau một con sông: Hađoh di gaup tha boh krōng.

cách ly ppa-atah. វាដាច់។

cài 1. buh. ឃ្មុំ *Cài nút áo:* Buh kacing ao. **2. ppalwak.** វាជ្រា *Cài người vào hàng ngũ địch:* Ppalwak mưnuix tamư puk thek khamang.

cải njam kai. ក្លៀន ខ្លា *Canh rau cải:* la habai njam kai.

cải tạo 1. ppathiam. វាស្រាវ *Cải tạo phạm nhân:* Ppathiam raglaic. **2. ppabirau.** វាស្រាវ *Cải tạo cơ sở vật chất:* Ppabirau pabên athal mưnưg.

cải thiện ppagho. វាស្រាវ។

cải tiến ppatagôk. វាស្រាវ។

cãi nhau mưlah gaup. វាស្រាវ។

cái₁ I. 1. inư. ក្លៀន *Con đại cái mang:* Anưk gila inư ciiup đwa. **2. mư-eh.** វាស្រាវ *Cái Thủy đến chơi:* Mư-eh Thuy mai mư-in. **3. athar.** វាស្រាវ *Nó chỉ ăn cái, chưa nưóc lại:* Nhu yom bbang athar min, lôy ia vưk. **II. 1. binai.** វាស្រាវ *Lợn cái:* Pabuy binai. **2. inư.** ក្លៀន *Cột cái:* Gang inư.

cái₂ 1. gruk, pakār. ក្លៀន វាស្រាវ *Cái ăn, cái ở:* Gruk bbang, gruk dōk. *Cái đẹp:* Pakār thiam. **2. boh, anưk.** វាស្រាវ វាស្រាវ *Cái nhà:* Boh thāng.

cam₁ krōic. ក្លៀន *Quả cam:* Boh krōic.

cam₂ halār. វាស្រាវ *Vi nưóc chết cũng cam:* Ywa ia mutai jāng halār.

cam đoan đwan lek. វាស្រាវ វាស្រាវ។

cam kết đwan pacap, janji. វាស្រាវ វាស្រាវ វាស្រាវ។

cảm ligah li-an. វាស្រាវ វាស្រាវ *Bị cảm nhẹ:* Gōk ligah li-an njōl.

cảm động padrut, ganưh. វាស្រាវ វាស្រាវ។

cảm giác ganưh. វាស្រាវ *Có cảm giác lạnh:* Hu ganưh li-an.

cảm nghĩ ganưh xanưng. វាស្រាវ វាស្រាវ។

cảm ơn đwa karūn. វាស្រាវ វាស្រាវ។

can ghak. វាស្រាវ *Can bạn:* Ghak yut.

cản I. **ppacang**. 𑜋𑜃𑜫 *Cản gió*: Ppacang angin. *Rừng cây cản gió*: Phun glai ppacang angin. II. **dak**. 𑜋𑜃𑜫 *Đắp cản trên sông*: Bok dak di krōng.

càng 1. **ginrōng**. 𑜋𑜃𑜫 *Càng cua*: Ginrōng arōng. 2. **ganiêup**. 𑜋𑜃𑜫 *Càng xe*: Ganiêup ridêh.

cảng tang ahök. 𑜋𑜃𑜫 *Tàu vào cảng*: Gilai tamu tang ahök.

cáng I. **paki**. 𑜋𑜃𑜫 *Cáng cứu thương*: Paki ukam ukat. II. **cakông**. 𑜋𑜃𑜫 *Cáng người vào bệnh viện*: Cakông mưnuix tamu thāng jru.

cáng **đáng** **anōng** **đwa**. 𑜋𑜃𑜫.

canh₁ **ia** **habai**. 𑜋𑜃𑜫 *Canh nóng*: la habai pađiak.

canh₂ **khik**. 𑜋𑜃𑜫 *Canh để phòng lụt*: Khik car caga xwa.

canh **gác** **khik** **mong**. 𑜋𑜃𑜫.

cảnh 1. **tathwik**. 𑜋𑜃𑜫 *Cảnh đẹp*: Tathwik mưlang. 2. **tathwik**. 𑜋𑜃𑜫 *Cá cảnh*: lkān tathwik. 3. **rakun**. 𑜋𑜃𑜫 *Cảnh nghèo khổ*: Rakun kathot rabbah.

cảnh **giác** **tayot**. 𑜋𑜃𑜫.

cảnh **sát** **takai** **glang**. 𑜋𑜃𑜫.

cảnh **vật** **tathwik**. 𑜋𑜃𑜫.

cánh 1. **thiäup**. 𑜋𑜃𑜫 *Chim vỗ cánh bay*: Ciim pah thiäup par. 2. **thiäup**. 𑜋𑜃𑜫 *Cánh máy bay*: Thiäup ahök par. 3. **avān**. 𑜋𑜃𑜫 *Cánh hoa*: Avān bingu. 4. **hala**. 𑜋𑜃𑜫 *Cánh cửa*: Hala babbang. 5. **hapal**. 𑜋𑜃𑜫 *Cánh tay*: Boh hapal. 6. **along**. 𑜋𑜃𑜫 *Cánh đồng*: Along tanran. 7. **gah**. 𑜋𑜃𑜫 *Cánh đàn ông*: Gah likei.

cạnh **ganak**, **gĩk**. 𑜋𑜃𑜫 *Nhà ở cạnh đường*: Thāng dōk ganak jalān.

cao₁ **khar**. 𑜋𑜃𑜫 *Cao khí*: Khar kra.

cao₂ 1. **glōng**. 𑜋𑜃𑜫 *Núi cao*: Cok glōng. 2. **hu**. 𑜋𑜃𑜫 *Năng suất cao*: Hu phôl.

cao₃ **paki**. 𑜋𑜃𑜫 *Làm cao*: Ngak paki.

cao cả glōng di glōng. 𑜀𑜂𑜆𑜄
 𑜃𑜂𑜆𑜄.
cao quý glōng binrik. 𑜀𑜂𑜆𑜄
 𑜃𑜂𑜆𑜄.
cao ráo glōng glāng. 𑜀𑜂𑜆𑜄.
cao su kaoxu. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Rùng*
cao su: Glai kaoxu.
cào I. tanrah. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Dùng*
cào san đất: Mưk gai tanrah
 trah tanuh. II. 1. **trah.** 𑜀𑜂𑜆𑜄
Cào cho bằng: Trah ka đăup.
 2. **vaic.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Gai cào rách*
áo: Darôy vaic tek ao.
cào cẩu kabraic. 𑜀𑜂𑜆𑜄.
cao kwah. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cạo râu:*
 Kwah bilau kăng.
cát cwah. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Bãi cát:*
 Bblāng cwah.
cau₁ panung. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Mua*
buồng cau: Blei mo panung.
cau₂ kanhao. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cau*
mặt: Kanhao bbök.
cau có cao ci. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Tính*
cau có: Mưnuh cao ci.
cay 1. hang. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Gừng cay*
muối mặn: Liya hang xara
 bbak. 2. **plak.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Mới thức*
đậy mắt cay: Birau đih tagôk
 plak murta.

cày I. lingal. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trâu kéo*
cày: Kabao katung lingal. II.
 1. **li-wa.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cày được hai*
đám ruộng: Li-wa hu dwa
 alok hamu. 2. **ppa-wa.** 𑜀𑜂𑜆𑜄
Bom đạn cày nát mặt
đường: Bbom ppa-wa rōng
 reh jalān.
cày bừa li-wa lidei. 𑜀𑜂𑜆𑜄
 𑜀𑜂𑜆𑜄.
cày cày li-wa drāk. 𑜀𑜂𑜆𑜄
 𑜀𑜂𑜆𑜄.
cạy kadoh. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cạy cửa:*
 Kadoh boh bbang.
căm ghét pparamūk.
 𑜀𑜂𑜆𑜄.
căm hòn mubai janūk.
 𑜀𑜂𑜆𑜄.
căm kăng. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Chống căm*
suy nghĩ: Tapông kăng
 xanung.
căm 1. klaup. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cắm*
sào: Klaup taniên. 2. **pakāk.**
 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cắm đất phân rãnh:*
 Pakāk tanuh rabha căm. 3.
ppadang. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cắm trại:*
 Ppadang dai. 4. **ppacek.**
 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cắm lại một đội*
quân: Ppacek vớk tha puk

jabôl. **5. kũk.** ကိက *Cắm đầu chạy*: Kũk akok đòic.

căn ravāng. ဘွန် *Căn nhà*: Ravāng thāng.

căn bản I. pabên. ဘာဟန် *Trên căn bản đó mà bản*: Ngok pabên nan bloh biai. **II. hajat.** ဘာဟန် *Điều căn bản*: Kabha hajat. **III. pabên.** ဘာဟန် *Ý kiến căn bản thống nhất*: Ganap mong pabên yatha.

căn cứ I. patok. ဘာဟန် *Căn cứ vào tình hình*: Patok tamur rakuh rakun. **II. 1. pabên.** ဘာဟန် *Đánh vào căn cứ của địch*: Atōng tamur pabên khamang. **2. pabên.** ဘာဟန် *Dựa vào nhiều căn cứ*: Pađiê tamur ralô pabên.

căn dặn kakei. ကေ.

căn hộ ravāng dōk. ဘွန် *ကေ.*

cẩn 1. kek. ခက *Bị chó cắn*: Gōk athau kek. **2. kek.** ခက *Rôm cắn*: Lamin kek. **3. ppakek.** ခက *Bản đóng cắn mọng*: Pabān pang ppakek tamur halwak.

căn arô. မာဝ် *Ly nước nhiều cặn*: Li ia ralô arô.

cặn bã arô arah. မာဝ် *မာဝ်.*

cặn kẽ cih barih. မာဝ် *ဟေ.*

căng I. 1. cadar. မာဝ် *Căng dây cho thặng*: Cadar talei bitapak. **2. gāk.** ကိက *Căng mắt nhìn*: Gāk murta mong. **II. 1. catang.** မာဝ် *Sợi dây rất căng*: Dang talei biak catang. **2. catang.** မာဝ် *Tình hình căng lắm*: Rakuh rakun catang lô.

cảng 1. takai. မာဝ် *Co căng chạy*: Pako takai đòic. **2. le.** မာဝ် *Cảng tre*: Le krum.

cấp 1. giêm. မာဝ် *Cấp sách tới trường*: Giêm katāp nao thāng baic. **2. kađip.** ကေ *Cua cấp bằng cang*: Ariong kađip mung ganrōng.

cấp 2. klek. မာဝ် *Lấy cấp tiền*: Klek jiên.

cấp I. 1. katāp. ကေ *Cấp đựng sách*: Katāp buh tapuk. **2. ganiêup.** မာဝ် *Dùng cặp gấp than*: Mux ganiêup kađiuk hadang. **II. 1. giêup.** မာဝ် *Cặp áo phơi trên*

dây: Giêup ao babu di talei.

2. plah. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cặp nhiệt kế cho người bệnh*: Plah kaya duk nưm pađiak ka rarwak.

cặp kè mu-ayau. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cặp kè bên nhau*: Mu-ayau thong gaup.

cắt₁ bhiu. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nhanh như cắt*: Xamar yau bhiu.

cắt₂ 1. thĩk, ciak, trek. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Chạy nhanh* *Cắt thành từng miếng*: Thĩk jìong yāup kleh.

2. kôic. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cắt mấy thang thuốc*: Kôic dôm gok jru.

3. ppacek. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cắt người gác*: Ppacek munuix khik.

4. cakak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cắt đường bóng rất đẹp*: Cakak jalān bban biak ghorh.

câm 1. kamlo. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Người cầm*: Urāng kamlo.

2. bruk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đạn cầm*: Anūk phao bruk.

cầm 1. apan, tho. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cầm bút viết*: Tho bbut vak.

2. apan. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cầm quân ra trận*: Apan jabôl tabiak murthuh.

3. bok. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cầm máu*: Bok darah.

cầm đầu apan akok. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.

cầm quyền tho xagta. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.

cầm pakaup. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cầm hút thuốc*: Pakaup njūk pakao.

cân I. 1. kati, padong. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đặt hàng lên cân*: Ppacek kaya tagók ngok padong.

2. kar. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nặng cân*: Trak kar.

3. kar. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mua một cân khoai lang*: Blei tha kar habei bhông.

II. kar. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cân gạo cho khách*: Kar brah ka tōy.

III. 1. đôk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Bức tranh treo không cân*: Tathwik tōr ô đôk.

2. kahanôt. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ăn ở không cân*: Dôk dang ôh kahanôt.

cân nhắc tang tabang. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.

cân xứng lek. 𑜉𑜂𑜂𑜫.

cần₁ njam gal bô. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Rau cần*: Njam gal bô.

cần₂ 1. gar. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cần câu*: Gar vah.

2. jôl. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Rượu cần*: Tapai jôl.

cần 1. hajat. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cần tiền để làm nhà*: Hajat jiên

pioh ngak thāng. **2. jan.** ၅၅၅၅ *Việc cần làm:* Gruk jan ngak.

cần cù tanram. ၆၆၆၆.

cần thiết hajat. ၇၇၇၇.

cần thận tani tanat. ၈၈၈၈.

cận 1. jek. ၉၉၉၉ *Nhà cận đường:* Thāng jek jalān. **2. bāng.** ၀၀ *Mất bị cận:* Murta bāng.

cấp₁ pakat. ၁၁၁၁ *Được thăng cấp:* Hu tagôk pakat.

cấp₂ ppabrei. ၂၂၂၂ *Cấp lương thực cho người nghèo:* Ppabrei tanngan ka urāng kathot.

cấp bách ukat. ၃၃၃၃.

cấp cứu ukam ukat. ၄၄၄၄.

cát 1. pioh. ၅၅၅၅ *Cát nữ trang vào hộp:* Pioh kaya voh drei tamur hōp. **2. ppôk.** ၆၆၆၆ *Cát bước đi:* Ppôk yām nao. **3. ppôk.** ၇၇၇၇ *Cát vó:* Ppôk bōk. **4. ppadang.** ၈၈၈၈ *Cát nhà:* Ppadang thāng. **5. ppôk.** ၉၉၉၉ *Cát tiếng gọi:* Ppôk xap iêu. **6. pok.** ၀၀၀၀ *Cát mũ chào:* Pok talimô xalām. **7. loh.** ၁၁၁၁ *Bé cát con sói rói:* Xit loh binhōr ligah li-an pajō.

cát giáu ppadaup. ၂၂၂၂.

câu₁ kanēn. ၃၃၃၃ *Chứa các câu sai:* Ppamuk dōm kanēn xwel.

câu₂ I. 1. vah. ၄၄၄၄ *Câu cá ngoài sông:* Vah ikān pak krōng. **2. munhem.** ၅၅၅၅ *Câu khách:* Munhem tōy. **3. gōic.** ၆၆၆၆ *Câu hàng lên khỏi tàu:* Gōic kabha tagôk di ahōk. **II. 1. athar vah.** ၇၇၇၇ *Uốn câu:* Bboh athar vah. **2. vah.** ၈၈၈၈ *Đem câu đi câu cá:* Ba vah nao vah ikān.

câu đố panōic pađao. ၉၉၉၉.

câu₁ 1. bilong. ၀၀၀၀ *Đá câu:* Coh bilong. **2. bilong.** ၁၁၁၁ *Tung câu:* Taplong bilong.

câu₂ tatwa, rabāng. ၂၂၂၂ *Bắc cầu qua sông:* Raup tatwa tapa krōng.

câu₃ 1. cong. ၃၃၃၃ *Tinh thần cầu tiến:* Munōix cong mutagôk. **2. atak kāl.** ၄၄၄၄ *Cầu trời:* Atak kāl ppō lingīk.

cầu hôn pôic. ၈၈၇၇ *Lẽ cầu hôn*: Đăm pôic.

cầu mong cong takru. ၇၅၆၆ *တက်တက်*.

cầu thang gai linhân. ၈၈၇၇ *တက်တက်*.

cầu thủ ramu-in bban. ၈၈၇၇ *တက်တက်*.

cầu vòng caro. ၇၈၆၆ *Bảy sắc cầu vòng*: Tajuh bar caro.

cầu xin likau kanu. ၈၈၇၇ *တက်တက်*.

cậu 1. cei. ၇၅၆၆ *Cậu và mợ đến chơi*: Cei thong nai mai mu-in. **2. hu.** ၈၈၇၇ *Tớ đã chép bài cho cậu rồi*: Kau ppavah kadha ka hu pajơ.

cây 1. phun. ၈၈၇၇ *Trồng cây*: Pala phun. **2. bbek.** ၈၈၇၇ *Cây cột*: Bbek gang. **3. gai.** ၈၈၇၇ *Mua cây đóng thuyền*: Blei gai raup gilai. **4. bbek āngka.** ၈၈၇၇ *Đi hái cây số nữa thì tới*: Nao dôm bbek āngka tra yơ tal.

cây cối phun kayau. ၈၈၇၇ *တက်တက်*.

cây 1. atam. ၈၈၇၇ *Cây lúa*: Atam padai. **2. drāk.** ၈၈၇၇ *Mỗi năm cấy hai vụ*: Yāup thun drāk dwa bal.

cha amu. ၈၈၇၇ *Cha nào con nấy*: Amu halei anūk nan.

chà broh. ၈၈၇၇ *Chà đi xát lại*: Broh nao pa-wa mai.

chả kanap. ၈၈၇၇ *Bánh mì chả*: Rati kanap.

chai₁ kalok, cai. ၈၈၇၇ *Lấy chai đựng rượu*: Mux cai ppadang alag.

chai₂ 1. cai. ၈၈၇၇ *Bàn tay nổi chai*: Palāk tangin cai. **2. kapāl.** ၈၈၇၇ *Chai mắt, không còn biết xấu hổ*: Kapāl bbōk, ôh thau mulau tra.

chài₁ I. jāl. ၈၈၇၇ *Quăng chài bắt cá*: Thrah jāl mux ikān. **II. 1. thrah jāl.** ၈၈၇၇ *Chài cá*: Thrah jāl ikān. **2. jāl.** ၈၈၇၇ *Làng chài*: Palei jāl. *Dân chài*: Bôl jāl.

chài₂ grōng. ၈၈၇၇ *Chài của*: Grōng drap.

chải grōng. ၈၈၇၇ *Chải đầu*: Kwa akok.

chải chuốt I. wơk rúp. ၈၈၇၇ *Suốt ngày lo chải chuốt*: Luic harei kahia wơk rúp. **II. njwơh njai.** ၈၈၇၇

chào mừng xalām ôn. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫
 Cūk anguy njwoh njaic.

chạm₁ 1. gōk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chân*
chạm đất: Takai gōk halūk. **2.**
pap. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chạm mặt nhau:*
 Pap bbōk gaup. **3. xalak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫
Chạm lòng tự ái:
 Xalak tian.

chạm₂ ratak, pabhug. 𑜇𑜨𑜃𑜫
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chạm con rồng:*
 Ratak inư girai.

chan 1. jrau. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chan*
canh cho con: Jrau ia
 mưtham ka anūk. **2. hlik.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Mưa chan:* Hajān ia hlik.

chán I. thruk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chán thịt*
mỡ: Thruk di rilo lamưk. **II.**
parōt. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Ông ấy nói*
chuyện rất chán: Ông nan
 đôm pôic biak parōt.

chanh kròic êk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫

chào 1. xalām. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chào từ*
biệt: Xalām niga. **2. da-a.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nhà hàng chào khách:*
 Klōng da-a tōy.

chào đời tabiak di tian amêk.
 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

chào hỏi tanhi ravang.
 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

chào mừng xalām ôn. 𑜇𑜨𑜃𑜫
 𑜇𑜨𑜃𑜫.

chào palah. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nấu thịt*
trong chảo: Riak rilo dalam
 palah.

cháo abu. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Ăn bát*
cháo: Bbang jaluk abu.

chát plak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chát như*
sung: Plak yau boh hara.

cháu 1. taco. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cháu*
đến thăm ông bà: Taco mai
 ravang ông mūk. **2. kamôn.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bác là bạn của bố*
cháu: Va nan yut amư
 kamôn.

cháu chắt taco tacek.
 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

cháy 1. đòic. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nước*
cháy xiết: la đòic har. **2.**
tanjoh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cháy nước*
mất: Tanjoh ia murta. **3. đòic**
ia. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nấu chi cháy:*
 Riak tamrāk đòic ia. **4. hluh.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nồi cháy:* Gok hluh.

cháy I. 1. apuy bbang.
 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nhà cháy:*
 Thāng apuy bbang. **2. khiak.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sương muối làm cây*
cháy lá: Kakōr xara ngak ka
 hala kayau khiak. **II. kiak.**

chạy I. 1. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Máy đũa trẻ chạy thi:* Dôm rineh đôic ppakacah. 2. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Chạy giặc:* Đôic di kalīn. 3. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Xe chạy nhanh:* Ridêh đôic xamar. 4. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Đông hồ chạy chính xác:* Nôraga đôic raci. 5. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Chạy ăn từng bữa:* Đôic bbang yāup vār. 6. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Chạy làng:* Đôic. 7. **nao.** 𑜋𑜃𑜫 *Con đường chạy qua núi:* Jalān nao tapa cōk. II. **đôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Hàng bán rất chạy:* Kaya ppablei biak đôic.

chắc₁ 1. **tatiêl.** 𑜋𑜃𑜫 *Lúa chắc hạt:* Padai tatiêl athar. 2. **kajap.** 𑜋𑜃𑜫 *Giữ cho chắc, kéo ngã:* Khik bikajap, murca libuh.

chắc₂ I. **pathap.** 𑜋𑜃𑜫 *Chắc là như vậy:* Pathap yau nan. II. **cag.** 𑜋𑜃𑜫 *Anh biết hết mọi chuyện rồi chắc:* Ai thau rim kadha pajơ cag.

chắc chắn₁ 1. **kardak.** 𑜋𑜃𑜫 *Nền móng chắc*

chấn: Pabên kardak. 2. **kardak, pathap.** 𑜋𑜃𑜫 *Hứa chắc chắn:* Ppagôn kardak.

chắc chắn₂ I. **kardak.** 𑜋𑜃𑜫 *Chắc chắn làm đúng như vậy:* Kardak ngak njaup yau nan. II. **kardak.** 𑜋𑜃𑜫 *Tôi chắc chắn không biết điều này:* Dahlak kardak ôh thau kabha ni.

chăm₁ I. **tariêng.** 𑜋𑜃𑜫 *Chăm học:* Tariêng baic. II. **pathên.** 𑜋𑜃𑜫 *Chăm mẹ già:* Pathên amêk taha.

chăm₂ cam. 𑜋𑜃𑜫 *Dân tộc Chăm:* Parān Cam.

chăm bón pađar mong. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

chăm chỉ tari tariêng. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

chăm chú ppatom mat. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

chăm lo pathên kahria. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

chăm sóc mong iok. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

chăn₁ lidu. 𑜋𑜃𑜫 *Đắp chăn:* Murtham lidu.

chăn₂ 1. **glang**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăn trâu*: Glang kabao. 2. **rông**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăn tằm*: Rông ken.

chăn nuôi I. **rông**. *Chăn nuôi bò*: Rông limo. II. **rông glang**. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Nghè chăn nuôi bò phát triển*: Pơh prong rabbo rông glang canưk.

chăn 1. **bak**. 𑜋𑜂𑜫 *Lấy cho chăn chực*: Mưk ka bak pluh.

2. **yau**. 𑜋𑜂𑜫 *Số chăn*: Āngka yau.

chăn₁ 1. **ppacang**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăn gió*: Ppacang angin. 2. **cang**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăn ngang thành hai buồng*: Cang pagan jiong dwa aduk.

chăn₂ **ppakleh**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăn đôi tám tôn*: Ppakleh blah tôn jiong dwa.

chặn 1. **tatok**. 𑜋𑜂𑜫 *Chặn giấy*: Tatok bi-ār. 2. **pakak**. 𑜋𑜂𑜫 *Bị cướp chặn đường*: Gōk poh blah pakak jalān.

chăng₁ **jiāng**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăng dây*: Jiāng talei.

chăng₂ **kaic**. 𑜋𑜂𑜫 *Mình đã nói sai rồi chăng*: Drei đôm xwel pajơ kaic.

chăng I. **ô, ôh**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăng nói chẳng rằng*: Ô đôm ô pôiic. II. **ôh**. 𑜋𑜂𑜫 *Chăng tội gì nhin đời*: Ôh duix di haget bloh un ơk.

chặng **anôic**. 𑜋𑜂𑜫 *Ba chặng đường*: Klau anôic jalān.

chặt₁ **koh**. 𑜋𑜂𑜫 *Chặt cây*: Koh phun.

chặt₂ 1. **kajap**. 𑜋𑜂𑜫 *Buộc chặt*: lkak kajap. 2. **rakak**. 𑜋𑜂𑜫 *Nhét chặt túi*: Jeh rakak kadung. 3. **kajap**. 𑜋𑜂𑜫 *Giữ cho chặt đầu dây kia*: Khik bikajap akok talei gah dēh. 4. **tanat**. 𑜋𑜂𑜫 *Tính toán chặt*: Kahria tanat.

chặt chẽ **mưkajap**. 𑜋𑜂𑜫

châm₁ 1. **klaup**. 𑜋𑜂𑜫 *Gai châm vào chân*: Darôy klaup takai. 2. **klaup**. 𑜋𑜂𑜫 *Châm huyết*: Klaup liơng hat.

châm₂ **truic, cuh**. 𑜋𑜂𑜫 *Châm điều thuốc*: Cuh pakao.

chấm I. 1. **num**. 𑜋𑜂𑜫 *Chấm đen trên tường*: Num jūk di

daning. **2. tanut.** ព្រះនា *Dấu chấm cuối câu:* Tanut puic kanēn. **II. 1. tut.** តុត *Chấm hết câu:* Tut abih kanēn. **2. tamār.** តាម៉ា *Chấm bài thi:* Tamār kadha ppakacah.

chăm₂ **1. poh.** ប៉ូ *Tóc chấm bờ vai:* Bbūk poh bira. **2. tut.** តុត *Thịt gà chấm muối tiêu:* Rilo mưnuk tut xara amrek kalu. **3. njam.** ឆ្លា *Chấm mỡ hời:* Njam ia haup.

chăm dứt luic, puic. ចា *ចា.*

chậm **1. radoic.** ចា *Xe chạy chậm:* Ridêh đōic radoic. **2. ralao.** រ៉ា *Đi học chậm:* Nao baic ralao. **3. lidi lidia.** លី *Tác phong làm việc chậm:* Mưnuh mưnung ngak gruk lidi lidia.

chậm chạp **1. thrôy damôy.** ចា *Đàn trâu đi chậm chạp:* Tapôl kabao nao thrôy damôy. **2. radoic radoic.** ចា *Dáng điệu chậm chạp:* Thek thok radoic radoic.

chậm rãi lidia. លី *Đi chậm rãi:* Nao lidia.

chân₁ **1. takai, le** តៃ *Đau chân:* Padīk takai. **2. takai dang.** តៃ *Có chân trong hội đồng:* Hu takai dang dalam ganum biai. **3. takai.** តៃ *Chân núi:* Takai cōk.

chân₂ alok. តៃ *Chân ruộng trũng:* Alok hamu dhōng.

chân chính **1. tapi tapak.** តៃ *Một nhà giáo chân chính:* Tha ra pato pakai tapi tapak. **2. muraci.** មុ *Tình cảm chân chính:* Tiak muraci.

chân lý tantu. តៃ.

chân thành tapak tung. តៃ.

chân thật tapak tape. តៃ.

chấp hành cap ngak. ចា *ចា.*

chấp nhận **1. he.** ចា *Chấp nhận giá bán:* He yom ppablei. **2. halār ciuup.** តៃ *Chấp nhận sống khổ cực:* Halār ciuup diiup khō rabbah.

chập chờn 1. tamurthuk. ភ្នែកងំរា *Giác ngủ chập chờn*: Panik ðih tamurthuk. 2. **che** 1. ppacang. ឆ្មាវ *Che blāng blaup*. ល្បី ល្បីណា *Ngọn lũa chập chờn*: Dalah apuy blāng blaup.

chất₁ 1. athal. ឆ្មាវតា *Chất đót*: Athal cuh. 2. **athal**. ឆ្មាវតា *Sự biến đổi về chất*: Gruk xalih karei tapa athal.

chất₂ ppabbūk. ឆ្មាវឆ្មាវ *Củi chất thành đống*: Njuh ppabbūk jìong bbūk.

chất lượng athal jìong. ឆ្មាវតា ឆ្មាវឆ្មាវ.

chật 1. ganik. ភ្នែក *Nhà quá chật*: Thāng biak ganik. 2. **ganik**. ភ្នែក *Ngôi chật nhà*: Dōk ganik thāng.

châu₁ nugar prong. ភ្នែក *Năm châu bốn biển*: Limu nugar prong ppāk tathīk kulidōng.

châu₂ patup. ភ្នែក *Châu đầu vào nói chuyện*: Patup akok tamu ðòm pōic.

châu cháu katōg. ភ្នែក *Chậu đựng nước*: Cau padang ia.

chầy katau. ភ្នែក *Đầu nhiều chầy*: Akok ralō katau.

che 1. ppacang. ឆ្មាវ *Che miêng cười*: Ppacang cabbōy klao. 2. **kapok**. ភ្នែក *Che mắt thiên hạ đâu có được*: Kapok murta dunya thibar hu. 3. **ppacang**. ឆ្មាវ *Tám bặt che mưa*: Kadrāp ppacang hajān.

chè₁ ce. ឆ្មាវ *Uống chè*: Murnhum ce.

chè₂ abu yamun. ឆ្មាវ *Chè đậu xanh*: Abu yamun ritāk eh takuh.

chè blah. ល្បី *Chẻ củi*: Blah njuh.

chém 1. tacoh. ភ្នែក *Chém đút đoi*: Tacoh kleh jìong dwa. 2. **hatak**. ភ្នែក *Tội đáng chém*: Danuh ðāng thi hatak. 3. **tacoh**. ភ្នែក *Bọn con buôn chém khách hàng quá đáng*: Tapōl ppablei talei tacoh tōy lô ðei.

chen 1. jhel. ឆ្មាវ *Chen vào đám đòng*: Jhel tamu labūk ralō. 2. **tablak**. ភ្នែក *Nói chen vài câu*: Đòm tablak ðòm kanēn.

chèn I. 1. **đal**. 𠵼𠵼 Chèn thêm hòn đá cho chắc: Đal ghôy patau ka kajap. 2. **jhel**. 𠵼𠵼 Bì chèn ngă: Gök jhel libuh. II. **đal**. 𠵼𠵼 Dúng chèn để giữ xe: Muk đal piơh gòl ridêh.

chén₁ 1. **pangin**. 𠵼𠵼 Rũa chén: Pathāk pangin. 2. **pangin**. 𠵼𠵼 Cát máy chén thuốc bắc: Kòic dôm pangin jru lo.

chén₂ **bbang**. 𠵼𠵼 Chén một bũa no say: Bbang tha vār hanjak nhum.

chèo₁ I. **taniên**. 𠵼𠵼 Cầm chèo: Tho taniên. II. **vah**. 𠵼𠵼 Chèo thuyền trên sông: Vah ge di krông.

chèo₂ **cheo**. 𠵼𠵼 Hát chèo: Doh cheo.

chép₁ **ikān patih**. 𠵼𠵼 𠵼𠵼

chép₂ **ppavah**. 𠵼𠵼 Chép bài của bạn: Ppavah kadha yut.

chép₃ **tadet**. 𠵼𠵼 Chép miệng: Tadet cabbôy.

chê 1. **klaos, cīk**. 𠵼𠵼 Ai nó cũng chê: Thei nhu jāng

cīk. 2. **oh**. 𠵼𠵼 Như lợn chê cá: Yau pabuy oh di halok.

ché bién ngak thumoh. 𠵼𠵼 𠵼𠵼.

ché độ 1. **thatar radak**. 𠵼𠵼 Ché độ mới: Thatar radak birau. 2. **num paya**. 𠵼𠵼 Ché độ ăn uống: Num paya bbang munhum.

chét I. 1. **mutai, nao, lihik**. 𠵼𠵼 Ông ấy chét rồi: Ông nan lihik pajơ. Cây chét khô: Phun mutai thu. 2. **dang**. 𠵼𠵼 Đòng hồ chét: Nōraka dang. 3. **mutai**. 𠵼𠵼 Ximăng chét: Ximang mutai. II. **languy**. 𠵼𠵼 Ngồi chét lặng: Dōk languy dhit.

chét đỏi mutai di ơk. 𠵼𠵼 𠵼𠵼.

chét đuôi mutai di ia bblung, katang. 𠵼𠵼 𠵼𠵼 𠵼𠵼.

chi₁ **takai**. 𠵼𠵼 Hai chi trước: Dwa gah takai anak.

chi₂ **mông**. 𠵼𠵼 Họ này có hai chi: Gaup ni hu dwa mông.

chi₃ thiak. 𑜋𑜃𑜫 *Lấy thu bù chi:* Mưk ngah phiak ppabak ka thiak.

chi₄ gêk, haget. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Chuyện xong rồi, nói làm chi nữa:* Kadha bloh pajơ, đôm ngak haget tra vơk.

chi phí thiak tabiak. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chi tiêu thiak brei. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chi viện dong kanư. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chi₁ 1. mrai. 𑜋𑜃𑜫 *Chỉ may:* Mrai jhĩk. **2. mrai.** 𑜋𑜃𑜫 *Cửa theo đường chỉ:* Kagek tuy jalān mrai.

chi₂ 1. glāng. 𑜋𑜃𑜫 *Chiếc nhẫn hai chỉ vàng:* Karah dwa glāng mưh.

chi₃ 1. tacei. 𑜋𑜃𑜫 *Chỉ tay về phía núi:* Tacei tangin nao gah cơk. **2. tacei, pato.** 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Chỉ cho biết khuyết điểm:* Pato ka bbôh khacoh. **3. tacei.** 𑜋𑜃𑜫 *Câu nói ngầm chỉ cậu ấy:* Kanēn đôm tacei jwa tal cei nan.

chi₄ yom. 𑜋𑜃𑜫 *Chỉ có hai người:* Yom hu dwa urāng.

chi dẫn pato. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chi đạo ba jalān. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chi huy I. pan akok. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Chỉ huy chiến đấu:* Pan akok mưthuh. **II. rapan akok.** 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Báo cáo cấp chỉ huy:* Ppathau thong rapan akok.

chi thị I. brei gon. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Cấp trên chỉ thị thực hiện đúng kế hoạch:* Pakat ngok brei gon ngak njaup thukāk radak. **II. gon.** 𑜋𑜃𑜫 *Nhận chỉ thị của cấp trên:* Tòk gon di pakat ngok.

chi trở 1. tacei. 𑜋𑜃𑜫 *Con trẻ vào phố thấy gì cũng chỉ trở:* Anưk rineh tamư mưdin bbôh haget jāng tacei. **2. tacei tangin.** 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Quen thói chỉ trở:* Rađap tana tacei tangin.

chị 1. ai kamei. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 **2. ai.** 𑜋𑜃𑜫 *Chị công nhân:* Ai ragei kamei.

chị dâu ai thāng. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chị em adei ai kamei. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chị gái ai kamei. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

chia 1. pparabha, rabha. Jamurung ppaxang tagók
 ၁၈၅၅၇၇၇ *Chia thành hai* lingĩk.
phần: Rabha jiong dwa bha. **chiếc** I. 1. blah. ၃၇၇ *Chiếc*
2. pparabha. ၁၈၅၅၇၇၇ *Chia* *áo*: Blah ao. **2. bbek.** ၁၈၅၅၇၇၇
quà cho trẻ: Pparabha ahār *Một chiếc rựa*: Tha bbek
 ka rineh. **3. rabha.** ၁၈၅၅၇၇၇ *Chia* *amra. **3. boh.** ၃၇၇ *Chiếc mũ*:
buồn với bạn: Rabha dròy Boh talimô. **II. coh.** ၇၇၇
 thong yut. *Chăn đơn gói chiếc*: Balidu
chia cắt ppabrai cakak. ၁၈၅၅၇၇၇ *jwa patal coh.*
 ၁၈၅၅၇၇၇ **chia rẽ tathat.** ၁၈၅၅၇၇၇ **chiêm** I. 1. barêng. ၃၇၇
chia tay likau drei. ၁၈၅၅၇၇၇ *Lúa chiêm*: Padai barêng. **2.**
 ၁၈၅၅၇၇၇ *đổi*. **kađah bal.** ၇၇၇ *Ói*
chìa₁ anūk kiêr. ၁၈၅၅၇၇၇ *Chiêm*: Uix kađah bal. **II.**
 ၁၈၅၅၇၇၇ *Khóa roi mắt chia*: Boh kiêr lek lihik anūk kiêr. **barêng.** ၃၇၇
chìa₂ 1. yêr. ၁၈၅၅၇၇၇ *Chia tay* *Cáy chiêm*:
ra bắt: Yêr tangin mai muk. *Atam barêng.*
2. bblo. ၁၈၅၅၇၇၇ *Hòn gạch* **chiêm** 1. mublah. ၇၇၇
chia ra làm cho tường xấu *Chiêm đất*: Mublah tanuh. **2.**
đi: Kiak bblo tabiak ngak ka **lôn.** ၁၈၅၅၇၇၇ *Chiêm quá nhiều*
 jhāk daning. *thời gian*: Lôn biak ralô tuk
chìa khóa anūk kiêr. ၁၈၅၅၇၇၇ *vag.*
 ၁၈၅၅၇၇၇ **chìa I. hanrāk.** ၁၈၅၅၇၇၇ *Chiên cá*:
đâm cá: Hanrāk klaup ikān. *Hana ikān.*
II. 1. thrāk. ၁၈၅၅၇၇၇ *Chiên cá*: Hana ikān. **chiên** I. kalin. ၇၇၇
một con cá: Thrāk hu tha *chiên*: Ppabblong kalin. **II.**
 drei ikān. **2. ppaxang.** ၁၈၅၅၇၇၇ *Chiên cá*: Ahōk muthuh.
 ၁၈၅၅၇၇၇ **chiêu đãi thêl payak.** ၁၈၅၅၇၇၇
 ၁၈၅၅၇၇၇ **chiêu₁ biêr harei.** ၁၈၅၅၇၇၇
 ၁၈၅၅၇၇၇ *Từ sáng đến chiều*:*

Mung pagê tal biêr harei.

chiều₂ atha. ផ្លាស់ *Chiều dài:* Atha atah.

chiều₃ ppatuy. ឆ្មោះ *Chiều con:* Ppatuy anūk.

chiều chuộng ppatuy. ឆ្មោះ.

chiều hướng jalān nao. ផ្លូវច្រើន ភ្នំ.

chiều lòng ppatuy tian. ឆ្មោះ ភ្នំ.

chiều₁ ciêu. ច្រើន *Chiều trái giuờng:* Ciêu lāng di canung.

chiều₂ 1. tanrāk. ច្រើន *Chiều đèn pin:* Tanrāk mưnhūk pīn. **2. tanrāk.** ច្រើន *Chiều phim:* Tanrāk phim.

chim ciim. ច្រើន *Chim hót:* Ciim doh.

chìm 1. karam. កាំ *Tàu đàng chìm:* Ahök dök karam.

2. līr. លី *Núi rừng chìm trong mưa:* Cok glai līr dalam hajān. **3. boy.** ប្លូ *Không khí buổi lễ chìm quá:* Marta vār rija boy đei.

chín₁ thalipan. ច្រើន *Chín tháng:* Thalipan bilān.

chín₂ 1. tathak. ច្រើន *Lúa chín vàng:* Padai tathak biông.

2. tathak. ច្រើន *Corn đã chín:* Lithei tathak pajơ. **3. tathak.** ច្រើន *Nghĩ cho chín rồi mới làm:* Xanung bitathak ka mung ngak.

chính I. 1. hayat. ច្រើន *Bổn phận chính:* Than pajan hayat.

2. tapak. ច្រើន *Phân biệt kẻ chính người tà:* Xakrun mưnuix tapak urāng ve. II. **êng.** ឿង *Chính tôi nói như vậy:* Êng dahlak đôm yau nan.

chính nghĩa gadī njaup. ច្រើន ច្រើន.

chính phủ jakār ppakrang. ច្រើន ច្រើន.

chính quyền jakār. ច្រើន.

chính sách jalān thông thukāk radak. ច្រើន ច្រើន ច្រើន.

chính trị I. 1. mujakār. ច្រើន *Hoạt động chính trị:* Mư-angak mujakār.

2. mujakār. ច្រើន *Học tập chính trị:* Baic mưthram mujakār.

II. **mujakār.** ច្រើន *Thái độ rất chính*

trj: Murnuh murnung biak mujakār.

chính xác raci. ဘူရီ

chịu 1. ciup. ဘူရီ *Chịu cừc*: Ciiup rabbah. **2. tók.**

ဘူရီ *Chịu ảnh hưởng của thời tiết*: Tók thit di ganuh

marta. **3. patek.** ဘူရီ *Mua chịu*: Blei patek. **4. alah.**

ဘူရီ *Việc đó xin chịu*: Gruk nan likau alah. **5. ciup.**

ဘူရီ *Không chịu suy nghĩ*: Ôh ciiup xanung.

chịu đựng dadôn. ဘူရီ

chịu khó ciup khök. ဘူရီ

cho I. 1. brei. (လိ) *Cho quà*: Brei ahār. **2. brei.** (လိ) *Cho con đi học*: Brei ka anūk nao baic.

3. brei. (လိ) *Cho máy chạy*: Brei ka maic đôic. **4. buh.** (လ) *Cho than vào lò*: Buh hadang tamur cakrān.

5. brei ka. (လိ) *Tự cho mình hơn người*: Brei ka drei tapa di urāng. II. **1. ka.** (လိ) *Gởi thư cho bạn*: Paywa harak ka yut.

2. bi. (လိ) *Cố gắng làm cho tốt*: Murrāt ngak bithiam. III. **1. ka.** (လိ) *Mặc cho mưa gió,*

công việc vẫn tiến hành: Brei ka hajān angin, gruk jāng yātrak. **2. hai.** ခလ *Các anh*

thông cảm cho: Dôm xa-ai ayap hai.

cho phép brei adat. (လိ) ခလ

chó athau. ခလ *Chó mực*: Athau jūk.

chó sǎn athau amāl. ခလ

chó sói athau thing. ခလ

choàng₁ **1. bak.** (လ) *Choàng vai bạn*: Bak di bara yut. **2. mur-om.** (လ) *Choàng áo mưa*: Mur-om ao hajān.

choàng₂ bruh. (လ) *Giật mình choàng dậy*: Takatwak bruh tagòk.

choảng 1. poh. (လ) *Choảng một búa làm bẹp dí*: Poh tha blek amu ngak pēt lēt. **2. poh.** (လ) *Choảng nhau mé đầu sút trán*: Poh gaup bbeh akok hok darah.

choáng₁ having. (လ) *Choáng đầu*: Having akok.

choáng₂ njwoh. ឆ្លើយ *Nước sơn hơi choáng:* la murak njwoh bbiak.

chọc 1. gloh. ឆ្លើយ *Chọc quả ôi:* Gloh boh uix. **2. gloh.** ឆ្លើយ *Chọc thùng:* Gloh hluh. **3. lwơ.** ឆ្លើយ *Bọn trẻ chọc nhau:* Tapôl rineh lwơ gaup.

chòi dai twan. ឆ្លើយ *chói 1. tanrāk.* ឆ្លើយ *Lửa chói sáng:* Apuy tanrāk hadah. **II. 1. tanrāk, katēg. ឆ្លើយ *Chói tai:* Katēg tangi. **2. chāng. ឆ្លើយ *Màu chói quá:* Bar chāng lô. **3. klaup. ឆ្លើយ *Đau chói:* Pađik klaup.******

chọi 1. jan. ឆ្លើយ *Chọi đá vào nhau:* Jan patau tamur gaup. **2. jan.** ឆ្លើយ *Bị chọi máy cái đầu điếng:* Gōk jan dôm bblek pađik bbôh amēk. **3. padhag. ឆ្លើយ *Một chọi ba:* Tha padhag thong klau. **4. murtram, ppacoh. ឆ្លើយ *Chọi gà:* Ppacoh munuk.****

chọn rwah. ឆ្លើយ *Chọn giống lúa:* Rwah pajeh padai.

chóng drah. ឆ្លើយ *Không chóng thì cháy:* Ôh thrøy ô jāng drah.

chót I. akok luic. ឆ្លើយ *Trên chót cột cờ:* Ngok akok luic gang dōk. **II. puic.** ឆ្លើយ *Đổ chót:* Đam puic.

chỗ 1. libik. ឆ្លើយ *Chỗ đỗ xe:* Libik dơh ridêh. **2. anih.** ឆ្លើយ *Đánh vào chỗ yếu:* Atōng tamur anih laman.

chốc binrōk. ឆ្លើយ *Nghỉ một chốc:* Padei tha binrōk.

chỏi ia hapuh. ឆ្លើយ *Chỏi quết nhà:* la hapuh bah thāng.

chối 1. kamlah. ឆ្លើយ *Chối:* Kamlah duix. **2. niga.** ឆ្លើយ *Chối lời mời:* Niga panôic da-a.

chôm 1. blāk. ឆ្លើយ *Xe chồm qua gò đất:* Ridêh blāk tapa tabbōk tanuh. **2. yôm.** ឆ្លើយ *Chôm dậy cảm đầu chạy:* Yôm tagōk kūk akok đōic.

chòn murja. ឆ្លើយ *Chòn con:* Murja anūk.

chôn dar. ឆ្លើយ *Chôn người chết:* Dar murnuix murtai.

chón libik, camoh. ឆ្លើយ *Chón:* ឆ្លើយ.

chông carong. 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡𑜫 *Cấm* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *Chột mắt:* Murta
chông: Klaup carong.

chông₁ likei, pathăng. 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *chơ vợ taklōn jwa.* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫
 𑜇𑜡𑜫 *Lấy chông:* Khing likei.

chông₂ I. 1. tathun. 𑜇𑜡𑜫 *chờ cāng, công.* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫
Chờ gạch lên cho gọt: *Chờ khách tới đủ:* Cāng tōy
 Tathun kiak tagôk ka det. 2. *chờ trông mong akok.* 𑜇𑜡𑜫
 tathun. 𑜇𑜡𑜫 *Nợ mới* 𑜇𑜡𑜫 *chờ trông mong akok.* 𑜇𑜡𑜫
chông nợ cũ: Thre birau 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫.

tathun thre klak. II. **tathun.** 𑜇𑜡𑜫 *chở pajjong.* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫
 𑜇𑜡𑜫 *Mua một chông bát:* 𑜇𑜡𑜫 *chở hàng hóa:* Ridéh
 Blei tha tathun jaluk. pajjong kabha.

chống 1. patok, drug, chớ 1. jōy. 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *Chớ*
tapông. 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *nghe học xui đại:* Jōy pang
 𑜇𑜡𑜫 *Chống mái nhà:* Patok pabung thāng. 2. *kloh yom.*
 Patok pabung thāng. 2. 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *Chớ thấy mặt mũi*
ppagaic. 𑜇𑜡𑜫 *Chống ghe:* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *Chớ thấy mặt mũi*
 Ppagaic ge. 3. **muradhag.** 𑜇𑜡𑜫 *nó đến:* Kloh yom bbôh bbôk
 𑜇𑜡𑜫 *Chống chiến tranh:* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *chợ darāk.* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫
 Muradhag kalin kâl. Nao darāk.

chộp 1. pah. 𑜇𑜡𑜫 *chơi 1. mu-in.* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫
 𑜇𑜡𑜫 *được con éch:* Pah hu drei 𑜇𑜡𑜫 *Bọn*
 kiêup. 2. **kacao.** 𑜇𑜡𑜫 *trẻ chơi ở ngoài sân:* Khol
 𑜇𑜡𑜫 *chộp tên kẻ cắp:* Kacao kiêt 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *rineh mu-in di bblāng.* 2. *mu-*
 bân klek. in. 𑜇𑜡𑜫 *Chọn bạn mà*
chốt I. tek. 𑜇𑜡𑜫 *Đóng chốt:* 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *Nó chơi*
 Cūk tek. II. **buh tek.** 𑜇𑜡𑜫 *không đẹp:* Nhu mu-in ôh
 𑜇𑜡𑜫 *Chốt cửa lại:* Buh tek 𑜇𑜡𑜫 𑜇𑜡𑜫 *ghor.* 4. *mu-in.* 𑜇𑜡𑜫
 boh bhang vơk. 𑜇𑜡𑜫 *Nói*
chột tagloh tha gah. 𑜇𑜡𑜫 *chơi mà hóa thật:* Đôm mu-
 in bloh jjong biak. 5. *mu-in.*

chóp I. 1. cakala. ၇၇၇၇၇၇
Những tia chớp sáng: Dòm tanrāk cakala hadah. 2. tanrāk. ၆၆၆၆၆၆ *Chớp lửa:* Tanrāk apuy. II. 1. tagloh. ၆၆၆၆ *Nhìn không chớp mắt:* Mong ô tagloh murta. 2. kacao. ၇၇၇၇ *Chớp thời cơ:* Kacao barat.
chóp **nhoáng** mulang xamar. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇၇၇.
chợp pīk. ၆၆၆၆ *Chợp mắt được một lúc:* Pīk murta hu tha binrōk.
chợt drug. ၆၆၆၆ *Chợt nhớ ra:* Drug hadar tabiak.
chu **đáo** tani tanat. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆.
chủ I. 1. ppô. ၆၆၆၆ *Chủ ruộng đất:* Ppô hamu. 2. ppô. ၆၆၆၆ *Bị chủ đuổi:* Gōk ppô tiāup. II. 1. **hajat.** ၆၆၆၆ *Động mạch chủ:* Arak hajat.
chủ **đạo** ba akok. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆.
chủ **động** êng angak. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆.
chủ **lực** 1. prun hajaj. ၆၆၆၆

၆၆၆၆ *Chủ lực của đơn vị là cánh trẻ:* Prun hajaj puk xang khol raneh. 2. **hajat.** ၆၆၆၆ *Bộ đội chủ lực:* Jabôl hajaj.
chủ **nhân** ppô. ၆၆၆၆.
chủ **nhật** dit. ၆၆၆၆.
chủ **nhiệm** ginô. ၆၆၆၆.
chủ **quyền** aco gon. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆.
chủ **tịch** ppô di. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆.
chủ **trưởng** xanung jarô. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆.
chú 1. cei. ၆၆၆၆ *Chú ruột:* Cei phīk. 2. cei. ၆၆၆၆ *Chú bộ đội:* Cei bbô đōy.
chùa baha. ၆၆၆၆ *Chùa Phật:* Baha Bhīk.
chúa 1. ppô prong. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆ *Chúa đất:* Ppô prong tanuḥ bhum. 2. ppô. ၆၆၆၆ *Cầu chúa ban phước lành:* Likau ppô brei dhar.
chuẩn I. 1. ppadōk akok. ၆၆၆၆ ၆၆၆၆ *Người đứng đầu làm chuẩn:* Ra dang ngok ppadōk akok. 2. ppatapak. ၆၆၆၆ *Chuẩn chữ viết:* Ppatapak akhar

vak. II. **raci**. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Nói tiếng Pháp rất chuẩn*: Đôm xap Parang biak raci.
chuẩn bị thrap gap. 𑜋𑜂𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
chúc₁ taup. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Chúc đầu xuong*: Taup akok trun.
chúc₂ tadhou. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chúc tết*: Tadhou têt.
chúc mừng tadhou ôn. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
chúc thọ tadhou ayuh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
chục pluh. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Một chục quả trứng*: Tha pluh boh.
chui 1. lwak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chui qua hàng rào*: Lwak tapa paga. **2. daup**. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Bán chui*: Ppablei daup.
chùi wak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Giẻ chùi chân*: Xiêm wak takai.
chum jōk. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Chum nước nấu*: Jōk ia tanuk.
chùm 1. bamông. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hái một chùm nhãn*: Pek tha bamông darāng. **2. bamông**. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chùm chìa khóa*: Bamông anūk kiêr.
chúm ppacwit. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Chúm môi*: Ppacwit cabbôy.
chum ppatok. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Chum đầu lại bên nhau*: Ppatok akok taphia gaup.
chung I. 1. harung. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Tài sản chung*: Drap ar harung. **2. harung**. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Đường lối chung*: Jalān bbāk harung. **3. harung**. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Ở chung với nhau*: Dōk harung thong gaup. II. **1. tha**. 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Hai nhà chung một cổng*: Dwa boh thāng tha boh bbang jāng. **2. ganum**. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chung vốn làm ăn*: Ganum phun ngak bbang. **chung chạ luk lak**. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sống chung chạ*: Diiup luk lak.
chung kết yanong puic. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
chung quanh 1. tom dar. 𑜋𑜂𑜃𑜫 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Đứng chung quanh*: Dang tom dar. **2. yong dar**. 𑜋𑜂𑜃𑜫 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Chung quanh vụ án này*: Yong dar pakār ān ni.
chung thủy thất tiak. 𑜋𑜂𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
chúng khol, mưnok, nhu. 𑜋𑜂𑜃𑜫 𑜋𑜂𑜃𑜫 𑜋𑜂𑜃𑜫 *Chura*

thấy chúng đến: Ka bbòh nhu mai ô.

chúng ta khol ita. ក្រុងតាខ្មៅ.

chuốc₁ ba. ប្រី *Chuốc vạ vào thân:* Ba gađi tamư rúp.

chuốc₂ ppabuk, ppagrok. ប្រាហូកា ប្រាហ្រ្វា *Chuốc ruợu:* Ppabuk alag.

chuộc 1. tabuh, gơh. ច្រូច *Tiền chuộc ruợng:* Jiền tabuh hamu. **2. gơh, tabuh.** ច្រូច ច្រូច *Chuộc tội:* Tabuh duix.

chuôi mudar. ច្រូច *Chuôi dao:* Mudar dhong.

chuối 1. roh. ច្រូច *Chuối tiền xu:* Roh jiền xu. **2. talei.** ច្រូច *Chuối ngày buồn đau:* Talei harei pađik pađwa.

chuối patei. ច្រូច *Nải chuối:* Tathi patei.

chuòn daup. ច្រូច *Kẻ cắp chuòn mắt:* Băn klek daup dhit.

chuòn chuòn gam gal. ច្រូច ច្រូច.

chuông 1. ralōng. ច្រូច *Tiếng chuông chùa:* Xap ralōng baha. **2. pada.** ច្រូច *Chuông đồng hồ kêu:* Pada nôraga munhi.

chuông vãi, ro. ច្រូច ច្រូច *Chuông trâu:* Vãi kabao. *Chuông gà:* Ro munuk.

chuộng hag takru. ច្រូច ច្រូច *Chuộng của lạ:* Hag takru di drap crih.

chuột takuh. ច្រូច *Chuột nhả:* Takuh thăng.

chụp I. 1. twak. ច្រូច *Chụp mũ lên đầu:* Twak talimô ngok akok. **2. pah.** ច្រូច *Chụp được một con éch:* Pah hu tha drei kiêup. **3. haluh.** ច្រូច *Chụp ảnh:* Haluh binguk. II. **tanwak.** ច្រូច *Chụp đèn:* Tanwak munhưk.

chút₁ nurah. ច្រូច *Đời chắt đời chút:* Rai tacek, rai nurah.

chút₂ xit. ច្រូច *Không ăn chút nào:* Ôh bbang tha xit halei.

chuyên 1. harat. ច្រូច *Chuyên nghề thợ mộc:* Harat ragei kayau. **2. tariêng.** ច្រូច *Học tập rất chuyên:* Baic mưthram biak tariêng.

chuyên cần tanram. ញ៉ែង. ngak jiong kadha ô. **3. chuyên môn I. alamu harat.** មុនៗ មុនៗ *Nám vǔng chuyên môn:* Tho kajap **panôic kadha.** មុនៗ មុនៗ *Gây chuyên:* Murnūk ppanôic kadha.

chuyên môn II. harat. មុនៗ **chuyện trò đôm pôi.** មុនៗ មុនៗ

chuyên 1. jôi, ppavah. មុនៗ មុនៗ *Chuyên tay nhau quyển sách:* Ppavah tangin gaup blah tapuk. **2. jôi.** មុនៗ *Chim chuyên cảnh:* Ciim jôi tapa dhân.

chuyên 1. padôn. មុនៗ *Chuyên nhà:* Padôn thāng. **2. ba.** មុនៗ *Chuyển thư:* Ba harak.

chuyển động 1. mugei. មុនៗ *Không khí chuyển động sinh ra gió:* Arthak mugei jiong angin. **2. đôi.** មុនៗ *Máy móc chuyển động ầm ầm:* Jamrek đôiic dur dur.

chuyển murbbôk. មុនៗ *Chuyển đi công tác:* Murbbôk nao gruk hit.

chuyện 1. kadha. កាដា *Kể chuyện:* Akhân kadha. **2. kadha, gruk.** កាដា *Chưa làm nên chuyện:* Ka

chữ 1. akhar. មុនៗ *Chữ Khmer:* Akhar Kur. **2. akhar.** មុនៗ *Chữ a, chữ b:* Akhar a, akhar b. **3. akhar.** មុនៗ *Chữ viết đẹp:* Akhar vak ghorh. **4. boh akhar.** មុនៗ *Nó viết có mấy chữ thôi:* Nhu vak hu dôm boh min. **5. akhar.** មុនៗ *Chữ thấy lại trả cho thấy:* Akhar gru biyār vok ka gru.

chữ viết akhar vak. មុនៗ មុនៗ

chứ I. mih. មុនៗ *Tôi để ra nó chứ còn ai nữa:* Dahlak murnūk nhu mih dök thei vok ah. **II. 1. lei.** មុនៗ *Anh ăn ngon chứ?:* Ai bbang bingi lei? **2. ah.** មុនៗ *Nói khế chứ!:* Đôm dāl ah!

chưa 1. ka... ô. កា... ៉ា *Bác ấy chưa đi:* Va nan ka nao ô. **2. pajơ.** មុនៗ *Anh ăn cơm chưa?:* Ai hwak pajơ?

chừa 1. lōy. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chừa một khoảng để làm lối đi:* Lôy tha lavāng piơh ngak jalān nao. **2. lamūk.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đánh cho chừa:* Atōng ka lamūk.

chừa murtian. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chừa ba thàng:* Murtian klau bilān.

chừa ppajru, ppathah. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chừa bệnh:* Ppajru rwak.

chừa 1. padang. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chừa nước:* Padang ia. **2. ppadaup.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chừa hàng lậu:* Ppadaup kabha daup.

chức janưng. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Giữ nhiều chức quan trọng:* Khik ralô janưng brāng.

chực 1. công. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đứng chực bên đường đợi xe:* Dang công tapên jalān cāng ridêh. **2. yōng.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Ăn chực:* Bbang yōng.

chủi pôi. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Hai bà chủi nhau:* Dwa mūk pôi ka gaup.

chủi máng pôi laic. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chửi nhau.*

chùng 1. yom. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đi mất chùng hai giờ:* Nao hu yom dwa tuk. **2. yom.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đoán chùng:* Glang yom.

chùng mực gap bbiak. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

chúng₁ munuh (jhāk). 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chúng ba hoa:* Munuh ralô panôic.

chúng₂ cung, kaxan. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Lấy gì làm chúng:* Mưk haget ngak cung.

chúng minh ppaxakrun. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

chúng tỏ xakrun. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

chương tharak. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chương sách:* Tharak tapuk.

chương trình damnai, danak dak. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

co 1. ppako. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chân co chân duỗi:* Takai pako takai lāng. **2. đoh.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Vái áo co lại sau khi giặt:* Khan bai ao đoh vơk hadei di papah.

cò₁ kōk. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Một đàn cò:* Tha tapôl kōk.

cò₂ dadeh. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Cò súng:* Dadeh phao.

cỏ harok. 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜡 *Cắt cỏ cho trâu:* Ywak harok ka kabao.

cỏ cây phun glai. 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

có I. hu. 𑜇𑜡 *Người cây có ruộng:* Bal li-wa hu hamu. II. 1. hu. 𑜇𑜡 *Tôi có gặp cậu ấy:* Dahlak hu gōk cei nan. 2. hu. 𑜇𑜡 *Anh có biết điều ấy không?:* Ai hu thau kadha nan lei?

có học hu baic, hu alimu. 𑜇𑜡 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

có lé muda hak. 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

có nghĩa hu phôi. 𑜇𑜡 𑜇𑜡𑜃𑜫.

có thể muda hu. 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Nó có thể làm được việc đó:* Nhu muda hu ngak gruk nan jiong.

cọ₁ hamên. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Rừng cọ:* Glai hamên.

cọ₂ tathân. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Trâu cọ sừng vào thân cây:* Kabao tathân takê tamư phun. 2. broh. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Cọ nõi:* Broh gok.

cóc arok. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Con cóc:* Anūk arok.

cọc 1. jamung. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Cắm cọc rào:* Klaup jamung paga. 2. canroh. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Một cọc tiển xu:* Tha canroh jiền xu.

coi 1. iok. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Coi phim:* lok phim. 2. mong. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Mặt mũi để coi:* Bbōk murta bbōn thi mong. 3. iok. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Nhờ coi nhà:* Pa-êl iok thāng. 4. mong. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Không coi ai ra gì:* Ōh mong thei jiong gēk.

coi thường mong lập. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫.

coi trọng mưtrak. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫.

còi₁ kadēt. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Thổi còi:* Ayuk kadēt.

còi₂ ngik. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Thằng bé còi quá:* Bān xit ngik đei.

cối 1. nugar. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Toàn cõi Việt Nam:* Graup nugar Biêt Nam. 2. alōng. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Cõi đời:* Alōng dunya.

cói trāng. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Chiếu cỏi:* Ciêu trāng.

con₁ I. anūk. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Mẹ và con:* Amēk thong anūk. II. 1. anūk. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Cột con:* Gang anūk. 2. axit. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Chiếc bát con:* Pangin axit.

con₂ 1. drei. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Hai con gà:* Dwa drei mưnuk. 2. drei, inư. 𑜇𑜡𑜃𑜫𑜃𑜫 *Người to con:* Urāng prong drei, mưnuix prong inư.

con đé anūk jìong. ຊາວໄທ ຊາວໄທ.
con cái anūk bīk. ຊາວໄທ ບຸກ.
con cháu anūk taco, anūk kamôn. ຊາວໄທ ອາວຸໂສ ຊາວໄທ ກາອາວຸໂສ.
con đường jalān. ຊາວໄທ.
con gái I. anūk kamei. ຊາວໄທ ກາລີ *Con gái mà cứ như con trai:* Anūk kamei bloh yau anūk likei. II. **ngak drei.** ຊາວໄທ ໄຊ້ *Lúa con gái:* Padai ngak drei.
con nuôi anūk rōng. ຊາວໄທ ອາວຸໂສ.
con trai anūk likei. ຊາວໄທ ບຸກ.
còn I. dōk. ອາວຸໂສ *Nó còn tiêh:* Nhu dōk jiên. II. **dōk.** ອາວຸໂສ *Nó còn làm việc:* Nhu dōk ngak gruk.
cong kung, ve. ກັບ ຊາວໄທ *Đường cong:* Jalān kung.
cong queo ve vang. ຊາວໄທ ອາວຸໂສ.
công, I. kōng. ອາວຸໂສ *Tay đeo công:* Tangin cūk kōng. II. **anuh.** ຊາວໄທ Bì công chân: Gōk buh anuh di takai.
công₂ khum. ກັບ *Lung công:* Ka-ing khum.
cōng guy. ຊາວໄທ *Cōng em đi chơi:* Guy adei nao mư-in.
cóng li-an takreo. ຊາວໄທ ອາວຸໂສ *Cóng tay:* Tangin li-an takreo.
cọng gar, arak. ຊາວໄທ *Cọng rau muống:* Gar njam rapôn.
cóp klek mong. ຊາວໄທ ອາວຸໂສ *Cóp bài của bạn:* Klek mong kadha yut.
cô₁ 1. mik, nai. ອາວຸໂສ ອາວຸໂສ *Cô ruột:* Nai phīk. **2. kanai.** ອາວຸໂສ *Cô hàng xóm:* Kanai gaup palei. **3. nai.** ອາວຸໂສ *Cô y tá:* Nai mujru. **4. nai gru.** ອາວຸໂສ *Cô giáo:* Nai gru.
cô₂ ppakhal. ຊາວໄທ *Cô thuốc cho thật đặc:* Ppakhal jru bikhal.
cô bác mik va. ອາວຸໂສ ອາວຸໂສ.
cô đơn mujwa. ອາວຸໂສ.
cô lập ppaxari. ຊາວໄທ.
cô₁ 1. takôy. ອາວຸໂສ *Khăn quàng cổ:* Tanrak gabbak di takôy. **2. akok.** ອາວຸໂສ *Cúng cổ:* Khang akok. **3. takôy.** ອາວຸໂສ *Cổ tay:* Takôy

tangin. **4. takôy.** 𑜀𑜂𑜆𑜄𑜂𑜆𑜄 *Cổ chai:* Takôy kalok. **5. takôy.** 𑜀𑜂𑜆𑜄𑜂𑜆𑜄 *Giày cao cổ:* Takhok glông takôy.

cổ₂ 1. yao. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Chơi đồ cổ:* Mur-in drap yao. **2. klak.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Tư tưởng hơi cổ:* Murnoix klak bbiak.

cổ truyền mừng yao. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

cổ vũ brei ia. (𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄).

cổ thanai. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Dọn cỗ:* Raup thanai.

cổ₁ kok. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Ông cố:* Ông kok.

cổ₂ răn, murăt. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cổ làm cho xong:* Răn ngak bibloh.

cổ gắng I. murăt, răn. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cổ gắng luyện tập:* Murrăt thram. **II. murăt.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Có nhiều cổ gắng trong công tác:* Hu ralô murăt dalam gрук hit.

cổ₁ cavăn. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cổc uống nước:* Cavăn munhum ia.

cổ₂ caket. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cổc vào trán:* Caket tamư dhei.

cộc küt. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Áo cộc tay:* Ao küt tangin.

cối 1. lathung. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cối xay bột:* Lathung chai tapung. **2. lathung.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Giã một cối gạo:* Chai tha lathung brah.

cổm kôm, kamăng. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Ăn chuối với cốm:* Bbang patei thong kamăng.

cộ 1. bôk. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Túi cộ lên:* Kadung bôk tagôk. **2. drôk.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Bụi làm cộ mắt:* Dhul ngak drôk murta.

côn đồ poh blah poh muk. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

công₁ mrāk. (𑜀𑜂𑜆𑜄) *Công mùa:* Mrāk bêl bôy.

công₂ 1. kong. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Kẻ có cộ:* Ra hu kong. **2. kong.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Làm hết mười công:* Ngak abih tha pluh kong. **3. prưn.** (𑜀𑜂𑜆𑜄) *Không ai làm không công:* Ôh hu thei ngak prưn thoh.

công₃ harung. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Bảo vệ cửa công:* Khik drap harung.

công an takai khiik, kongăn. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

công bằng kahanôt. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

công chúa patri. ព័ត្រី.
công cụ kaya anguy. កញ្ចក់
 ឆ្មារ។
công dân bôl. ប្រជា *Quyền*
công dân: Gon bôl.
công đoàn kongđwan.
 កង្វះខាត
công khai ppabidāng.
 ប្រកាស។
công lao dhamuk.
 បរិស្ថាន។
công lý adil. ឆ្មារ។
công nghiệp rabbo jamrek.
 ឧស្សាហកម្ម ឆ្មារ។
công ơn apakāl. ឆ្មារ។
công sức prun yava. ឆ្មារ។
công tác I. gruk hit. ឆ្មារ
 ព័ត៌មាន *Nhận công tác mới:*
 Tòk gruk hit birau. II. **ngak**
gruk. ឆ្មារ *Đi công tác ở*
vùng sáu: Nao ngak gruk
 pak bhōk dalam.
công thức I. nummuh.
 គណិត *Công thức toán học:*
 Nummuh katih gai. II.
 nummuh. គណិត *Công thức*
xã giao: Nummuh atadha.
công ti buk krām. ឆ្មារ។

công trình anukhān.
 ឆ្មារ។
công trường bblāng biđāng.
 ឆ្មារ។
công việc gruk, bruk, gruk
hit. ឆ្មារ ឆ្មារ ឆ្មារ ព័ត៌មាន.
công chār. ឆ្មារ *Công*
chiêng: Chār thong cêng.
công cabbāk. ឆ្មារ *Công*
lón: Cabbāk prong.
công bbrong. ឆ្មារ *Công*
thoát nước: Bbrong ppathoh
 ia.
công hiên lamah. ឆ្មារ។
cộng ppabbwak. ឆ្មារ
Cộng các khoản chi tiêu:
 Ppabbwak dôm nōk thiak.
cộng đồng buk krām
harung. ឆ្មារ ព័ត៌មាន.
cộng sản muharung,
kongxān. ឆ្មារ កង្វះខាត.
cốt I. 1. talāng. ឆ្មារ *Đi tìm*
cốt: Nao dwah talāng. 2.
patāk. ឆ្មារ *Bê-tông cốt*
sắt: Bbêtong patāk pathei. 3.
akok. ឆ្មារ *Rượu cốt:* Alag
 akok. II. **pacaup.** ឆ្មារ *Cốt*
cho xong việc: Pacaup ka
 bloh gruk.

cột 1. gang. 𑜉𑜂𑜫 *Cột nhà:* Gang thāng. **2. thāng.** 𑜉𑜂𑜫 *Cột khời:* Thāng athak. **3. talei dak.** 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Bảng thống kê chia thành năm cột:* Loh bbiên radak rabha jiong limur talei dak.

cơ₁ kơ. 𑜉𑜂𑜫 *Cơ tim:* Kơ hatai boh.

cơ₂ binhôr. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Tùy cơ ứng biến:* Ppatuy binhôr bloh throh ngak.

cơ bản pabên. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫.

cơ giới kaya anguy mung maic. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫.

cơ hội binhôr. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cơ hội tốt:* Hu binhôr thiam.

cơ khí rabbo maic mog. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫.

cơ quan pubha jakār. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫.

cơ sở pabên. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫.

cơ thể rūp pabhāp. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫.

cờ₁ 1. dōk. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cờ đỏ:* Dōk bhông. **2. anrang.** 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Ngô trở cờ:* Tangoy throh anrang.

cờ₂ catur. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Chơi cờ:* Mu-in catur.

cớ kathroh. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Lấy cớ óm để nghỉ:* Kathroh rwak biroh padei.

cơ₁ danal. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cơ dựng trầu:* Danal buh hala.

cơ₂ ppôk. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cơ bờ để cho cao lên:* Ppôk ār car ka glông tagôk.

cời kai. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cời tro lấy củ sắn nướng:* Kai habau muk habei plôm uh.

cởi 1. taleh. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cởi dây trói:* Taleh talei cak. **2. thwak.** 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cởi giày:* Thwak takhok.

cơm lithei. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫.

cơm 1. binhôr. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Cơm giông:* Binhôr tatho. **2. binhôr.** 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Qua cơm hoãn nạn:* Tapa binhôr tamugreng.

cu₁ klu. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Để được thẳng cu:* Đih di apuy jaklu.

cu₂ katrau. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Chim cu:* Katrau.

củ agôl, akok. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫 *Củ sắn:* Akok habei plôm.

cũ 1. klak. 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Mặc lại áo cũ:* Cũk vơk ao klak. **2. klak.** 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫 *Bạn cũ:* Yut klak.

cụ 1. akok. អ្នកក៏ក *Đã lên bậc cụ rồi:* Jiong pakat akok pajơ. **2. ông kok.** ឪ ក៏ក *Các cụ trong làng:* Dôm ông kok dalam palei.

cụ thể 1. bbôh di murta. ប្លូហ៊ុ ធួ មុត *Sự vật cụ thể:* Pakār bbôh di murta. **2. danoh dadām.** ទាណូ ទាណូ *Trình bày cụ thể:* Lāng yah danoh dadām.

cua ariêng. គ្លាអ៊ែង *Bắt cua bỏ giỏ:* Mưk ariêng buh tamư bai.

cửa 1. drap. គ្រួនា *Trữ nhiều cửa:* Ppadang piơh ralô drap. **2. kaya.** កាយ *Thích ăn cửa chua:* Takưư bbang kaya murtham. **3. pakār.** ហាក់ *Mua làm gì cửa ấy:* Blei ngak haget pakār nan.

cửa cái drap ar. គ្រួនា គ្លាអ៊ែង.

cúc kacing. ក្លុក *Cúc áo:* Kacing ao.

cục ghôy, tapei. ក្លុយ *Cục đất:* Ghôy halūk. *Cục đường:* Tapei xaradāng.

củi njuh. ក្លុយ *Vào rừng kiếm củi:* Tamư glai dôn njuh.

củi 1. hanrông. អានរ៉ុង *Nhót trong củi sắ:* Karok dalam hanrông pathei. **2. habai.** ហៃហៃ *Củi bát (chén):* Habai buh pangin.

củi kũk. ក្លុយ *Củi đầu:* Kũk akok.

cúm pran. គ្រួនា *Bệnh cúm:* Rwak pran.

cùm bbul. គ្លុយ *Mía mọc thành cùm:* Tabau cak jiong bbul.

cùn 1. hluh. ដេ *Dao cùn:* To hluh. **2. hluh.** ដេ *Chổi cùn:* la puh hluh.

cung₁ kathur. ក្លុយ *Giurong cung bán:* Ppôk kathur panưh.

cung₂ brei. គ្រួ *Cung và cẩu:* Brei thong đôk.

cung cấp brei jao. គ្រួ គ្លុយ.

cùng₁ I. luic. លួ *Đi cùng trời cuối đất:* Nao tal luic tanưh, luic tathik. **II. 1. puic.** លួ *Thế cùng lực kiệt:* Thêk puic pưưn luic. **2. graup.** គ្រួ *Đi cùng làng:* Nao graup palei.

cùng₂ I. tha. ថា *Người cùng làng:* Urāng tha palei. **II.**

thong. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nó đi chơi cùng bạn:* Nhu nao mur-in thong yut.

củng cố ppakajap. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

củng 1. jǎng. 𑜏𑜢𑜤 *Tôi cũng nghĩ thế:* Dahlak jǎng xanung yau nan. **2. jǎng.** 𑜏𑜢𑜤 *Dù mưa to tôi cũng đi:* Brei ka hajǎn prong jǎng nao.

cúng lamah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

cúng bái muliêng kanu. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

cúng giố ngak yǎng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

cúng té muliêng lamah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

cụng dhug. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cụng đầu vào cánh cửa:* Dhug akok tamur boh bbang.

cuốc I. jalêng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thợ làm cuốc:* Ragei ngak jalêng.

II. coh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cuốc vườn:* Coh tanuh bōn.

cuộc binhôr. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cuộc chiến đấu:* Binhôr murthuh kalīn.

cuộc đời 1. thô rathi. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cuộc đời ngắn ngủi:* Thô rathi katut. **2. đoy, rai.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Yêu cuộc đời:* Anit rai diiup.

cuộc sống rai diiup. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

cuối luic, puic. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Hàng cuối:* Talei puic.

cuối cùng luic, taluic. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

cuốn I. 1. balik. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cuốn chiếu:* Balik ciêu. **2. balik.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nước cuốn nhiều nhà cửa:* la balik thok boh thǎng.

3. katung. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bị cuốn vào chuyện kể:* Gōk katung tamur kanudha. **II. blah.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cuốn sách:* Blah tapuk.

cuộn I. 1. mưgavāng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cuộn sợi:* Mưgavāng mrai. **2. mưgavāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Con rắn cuộn mình trong bụi cây:* Ula mưgavāng drei dalam bbul phun. **3. balik.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sóng cuộn:* Riyāk balik. **II. 1. gavāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mua một cuộn chỉ:* Blei tha gavāng mrai. **2. gavāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Khởi bốc lên từng cuộn:* Athak hôl tagōk yāup gavāng.

cuông hanrôy. 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫𑜇
Bệnh cuông: Rwak hanrôy.
cụt 1. küt. 𑜋𑜂𑜫 *Cụt một cánh tay:* Küt tha gah tangin. **2. dal.** 𑜇𑜂𑜫 *Ngõ cụt:* Jalān dal.
3. kloh. 𑜋𑜂𑜫 *Cụt húng:* Kloh kadang.
cư trú mudök. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.
cư xử dök dang, ppacong. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫, 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.
cử 1. voh. 𑜇𑜂𑜫 *Cử tạ:* Voh padong prong. **2. tagök.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cử quốc gia:* Tagök grām doh. **3. ppök.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cử đại biểu đi dự hội nghị:* Ppök ra kala nao tamư nhóm biai.
cử chỉ munuh. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.
cử động mugei. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.
cứ takrung. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Dù thế nào, ta cứ làm:* Yau halei yau, drei takrung ngak.
cửa 1. kagek. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Mua cái cửa:* Blei kagek. **II. kagek.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cửa đứt khúc gỗ:* Kagek kleh bbek đök.
cửa 1. babbang, boh bbang. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫, 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cửa ra vào:* Boh bbang prong. **2. pabah.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cửa hang:* Pabah labāng.

cửa hàng klōng. 𑜋𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.
cửa sổ babbang kathô. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫.
cửa thik. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cửa mái không dứt:* Thik miết ôh kleh.
cực 1. phun luic. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cực bắc:* Phun luic adih birāk. **II. njak nhum.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Món ăn cực ngon:* Kaya bbang bingi njak nhum.
cực 2. rabbah. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Sống cực quá:* Hadiiup rabbah biak.
cực kỳ haroh. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Đẹp cực kỳ:* Thiam haroh.
cứng ppatuy, bblôm. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Mẹ cứng con:* Amêk ppatuy anūk.
cứng 1. khang. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cứng như thép:* Khang yau pathei niêng. **2. khang.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cây con đã cứng:* Phun anūk khang pajơ. **3. khang.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Rét cứng cả hàm:* Li-an ngak ka khang käng. **4. khang.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Dáng đi hơi cứng:* Thek nao mong ka khang.
cượng kāk. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Cượng tiền:* Kāk jiên.
cười 1. klao. 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Mím cười:* Khim klao. **2. klao.** 𑜇𑜂𑜫𑜇𑜂𑜫 *Làm*

như thế người ta cười cho:
Ngak yau nan ra klao cek.

cười duyên klao nim. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫.

cười 1. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Cười*
ngựa: Đik ateh. 2. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
Cười xe đạp: Đik ridêh jwak.

cười khing, tók. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
Cười vợ: Tók kamei.

cương quyết lar khang.
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫.

cương trực lar tapak. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫.

cường khang, tagôk. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Dân cường, nước*
thịnh: Bôl khang, ia murda.

cưỡng 1. găng. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Con*
cưỡng cha mẹ: Anūk găng
amêk amư. 2. ghak. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
Cưỡng lại cơn buồn ngủ:
Ghak binhôr tok vah vớk.

cướp I. 1. poh blah. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
Cướp của: Poh blah drap. 2.
mublah. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Cướp lờ:*
Mublah panôic. 3. klek muk.
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Thiên tai cướp đi*
mùa lúa: Kalin akarah klek
muk nao halim padai. 4.
xavah muk. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
Cướp thời cơ: Xavah muk
barat. II. rapoh blah. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Đuổi bắt cướp:* Paguy
muk rapoh blah.

cướp giật klek xavah. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫
𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫.

cừu pabo. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Nuôi*
cừu: Arōng pabo.

cứu dong. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Cứu bạn:*
Dong yut.

cựu klak. 𑜁𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lính cựu:*
Jabôl klak.

da kalik. ក្រណាត់ *Da trắng:* Kalik patih.

dã lahai. តាហៃ *Dã ruợu:* Lahai alag.

dạ₁ tian. ហ្នា *Ăn lót dạ:* Bbang panāl tian. **2. tian, hatai.** ហ្នា *Khắc trong dạ:* Cek dalam tian. **3. hatai. ហ្នា *Cậu bé rất sáng dạ:* Băn xit biak hadah hatai.**

dạ₂ ppô. ហ្នា *Dạ, bác bảo gì ạ?:* Ppô, va iêu haget?

dạ dày gôi. ហ្នា

dai 1. taraywok. ហ្នា *Thịt trâu dai quá:* Rilo kabao taraywok lô. **2. takung.** ហ្នា *Nói dai:* Đôm takung.

dài 1. atah. ហ្នា *Sợi dây dài:* Dang talei atah. **2. tajhe.** ហ្នា *Áo này dài hơn:* Ao

ni tajhe bblwak. **3. atah.** ហ្នា *Đợt rét kéo dài:* Binhôr li-an katung atah. **4. dhai.** ហ្នា

dài dòng atah nôic. ហ្នា

dải 1. dalah. ហ្នា *Dải thắt lưng:* Dalah talei ka-ing. **2. kanôy.** ហ្នា *Dải đất:* Kanôy tanuh.

dãi dầu dan riak. ហ្នា

dại 1. gila. ហ្នា *Con tôi còn dại lắm:* Anūk dahlak dôk gila lô. **2. gila.** ហ្នា *Hóa rồi hóa dại:* Jiong hanrôy jiong gila. **3. glai.** ហ្នា *Hoa dại:* Bingu glai.

dại dột gila gilit. ហ្នា *Ăn nói dại dột:* Đôm pôic gila gilit.

dám khin. ហ្នា *Dám nghĩ dám làm:* Khin xanung khin ngak.

dạm ppalwak panôic. ហ្នា *Dạm vợ:* Ppalwak panôic tôk kamei.

dàn parāng radak. ហ្នា *Dàn quân:* Parāng radak jabôl.

dàn xếp ppađāup. វង្សាស៊ី. **danh hiệu ngĩa.** វង្សា.

dẫn 1. njoh. ឆ្លើយ *Dẫn dây cao su:* Njoh talei kaoxu. **2.** karāk. កាតិកា *Dẫn gân:* Karāk arak.

dán tãup. ស៊ី *Dán giấy:* Tãup bi-ār.

dan 1. khang hatai. កង់ ខាង *Ăn nói rất đạn:* Đôm póc biak khang hatai. **2.** dan. ទាន *Dạn gió:* Dan di angin.

dang gāk. តាំង *Dang tay ôm:* Gāk tangin kôr.

dáng 1. thek. ទម្រក *Dáng thon thả:* Thek lipih lipiơng. **2.** murthek. រុករមក *Làm dáng:* Ngak murthek.

dáng điệu đek đok. ទម្រក ភ្លើង.

dáng vóc thek rúp. ទម្រក ស៊ី.

danh 1. angan. ទាញ *Nổi danh:* Danuy angan. **2.** angan. ទាញ *Mượn danh cha:* Nhim angan amur.

danh dự angan ji. ទាញ ភ្លើង.

danh giá kaya murda. កាតិកា រុករមក.

danh nhân urāng hu angan. ខាង ភ្លើង ទាញ.

danh sách loh angan. ភ្លើង ទាញ.

danh tiếng num angan. ខាង ទាញ.

dành 1. pioh. ខាង *Dành tiền làm nhà:* Pioh jiền ngak thāng. **2.** pioh. ខាង *Dành cho người cao tuổi:* Pioh ka urāng hu thun.

dành dùm ppatak ppatom. ខាង ខាង.

dao to. ខាង *Dao cạo râu:* To kwah bilau kang.

dao động 1. hanhah. ខាង *Con lác dao động qua lại:* Boh padong hanhah nao hanhah mai. **2.** mugei hatai. រុករមក *Dao động trước khó khăn:* Mugei hatai anak kan daman.

đạo rah. ខាង *Đi đạo:* Nao rah.

đạt jai. ខាង *Bè đạt vào bờ:* Ge jai tamur ār.

dày 1. kapāl. កាតិកា *Giấy dày:* Bi-ār kapāl. **2.** kapāl. កាតិកា *Sách dày:* Tapuk

kapāl. **3. kapāl.** កាប៉ាល់ *Cấy dầy*: Tam kapāl.

dày dặp kapāl māl. កាប៉ាល់ រុក្ខិណ. **dầy talei.** តាយ ខេប ប៉ាល់ *thành nhiều dầy*: Dak pabān jiong ralō talei.

dạy pato. បាយ ប៉ាតូ *Day học*: Pato baic.

dần 1. tatok. តាយ តាក់ *Dẫn hòn đá ở trên*: Tatok patau mung ngok. **2. tatok.** តាយ តាក់ *Dẫn con giạn*: Tatok binhôr mukek. **3. jram.** ជ្រាម *Nói dẫn từng tiếng*: Đôm jram tha boh tha boh.

dần vật thök jrak. តាយ តាក់ ជ្រាម. **dặp kakei.** កាយ កាយ *Lời mẹ dặn*: Pânôic amêk kakei.

dất 1. ariêng. អាយ រិយ៉ង *Dất con đi chợ*: Ariêng anūk nao darāk. **2. duy.** ធូយ *Dất trâu ra đồng*: Duy kabao tabiak tanran.

dầm 1. jram. ជ្រាម *Dầm ớt*: Jram amrek. **2. jram.** ជ្រាម *Dầm ngoài trời mưa*: Jram di hajān.

dân 1. bôl bhāp. ហ្វាល់ ហ្វាល់ **2. bôl.** ហ្វាល់ *Làm dân một nước độc lập*: Ngak bôl tha ia êng dang. **3. ra.** រ៉ា *Dân buôn với nhau*: Ra ppablei talei thong gaup.

dân ca parān doh. ហ្វាល់ ហ្វាល់ ដូ. **dân chủ êng bôl.** ហ្វាល់ ហ្វាល់ **dân chúng bhāp bani.** ហ្វាល់ ហ្វាល់ ហ្វាល់. **dân cư bôl mudök.** ហ្វាល់ ហ្វាល់ ហ្វាល់. **dân gian bôl bhāp.** ហ្វាល់ ហ្វាល់. **dân quân jabôl bhāp.** ហ្វាល់ ហ្វាល់ ហ្វាល់. **dân số akok bôl.** ហ្វាល់ ហ្វាល់. **dân tộc parān.** ហ្វាល់ ហ្វាល់. *Dân tộc thiểu số*: Parān takik.

dần₁ rimōng. រិយ៉ង *Năm Dẫn*: Thun nurthak Rimōng. **dần₂ tha xit tha xit.** តាយ តាក់ តាយ តាក់ *Làm dân*: Ngak tha xit tha xit.

dẫn 1. ba. ហ្វាល់ *Dẫn đường*: Ba jalān. **2. tuy, ba.** តាយ ហ្វាល់ *Dẫn nước vào ruộng*: Tuy ia tamur hamu.

dấn dất ariêng ba. ដាន ដាត ហ៊ី. ដាន ដាត ហ៊ី.

dấn đầu ba akok. ហ៊ី ដាន ដាត ហ៊ី.

dấn tagòk, ppatagòk. ហ៊ី ដាន ដាត ហ៊ី. *Dấn tói:* Ppatagòk nao.

dâng 1. tagòk, đik. ហ៊ី ដាន ដាត ហ៊ី. *Nước dâng ngập đưòng:* la đik daup jalān. **2. jeh tagòk.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Cắm thù dâng lên trong lòng:* Murbai janūk jeh tagòk dalam tian. **3. bbai.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Dâng hoa:* Bbai bingu.

đáp njam. ដាន ដាត ហ៊ី. *Đáp khăn đắp lên trán:* Njam xiêup tap ngok dhei.

đập 1. ppajwak. ដាន ដាត ហ៊ី. *Cước và đập cỏ:* Coh thong ppajwak harok. **2. cruh.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Đập tắt lửa:* Cruh padam apuy. **3. pabwak.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Đập theo công thức cũ:* Pabwak tuy nưmưh klak.

dâu₁ hanjo. ដាន ដាត ហ៊ី. *Trồng dâu:* Pala hanjo.

dâu₂ murtau kamei. ដាន ដាត ហ៊ី. *Làm dâu:* Ngak murtau.

dầu munhūk. ដាន ដាត ហ៊ី. *Dầu hỏa:* Mưnhūk apuy.

dấu sao kahlom. ដាន ដាត ហ៊ី. *Dấu sao anh ấy vẫn đúng:* Kahlom habar ai nan jāng njaup.

dấu 1. nưm. ដាន ដាត ហ៊ី. *Dấu chân:* Nưm takai. **2. tamtra.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Đóng dấu:* Twak tamtra.

dấu vết nưm muk. ដាន ដាត ហ៊ី.

đậu mưnuk. ដាន ដាត ហ៊ី. *Năm Đậu:* Thun nưthak Mưnuk.

dây 1. talei. ដាន ដាត ហ៊ី. *Dây đàn:* Talei muri. **2. talei.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Dây bí:* Talei plôy. **3. talei.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Xếp hàng thành dây dài:* Dak talei jiong talei atah.

dây chuyền 1. talei jôl. ដាន ដាត ហ៊ី. *Sản xuất theo dây chuyền:* Ngak tabiak tuy talei jôl. **2. roh nhūk.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Mua dây chuyền vàng:* Blei roh nhūk mưh.

dây dưa 1. katung atah. ដាន ដាត ហ៊ី. *Công việc dây dưa:* Gruk ngak katung atah. **2. tavak tave.** ដាន ដាត ហ៊ី. *Không muốn dây dưa vào việc ấy:* Òh takưr tavak tave tamư gruk nan.

đầy bròk, ppabblong. ដាន ដាត ហ៊ី.

dậy 1. tagôk. Եղեղ *Dậy* *sóm*: Tagôk kayôn. 2. tagôk. Եղեղ *Đúng dậy*: Dang tagôk.

dè 1. kem, krem. Զրո՞ Զլե՞ր *Ան* *dé*: Bbang kem. 2. kađa. Կո՞ճո՞ր *Nói năng dè miêng*: Đôm pôiç kađa cabbôy.

déo 1. nhâl. Ե՞լու՞ր *Corn déo*: Lithei nhâl. 2. lanhūt. Ե՞լու՞ր *Múa déo*: Tamia lanhūt. 3. laman. Ե՞լու՞ր *Nói déo*: Đôm laman cabbôy.

dép kalik jawak. Կ՞լու՞ր Գ՞րու՞ր.

đẹp 1. pagah, ramik. Ե՞լու՞ր *Đẹp đở đạc vào góc phòng*: Ramik kaya kâr tamur akiong aduk. 2. pagah. Ե՞լու՞ր *Đẹp những chuyện riêng lại*: Pagah dôm kadha prân vơk. 3. tiäup. Ե՞լու՞ր *Đẹp giặc*: Tiäup khamang.

đet pläk. Ե՞լու՞ր *Cá trê đầu đẹp*: lkân kan akok pläk.

dê pabe. Ե՞լու՞ր *Nuôi dê*: Rông pabe.

để 1. bbôn. Ե՞լու՞ր *Nói để, làm khó*: Đôm bbôn, ngak kan. 2. bbôn. Ե՞լու՞ր *Để tính*: Murnuh bbôn. 3. bbôn. Ե՞լու՞ր

Việc này làm để: Gruk ni bbôn thi ngak.

để coi mong jiong. Ե՞լու՞ր Գ՞րու՞ր.

để dàng cadu, bbôn. Ե՞լու՞ր Ե՞լու՞ր.

để thương muranam. Ե՞լու՞ր.

đệt munhim. Ե՞լու՞ր *Đệt vãi*: Murnhim khan bai.

đi padôn. Ե՞լու՞ր *Đi dân*: Padôn bôl.

đi chúc harak hai. Ե՞լու՞ր Զ՞հար.

đi cư padôn tathân. Ե՞լու՞ր Ե՞լու՞ր Ե՞լու՞ր.

đi sản drap hai, carai. Ե՞լու՞ր Զ՞հար Դ՞հար.

đi tích nưm muk. Դ՞հար.

đi truyên bbäk lwak. Ե՞լու՞ր Ե՞լու՞ր.

đì 1. mik, nai. Ե՞լու՞ր Զ՞հար *Cậu và đi*: Cei thong nai. 2. amêk hamom. Զ՞հար Ե՞լու՞ր *Bó mới cưới đi*: Amur birau khing amêk hamom.

đĩ vãng hai. Զ՞հար.

đí dôm kalag. Կ՞լու՞ր *Ăn nói* *đí dôm*: Đôm pôiç kalag.

dị dạng thek karei crik. ឧបទ្វីបក្រិច។
dịch₁ jit. ប្រទេស *Phòng dịch*: Caga di jit.
dịch₂ mulih. មូលីក *Dịch giá*: Urāng mulih.
dịch hạch toy. មេត្រា.
diêm pathar. មាតិកា *Hộp diêm*: Hộp pathar.
diễm lệ hali halang. មាតិកា.
diễn murlāng pahoh. មូលីក.
diễn biến murlāng throh. មូលីក (ផ្លាស់).
diễn đạt murlāng ppayah. មូលីក ប្រកាស។
diễn viên ramurlāng. ម៉ូលីកា.
diện₁ 1. bbōk. មន្ទីរ Trên diện rộng: Di bbōk prong bla.
2. canar. មាតិកា *Thuộc diện được chọn*: Dalam canar hu thi rwah.
diện₂ 1. pahoh. មាតិកា *Diện quần áo đẹp*: Pahoh khan ao thiam. **2. yeh**. មាតិកា *Ăn mặc rất diện*: Cūk nguy biak yeh.
diện tích bla prong. ម៉ូលីក (ផ្ទៃ)។

diệt ppalai. បាត *Diệt giặc*: Ppalai khamang.
diệt trừ pparam. បាត.
diệu kỳ langka. ម៉ូលីក។
dim 1. gok. ត្រា *Dim xuống ao*: Gok trun danao. **2. tatok**. ត្រា *Dim giá*: Tatok yom.
dinh dưỡng athal rōng. ឧបទ្វីបក្រិច។
dính I. 1. bak. ប្រា *Bùn dính đầy chân*: Gluh bak hīk takai. **2. lek**. ឧបទ្វីប *Dính vào vạ bề bới*: Lek tamư pakār tarung tachaup. II. gam. ត្រា *Nhựa rất dính*: Katak biak gam.
dính líu tavak takai. ត្រា ត្រា។
díp đip. ម៉ូលីកា *Hai mắt dip lại*: Dwa muta đip vok.
dip banhôr, gôn. ប្រា ប្រា *Dip Tết*: Banhôr Tết.
diu 1. ariêng. ឧបទ្វីប *Diu vào phòng*: Ariêng tamư aduk. **2. ariêng ba**. ឧបទ្វីប ម៉ូលីក *Diu bạn học để cùng tiến bộ*: Ariêng ba yut baic piơh murthong tagôk.
địu 1. dāl. ម៉ូលីក *Mùi thơm địu*: Hangau dāl. **2. dôi**. ឧបទ្វីប

Con đầu địu xuống: Binhôr pađik dôl.

địu dàng lidhôr. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨𑜃𑜫.

đo 1. kaywa. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Học kém do lười:* Baic trun kaywa alah. **2. ywa.** 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Đại biểu do dân bầu:* Rakala ywa bôl rwah ppôk.

đo đự đoh kadun. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dò thây. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dò tìm manh mới:* Thây dwah jei.

dò la rah thây. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dò xét thây bbây. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dọa gham. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Nói dọa:* Đôm gham.

dọa nạt gham paruy. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dạng tagāk. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Đúng dạng chân:* Dang tagāk takai.

doanh nghiệp dammung. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨.

doanh trại dai rajabôl. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨.

đọc 1. dalôn. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨 *Cắt theo chiều dọc:* Cakak tuy gah dalôn. **2. dalôn.** 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨

Tổ chức ngành dọc: Radak talei dalôn.

dối tuy mong. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dối theo người lạ mặt:* Tuy mong urăng crih.

dòm pace. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dòm qua khe cửa:* Pace tapa kaplah boh bbang.

dọn 1. ramik. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dọn đồ đạc:* Ramik kaya kār. **2. pagah.** 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dọn nhà đến chỗ mới:* Pagah thāng nao libik birau. **3. pathai.** 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨

Dọn cơm: Pathai lithei.

dọn đẹp rami ramik. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dòng 1. khôl. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dòng nước xiết:* Khôl ia đôic kleh iku ula. **2. talei.** 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Giấy kẻ*

dòng: Bi-ār hu cih talei. **3. pajeh.** 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Tim mụn con*

nói dòng: Dwah tha anūk tabbwak talei pajeh.

dòng dôi talei pajeh. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dông tok. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dông tai nghe:* Tok tangi pang.

dông dặc tati tatang. 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨 𑜇𑜂𑜫𑜁𑜨.

dóng ppatapak. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜨 *Dóng hàng:* Ppatapak talei.

dô bôk. ព្រៃ Trán dô: dhei bôk.

dố palwo. ភាសា Bả dố cháu: Mūk palwo taco.

dố₁ camreh. ខ្មែរល្អាត Xe lên dốc: Ridéh tagôk camreh.

dố₂ 1. ppathoh. ភាសា Dốc chai rượu: Ppathoh kalok alag. **2. tuh.** ដុះ Dốc sức ra làm việc: Tuh prưn tabiak ngak gruk.

dôi libeh. ត្រីដៃ Tính đôi ra: Kahria libeh tabiak.

dôi dào labehe labiơng. ត្រីដៃ ត្រីដៃ.

dối hanoh. ភាសា Dối chông: Hanoh di likei.

dối găt. ត្រី Nối đôi: Đòm găt.

dối trá lor kator. ត្រី កាតរ.

dội 1. danuy. ទាញ Tiếng gọi đội vào vách núi: Xap iêu danuy tamu badên cớk. **2. jeh.** ខ្សែ Cơn đau đội lên: Binhờ ppađĩk jeh tagôk.

dồn 1. jiông. ច្របូច Dồn gạo vào một thúng: Jiông brah tamu tha li-i. **2. jiông.** ច្របូច Bị dồn thế bị độn:

Gôk jiông tamu dalam rakun jal.

dồn nén jeh tatok. ខ្សែ ភាសា.

dông tatho. ភាសា Trời nôi dông: Lingĩk ngak tatho.

dốt tapūn. ភាសា Học dốt: Baic tapūn.

dốt nát lūn tapūn. ភាសា ភាសា.

dột tanrah. ភាសា Nhà dột: Thāng tanrah.

dột nát tek tanrah. ខ្សែ ភាសា.

dơ muharok, mulak, murag. អាសាវ អាសាវ អាសាវ Ắn ở dơ: Bbang dök murag.

dở patök. ភាសា Thuê thợ dở quá: Apah ragei patök đei.

dở dang xadak xadar. អាសាវ អាសាវ.

dở yah. អាសាវ Dở nhà: Yah thāng.

dơi ciim dhul. អាសាវ អាសាវ.

dời padôn. ភាសា Dời chôi: Padôn dai twan.

du canh pala padôn. ភាសា ភាសា.

du dương niyāl. អាសាវ.

du kích yu kit. ၇၅ ကိတ်.
du lịch lương iok. လူ့ နွေကံ.
dù 1. pathān. ဘာစီကံ *Che dù:* Ppacang pathān. **2. pathān par.** ဘာစီကံ ဘာစီ *Thả dù:* Palao pathān par.
dụ palwo. ဘာစီ *Dụ trẻ con:* Palwo anūk neh.
đục vong ragoh tathrug. ဘာစီ ဘာစီ.
dùi gar. ဘာစီ *Đánh trống bỏ dùi:* Atōng hagar klāk gar.
dũi broh. ဘာစီ *Lợn dũi đất:* Pabuy broh halūk.
dúi 1. jeh. ဘာစီ *Dúi cho bé nắm xôi:* Jeh ka rineh kacao điêup. **2. ba-um.** ဘာစီ *Dúi sào xướng:* Ba-um taniên trun.
dung hòa halih halah. ဘာစီ ဘာစီ.
dung tha palao. ဘာစီ.
dung thân kađāup rūp. ဘာစီ ဘာစီ.
dùng anguy, muk. ဘာစီ ဘာစီ.
dũng cảm pagrung hatai. ဘာစီ ဘာစီ.
dụng cụ kaya anguy. ဘာစီ ဘာစီ.

đuổi lāng. ၇၅ *Đuổi chân:* Lāng le.
duy nhất ralai. ဘာစီ *Trường hợp duy nhất:* Rakun ralai.
duy trì anupan. ဘာစီ ဘာစီ.
duyên mun. ဘာစီ *Duyên nào phận nấy:* Mun halei vag nan.
duyên dáng mưlang bimi, thek thok. ဘာစီ ဘာစီ ဘာစီ.
duyên số lap bhap, rathi. ဘာစီ ဘာစီ ဘာစီ.
duyệt ppachāng xarak. ဘာစီ ဘာစီ.
dur 1. libeh, dalah. ဘာစီ *Có dư ngàn người:* Hu libeh ribau urāng. **2. dalah.** ဘာစီ *Dư khả năng:* Dalah xagta.
dư luận urāng đôm. ဘာစီ ဘာစီ.
dư thừa dalah libeh. ဘာစီ ဘာစီ.
dử eh murta. ဘာစီ ဘာစီ.
dữ 1. xanag. ဘာစီ *Chó dữ:* Athau xanag. **2. danuh.** ဘာစီ *Gió mỗi lúc một dữ:*

Angin yuk murda tuk murda danuh.

dữ dội danuh. វ្រាងដុ.

dự tamubha. តាមូហា *Dự lễ:* Tamubha rija.

dự báo ppathau ppagalông. វ្រាប្រាវ វ្រាហ្លាង.

dự bị ppacek hadei. វ្រាប្រាវ វ្រាដៃ.

dự định darô. វ្រាដៃ.

dự kiến paya dahlau. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dự phòng caga dahlau. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dự tính darô dahlau. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dự trữ cek caga. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dừa₁ tamukai. តាមូកៃ *Trồng dừa lấy hạt:* Pala tamukai muk athar.

dừa₂ danrök. វ្រាដៃ *Dừa cái:* Danrök kai.

dừa li-u. លី-ឡូ *Nước dừa:* la li-u.

dừa panah. វ្រាដៃ *Quả dừa:* Boh panah.

dừa 1. danung. វ្រាដៃ *Dừa lưng vào tường:* Danung rong tamu daning. **2. padîê.**

វ្រាដៃ *Dựa vào cha mẹ:* Ppadîê tamu amêk amur. **3.**

xag hatai. វ្រាដៃ វ្រាដៃ *Dựa vào sách:* Xag hatai tamu tapuk.

dựa dấm gam gabbak. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dừng ppadoh, doh. វ្រាដៃ វ្រៃ *Xe dừng lại:* Ridêh doh vòk.

dựng 1. ppadang. វ្រាដៃ *Dựng nhà:* Ppadang thâng. **2.**

ppadang. វ្រាដៃ *Dựng cổng chào:* Ppadang cabbäk xalâm. **3. tamu.** តាមូ *Dựng chuyện:* Tamuh panôic.

được phẩm pakār jru. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dưới I. yök. វ្រាដៃ *Cấp dưới:* Pakat yök. **II. ala, yök.** វ្រាដៃ វ្រាដៃ *Lặn dưới nước:*

Nhug ala ia.

dương lịch xakawi parang. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dường như muda yau. វ្រាដៃ វ្រាដៃ.

dưỡng rông. វ្រាដៃ *Dưỡng lão:* Rông rataha.

dựng 1. cei. វ្រៃ *Dựng và cõ:* Cei thong nai. **2. amur**

hamom. ၂၀၁၆ ခုနှစ် *Quy* Kloh panôic. 2. ppakloh.
duong như bố để: Puja amu ၂၀၁၆ ခုနှစ် *Dút tinh anh em*:
hamom yau amu jìong. Ppakloh adei ppakloh ai.
dút 1. kloh. ၂၀၁၆ ခုနှစ် *Dút lòi*: **dút điểm** ppakleh. ၂၀၁၆ ခုနှစ်.

đá jrai. ឧទ្រែល *Ngòi dưới gốc đá:* Dök ala gog jrai.

đá cảm bbôn thi drut. ក្បែរ ភ្នំ ខ្ពង់ *Đá cảm:* Bbang ka thruk.

đá dạng ralô ia ralô thek. ភ្នំ ធំ ភ្នំ តូច *Đá dạng:* Bbang ka thruk.

đá số bha ralô. ភ្នំ ភ្នំ *Đá số:* Bbang ka thruk.

đã₁ thruk, la-oh. ខ្ពង់ ក្បែរ *Đã thruk:* Bbang ka thruk.

đã₂ 1. pajơ. ធ្វើ *Đã làm xong việc:* Ngak gruk bloh pajơ. **2. ka.** ក៏ *Nghỉ ăn cơm đã:* Padei hwak ka.

đá₁ 1. patau. ភ្នំ *Núi đá:* Cok patau. **2. ia patau.** ភ្នំ *Nhà máy nước đá:* Thāng maic ia patau.

đá₂ coh. ភ្នំ *Đá bóng:* Coh bban.

đá vôi patau cūr. ភ្នំ ភ្នំ *Đá vôi:* Cok patau.

đài 1. gavāng. ភ្នំ *Quán đài quanh thúng:* Murgavāng yong li-i. **2. glāng.** ភ្នំ *Tháo đài cuốc:* Toh glāng jalêng.

đài muligai, đài. ភ្នំ ភ្នំ *Mở đài nghe:* Poh đài pang.

đài phát thanh đài pparar xap. ភ្នំ ភ្នំ *Đài phát thanh:* Pparar xap.

đài truyền hình đài jôi thek. ភ្នំ ភ្នំ *Đài truyền hình:* Jôi thek.

đãi₁ halang. ភ្នំ *Đãi cát tim vàng:* Halang cwah dwah muh.

đãi₂ payak. ភ្នំ *Làm cơm đãi khách:* Ngak lithei payak tøy.

đại prong. ភ្នំ *Đại gia đình:* Munga vôm prong.

đại bàng garūt. ភ្នំ *Đại bàng:* Garūt.

đại biểu rakala. ភ្នំ *Đại biểu:* Rakala.

đại diện planla. ភ្នំ *Đại diện:* Planla.

đại hạn twa riyā. ភ្នំ *Đại hạn:* Twa riyā.

đại học baic prong. ភ្នំ *Đại học:* Baic prong.

đại lý buk krām cabbiêng. ភ្នំ *Đại lý:* Buk krām cabbiêng.

đai lộ jalān riya. ဒေါက်ရှင်
ခေါ်ကိ.

đai súr gon prong. ကံရှင် ဖြေခို.

đai trà tha bla. ခေါ်လိ.

đàm phán biai ppayah.
ခယဟ ဒုက္ခကု.

đảm đàng det vet.
ခဒ္ဒဏေ ခဒ္ဒဏေ.

đám 1. bbul. ဖွေတ *Đám rau
muống:* Bbul njam rapôn. **2.**

alok. ခွာလိက *Đám ruộng:*
Alok hamu. **3. đām.** နှံ *Đám*

curói: Đām likhah. **4. tapôl.**
ဧကတေတ *Đám bạn bè:* Tapôl

yut cōy.

**đám tang đām mutai, đām
padhi.** နှံ ဖာခဏေ နှံ ခာဂီ.

đạm athal. ခွာဟေတ.

đạm bạc gap bbiak. တေတ
ဖွေကု.

đan pak, vik. ခာကု ဖွေကု *Đan*
thúng: Pak li-i.

đan lát pak pacar. ခာကု
ခာကုခါ *Nghê đān lát:* Rabbo

pak pacar.

đàn I. muri, rabap, campi.
ဖာခီ ခာဟေတ ဖာခီ **II. mu-in**

muri. ဖာလှရှင် ဖာခီ *Vừa đàn*
vừa hát: Gam mu-in muri

gam doh.

đàn anh xa-ai. ဖာလှ.
đàn áp ppamukhum.
ဒုက္ခကုခိ.

đàn bà kamei. ကာဖီ.

đàn bầu rabap Yôn. ခာဟေတ
ခာကုခါ.

đàn em adei gaup. ခွာဒွာ
လိဟေ.

đàn nhị kanhi. ကာဖီ.

đàn ông likei. ကိကီ.

đàn tranh campí. ဖာခီ.

đạn anūk phao. ခွာကိကု ခခေ.

đang dōk, kruh. ခဒ္ဒကု ဖြေကု
Họ đang đến: Khol nhu dōk

mai.

đàng hoàng lageh mukru.
လခလကု ဖာလှ.

đảng 1. đāng. နှံ *Đảng lãnh*
đạo: Đāng ba jalān. **2. tapôl.**
ဧကတေတ *Đảng cướp:* Tapôl

poh blah.

đảng viên rấđāng. ခိနှံ.

đáng 1. đāng. နှံ *Đáng bậc*
thầy: Đāng pakat gru. **2.**

đāng. နှံ *Việc đáng làm:*
Gruk đāng thi ngak.

đáng giá đāng thong yom.
နှံ ခေါ် ကျေ.

đáng lẽ mưdèh ô. ဖာခဒ္ဒကု ခိ.

đanh 1. catang. 𠵼𠵼 *Gịng đanh lại:* Xap catang vok. **2. catang.** 𠵼𠵼 *Mặt đanh:* la bbök catang.

đanh đá paki pakang. 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đành 1. muduh. 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đành chịu vậy thôi:* Muduh ciup rei. **2. athur.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Phạt tội nó không đành:* Õh athur muk glaic nhu.

đành lòng 1. muduh hatai. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đành lòng làm một việc không muốn:* Muduh hatai ngak tha gruk òh takrup. **2. athur tian.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Ai đành lòng đuổi nó:* Thei athur tian tiäup nhu.

đánh 1. atōng. 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh roi:* Atōng mưng havei. **2. atōng.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh trống:* Atōng hagar. **3. broh.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh răng:* Broh tagei. **4. poh.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh trứng:* Poh boh. **5. ppök.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh luống:* Ppök ro. **6. teh.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh bật lửa:* Teh kading. **7. atōng.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh máy:* Atōng akhar. **8. atōng.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh trâu ra đồng:* Atōng kabao tabiak hamu. **10. atōng.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh điện:* Atōng phôn. **11. atōng.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Bị đánh xuống hạng bét:* Gök atōng trun pakat taluic. **12. atōng.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh thuê:* Atōng jiu. **13. ngak.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh vỡ cốc:* Ngak pacah cavān.

đánh bạc mu-in bion. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đánh bại atōng alah. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đánh bắt atōng. 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh bắt cá:* Atōng ikān.

đánh cắp klek. 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đánh dấu kēn, ngak num. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đánh đập atōng poh. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đánh đòn brei bbang havei. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼.

đánh đổ 1. ngak hok. 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh đổ chén trà:* Ngak hok pangin ce. **2. atōng jaloh.** 𠵼𠵼𠵼𠵼 𠵼𠵼𠵼𠵼 *Đánh đổ chế độ phong kiến:* Atōng jaloh thatar radak patao bia.

đánh ghen muk murdau. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đánh giá 1. ngak yom. 𑜉𑜂𑜂𑜫
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đánh giá chất lượng của hàng hóa*: Ngak yom athal kabha. 2. raxa. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Được đánh giá tốt: Hu raxa thiam.
đánh lừa ppagāt, gāt. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đánh thức ppamudoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đánh tiếng 1. ngak xap. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đánh tiếng để cho biết có người*: Ngak xap ka urāng thau hu mưnuix. 2. atōng xap. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đánh tiếng muốn gả con gái cho*: Atōng xap takruư ppakhing anūk kamei.
đánh tráo xalih blok. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đánh vắn ppapoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đào 𑜉𑜂𑜂𑜫. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Vô đao*: Harum 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đào kalei, coh, kôic 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đào ao thả cá*: Kôic halung palao ikān.
đào hoa twah lap. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đào tạo ppabok ppabang. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đảo bbôn palao. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ngoài đảo*: Lingiu bbôn palao.
đảo lộn thantik. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đảo ngược tablok. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đảo để I. pathak pathôn. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cô gái đảo để*: Nai xīt pathak pathôn. II. haroh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Vui đảo để*: Buy haroh.
đạo 1. adat. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ăn ở sao cho phải đạo*: Dōk dang habar ka njaup adat. 2. agama. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đạo Phật*: Agama Bhīk.
đạo diễn I. pakrang radak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đạo diễn phim*: Pakrang radak phim. II. rapakrang radak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đạo diễn trẻ*: Tha rapakrang radak rineh.
đạo đức jalān adat. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đạo lý gađi adat. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
đáp 1. thu-ūk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đáp câu hỏi*: Thu-ūk kanēn tanhi.

2. biyār. ហ៊ីរ៉ា *Đáp công on:* Biyār karūn.
đáp án loh thu-ūk. ត័រ ខ្មែរ.
đáp ứng biyār tal. ហ៊ីរ៉ា តា.
đạp 1. tram. ត្រៃ *Đạp cửa xông vào:* Tram boh bbang blāk tamur. **2. jwak.** ច្រក *Đạp xe:* Jwak ridêh.
đạt I. murtal. វាតា *Đạt thành tích tốt:* Murtal tana thiam. **II. murtal.** វាតា *Bài viết khá đạt:* Kadha vak murtal bbiak.
đau 1. padik. ភ្នែក *Đau răng:* Padik tagei. **2. padik.** ភ្នែក *Đau lòng:* Padik hatai.
đau đớn padik padwa. ភ្នែក ភ្នែក.
đau khổ khak. ការ.
đau ốm rwak hakik. ឈា ភ្នែក.
đau thương padik athur. ភ្នែក ឆ្ងល់.
đau xót padik harao. ភ្នែក ខ្មែរ.
đay nghiêng thök jrak. ភ្នែក ភ្នែក.
đày ppamurduix. ឆ្ងល់ *Bị đày đi xa:* Gök ppamurduix nao atah.
đày đọa ppamurduix. ឆ្ងល់.
đáy gêng. ភ្នែក *Đáy giêng:* Gêng bingun.
đặc cử njaup ppök. ភ្នែក ភ្នែក.
đặc lực hu gruk. ភ្នែក ភ្នែក.
đặc ý lek thong hatai. ភ្នែក ភ្នែក.
đặc 1. khal. ការ *Sữa đặc:* la tathau khal. **2. rakak.** ភ្នែក *Chữ viết đặc cả trang giấy:* Akhar vak rakak blah bi-ār.
đặc biệt karei crih. ភ្នែក ភ្នែក.
đặc điểm tanut karei. ភ្នែក ភ្នែក.
đặc sản kaya karei crih. ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក.
đặc tính mưnh karei crih. ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក.
đặc trưng thak karei crih. ភ្នែក ភ្នែក ភ្នែក.
đăm đăm bblan bblan. ភ្នែក ភ្នែក *Nhìn đăm đăm:* Mong bblan bblan.

đằm 1. lidhôr. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Thuyền chở nặng nên rất đằm*: Gilai pajiong trak nan yơ nao biak lidhôr. 2. gađi gađang. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Tính đằm*: Murnuh gađi gađang.

đằm thẳm jamji. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

đằm 1. bacah. 𑜃𑜂𑜫 *Đằm thuyền*: Bacah gilai. 2. om. 𑜃𑜂𑜫 *Núi rùng đằm trong sương mù*: Glai cớk om dalam kakôr bar.

đằm tatok. 𑜃𑜂𑜫 *Đằm giấy khỏi gió bay*: Tatok bi-ār klah di angin ôl.

đằm koh. 𑜃𑜂𑜫 *Đằm cây*: Koh kayau.

đằm đo tabông. 𑜃𑜂𑜫.

đằm phĩk. 𑜃𑜂𑜫 *Thuốc đằm*: Jru phĩk.

đằm 1. mu-om, murtham. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Đằm chẵn*: Murtham lidu. 2. ppabok. 𑜃𑜂𑜫 *Đằm đường*: Ppabok jalān.

đằm 1. xiết. 𑜃𑜂𑜫 *Mua đằm*: Blei xiết. 2. đet. 𑜃𑜂𑜫 *Đằm khách*: Đet tởy. 3. raci. 𑜃𑜂𑜫 *Dùng từ rất đằm*: Anguy boh akhar biak raci.

đặt 1. loh, cek. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Đặt gánh xuống*: Loh anōng trun. 2. tathit. 𑜃𑜂𑜫 *Đặt câu hỏi*: Tathit kanēn tanhi. 3. paya. 𑜃𑜂𑜫 *Đặt quan hệ làm ăn*: Paya yut ngak bbang. 4. ppacek. 𑜃𑜂𑜫 *Đặt bừa tiếc*: Ppacek vār liong.

đặt cộc cek jiên takai. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

đằm 1. klaup. 𑜃𑜂𑜫 *Đằm mũi giáo*: Klaup akok đao. 2. thők, dhug. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Hai chiếc xe đằm nhau*: Dwa thruh ridêh dhug gaup. 3. hataup. 𑜃𑜂𑜫 *Núi đằm ra biển*: Cớk hataup trun tathĩk. 4. canuk. 𑜃𑜂𑜫 *Cây đằm chỏi*: Phun canuk taduk.

đằm đầu cūk akok. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

đằm bok danê, danao. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Đằm sen*: Danao careh.

đằm ám yak yum. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

đằm đĩa hapwak. 𑜃𑜂𑜫 *Nước mắt đằm đĩa*: la murta hapwak.

đằm njök. 𑜃𑜂𑜫 *Trán đằm mỏ hỏi*: Dhei njök ia haup.

đám cabak, ppapoh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 Talei akhar bhông atông tamur muta.

đâm 1. labbok. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nước chè đậm:* la ce labbok. **2. jamji.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đậm tình quân dân:* Jamji tiak jabôl bhâp. **3. mutrak.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đậm lòng uất hận:* Mutrak tian murbai. **4. bla.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Người hơi đậm:* Mong ka bla urâng. **5. trak.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thắng đậm:* Jai trak, bbang trak.

đâm đà 1. laham bbak. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mùi hương đậm đả:* Haup langau laham bbak. **2. jamji.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tình cảm đậm đả:* Tiak jamji.

đần tapūn. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Người đần:* Urâng tapūn.

đần độn lūn tapūn. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

đậ₁ banok. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xây đập giữ nước:* Bok banok khik ia.

đậ₂ 1. pabak. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đập tay xuống bàn:* Pabak tangin trun pabān. **2. jan.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đập tan cuộc tấn công:* Jan tayah binhôr balin. **3. atông.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Dòng chữ đổ đập vào mắt:*

đất 1. tanuh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chân đạp đất:* Takai jwak tanuh. **2. tanuh.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chia đất cho nông dân:* Pparabha tanuh ka bal li-wa. **3. tanuh, bhum.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Quê cha đất tổ:* Bhum bhök ppadök kiak. **4. halūk, lan.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nói đất:* Gok lan.

đất đai tanuh riya. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

đất nước diya, ia tanuh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

đâu I. 1. tao, halei. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đi đâu?:* Nao tao. *Mua đâu chẳng được:* Blei halei bloh ô hu. **2. halei.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Hon đâu ba bốn tuổi:* Bblwak halei klau ppāk thun. **II. halei.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tôi đâu biết:* Dahlak halei thau. **III. kaic min.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chẳng sao đâu:* Ôh habar kaic min.

đâu đây ni nan. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nó ở đâu đây:* Nhu dōk ni nan.

đâu đấy 1. rah ni. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tim đâu đấy thôi:* Dwah rah ni min. **2. halei nan.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫

ገጽገጽ *Mọi việc đâu đấy cả ròi*: Graup gruk halei nan bih pajor.

đầu I. 1. akok. ግዳግዳ *Đầu gà*: Akok murnuk. *Đau đầu*: Pađik akok. **2. akok.** ግዳግዳ *Cứng đầu*: Khang akok. **3. akok.** ግዳግዳ *Chải đầu*: Kwa akok. **4. akok.** ግዳግዳ *Đầu tau hỏa*: Akok ridêh apuy. **5. akok.** ግዳግዳ *Trở đầu đũa*: Padar akok dwoh. **6. akok.** ግዳግዳ *Đầu năm*: Akok thun. **7. drei.** (ግዳግዳ) *Nuôi hai đầu lợn*: Rōng dwa drei pabuy. **II. akok.** ግዳግዳ *Đứng ở hàng đầu*: Dang pak talei akok.

đầu đàn 1. ppô vāl. ግዳግዳ *Con trâu đầu đàn*: Kabao ppô vāl. **2. ba akok.** ግዳግዳ *Cán bộ đầu đàn*: Jakār ba akok.

đầu đuôi akok iku. ግዳግዳ ግዳግዳ.

đầu hàng ciup alah. ግዳግዳ ግዳግዳ.

đầu lòng kacwa. ግዳግዳ.

đầu máy akok maic. ግዳግዳ ግዳግዳ.

đầu mỗi 1. hajei. ግዳግዳ *Đầu mỗi của cuộn chỉ*: Hajei lan mrai. **2. phun hajei.** ግዳግዳ ግዳግዳ *Đầu mỗi giao thông*: Phun hajei jalān nao mai.

đầu óc glo akok. ግዳግዳ ግዳግዳ.

đầu tay tamo tangin, phun kacān. ግዳግዳ ግዳግዳ ግዳግዳ.

đầu thú tabiak halār ciup. ግዳግዳ ግዳግዳ ግዳግዳ.

đầu tiên I. tamurôp. ግዳግዳ ግዳግዳ *Đầu tiên em làm gì?*: Tamurôp adei ngak gèk? **II. phunti.** ግዳግዳ ግዳግዳ *Người đầu tiên*: Raphunti.

đầu tư buh tamư. ግዳግዳ ግዳግዳ. **đầu 1. tabbwak.** ግዳግዳ *Đầu hai đầu sợi dây điện*: Tabbwak dwa akok dang talei tanrāk gôm. **2. ppatup.** ግዳግዳ *Đầu súc lại mà làm*: Ppatup prưn vơk bloh ngak. **đầu giá pacoh yom.** ግዳግዳ ግዳግዳ. **đầu tranh pacoh muradhag.** ግዳግዳ ግዳግዳ ግዳግዳ. **đầu, ritāk.** ግዳግዳ *Chè đậu*: Abu ritāk.

đậu₂ đăm. 𑜉𑜂𑜫 *Chim đậu trên cành:* Ciim đăm di dhăn.

đậu đũa ritāk gai dwoh. 𑜉𑜂𑜫 *𑜉𑜂𑜫 đũa đũa:* 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

đây I. 1. ni. 𑜉𑜂𑜫 *Đây là bạn của tôi:* Ni yut dahlak. **2. ni.** 𑜉𑜂𑜫 *Chấm dứt từ đây:* Patek kloh mưng ni. **3. ni.** 𑜉𑜂𑜫 *Đây nói cho biết:* Ni đôm ka thau.

II. 1. ni. 𑜉𑜂𑜫 *Chính ông này đây:* Êng ông ni ni. **2. ni.** 𑜉𑜂𑜫 *Nói với ai đây:* Đôm thong thei ni.

đầy 1. bak. 𑜉𑜂𑜫 *Bát nước đầy:* Jaluk ia bak. **2. bak.** 𑜉𑜂𑜫 *Lúa chín đầy đồng:* Padai tathak bak tanran. **3.**

bak. 𑜉𑜂𑜫 *Thằng bé đầy một năm:* Băn xit bak tha thun. **4.**

girak. 𑜉𑜂𑜫 *Bụng đầy hơi:* Girak tian.

đầy đủ tal. 𑜉𑜂𑜫 *Có đầy đủ:* Hu tal.

đầy tớ 1. halun. 𑜉𑜂𑜫 *Tên nhà giàu và người đầy tớ:* Ra mưda thong halun. **2.**

kade. 𑜉𑜂𑜫 *Làm đầy tớ cho kẻ xâm lược:* Ngak kade ka jagug.

đẩy 1. jhul. 𑜉𑜂𑜫 *Đẩy xe:* Jhul ridêh. **2. ppajhul.** 𑜉𑜂𑜫 *Đẩy nặng suất lên cao:* Ppajhul phól tagôk glông.

đẩy 1. girak, bak. 𑜉𑜂𑜫 *Ấn đẩy bụng:* Bbang girak tian. *Ngủ đẩy mắt:* Đih bak mưta. **2. bbāk.** 𑜉𑜂𑜫 *Người hơi đẩy:* Bbāk urāng.

đẩy I. 1. nan. 𑜉𑜂𑜫 *Đây là làng tôi:* Nan joh palei dahlak. **2. nan.** 𑜉𑜂𑜫 *Sau đây:* Hadei nan. **3. nan.** 𑜉𑜂𑜫 *Tim cái gì đây:* Dwah haget nan. **II. nan nhūk.** 𑜉𑜂𑜫 *Cẩn thận đây:* Tani tanat nan nhūk.

đậy gam, twak. 𑜉𑜂𑜫 *Đậy nắp nôi:* Gam tuk gok. *Đậy cho thật kín:* Twak ka thir.

đe gham. 𑜉𑜂𑜫 *Đe bạn:* Gham yut.

đe dọa 1. gham tam. 𑜉𑜂𑜫 *Lời đe dọa:* Panôic gham tam. **2. ppa-athur.** 𑜉𑜂𑜫 *Nạn đói đang đe dọa cuộc sống nhân dân:* Bala ôk dôk ppa-athur rai diiup bôl bhăp.

đề 1. tatok. 𑜉𑜂𑜫 *Cây đổ đề người:* Kayau jaloh tatok

munuix. **2. tatok.** ភាសា *Tô*
đề lên nét cũ: Bathik tatok
 tagôk barih klak.
đề nén tatok gôk. ភាសា
 ភាសា.
đề I. 1. muboh. ភាសា *Gà*
đề được năm trụng: Murnuk
 muboh hu limur boh. **2.**
murnūk. ភាសា *Nó để ở*
quê: Nhu murnūk pak palei.
3. murnūk. ភាសា *Lúa để*
nhánh: Padai murnūk
 cabbiêng. **II. amēk jiong.**
 ភាសា *Vẻ quê thăm*
đề: Mai palei ravang amēk
 jiong.
đem 1. ba. ភាសា *Đem con đi*
chơi: Ba anūk nao mur-in. **2.**
ba. ភាសា *Đem xe đi chứa:* Ba
 ridêh nao ppamuk. **3. ba.** ភាសា
Đem niêm hy vọng: Ba boh
 pachôm.
đen 1. jūk. ភាសា *Vải đen:*
 Khan bai jūk. **2. hatam.** ភាសា
Đa đen: Kalik hatam. **3. jhāk.**
 ភាសា *Số đen:* Jhāk vag.
đen kịt jūk lìn. ភាសា ភាសា.
đen thui jūk lit. ភាសា ភាសា.
đen tối 1. xūp muklam. ភាសា
Thời kỳ đen tối

đã qua: Vagtu xūp muklam
 tapa pajo. **2. jhāk dađaup.**
 ភាសា ភាសា *Ám mưu đen*
tối: Anngak jhāk dađaup.
đen munhūk. ភាសា *Thấp*
đen: Truic munhūk.
đen pin munhūk pīn.
 ភាសា ភាសា.
đeo twak, cūk, vak, tōr. ភាសា
 ភាសា ភាសា *Đeo kính:*
 Twak carmil.
đeo đuổi paguy tuy.
 ភាសា ភាសា.
đèo, crök cök. ភាសា ភាសា
Trèo đèo lội suối: Kajān crök
 cök tapa croh.
đèo₂ 1. pajiong. ភាសា ភាសា
Đèo bạn đi chơi: Pajiong yut
 nao mur-in. **2. bak.** ភាសា *Đèo*
thêm gió sấn: Bak tuy habai
 habei plôm.
đẹp 1. murlang bimi. ភាសា
 ភាសា *Phong cảnh đẹp:*
 Tathwik murlang bimi. **2. lek,**
thiam. ភាសា ភាសា *Đẹp đôi:*
 Lek yau.
đẹp lòng bak tung tian.
 ភាសា ភាសា.
đẹp mắt ghơh di muta. ភាសា
 ភាសា.

đẹp trai thiam likei. ၁၁၁၁
đét padāk. ၁၁၁၁၁ *Đét vào lung:* Padāk tamur rong.
đê car. ၁၁၁ *Đắp đê:* Bok car.
đê hèn cangak. ၁၁၁၁.
đê tiện kaxēng kaxuic. ၁၁၁၁၁၁၁၁.
đề₁ I. xarak. ၁၁၁၁ *Đề rõ ngày tháng:* Xarak bijip harei murlam. II. **akok kadha.** ၁၁၁၁၁၁ *Làm lạc đề:* Ngak tablet di akok kadha.
đề₂ ba tabiak. ၁၁၁၁၁၁ *Đề ra sáng kiến:* Ba tabiak thāngka hadah.
đề cao ppaglōng. ၁၁၁၁၁.
đề cử ppappōk. ၁၁၁၁၁.
đề nghị I. ppathau jamān. ၁၁၁၁၁၁ *Đề nghị khen thưởng:* Ppathau jamān muryom alin. II. **jamān ppathau.** ၁၁၁၁၁၁၁ *Xem xét các đề nghị của quản chúng:* Mong iok dôm jamān ppathau bôl bhāp.
đề phòng caga. ၁၁၁၁.
đề xuất ba tabiak. ၁၁၁၁၁၁.

để I. 1. piōh, piēh. ၁၁၁၁၁ *Để tiền trong tủ:* Piōh jiēn dalam darong. 2. **cek.** ၁၁၁၁ *Để lại vết sẹo:* Cek vōk nưm lika. 3. **lōy hwong.** ၁၁၁၁၁ *Để ngỏ cồng:* Lōy babbang jāng hwong. 4. **lōy, ưn.** ၁၁၁၁၁ *Để lại chiếc xe đạp cho bạn:* Ừn vōk thruh ridēh jwak ka yut. II. **piōh.** ၁၁၁၁ *Mua nhà để ở:* Blei thāng piōh dōk. *Nói để cho biết:* Đôm piōh ka thau.
để dành piēh caga. ၁၁၁၁၁၁.
để tang kam kayam. ၁၁၁၁.
để tâm pacaup hatai. ၁၁၁၁၁၁၁.
để ý cek mat. ၁၁၁၁၁.
để tathar. ၁၁၁၁ *Để giày:* Tathar takhok.
đêm murlam. ၁၁၁၁ *Thức đêm:* Murdoh murlam.
đếm yāup. ၁၁၁၁ *Đếm tiền:* Yāup jiēn.
đệm I. 1. thutul. ၁၁၁၁၁ *Ghế có đệm:* Kīk hu thutul. 2. **thāup.** ၁၁၁၁ *Miếng đệm bị rách:* Blah thāup tek. II. 1.

thāup. 𑜋𑜃𑜫 *Đệm miếng cao su vào:* Thāup kleh kaoxu tamur. **2. pparagam.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Đệm đàn ghi ta:* Pparagam rabap gita.

đền₁ mudhir. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 *Đền thờ thần:* Mudhir muliêng yāng.

đền₂ 1. biyār. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 *Làm mát thi phải đến:* Ngak lihik yor biyār. **2. biyār.** 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 *Đền ơn:* Biyār karūn.

đền đáp biyār. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫.

đến I. 1. tal. 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Ô tô đến bến:* Ôtô tal lanuh. **2. tal.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Mùa xuân đã đến:* Bal bingu tal pajor. **II. 1. tal.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Bàn đến chuyện xã hội:* Biai tal gruk kadha buk krām. **2. tal.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Về đến đích:* Mai tal tanap.

đều I. tha bla. 𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Lúa chín đều:* Padai tathak tha bla. **II. tha bla.** 𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Mọi người đều đã đến đầy đủ:* Graup drei mai tal gaup tha bla.

đều đặn tapak bbök tapak muta. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫.

đều la ngok. 𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Nói đều:* Đôm la ngok.

đi I. 1. nao. 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Trẻ tập đi:* Rineh thram nao. **2. nao.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Đi chợ:* Nao darāk. **3. nao.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Xe đi chậm quá:* Ridêh nao thrøy biak. **4. nao.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Chim bay đi:* Ciim par nao. **5. nao.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Đi một nước cờ cao:* Nao tha ia bior glông. **6. jwak.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Chân không đi giày:* Takai ô jwak takhok. **II. bek, mek.** 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 *Im đi!:* Giđang mek!

đi lại 1. nao mai. 𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Được đi lại tự do:* Hu nao mai êng drei. **2. nao mai.** 𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫 *Hai bên đi lại đã mấy năm:* Dwa gah drei nao mai hu dôm thun.

đĩa parêng. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 *Đĩa cơm:* Parêng lithei.

địa chỉ libik dök. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫.

địa ngục nurag. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫.

địa phương puk bhum. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫.

địa vị libik dang, janung dang. 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫 𑜃𑜫𑜃𑜫𑜃𑜫.

đích tanap. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Bán*
trúng đích: Cuh njaup tanap.
đích danh êng angan. 𑜉𑜂𑜂𑜫
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gọi đích danh:* lêu
 êng angan.
địch I. khamang. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Đánh địch: Atōng khamang.
II. murthuh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Một mình*
làm sao địch được bọn
chúng: Tha drei sibar
 murthuh xanuh khol nhu.
điếc 1. langoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ngưòi*
điếc: Murnuix langoh. **2.**
langoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Quả dứa điếc:*
 Boh li-u langoh.
điểm kakul. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Điểm*
lạnh: Kakul thiam.
điểm đạm li-i li-an. 𑜉𑜂𑜂𑜫
 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điểm tĩnh gidang. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điểm I. 1. tanut. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Điểm đen: Tanut jūk. **2. tanut.**
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Các điểm cần nhớ:*
 Dôm tanut hajat kanal. **3.**
tanut. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Bài đặt điểm*
muròi: Kadha tal tanut tha
 pluh. **II. yăup.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Điểm lại*
quản số: Yăup vơk akok
 jabôl.

điểm tâm panāl. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điểm tựa 1. libik danung.
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Các chiến sĩ*
trên điểm tựa: Dôm bôl kalin
 di libik danung. **2. hakoh.**
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Điểm tựa của phong*
trào: Hakoh rabūk.
điên hanrôy. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Ngưòi điên: Urāng hanrôy.
điên đại hanrôy taba.
 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điên khùng đik hanrôy.
 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điên xarak ppabak. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Điên ngày tháng cần
thận: Xarak ppabak harei
 mułam tani tanat.
điên hình mựcih. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điên I. 1. tanrāk gôm.
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nhà máy điện:*
 Thāng maic tanrāk gôm. **2.**
phôn. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gọi điện cho*
bạn: lêu phôn ka yut. **II. phôn.**
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đã điện về các tỉnh:*
 Phôn nao dôm nugar pajơ.
điên ảnh tanrāk binguk.
 𑜉𑜂𑜂𑜫.
điên thoại phôn. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Gọi điện thoại: lêu phôn.

điêng nhot. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Bị đau điếng:* Gōk pādīk nhot.

điều blok. 𑜉𑜂𑜫 *Nói điều:* Đôm blok.

điều ngoa blok blang. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

điều 1. kabha. 𑜉𑜂𑜫 *Điều hay lẽ phải:* Kabha ghor gađi njaup. **2. murnung.** 𑜉𑜂𑜫 *Không giấu giếm điều gì:* Õh ppadaup murnung halei. **3. danak.** 𑜉𑜂𑜫 *Những điều quy định:* Dôm danak paya.

điều chỉnh ppatapak. 𑜉𑜂𑜫.

điều độ thabbī. 𑜉𑜂𑜫.

điều lệ kabha adat. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

điều tra athul. 𑜉𑜂𑜫.

điều trị ppajru. 𑜉𑜂𑜫.

điều 1. đing. 𑜉𑜂𑜫 *Điều hút thuốc:* Đing njūk pakao. **2. Rakok, līk.** 𑜉𑜂𑜫 *Hút một điều thuốc:* Njūk tha līk pakao.

điều 1. ia. 𑜉𑜂𑜫 *Điều dĩ đáng đứng:* Ia nao thek dang. **2. ragam.** 𑜉𑜂𑜫 *Điều dân ca:* Ragam parān doh.

đinh₁ đin. 𑜉𑜂𑜫 *Đóng đinh cho chắc:* Pang đin bikajap.

đinh₂ jim. 𑜉𑜂𑜫 *Năm Đinh Mùi:* Thun Pabe Jim.

đinh₁ đin. 𑜉𑜂𑜫 *To như cột đinh:* Prong yau gang đin.

đinh₂ ppadoh. 𑜉𑜂𑜫 *Công việc bị đình lại:* Gruk ngak gōk ppadoh vok.

đinh chỉ ppadoh padei. 𑜉𑜂𑜫.

đinh pabung. 𑜉𑜂𑜫 *Đinh núi:* Pabung cok.

đính ppagam. 𑜉𑜂𑜫 *Đính cúc áo:* Ppagam kacing ao.

đính hôn cek thanōy. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

định 1. jarō. 𑜉𑜂𑜫 *Định dĩ hôm nay:* Jarō nao harei ni.

2. ppadōk. 𑜉𑜂𑜫 *Định giá hàng:* Ppadōk yom kabha.

định cư mudōk. 𑜉𑜂𑜫.

định hướng paya adih. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

định kỳ gôn paya. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

định mức nưm paya. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

địu l. paliu. 𑜉𑜂𑜫 *Buộc địu sau lưng:* lkek paliu likūk

arong. II. **paliu.** 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨 *Đju con lên nương:* Paliu anūk nao apuh.

đò duk, thukāk. 𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đo đạc ruộng đất:* Duk hamu tanuh.

đò lường duk hakak. 𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đò ge. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Lái đò qua sông:* Vah ge tapa krông.

đỏ bbông. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Màu đỏ:* Bar bhông.

đỏ hỏn bhông kiêup. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đỏ lỏm bhông braup. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đỏ rực takláp. 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đỏ ửng tiak. 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đỏ₁ jro. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đom đỏ:* Buh jro.

đỏ₂ nan. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Từ đây đến đó:* Mung ni tal nan.

đỏ đây ni nan. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đỏ ppacoh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đỏ tài:* Ppacoh bijag.

đóa côh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Một đóa hồng:* Tha côh bingu bhông.

đoan trang tapi tapak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đoàn 1. tapôl. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đi từng đoàn:* Nao yāup tapôl.

2. đwan. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Kết nạp đoàn:* Ppatamu đwan.

đoàn kết gul ppatom. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đoàn tụ jum tom. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đoàn viên rađwan. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đoán ppagalông. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đoán ý bạn:* Ppagalông gimnit yut.

đoạn avêt, avān. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cây tre thành nhiều đoạn:* Akoh bbek krưm jiong ralô avêt.

đoảng kalet dhet. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nó doảng lảm:* Nhu kalet dhet lô.

đoạt murblah. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đoạt giáo:* Murblah to.

đọc 1. pôiç. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đọc lời thề danh dự:* Pôiç panôiç halār angan ji. **2. pôiç.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đọc bản vẽ:* Pôiç loh cih.

đòi 1. đòk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đòi nợ:* Đòk thre. **2. đòk.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Một mục đò:* Tha rajang đòk.

đòi hỏi đòk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

đối 1. lapa. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đối bụng:*

Lapa tian. 2. **ōk.** ផ្លូវ *Nan đóí:* Bala ōk.

đóí kém ōk. ផ្លូវ *đóí khố khô rabbah.* ក្បែរ ផ្លូវ.

đóí rách tek tahāk. ឧត្តរា តាវិកា.

đóm muthek. អាណាម *Ān mặc đóm:* Cūk anguy muthek.

đòn₁ gai ganrông. ឧត្ត តាវិកា *Dùng đòn để khiêng:* Mưk gai ganrông piơh cakông.

đòn₂ 1. havei. ហៃ *Bị đòn đau:* Gōk bbang havei pādīk.

2. bblek. ឧត្តរា *Đánh trả những đòn đích đáng:* Atōng biyār dôm bblek biak đāng.

đòn gánh gai nōng. ឧត្ត កង្កែប.

đón rōk. រ៉ាក់ *Ra ga đón bạn:* Nao pak kia rōk yut.

đón dāu rōk anūk mưtau. រ៉ាក់ ផ្លូវ *đón tiếp rōk tók.* រ៉ាក់ តាក់.

đong 1. kak. កាក *Đong gạo nấu cơm:* Kak brah tanưk hwak.

2. kak. កាក *Ra chợ đong gạo:* Nao darāk kak brah.

đồng đánh ngak munuh. ឧត្តរា អាណាម.

đóng 1. pang. វ៉ា *Đóng đinh:* Pang đin.

2. raup. វ៉ា *Đóng bàn ghé:* Raup pabān kīk.

3. karok. កាក *Đóng cửa:* Karok boh bbang.

4. pang. វ៉ា *Đóng đầu:* Pang tra.

5. radak. វ៉ា *Đóng quân:* Radak jabôl.

6. mulāng. វ៉ា *Đóng phim:* Mulāng phim.

7. hakak. វ៉ា *Đóng thuế:* Hakak jư.

đóng góp rīk. វ៉ា *Đóng góp công sức:* Rīk kong prưn.

động 1. kađōng. កាក *Nước động:* la kađōng.

2. kađōng. កាក *Hàng còn động trong kho:* Kabha dōk kađōng dalam galang.

đọt li-o. លី *Đọt chuối:* Li-o patei.

đô thị mudin darāk. វ៉ា *đô thị mudin darāk.* វ៉ា វ៉ា.

đồ kaya kār. កាក *Đi mua đồ ở chợ:* Nao blei kaya kār pak darāk.

đồ dùng kaya anguy. ក្បាល ធុរ្យា។

đồ đạc kaya kār. ក្បាល កំរៃ។

đồ sộ prong prang. ភ្នែក ភ្នែក។

đồ 1. jaloh. ឆ្នាត់ *Cây đở xuống đường:* Phun jaloh trun jalān. **2. jaloh.** ឆ្នាត់ *Kế hoạch bị đở:* Loh caga gōk jaloh. **3. hok.** ឆ្នាំ *Đổ mực:* Hok mưg. **4. tuh.** ដេ *Đổ mồ hôi:* Tuh ia haup. **5. tanjoh.** ឆ្នាំ *Máu đổ trên chiến trường:* Darah tanjoh ngok bblāng murthuh. **6. tuh.** ដេ *Đổ tội cho người khác:* Tuh glaic ka urāng.

đồ nát tek tayah. ធុរ្យា ធុរ្យា។

đồ vỡ tayah. ធុរ្យា។

đồ xô hataup. ឆ្នាំ *Đổ xô đi mua:* Hataup murblah blei.

đồ₁ dơh. ឆ្នាំ *Xe đở dọc đường để đón khách:* Ridêh dơh rah jalān pioh rōk tōy.

đồ₂ đām. ឆ្នាំ *Thi đở:* Ppakacah đām.

đồ pađao, padang. ឆ្នាំ *Câu đở:* Panôic pađao.

đồ ky jhāk hatai. ឆ្នាំ ឆ្នាំ។

độ 1. kāl. កំរៃ *Mỗi độ xuân về:* Yāup kāl bal bingu mai. **2. yom.** ឆ្នាំ *Đến độ vài người:* Mai yom dôm urāng.

độ lượng hahwong. ឆ្នាំ ឆ្នាំ។

độc pajiak. ឆ្នាំ *Độc làm gáp:* Pajiak ngak binhat.

độc 1. xag caba. ឆ្នាំ *Thuốc độc:* Jru xag caba. **2. xag murjry.** ឆ្នាំ *Muru độc:* Anngak xag murjry. **3. jhāk.** ឆ្នាំ *Độc mồm độc miệng:* Jhāk pabah jhāk dalah.

độc ác xag murjry. ឆ្នាំ ឆ្នាំ។

độc đáo karei crih. កំរៃ ភ្នែក។

độc giả rapôic. ឆ្នាំ ឆ្នាំ។

độc hại jhāk utān. ឆ្នាំ ឆ្នាំ។

độc lập I. êng dang. ឆ្នាំ *Sóng độc lập:* Êng dang diiup. **II. êng dang.** ឆ្នាំ *Giành được độc lập:* Murblah hu êng dang.

độc thân dōk thoh. ឆ្នាំ ឆ្នាំ។

đôi 1. thong. ឆ្នាំ *Đôi giày:* Thong takhok **2. yau.** ឆ្នាំ *Đi hàng đôi:* Nao tuy yau.

đôi co kamlah cah. ကရကု
ကရ.
đôi khi broix xanư, gōk mai.
လှိုင်ရတ ရတကွမ်း လက်က စရတ.
đôi bbôn. ဓမ္မကထာ *Đôi trọc:*
Bbôn mulun.
đôi 1. xalih. ရတလီရ *Đôi áo*
cho nhau: Xalih ao ka gaup.
2. padôn. ဓမ္မကထာ *Đôi chỗ*
ở: Padôn tathān. **3. xalih.**
ရတလီရ *Đôi tính nét:* Xalih
munuh.
đôi mới xalih birau. ရတလီရ
ဖိုစရတ.
đôi jom. ဓမ္မ *Mặt đối mặt:*
Bbök jom bbök.
đôi chiếu ppacoh. ဒုက္ခရီရ.
đôi diện jom. ဓမ္မ *Ngồi đối*
diện: Dök jom.
đôi đái dōk dang. ဓမ္မကထာ ဒုက္ခ.
đôi đáp lāng pađao. က
ဓမ္မကထာ.
đôi phó muradhag.
ရတရတ
đôi tượng tanap pacaup.
ဓမ္မကထာ ဓမ္မကထာ.
đôi xử dōk dang. ဓမ္မကထာ ဒုက္ခ.
đội, puk. ဓမ္မကထာ *Đội khảo sát:*
Puk labbong. **đội, 1. mu-om, twak.** ရတကွမ်း
ဓမ္မကထာ *Đội nón:* Mu-om talimô.
2. đwa. ရတ *Múa đội lu:*
Tiamia đwa buk.
đội hình puk thek. ဓမ္မက
ထာ.
đội tuyển puk rwah. ဓမ္မက
ထာ.
đóm I. habāng. ဓမ္မကထာ *Đóm*
lũa lập lòe: Habāng apuy
blāng blaup. II. klök. ဓမ္မကထာ
Tóc đã đóm bạc: Bbük klök
pajơ.
đôn đốc pajiak. ဓမ္မကထာ.
đôn, đôn. ဓမ္မကထာ *Vây đôn:*
Ppavāng đôn.
đôn, bbēg. ရတ *Tin đôn:*
Khao bbēg.
đòn đại bbēg katēg. ရတ
ကထာ.
độn 1. pathal, jeh. ဓမ္မကထာ
ဓမ္မကထာ *Đệm độn bông:* Tul
pathal murhlei. **2. thrau.** လှိုင်
Com độn sấn: Lithei thrau
habei plôm.
đông, pur. ဓမ္မကထာ *Hướng*
đông: Adih pur.
đông, bal birāk, bal li-an.
ဗတ ဖိုစရတ ဗတ လှိုင်ရတ *Đã*

hết đồng rỏi: Tappa bal birāk pajơ.
đồng₃ khal. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Thịt nấu*
đồng: Rilo riak khal.
đồng₄ ralô. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Người đi*
đồng: Urāng nao ralô.
đồng đảo ralô drei. 𑜁𑜂𑜃𑜂
 𑜁𑜂𑜃𑜂.
đồng đủ tal. 𑜁𑜂.
đồng₁ pajiên. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Từ*
một ngàn đồng: Blah tha
 ribau pajiên.
đồng₂ tanran. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Ra*
đồng cây cày: Tabiak tanran
 li-wa lidei.
đồng₃ haban. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhấn*
đồng: Karah haban.
đồng áng hamu puh. 𑜁𑜂𑜃𑜂
 𑜁𑜂.
đồng bào bhāp parān.
 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.
đồng bằng bblāng tanran.
 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.
đồng chí yut thāt. 𑜁𑜂𑜃𑜂
 𑜁𑜂.
đồng đều hatāng. 𑜁𑜂.
đồng đội tha puk. 𑜁𑜂 𑜁𑜂.
đồng hồ nôraga. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

đồng hương tha palei. 𑜁𑜂
 𑜁𑜂.
đồng loạt tha mráp, tha bla.
 𑜁𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂 𑜁𑜂.
đồng nghiệp tha rabbo. 𑜁𑜂
 𑜁𑜂𑜃𑜂.
đồng phục tha paca. 𑜁𑜂
 𑜁𑜂.
đồng ruộng tanran hamu.
 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂.
đồng tình 1. tha tung. 𑜁𑜂
 𑜁𑜂 *Đồng tình ở lại*: Tha tung
 dōk vơk. **2. tha tiak.** 𑜁𑜂 𑜁𑜂
Có sự đồng tình của bạn: Hu
 yut tha tiak.
đồng ý jao, he. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂.
đồng bbūk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đồng rơm*:
 Bbūk pông.
động 1. mugei. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Cành*
cây động: Phun kayau
 mugei. **2. gōk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đúng*
động vào chuyện ấy: Jōy
 gōk tamư kadha nan.
động dậy mugei. 𑜁𑜂𑜃𑜂.
động lòng 1. drut. 𑜁𑜂𑜃𑜂
Nghe nói thế mà động lòng
tha tội: Pang đôm yau nan
 drut bloh ppaklah duix. **2.**
xalak tian. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nói*

tói là động lòng: Đôm tal yor xalak tian.

động tác angak. ផ្សារកា.

động vật athur bhiệp. ផ្សារធន កាណ៍ណា.

động viên ppajông ba. ផ្សារច្បារច្បា ល្អី.

đốt₁ atük. ផ្សារចំរា *Đốt mía:* Atuk tabau.

đốt₂ cuh. វារ្យ *Đốt rác:* Cuh harok.

đột ppabhup. ផ្សារច្បា *Đột máy lố:* Ppabhup dôm galông.

đột ngọt chwah. វារ្យច្បា.

đờ grơ, găng. ត្រៃ ៧ *Tay cúng đờ:* Tangin găng.

đờ dẫn grơ. ត្រៃ *Đờ mắt đờ dẫn:* Kap mưta grơ.

đỡ 1. vơh. វ៉ូច *Đỡ em bé đứng dậy:* Vơh adei xit dang tagôk.

2. ppajang. ផ្សារច្បា *Đỡ đờn:* Ppajang havei.

3. hadai. វារ្យច្បា *Làm đỡ cho một chút:* Hadai ngak tha xit.

4. dôi. វារ្យច្បា *Nghỉ một chút cho đỡ mệt:* Padei tha xit ka dôi gleh.

đỡ đàn hadai vơh. វារ្យច្បា វ៉ូច.

đỡ đầu hadai dong. វារ្យច្បា វ៉ូច.

đời 1. rai. ធន *Già nửa đời người:* Bblwak di mutuh rai mưnuix.

2. rai diiup. ធន វ៉ូច *Yêu đời:* Anit rai diiup.

3. dunya. ផ្សារច្បា *Sống ở đời:* Diiup di dunya.

4. rai. ធន *Đời này qua đời khác:* Rai ni tapa rai pakan.

5. rai. ធន *Đời Lê:* Rai Lê. **6. rai.** ធន *Đã hai đời vợ:* Tapa dwa rai hadiup pajơ.

đời sống 1. rai. ធន *Đời sống của cây cối:* Rai phun kayau.

2. rai. ធន *Đời sống tinh thần:* Rai diiup mưnoix.

đợi căng. វ៉ូច *Đợi ở ngoài đường:* Căng pak lingiu jalăn.

đơm tabur. វារ្យច្បា *Đơm xôi:* Tabur điêup.

đơm đặt tamuh panôic. វារ្យច្បា វារ្យច្បា វារ្យច្បា.

đòm ia gahăg. ផ្សារច្បា វារ្យច្បា.

đơn harak agal. វារ្យច្បា វារ្យច្បា *Đơn xin việc:* Harak agal likau gruk.

đơn độc tha boh akok bbong. វារ្យច្បា វារ្យច្បា វារ្យច្បា វារ្យច្បា.

đơn giản bbet. ឧត្តម *Sóng*
đơn giản: Diiup bbet.

đơn thuần yôr harat. ក្រហម
ស្រស់.

đơn vị avān pubha. ផ្សេងៗ
គ្នា.

đơn hèn kanjah. ក្រហម.

đóp cabboh. ក្រហម *Cá đóp*
mở: lkān cabboh apan.

đọp cabboh. ក្រហម *Bị chó*
đọp vào chân: Gōk thau
cabboh tamư takai.

đốt halāup. ភ្នំ *Bị tậ nói*
đốt: Gōk bhin đôm halāup.

đọt binhôr. ភ្នំ *Máy*
đọt mưa: Dôm binhôr hajān.

đu đủ lahong. ត្រី *Trái đu*
đu: Boh lahong.

đu đưa rudai. ឧត្តម.

đu 1. tal. ភ្នំ *Làm ăn đu*:
Ngak tal thi bbang. **2. tal.**
ភ្នំ *Học sinh đến đu*: Anūk
xêh mai tal.

đu 1. ppakacah. ឧត្តម *Đua xe đạp*:
Ppakacah ridêh jwak. **2. ppakacah.** ឧត្តម
Đua nhau làm ăn: Ppakacah
gaup ngak bbang.

đu đuôi ppathumu. ឧត្តម.

đu 1. phāk. ភ្នំ *Đục rất*
sắc: Phāk biak halwok. **II. 1.**
phāk. ភ្នំ *Đục lỗ*: Phāk
galōng. **2. cao.** ភ្នំ *Mói đục*
nhiều lỗ: Mu cao ralô galōng.

đục₂ vīk. ភ្នំ *Nước đục*: la
vīk.

đuôi tagloh. ភ្នំ *Đui cả hai*
mắt: Tagloh abih dwa gah
murta.

đuôi mù tagloh taglit. ភ្នំ
ភ្នំ.

đuôi pha. ភ្នំ *Mua đuôi sau*
của con bò: Blei pha likūk
limo.

đuôi I. đung. ភ្នំ *Đùm nắm*
com đi đưòng: Đung kapal

lithei nao jalān. **II. anung.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Một đùm cơm nếp:* Tha anung điêup.

đùm bọc đưng ba. ຈຸ່ນ ບໍ່. ຈຸ່ນ ບໍ່. *Đun bọc đưng ba:* Padiak kadi ia ju.

đun padiak. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đun ảm nước sôi:* Padiak kadi ia ju.

đun nấu tanuk habai. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đun nấu tanuk habai:* Tanuk habai.

đụn cor, bbük. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đụn thóc:* Cor padai.

đưng đưa halai. ອຸ່ນ ອຸ່ນ. *Đưng đưa halai:* Đôm njaup.

đúng njaup. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đúng njaup:* Đôm njaup.

đúng mực gap bbiak. ອຸ່ນ ອຸ່ນ. *Đúng mực gap bbiak:* Mực gap bbiak.

đụng 1. dhug. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đụng đầu vào cửa:* Dhug akok tamur boh bbang. **2. gōk.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đụng đến nhiều người:* Gōk ralô urāng.

đụng chạm gōk. ອຸ່ນ ອຸ່ນ. *Đụng chạm gōk:* Gōk.

đuốc nuh, trôy. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đốt đuốc đi đêm:* Truic nuh nao mulam.

đuôi 1. iku. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đuôi bò:* Iku limo. **2. iku.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đuôi nói có đầu có đuôi:* Đôm hu akok hu iku.

đuổi 1. paguy. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đuổi bắt kẻ gian:* Paguy muk urāng blok. **2. tiäup.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đuổi ra khỏi nhà:* Tiäup tabiak truh di thāng.

đuối 1. glar. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Học đuối quá:* Baic glar biak. **2. bblung.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Chết đuối:* Murtai di ia bblung.

đúp đúp. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Học đúp hai năm một:* Baic đúp thun dwa.

đụp bāl. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Quần đụp:* Tarapha bāl.

đút 1. harök, gloh. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đút tay vào túi:* Harök tangin tamur kadung. **2. ppalwak.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Ăn của đút của lót:* Bbang drap ppalwak.

đút lót ppalwak. ອຸ່ນ ອຸ່ນ.

đưa 1. ba. ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đưa thư đến tận tay:* Ba harak nao tal tangin. **2. ba.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đưa con đến trường:* Ba anūk nao thāng baic. **3. yêr.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đưa tay đỡ bóng:* Yêr tangin halök bban. **4. ppapar.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đài đưa tin:* Đai ppapar khao. **5. dai.** ອຸ່ນ ອຸ່ນ *Đưa võng:* Dai yun.

đưa đón palao rök. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜂𑜫 *đều được đi học:* Abih drei jāng hu nao baic. **II. jiong.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Chè được nước lấm:* Abu ia jiong lô rei.

đưa bān, urāng. 𑜃𑜂𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜂𑜫 *Máy đưa trẻ:* Dôm bān xit.

đức phôi. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Làm đức:* Ngak phôi.

đức tính athal phôi. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Được I. tanram.* 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Củi cháy được:* Njuh bbang apuy tanram. **II. 1. tanram.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Được tình quê hương:* Tanram tiak palei pala. **2. njôm.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Câu hát được buồn:* Kanēn doh njôm padrôy.

đức tano. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Lợn được:* Pabuy tano.

đùng 1. jôy. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đùng làm ồn:* Jôy ngak rôn. **2. jôy.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mong trời đùng mưa:* Cong lingik jôy hajān.

đúng 1. dang. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đúng dạy:* Dang tagôk. **2. dang.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đúng ra giải quyết:* Dang tabiak alāng ppayah. **3. giđang.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trời đúng gió:* Lingik giđang angin.

đúng đắn tapi tapak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫

đụng padang. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Chai đụng rượu:* Kalok padang alag.

được I. 1. hu. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Được của rơi:* Hu drap urāng lek. **2. hu.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Làm cho kỳ được:* Ngak bihu. **3. hu.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mọi người*

đều được đi học: Abih drei jāng hu nao baic. **II. jiong.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Chè được nước lấm:* Abu ia jiong lô rei.

được mùa hu halim. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫

được I. tanram. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Củi cháy được:* Njuh bbang apuy tanram. **II. 1. tanram.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Được tình quê hương:* Tanram tiak palei pala. **2. njôm.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Câu hát được buồn:* Kanēn doh njôm padrôy.

đương chức kruh janung. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫

đương nhiên ko bar, ô bar. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đã thi thi đương nhiên có đỗ, có trượt:* Ppakacah yơ ô bar hu đam hu lek.

đường, 1. jalān. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mở đường:* Poh jalān. **2. jalān.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đường đi khó:* Jalān nao kan. **3. jalān.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đường dây liên lạc:* Jalān talei baxa. **4. jalān.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đường cây:* Jalān lingal. **5. gilông.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Biết đường lo liệu:* Thau gilông pioh đōic. **6.**

jalān. *Đường tinh duyên:* **đường sắt jalān ridêh apuy.**
 Jalān muryut muryau. ႤႭႬႭႬႬ ႬႬႬႬႬႬ ႬႬႬႬႬႬႬ.

đường₂ xaradāng. ႬႬႬႬႬ **đút 1. kloh.** ႬႬႬႬ ႬႬႬႬ *Đút dáy:*
Ngọt như đường: Yamun Kloh talei. **2. kleh.** ႬႬႬႬ ႬႬႬႬ
 yau xaradāng. *tay:* Kleh tangin.

đường lối jalān bbāk.
 ႬႬႬႬႬႬ ႬႬႬႬႬ.

E

e đã, ka đã. ផ្ទះ កន្លែង *Nói ra e nó buồn:* ធានា បាប្រាក ដា រហូ ធារ៉ូយ.

e ngại ka đã tagrok. កន្លែង ភ្នំ *ព្រៃក្រវាត់.*

e sợ hờic ka đã. ភ្នំ កន្លែង ភ្នំ.

e then murlau. មាត់ ភ្នំ.

em adei. ផ្ទះ *Nó là em của tôi:* រហូ ធានា ធារ៉ាក.

én kalimung. កន្លែង *Đàn chim én:* តាប៉ូល កាលីមុង.

eo I. iöp. ផ្ទះ *Ngươi rất eo:* មុនុយិក ប្រាក យ៉ូប. II. **kên.**

Đo eo lưng: ថុកាក់ កេន.

eo hẹp takik. ភ្នំ *Thì giờ eo hẹp:* តុក វាហ្ស ប្រាក តាក់ក.

ép I. 1. ẽp. ផ្ទះ *Ép xuông:* ធានា ត្រុន. 2. **tatok.** ភ្នំ *Bị ép*

nhiều bẻ: កូក តាតុក រាល់ គីល៉ុង. 3. **ẽp.** ផ្ទះ *Ép*

duyên: ធានា គីង. II. **ẽp.** ផ្ទះ *Chuối chín ép:* បាតៃ តាតាក់ ធានា.

ép buộc ẽp tatok. ផ្ទះ ភ្នំ ភ្នំ.

êm 1. libhôn. 𑜉𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂 *Nêm*
rát êm: Tul biak libhôn. **2.**
radhôi. 𑜂𑜂𑜂𑜂𑜂 *Xe chạy rât*
êm: Ridêh đōic radhôi đei. **3.**
ligêh. 𑜉𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂 *Bỏ qua cho êm*
chuyêh: Klāk tapa ka ligêh
kadha.
êm ăm yak yum. 𑜂𑜂𑜂𑜂𑜂

ê ê. 𑜉𑜂 *Ê, đứng lại:* Ê, dang
vơk.

ga kia. ကရီ *Ra ga đón bạn:*
Nao kia rök yut.

gà munuk. နူဂုဏ် *Nuôi gà:*
Rōng munuk.

gả ppakking. ဒုက္ခိယ *Gả chồng cho con gái:* Ppakking likei ka anūk kamei.

gác₁ I. 1. crông. ဂြောဗ *Gác chân lên bàn:* Crông takai tagôk pabān. **2. pagah.**

ဘောဂ *Gác bỏ chuyện cũ:*
Pagah klāk kadha klak. **II. rida.**

ရီဒါ *Gác bép:* Rida gīng.

gác₂ khik. ကရီက *Cử người gác:* Brei mưnuix khik.

gạch₁ kiak dak. ကုာ်က ဒုက္ခ *Nhà gạch:* Thāng kiak dak.

gạch₂ 1. krān. ကြော့ *Gạch*

chéo: Krān kađah. **2. jreh.**
ခါဒြော့ *Gạch tên bỏ:* Jreh angan klāk.

gai I. 1. darôy. ဒုက္ခိယ *Dấm phải gai:* Jwak gōk darôy. **2. bilau.**

လီလာ *Lạnh nổi gai:*
Li-an tadak bilau. **II. 1. xu.**

ရု *Rét đến gai cả người:* Li-an khing xu di drei. **2. lagoh.**

လာဂ *Gai con mắt:* Lagoh muta.

gãi garao. ကရီ *Gãi lưng:*
Garao rong.

gái kamei, binai. ကရီ *Hai con gái:*
Hai con gái: Dwa urāng anūk kamei.

gan I. 1. hatai. ဘော *Buồng gan:* Aduk hatai. **2. hatai.**

ဘော *Nhát gan:* Thur hatai. **II. khang hatai.**

က *Con bé ấy rất gan:* Mưget xīt nan biak khang hatai.

gán 1. ppatôk. ဒုက္ခိယ *Gán nhà cho chủ nợ:* Ppatôk thāng ka ppô thre. **2. ppagam.**

ဒုက္ခ *Gán cho anh ấy đủ thứ tội:* Ppagam ka ai nan rim duix. **3. cwak.**

ဒုက္ခ *Gán hai người với nhau:*
Cwak dwa urāng thong gaup.

gạn 1. halang. ၁၀၀၀ *Gạn lấy nước trong:* Halang muk ia jangeh. **2. palih.** ၁၀၀၀၀ *Gạn lấy ý kiến hay:* Palih muk kanap mong gơh.

gang₁ cagām. ၁၀၀၀ *Gang tay:* Cagām tangin.

gang₂ pathei racam. ၁၀၀၀၀ *Nõi gang:* Palah pathei racam.

ganh jhāk hatai. ၁၀၀၀၀၀ *ဆိန်တံဆိန်*
ganh đũa ppakacah mublah. ၁၀၀၀၀၀၀ *ဖုတ်တံဆိန်*

gánh I. 1. anōng. ၁၀၀၀၀၀၀ *Gánh củi:* Anōng njuh. **2. anōng.** ၁၀၀၀၀၀၀၀ *Gánh việc làng việc nước:* Anōng gruk palei gruk nugar. **II. 1. anōng.** ၁၀၀၀၀၀၀၀ *Năm gánh nước:* Limu anōng ia. **2. anōng.** ၁၀၀၀၀၀၀၀၀ *Nặng gánh vợ con:* Trak anōng di hadiup anūk.

gánh vác anōng đũa. ၁၀၀၀၀၀၀၀၀ *ဆိန်*

gào 1. prêu. ၁၀၀၀၀၀၀ *Gào khô cả hơng:* Prêu thu tarakōng. **2. prêu grao.** ၁၀၀၀၀၀၀၀ *Biển gào thét:* Tathik prêu grao.

gáo 1. ganjok. ၁၀၀၀၀၀၀ *Gáo múc nước:* Ganjok jhok ia. **2. ganjok.** ၁၀၀၀၀၀၀၀ *Uống hết cả gáo nước:* Munhum abih tha ganjok ia.

gay kađah. ၁၀၀၀၀၀ *Tinh hình này gay lảm:* Rakuh rakun ni kađah đei.

gay gát danuh. ၁၀၀၀၀၀ *Gìong nói gay gát:* Xap đôm danuh.

gáy₁ 1. bahau, bhau. ၁၀၀၀၀၀၀ *ဖုတ်တံဆိန်*
Bị đánh vào gáy: Gök atōng tamu bhau. **2. rapōng.** ၁၀၀၀၀၀၀ *Đóng gáy sách:* Pang rapōng tapuk.

gáy₂ kanjōg. ၁၀၀၀၀၀၀၀ *Gá gáy:* Munuk kanjōg.

gãm jamram. ၁၀၀၀၀၀၀ *Cúi gắm mắt:* Kūk jamram bbök.

gãm kiêl. ၁၀၀၀၀၀၀ *Gãm xuong:* Kiêl talāng.

gấn 1. ppagam. ၁၀၀၀ *Gấn xi:* Ppagam xi. **2. ppagam.** ၁၀၀၀၀ *Hai vấn đề gấn với nhau:* Dwa pakār tanhi ppagam thong gaup.

gấn bó capagam. ၁၀၀၀၀၀ *တံဆိန်*
gắng murät. ၁၀၀၀၀၀၀ *Gắng làm việc:* Murät ngak gruk.

gấp I. **cađiup.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gấp*
tưng miếng: Cađiup yāup
kleh. II. **cađiup.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Một*
gấp rau: Tha cađiup njam.

gấp 1. **gōk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đi gặp*
bạn: Nao gōk yut. 2. **pap.**
𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hai đưòng thẳng gặp*
nhau: Dwa jalān tapak pap
gaup. 3. **gōk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gặp tai*
nạn: Gōk tamugreng.

gặp **mặt tom bbōk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂
𑜁𑜂𑜃𑜂.

gặt **ywak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lúa đã gặt:*
Padai ywak bloh.

gằm **gamram.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hở*
gằm: Rimōng gamram.

gân 1. **arak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Trật gân:*
Tablet arak. 2. **arak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂
Gân nổi vân: Đōng arak. 3.
arak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gân lá:* Arak
hala.

gần I. 1. **taphia, jek.** 𑜁𑜂𑜃𑜂
𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhà gần chợ:* Thāng
taphia darāk. 2. **jek.** 𑜁𑜂𑜃𑜂
Quả gần chín: Boh jek thi
tathak. 3. **jek.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bà con*
gần: Gaup jek. II. **jek taphia.**
𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Thủ trưởng*
gần chiến sĩ: Ppō ginōr jek
taphia ramuthuh.

gấp₁ **talaup.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gấp*
quần áo: Talaup khan ao.

gấp₂ **bbang.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tăng gấp*
đôi: Ppađik dwa bbang.

gấp₃ **binhat.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Chup*
hình láy gấp: Haluh binguk
muk binhat.

gấp **rút mupajiak ppathumu.**
𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

gật **yuh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gật đầu đồng*
ý: Yuh akok he.

gấu **kadung.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gấu*
nước: Kadung ia.

gấu **cagau.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Săn gấu:*
Amāl cagau.

gây **munūk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gây*
bệnh: Munūk rwak.

gày **lavāng.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Con trâu*
gày: Kabao lavāng.

gậy **teh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gậy đàn:* Teh
campi.

gậy 1. **joh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gậy đòn*
gánh: Joh gai anōng. 2. **joh.**
𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bể gậy cuộc tấn công:*
Atōng joh balin.

gậy **gai.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Chống gậy đi:*
Drug gai nao.

ghe **ge.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Cá đầy ghe:*
lkān bak ge.

ghé katal, akeh. កតាល ឆ្មារ
Thuốc ghé: Jru akeh.

ghé 1. veh. ឆ្មារ *Ghé thăm nhà:* Veh ravang thāng. **2. yōng.** ឆ្មារ *Ngôi ghé:* Dōk yōng.

ghen murrau. មុររោ *Vợ hay ghen:* Hadiiup tariêng di murrau.

ghép ppađam. ឆ្មារ *Ghép hai mảnh với nhau:* Ppađam dwa kleh thong gaup.

ghét, grīk. ក្រិក *Kỳ cho sạch ghét:* Thah ka hacih grīk.

ghét, limūk. ឆ្មារ *Tính rất dễ ghét:* Murnuh mong biak limūk.

ghê I. tating. តាំង *Ăn khế ghé rằng:* Bbang hamia tating tagei. **II 1. haroh.** ហាវ *Con bé còn nhỏ mà ghé thật:* Murget xīt đơ xīt bloh haroh đei. **2. haroh.** ហាវ *Vui ghé:* Buy haroh.

ghé 1. kīk. កិក *Xếp bàn ghé:* Dak pabān kīk. **2. kīk.** កិក *Sợ mất ghé:* Hôic di lihik kīk.

ghi twok, bbiên. ឆ្មារ *Ghi đũa chì:* Bbiên libik dōk.

ghi chép twok. ឆ្មារ *Ghi chép cẩn thận:* Twok tani tanat.

gì haget, gêk. ហាហេត *Tên em là gì? Angan adei haget?*

gí 1. patok. ហាហេត *Gí súng vào ngực:* Patok phao tamur tada. **2. pêt.** ហាហេត *Bị đè bẹp gì:* Gōk tatok pêt lêt.

gia cầm athur thāng. គ្រាប់
គ្រាប់.

gia đình munga vôm. មុង
មុង.

gia nhập tamur. ហាហេត.

gia súc athur thāng. គ្រាប់
គ្រាប់.

gia tài varih, bbang anguy. ហាហេត
ហាហេត.

già 1. taha. តាហា *Người già:* Urāng taha. **2. taha.** តាហា *Cân già:* Kar taha.

già làng ppô palei. ហាហេត.

giả I. baniai. ហាហេត *Hàng giả:* Kabha baniai. **II. mungak.** មុងកា *Giả khóc:* Mungak hia.

giả dối lor kator. ឆ្មារ ហាហេត.

giã thōk, jwak. ហាហេត ឆ្មារ

Giã gạo: Jwak brah.

giá₁ janrök. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜃𑜂𑜃𑜂 *Thịt bò xào giá*: Rilo limo hana janrök.

giá₂ kla. 𑜁𑜂 *Giá sách*: Kla tapuk.

giá₃ yom. 𑜁𑜂𑜃 *Mua đúng giá*: Blei njaup yom.

giá cả yom. 𑜁𑜂𑜃 *Giá cả ổn định*: Yom kabāk.

giải₁ chiot. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 *Giải thi đua*: Chiot ppakacah.

giải₂ ba. 𑜁𑜂 *Giải tù binh đi*: Ba bôl danuh nao.

giải₃ 1. lāng. 𑜁𑜂 *Giải bài toán*: Lāng kadha katih. **2.**

ppaklah. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giải nguy*: Ppaklah ajan di. **3. ppaklah.**

𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giải độc*: Ppaklah bih.

giải đáp lāng yah. 𑜁𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giải phóng 1. loh taleh. 𑜁𑜂𑜃 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giải phóng đất nước*: Loh taleh tanuh ia. **2.**

ppahwong. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 *Giải phóng mặt bằng*: Ppahwong bblāng tanuh.

giải quyết lāng ppayah. 𑜁𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giải tán ralôy. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂.

giải thích lāng yah. 𑜁𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giải thưởng chiot. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂.

giám aloh. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 *Giám chi*: Aloh thiak.

giám đốc ginôr radak. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giám khảo ganôr xabbit, raxarak. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂.

gian₁ ravāng. 𑜁𑜂𑜃 *Nhà ba gian*: Thāng klau ravāng.

gian₂ blok. 𑜁𑜂𑜃 *Kẻ gian*: Murnuix blok.

gian ác blok tachaup. 𑜁𑜂𑜃 𑜁𑜂𑜃𑜂.

gian khó I. rabbah rabbūr. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 *Chiến đấu gian*

khó: Atōng muthuh rabbah rabbūr. **II. rabbi rabbūr.**

𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 *Vượt qua gian*

khó: Tapa rabbi rabbūr.

gian nan I. rabbi rabbah. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 *Cuộc đời gian*

nan: Rai diiup rabbi rabbah. **II. rabbi rabbah.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂

Vượt qua mọi gian nan: Tapa graup rabbi rabbah.

giản dị bbôn bbiah. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

gián katit. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Gián nhám quần áo:* Katit katiuk khan ao.

giăng lāng. 𑜁𑜂 *Giăng bài:* Lāng kadha.

giăng dạy lāng yah. 𑜁𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giành₁ ratang. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giành đưng thóc:* Ratang ppadang padai.

giành₂ 1. mublah. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Chó giành mớ:* Athau mublah apan. **2. mublah.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giành thấng lợ:* Mublah jaiyak.

giao₁ jao. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giao đất cho nông dân:* Jao tanuh ka rabal li-wa.

giao₂ kađai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hai con đưòng giao nhau:* Dwa jalān kađai gaup.

giao duyên dam dara. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giao thông jalān nao mai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giáo dục I. pato pakai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giáo dục con cái:* Pato pakai anūk bīk. **II. pato pakai.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Phát triển giáo dục:* Ppatagòk pato pakai.

giáp₁ 1. liêh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Năm Giáp Tí:* Thun Takuh Liêh. **2. anūk nurthak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hon nhau một giáp:* Prong di gaup tha anūk nurthak.

giáp₂ tup. 𑜁𑜂 Hai nhà giáp tương nhau: Dwa boh thāng hu daning tup gaup.

giàu 1. muda. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhà giàu:* Thāng muda. **2. muphopho, muda.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làm giàu tiếng Chăm:* Ngak muda xap Cam.

giàu sang kaya muda. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

giày₁ takhok. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đôi giày mớ:* Thong takhok birau.

giày₂ jwak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Cho voi giày:* Brei ka limūn jwak.

giấy 1. cadak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giấy chét:* Cadak mutai. **2. yuh rūp.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Mới nghe, nó đã giấy lên:* Birau pang, nhu yuh rūp tagòk.

giặc 1. kalin. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đánh giặc:* Atōng kalin. **2. khamang.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Diệt giặc dốt:* Ppalai khamang tapūn.

giăng diăng. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giăng dây:* *Chạy hết mười giây:* Đôic Diăng talei.

giăng đoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giăng láy cái túi:* Đoh muk kadung.

giắt plah. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giắt vào thắt lưng:* Plah di kên.

giặt papah. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giặt quần áo:* Papah khan ao.

giác panik. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giác ngủ:* Panik đih.

giám pabam. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giám cánh nho:* Pabam dhăn nho.

giám jwak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giám phải gai:* Jwak darôy.

giận ginông. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giận chông:* Ginông di pathăng.

giận dôi hanoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫

giật 1. hađoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giật láy con dao:* Hađoh muk to.

2. muk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giật giải thi đũa:* Muk chiot ppakacah.

3. vah. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giật ít tiền:* Vah tha xit jiên.

giật mình takatwak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giật mình tỉnh giấc:* Takatwak murđoh.

giấu ppadaup. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giấu tiền:* Ppadaup jiên.

giây vag neh. 𑜉𑜂𑜂𑜫

Chạy hết mười giây: Đôic abih tha pluh vag neh.

giấy 1. bi-ār. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Tờ giấy trắng:* Blah bi-ār kôk.

2. harak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giấy mời họp:* Harak da-a nhom.

giẻ katang xiêm. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Làm giẻ lau:* Ngak katang xiêm wak.

gièm pha bilei binguk. 𑜉𑜂𑜂𑜫

gieo 1. drāk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gieo lúa:* Drāk padai.

2. klāk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gieo mình xuống sông:* Klāk drei trun krông.

3. tuh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gieo tai họa:* Tuh marakak.

gieo cây pala drāk. 𑜉𑜂𑜂𑜫

gieo trồng pala drāk. 𑜉𑜂𑜂𑜫

giếng tha. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Tháng giếng:* Bilăn tha.

giếng bingun. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đào giếng:* Kôic bingun.

giết 1. ppamurtai. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giết giặc:* Ppamurtai khamang.

2. jaloh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Giết trâu ăn mừng:* Jaloh kabao bbang ôn.

giết hại ppalai ppalihik. ฆาตนา ฆาตกีฬาน.

giểu lwo. ជុំ *Đừng giểu bạn:* Jôy lwo yut.

giò ralo đung. ទាត់រុក ធ្លុះ *Ăn cơm với giò, chả:* Hwak thong ralo đung, kanap.

giỏ habai, apung. ទាញ ផ្លាស់ *Bát cá bỏ giỏ:* Muk ikān buh tamư apung.

gió 1. angin. ទាប៊ិទា *Gió thổi:* Angin yuk. **2. angin.** ទាប៊ិទា *Quạt nhiều gió:* Tadik ralô angin.

giỏi 1. bijag, jioy. ល្អឆ្លាត ច្នៃ *Thầy thuốc giỏi:* Gru jru bijag. **2. bingi.** ល្អឆ្លី *Có giỏi thì đến đây!:* Bingi yor mai tani!

gióng poh. ទ័រ *Gióng trống:* Poh hagar.

giọng 1. xap. ទា *Giọng nói để thương:* Xap đôm mư-anit. **2. xap.** ទា *Giọng Nam bộ:* Xap nưgar mưrōng.

giọt tanjoh. ទាត់ *Giọt nước:* Tanjoh ia.

giữ padhi. ទាត់ *Làm giữ:* Ngak padhi.

giữ halong. ទាត់ *Giữ máy gầu nước:* Halong dôm kadung ia.

gióng₁ 1. pajeh. ទាញ *Lúa gióng:* Padai pajeh. **2. pajeh.** ទាញ *Gióng bông mớ:* Pajeh bingu birau. **3. but pajeh.** យា *ទាញ* *Gióng hại ngườ:* But pajeh ppalai mưnuix.

gióng₂ droh. ទ័រ *Hai mẹ con gióng nhau:* Dwa anūk amêk droh gaup.

giở 1. yêr. ទា *Giở tay lên:* Yêr tangin tagôk. **2. đông.** ទា *Gậy giở xương:* Lavāng đông talāng.

giờ 1. tuk. ទា *Ngày làm tám giờ:* Tha harei ngak dalipan tuk. **2. tuk.** ទា *Lúc này là mười giờ:* Urak ni tuk tha pluh. **3. tuk.** ទា *Đã đến giờ học:* Tal tuk baic pajor. **4. tuk.** ទា *Đang giờ thể dục buổi sáng:* Dôk kruh tuk padhih pagê. **5. urak ni.** ទា *Từ sáng đến giờ:* Mưng pagê tal urak ni.

giờ giấc tuk vag. ទា មុត.

giở 1. **poh, blok.** 𑜉𑜂𑜫 𑜃𑜫
Giở sách: Poh tapuk. 2. **ba.**
𑜉𑜂𑜫 *Giở nguyên tắc:* Ba thatar
tabiak.

giới **bangxa.** 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *Giới nữ:*
Bangxa kamei.

giới thiệu **ppaha xakrun.**
𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫

giũ 1. **ruh.** 𑜉𑜂𑜫 *Chim giũ*
cánh: Ciim ruh thiäup. 2. **ruh.**
𑜉𑜂𑜫 *Giũ quần áo:* Ruh khan
ao.

giục **pajiak.** 𑜉𑜂𑜫 *Giục dĩ*
sóm: Pajiak nao kayôn.

giun 1. **laning.** 𑜉𑜂𑜫 *Đào*
giun câu cá: Coh laning vah
ikān. 2. **apuy tian.** 𑜉𑜂𑜫
Thuốc xổ giun: Jru
ppalai apuy tian.

giúp **dai, pajup.** 𑜉𑜂𑜫
Giúp bạn: Pajup yut.

giữ 1. **khik.** 𑜉𑜂𑜫 *Giữ thang*
cho em trèo lên: Khik linhān
ka adei kajān tagôk. 2. **khik.**
𑜉𑜂𑜫 *Giữ phẩm chất trong*
sạch: Khik athal thiam hacih.
3. **klān.** 𑜉𑜂𑜫 *Giữ kho:* Klān
galang. 4. **jang.** 𑜉𑜂𑜫 *Giữ*
chức chủ tịch: Jang janung
ppô di.

giữ gìn 1. **khik ramik.** 𑜉𑜂𑜫
𑜉𑜂𑜫 *Giữ gìn máy móc:*
Khik ramik maic mog. 2. **khik**
takai. 𑜉𑜂𑜫 *Ăn nói phải*
giữ gìn: Đôm pôiic xang khik
takai.

giữa I. 1. **kruh.** 𑜉𑜂𑜫 *Ngồi*
giữa nhà: Dök di kruh thāng.

2. **kruh.** 𑜉𑜂𑜫 *Giữa năm:* Kruh
thun. II. **kruh.** 𑜉𑜂𑜫 *Sống giữa*
bạn bè: Diiup kruh yut cōy.

giương **ppök.** 𑜉𑜂𑜫 *Giương*
mắt nhìn: Ppök muta mong.

giường **canung.** 𑜉𑜂𑜫
Giường mới: Canung birau.

gõ **papoh, teh.** 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫
Gõ cửa: Ppapoh boh bbang.

góc 1. **akiêng.** 𑜉𑜂𑜫 *Góc*
nhà: Akiêng thāng. 2. **akiêng.**
𑜉𑜂𑜫 *Ăn hết một góc bánh:*
Bbang abih tha akiêng ahār.

gỏi **liba.** 𑜉𑜂𑜫 *Gỏi cá:* Liba
ikān.

gói 1. **ppapök.** 𑜉𑜂𑜫 *Gói*
hàng cẩn thận: Ppapök kaya
tani tanat. 2. **harung.** 𑜉𑜂𑜫
Hội nghị trọn gói một buổi:
Nhom biai harung jiong tha
vār.

gói ghém harung ppatom. 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
gọi 1. iêu. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gọi bố về nhà:* iêu amư mai thăng. **2. da-a.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Giấy gọi nhập ngũ:* Harak da-a tamư dap bôl. **3. iêu.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nó gọi ông ấy là bác:* Nhu iêu ông nan xang va.

gom ppatom. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gom giấy vụn:* Ppatom bi-ār kleh.

gọn 1. det. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Dọn đồ đạc cho gọn:* Ramik kaya nguy ka det. **2. tha mráp.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Tóm gọn bọn cướp:* Kacao tha mráp tapôl poh blah.

góp rīk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Góp của:* Rīk drap.

góp ý jum gimnit. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

gót kađôl. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gót chân:* Kađôl le.

gọt 1. kalök. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gọt quả bưởi:* Kalök boh bung. **2. krih.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gọt bút chì:* Krih bbut tamrāk.

gỗ kayau. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gỗ tốt:* Kayau thiam.

gốc 1. gog. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gốc cây:* Gog phun. **2. phun.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Trồng trãm gốc me:* Pala rituh phun amil. **3. phun.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nợ gốc:* Thre phun.

gốc gác phun jiong. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

gỏi I. patar. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Áo gỏi:* Ao patar. **II. gôi.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gỏi đầu lên quyển sách dày:* Gôi akok di tapuk kapāl.

gồm harung hu. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sách gồm nhiều chương:* Tapuk harung hu ralô tharak.

gộp harung ppatom. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

gỡ 1. ppaklah. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gỡ tơ rói:* Ppaklah pabwak tarung. **2. ppaklah.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gỡ thế bí:* Ppaklah gilōng jal. **3. ppavok.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gỡ lại được một bàn thắng:* Ppavok hu tha bban jai.

gợi koh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gợi chuyện cũ:* Koh kadha klak.

góm hōic. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Trông nó góm chết:* Mong nhu hōic haroh.

gục 1. ngup. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gục xuống nước:* Ngup trun ia. **2. cut.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cây cối đổ gục xuống:* Phun kayau jaloh cut

trun. 3. jut. ဒုတိယ *Đánh cho gục*: Atōng ka jut.
gùi I. yöt. ကွဲလွဲ *Đan gùi*: Pak yöt. II. **guy.** ကွဲလွဲ *Gùi sǎn vè*: Guy habei plôm mai.
guốc gôp. ကွဲလွဲ *Đi guốc*: Jwak gôp.
guồng I. 1. vāk. ကွဲလွဲ *Guồng sọi*: Vāk mrai. **2. kabôt jwak.** ကွဲလွဲ *Đem guồng ra suói*: Ba kabôt jwak tabiak croh. II. **1. vāk.** ကွဲလွဲ *Mẹ đàng guồng sọi*: Aměk dök vāk mrai. **2. jwak kabôt.** ကွဲလွဲ.

gủi 1. paywa. ကွဲလွဲ *Gủi thu*: Paywa harak. **2. paywa.** ကွဲလွဲ *Gủi trẻ*: Paywa rineh.
gừng liya. ကွဲလွဲ *Gừng cay*: Liya hang.
gưôm padak, đao. ကွဲလွဲ.
gưông 1. kroh. ကွဲလွဲ *Soi gưông*: Paxāng kroh. **2. kroh.** ကွဲလွဲ *Noi gưông bạn*: Tuy kroh yut.
gưông mẫu mukroh. ကွဲလွဲ.

há 1. langai. ၇၈၅ *Ruḡu há:* Alag langai. **2. bak janūk.** ၇၈၆ *Chũri cho há:* Pôic ka bak janūk.
há ha. ၈၁၂ *Há miêng ra:* Ha pabah tabiak.
hạ, bal pađiak. ၇၈၇ *Mùa hạ đến:* Bal pađiak murai.
hạ₂ 1. thrik. ၇၈၈ *Hạ cò:* Thrik døk. **2. ppatrun.** ၇၈၉ *Hạ giá:* Patrum yom.
3. ppalabuh. ၇၉၀ *Hạ máy bay địch:* Ppalabuh ahök par khamang.
hai dwa. ၇၉၁ *Hai con gà:* Dwa drei muruk.
hài cốt atau talāng. ၇၉၂ *Hài cốt:*

hài lòng athah tung tian. ၇၉၃ *Hài lòng:*
hải quân bôl tathik. ၇၉၄ *Hải quân:*
hải sản kaya tathik. ၇၉၅ *Hải sản:*
hãi hùng mu-athur. ၇၉၆ *Giác mơ hãi hùng:* Panik lipei mu-athur.
hái 1. pek. ၈၀၁ *Hái trái:* Pek boh. **2. dwah.** ၈၀၂ *Hái ra tiêng:* Dwah hu jiêng.
hại I. utān. ၈၀၃ *Hút thuốc có hại cho sức khỏe:* Njūk pakao hu utān tal prun yava.
II. utān. ၈၀၄ *Làm hại đến uy tín tập thể:* Ngak utān tal angan ji harung. **III. ppalai.** ၈၀၅ *Sâu bọ hại lúa:* Halak haling ppalai padai.
ham harāng. ၈၀၆ *Ham chôi:* Harāng mu-in.
ham mê tathrug, rāk. ၈၀၇ *Ham mê:*
ham thích ranuk. ၈၀၈ *Ham thích:*
hàm ghum. ၈၀၉ *Hàm răng:* Ghum tagei.
hãm hai ppalai ppalihik. ၈၁၀ *Hãm hai:*

hạn₁ hatwa. ၁၈၆၆ *Gặp năm hạn*: Gōk thun hatwa.

hạn₂ I. gôn. ၁၈၈၈ *Hết hạn nộp đơn*: Abih gôn rīk harak.

II. ppagôn. ၁၈၉၈ *Hạn phải xong trong tháng này*: Ppagôn bibloh dalam bilān ni.

hạn chế ppavāng canar. ၁၈၉၉ *Hạn chế tiệp tủng*: Ppavāng canar thêt payak.

hạn hán hatwa riya. ၁၈၆၆ *ဟိဟိ*.

hang 1. labāng. ၁၈၆၆ *Hang chuôt*: Labāng takuh. **2. gōk.** ၁၈၈၈ *Hang núi*: Gōk cok.

hàng₁ 1. kaya kabha. ၁၈၆၆ *Bán hàng*: Ppablei kaya kabha. **2. klōng.** ၁၈၆၆ *Ghé vào hàng nước*: Veh tamur klōng ia.

hàng₂ I. 1. talei. ၁၈၆၆ *Xếp hàng*: Dak talei. **2. kōn.** ၁၈၆၆ *Hàng chú bác*: Kōn mik va. **3. talei.** ၁၈၆၆ *Hàng xóm láng giềng*: Talei paga jek taphia. **II. yāup.** ၁၈၆၆ *Đợi hàng giở*: Cāng yāup tuk.

hàng₃ 1. halār alah. ၁၈၆၆ *Hạ vũ khí xin hàng*: Jao akha likau halār alah. **2. ciup alah.** ၁၈၆၆ *Khó thế này chịu hàng thôi*: Kan yau ni ciup alah min.

hàng hóa kaya kabha. ၁၈၆၆ *ကုန်*.

hàng xóm puk pak. ၁၈၆၆ *ဘဝ*.

hàng pakat. ၁၈၆၆ *Xếp hàng*: Dak pakat.

hành₁ lathun. ၁၈၆၆ *Trông hành*: Pala lathun.

hành₂ ngak. ၁၈၆၆ *Vết thương hành*: Rabbuic ngak.

hành chính 1. muppakrang kārja. ၁၈၆၆ *Cơ quan hành chính*: Pubha jakār muppakrang kārja. **2. bha kārja.** ၁၈၆၆ *Cán bộ hành chính*: Jakār bha kārja.

hành động I. ngak. ၁၈၆၆ *Hành động theo lẽ phải*: Ngak tuy gađi njaup. **II. angak.** ၁၈၆၆ *Một hành động đúng cảm*: Tha angak hatai tian.

hánh diện muryeh. ၁၈၆၆ *မုရိယ*.

hạnh phúc I. haniim thiam. ၁၈၆၆ *Vi hạnh phúc nhân dân*: Ywa haniim thiam

bồi bhāp. II. haniim thiam. **hay₄ hai, ngan.** 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫
 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜃𑜫 *Sống hạnh phúc:* *Chọn cái này hay cái kia:*
 Diiup haniim thiam. *Rwah ni ngan nan.*

hào dap. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đào hào đắp*
lũy: Coh dap bok biuh.

háo hức ug damug. 𑜇𑜨𑜃𑜫
 𑜇𑜨𑜃𑜫. **hản I. mưcanu.** 𑜇𑜨𑜃𑜫
Bánh xe hản xuống mặt
đường: Boh ridêh mưcanu
 trun bla jalān. II. **canu.** 𑜇𑜨𑜃𑜫
Nếp hản trên trán: Lapān
 canu di dhei.

hát doh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hát dân ca:*
 Doh kadha parān doh.

hạt 1. athar. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hạt lúa:*
 Athar padai. **2. athar.** 𑜇𑜨𑜃𑜫
Mưa nặng hạt: Hajān prong
 athar.

hay₁ 1. thau. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Có gì cho*
hay không?: Hu haget brei
 thau lei?. **2. thau.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đến*
đâu hay đến đây: Tal halei
 thau tal nan.

hay₂ 1. ghor. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hát hay:*
 Doh ghor. **2. hei.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sáng*
kiến hay: Amat hadah hei. **3.**
ghor. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nói điều hay:*
 Đôm kabha ghor. **4. mưkru.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Khuôn mặt cô bé trông*
rất hay: Bbök mưget xit
 mong biak mưkru.

hay₃ bhian, tariêng. 𑜇𑜨𑜃𑜫
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Anh ấy hay đến đây*
chơi: Ai nan tariêng mai tani
 mư-in.

hản 1. ghat. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sự việc*
không hản như thế: Bha
 gruk ka ghat yau nan ô. **2.**
truh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bệnh đã khỏi hản:*
 Rwak kajap truh pajơ. **3. kloh.**
 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Mất hản hai tiếng đồng*
hồ: Lihik kloh dwa tuk.

hản nhu, jaget. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Không*
tim thấy hản: Ôh
 dwah bbôh nhu.

hăng₁ blwa. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Lá cây này*
rất hăng: Hala phun ni biak
 blwa.

hăng₂ tatang. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Làm rất*
hăng: Ngak biak tatang.

hăng hái tati tatang. 𑜇𑜨𑜃𑜫
 𑜇𑜨𑜃𑜫.

hằng 1. bhian. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hằng*
mong ước: Bhian cong takru.
2. yăup. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Báo ra hằng*

tuần: Bbāup tabiak yāup akok karāup.

hất 1. thaic. ภาษา *Hất cốc nước*: Thaic cavān ia. **2. thaic.** ภาษา *Hoi nóng hất từ mặt đường qua*: Haup pađiak thaic mung jalān mai.

hâm pađiak. អាម្ពាហ៍ *Hâm thức ăn*: Pađiak ngan bbang.

hâm₁ barahum. វិទ្យុនិ *Đào hằm*: Coh barahum.

hâm₂ riak. ខ្មែរ *Hâm xuong*: Riak talāng.

hận I. janūk. ខ្មែរ *Quyết rủa hận*: Murrāt rao janūk. **II. janūk.** ខ្មែរ *Hận một điều*: Janūk tha kabha.

hận thù mưbai janūk. វិទ្យុនិ ខ្មែរ.

hấp kahung. កាហុង *Hấp bánh*: Kahung ahār.

hấp tấp khamat. កាហុង.

hất 1. tok nhat. តុក *Hất hàm hỏi*: Tok nhat kāng tanhi. **2. thaic.** ภาษา *Hất đất sang một bên*: Thaic halūk tapa tha gah.

hầu 1. kōng. កង *Người hầu*: Urāng kōng. **2. kanur.** កង

Hầu một ván cờ: Kanur tha avān catur.

hậu trak tangin. ត្រាក់ *Trà rất hậu*: Biyār biak trak tangin.

hậu phương gah likūk. ត្រាក់ *Phương*.

hè bal pađiak. ហេ *Nghỉ hè*: Padei bal bađiak.

hé 1. ppakhe. ខ្មែរ *Hé môi cười*: Ppakhe cabbōy klao. **2. ppakhe.** ខ្មែរ *Hé một tia hy vọng*: Ppakhe tha tanrāk pachôm.

hẹn I. ppagôn. ខ្មែរ *Hẹn ngày mai*: Ppagôn paguh. **II. ppagôn.** ខ្មែរ *Lỡ hẹn*: Tablet ppagôn.

héo lánh taxök bök. ខ្មែរ *Chợ*.

héo bôy, liyau. ខ្មែរ *Rau héo*: Njam bôy.

hẹp ganik. ត្រាក់ *Lối đi hẹp*: Galōng nao ganik.

hét prêu ốt. ខ្មែរ *Hét ám lên*: Prêu ốt rôn tagôk.

hế phak. ខ្មែរ *Hế nói là làm*: Phak đôm yơ ngak.

hết I. 1. abih. ផ្លាស់ទី *Hết tiền:* Abih jiên. **2. abih.** ផ្លាស់ទី *Có hết sức:* Murrät abih prun. **3. abih.** ផ្លាស់ទី *Đi hết một ngày:* Nao abih tha harei. **II. abih.** ផ្លាស់ទី *Hon ai hết:* Bblwak di thei abih.

hi sinh klāk rūp. ក្រីកា ជំនា *Hi sinh vì tổ quốc:* Klāk rūp ka bangxa.

hi vọng pachôm. ការរស់.

hiếm 1. takāđah. ក្រាត្រា *Cú đấm hiếm:* Bblek loy takāđah. **2. dađaup jhāk.** ឆ្មាត្រា ឆ្មា *Bụng hiếm:* Tian dađaup jhāk.

hiếm takik hu, yom käl. ក្រីកា ឆ្មា ក្រីកា.

hiên 1. thiam. ចាំ *Ở hiện:* Dōk thiam. **2. limeh.** ក្រីកា *Dâu hiện:* Murtau limeh. **3. iak.** ផ្លាស់ *Đôi mắt hiện:* Kap muta iak.

hiên lành lamun. ការរស់.

hiến limah. ក្រីកា *Hiến ruộng:* Limah hamu.

hiện bblo. ក្រីកា *Mặt trắng hiện phía chân trời:* la bilän bblo di takai lingik.

hiện đại urak rai. ឧបករណ៍ *Văn học hiện đại:* Kanurdha mulang urak rai.

hiện nay urak ni. ឧបករណ៍.

hiện tượng xar mulingiu. ហេតុការណ៍ក្រីកា.

hiệp vãn. ក្រីកា *Hiệp hai:* Vãn ya dwa.

hiếu dul. ឧត្ត *Hiếu bài:* Dul kadha.

hiếu biết 1. dul thau. ឧត្ត *Hiếu biết nhiều:* Dul thau ralô. **2. murthau.** ក្រីកា *Có thái độ hiếu biết:* Hu murnuh murthau.

hiếu 1. phôr. ក្រីកា *Đứa con có hiếu:* Anưk hu phôr. **2. phôr.** ក្រីកា *Việc hiếu:* Gruk phôr.

hiếu khách ppajông tōy. ឧបករណ៍ ក្រីកា.

hiệu₁ klōng. ក្រីកា *Hiệu thuốc:* Klōng jru.

hiệu₂ canu. ក្រីកា *Ra hiệu cho nhau:* Tabiak canu ka gaup.

hiệu quả thunít, kagah. ឧបករណ៍ ក្រីកា.

hình thek. ឧបករណ៍ *Trăng hình*

lười liềm: la bilān thek athar vang.

hình ảnh binguk thek. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫.

hình dạng thek. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Biến đổi hình dạng*: Xalih thek.

hình thành jiong. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hình thành một tổ chức*: Jiong tha radak.

hình thức I. 1. thek lingiu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫. **2. ganap.** 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Các hình thức đấu tranh*: Dôm ganap muthuh. **II. pak lingiu.** 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Việc làm hình thức*: Gruk ngak pak lingiu.

híp pliu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Béo híp cả mắt*: Limuk pliu murta.

hít hur. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hít khí trời*: Hur arthak lingik.

ho patuk. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Bé bị ho*: Rineh patuk.

hò₁ iêu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hò ðò*: lêu gilai.

hò₂ doh. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hò kéo pháo*: Doh katung phäup.

hò la prêu iêu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫.

họ₁ athal angan. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Họ Nguyễn*: Athal ngan Nguên.

họ₂ khol nhu, nhu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Họ đi đầu rôi*: Khol nhu nao tao pajơ.

họ hàng gaup patian, gaup. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Họ hàng bên ngoài*: Gaup gah amư.

hoa₁ 1. bingu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hoa nở*: Bingu cõh. **2. phun bingu.** 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Trồng hoa*: Pala phun bingu. **3. bingu.** 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Chiếu hoa*: Ciêu bingu. **4. bingu.** 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Viết chữ hoa*: Vak akhar bingu.

hoa₂ plăng. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Đói hoa cả mắt*: õk plăng murta.

hoa màu mưla mưlêu. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫.

hoa quả boh kayau. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫.

hòa₁ 1. lai. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hòa mực để viết*: Lai mưg piok vak. **2. yum.** 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hòa mình với mọi người*: Yum drei thong abih drei.

hòa₂ đòk. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 *Hai đội hòa nhau*: Dwa puk đòk gaup.

hòa bình imăn. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫.

hỏa hoạn bala apuy. 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜄𑜫.

hóa 1. jiong. ផ្កាអ៊ុយ *Đùa hóa thật:* Mư-in jiong biak. **2. ppahól.** ផ្កាអ៊ុយ *Hóa nhà táng:* Ppahól thăng thỏr.

họa₁ habāng. ផ្កាអ៊ុយ *Mang họa vào thân:* Ba habāng tamư rúp.

họa₂ cih. អ៊ុយ *Bức tranh tự họa:* Blah gamnu êng cih.

họa sĩ racih. អ៊ុយ

hoan hô ahei. អ៊ុយ

hoan nghênh rök ôn. អ៊ុយ

hoàn 1. jao. អ៊ុយ *Hoàn lại vốn:* Jao phun vớk. **2. vớk.** អ៊ុយ *Nghèo lại hoàn nghèo:* Kathot gilaic vớk kathot.

hoàn cảnh rakun. អ៊ុយ

hoàn chỉnh I. pumurta. អ៊ុយ *Tổ chức hoàn chỉnh:* Radak purmurta. II. **pumurta.** អ៊ុយ *Hoàn chỉnh chương trình:* Pumurta danak dak.

hoàn thành tamat. អ៊ុយ

hoàn toàn pumurta. អ៊ុយ

hoãn mưdei. អ៊ុយ *Hoãn họp:* Mưdei nhom.

hoạn nạn rijan. អ៊ុយ

hoang₁ 1. klāk bilau. អ៊ុយ *Ruộng hoang:* Hamu klāk bilau. **2. hwang.** អ៊ុយ *Con hoang:* Anưk hwang.

hoang₂ phāk palah. អ៊ុយ *Tiểu hoang:* Thiak phāk palah.

hoảng bblet, takatwak. អ៊ុយ *Nghe mà hoảng:* Pang bloh takatwak.

hoảng sợ thur mưk. អ៊ុយ

hoạt động 1. yătttrak angak. អ៊ុយ *Hoạt động quân sự:* Yătttrak angak gah kalin kār. **2. angak.** អ៊ុយ *Con người thích hoạt động:* Mưnuix takưư di angak. **3. yătttrak.** អ៊ុយ *Máy móc hoạt động tốt:* Maic yătttrak thiam.

hoặc ngan. អ៊ុយ *Nhận sách hay cặp:* Tôk tapuk ngan katāp.

học baic. អ៊ុយ *Học mãi:* Baic miết.

học hỏi baic mưgru. អ៊ុយ

học sinh xêh, anūk xêh. អ្នកសិក្សា អ្នកសិក្សាសាលា។

học tập baic muthram. ប្រាជ្ញាសាស្ត្រ។

hỏi 1. tanhi. ត្រាស់ ត្រាស់ *Hỏi đường:* Tanhi jalān. **2. tanhi.** ត្រាស់ *Hỏi giấy tờ:* Tanhi harak bi-ār. **3. tanhi.** ត្រាស់ *Hỏi bài học:* Tanhi kadha baic. **4. pôic.** ប្អូន *Con trai bác ấy có người hỏi rồi:* Anūk likei va nan hu urāng pôic pajơ.

hỏi thăm 1. tanhi ravang. ត្រាស់ ត្រាស់ *Hỏi thăm tin tức bạn:* Tanhi ravang khao yut. **2. paywa panđic ravang.** ប្អូន ប្អូន *Gửi lời hỏi thăm:* Paywa panđic ravang.

hói tabbek, kala. ក្រណាត់ ក្រណាត់។

hòm pati. អ៊ែម អ៊ែម *Hòm quần áo:* Pati khan ao.

hôm I. lug. ក្រណាត់ *Mắt hôm:* Murta lug. **II. kalug.** ក្រណាត់ *Hôm mắt:* Kalug murta.

hòn ghôy. ក្រណាត់ *Hòn gạch:* Ghôy kiak.

hong parāng. អ៊ែម *Hong sách ra nắng:* Parāng tapuk tabiak pađiak.

hòng pachôm. អ៊ែម *Hòng che đẩy tội lỗi:* Pachôm ppadaup glaic xuk.

hông 1. glơh. ក្រណាត់ *Xe hông:* Ridêh glơh. **2. jruh.** ក្រណាត់ *Thi hông:* Ppakacah jruh.

hóng rōk. អ៊ែម *Hóng gió:* Rōk angin.

họng 1. tarakōng. អ៊ែម *Viêm họng:* Birah tarakōng.

2. pabah. អ៊ែម *Bất phải cầm họng:* Muk khup pabah. **3. pabah.** អ៊ែម *Họng súng:* Pabah phao.

họp nhóm. អ៊ែម *Họp lớp:* Nhóm tal baic.

hót doh. អ៊ែម *Chim hót:* Ciim doh.

hô, iêu. អ៊ែម *Hô vang:* lêu danury.

hô₂ tabbô, jabbô. អ៊ែម *Răng hó:* Tagei jabbô.

hồ₁ kavei. អ៊ែម *Hồ nước:* Kavei ia.

hồ₂ I. 1. bu brah nōng. អ៊ែម *Nấu hồ cho con*

ăn: Ppabu brah nōng ka anūr̄k bbang. **2. lave.** ၇၇၇၇၇၇ *Hồ dán:* Lave tāup.
II. bah lave. ၇၇၇ ၇၇၇၇၇၇ *Hồ vãi:* Bah lave di khan bai.
hố rimōng. ၇ိ၇၇၇ *Rừng nhiều hố:* Glai ralô rimōng.
hố trợ dai patih. ၇၇၇ ၇၇၇၇၇.
hố barahum. ၇၇၇၇ *Hố sâu:* Barahum dalam.
hốc gôk. ၇၇၇ *Hốc đá:* Gôk patau.
hôi bbau. ၇၇၇ *Mùi hôi:* Haup bbau.
hôi₁ 1. binhôr. ၇ိ၇၇၇၇ *Gió rít từng hôi:* Angin yuk yāup binhôr. **2. kâl.** ၇ိ၇ *Nghỉ một hôi:* Padei tha kâl.
hôi₂ ppagalaic. ၇၇၇၇ *Hôi súc:* Ppagalaic prun.
hôi hộp đít đít. ၇၇၇၇၇.
hôi₁ pajiak. ၇၇၇၇၇ *Hôi em làm gáp:* Pajiak adei ngak binhat.
hôi₂ padug. ၇၇၇ *Cẩn thận kẻo hôi không kịp:* Tani tanat hai mưca padug ôh thumu.
hối hả bụng bụng. ၇ိ ၇ိ.

hội 1. buk krām. ၇၇၇ (၇ိ *Mở hội:* Pôh buk krām. **2. nhom.** ၇၇၇ *Hội Nhà văn Việt Nam:* Nhom ravak Biêt Nam.
hội đồng ginum biai. ၇ိ၇၇ ၇၇၇.
hội nghị nhom biai. ၇၇၇ ၇၇၇.
hôm vār. ၇ိ၇ *Đi chơi mấy hôm:* Nao mư-in dôm vār.
hôn cum. ၇ိ *Hôn con:* Cum anūr̄k.
hôn nhân khing tôk, ppadīh ppadôk. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇ ၇၇၇၇၇၇ ၇၇၇၇၇၇.
hồn xwan ၇၇၇. *Hồn người:* Xwan mưnuix.
hồn xag. ၇၇၇ *Nói hồn:* Đôm xag.
hông₁ boh bhông. ၇ိ၇ ၇၇၇ *Quả hông:* Boh bhông.
hông₂ bhăng. ၇ိ *Má ửng hông:* Bbôk brôk bhăng.
hông 1. hwong, hwit. ၇ိ၇၇ ၇ိ၇၇ *Lố hông:* Gilông hwong.
2. hwong. ၇ိ၇ *Sâu đục hông thân cây:* Halak cao hwong gog phun.
hộp hộp. ၇၇၇ *Hộp sữa:* Hộp ia tathau.

hốt 1. kôic. 𑜋𑜃𑜫 *Hốt rác:* Kôic harok. **2. kôic.** 𑜋𑜃𑜫 *Hốt bạc:* Kôic pariak.

hở 1. hwong. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đắp hở chân thì lạnh lắm:* Murtham hwong takai yơ li-an haroh.

II. ppahwong. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chớ hở ra chuyện này:* Jôy ppahwong kadha ni.

hỏi₁ 1. arthak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hỏi nước:* Arthak ia. **2. yava.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Thở một hơi dài:* Lây xwan tha yava atah. **3. xwan.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chạy một hơi:* Đòic tha xwan. **4. haup.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bé đã quen hơi mẹ:* Axĩt rađap haup amēk pajơ. **5. ralo thak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cân hơi:* Kar ralo thak.

hỏi₂ murthuxit. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Nói hơi nhỏ:* Đôm dāl murthuxit.

hơn 1. hơn, bblwak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cái này đẹp hơn:* Ni mukru hơn. **2. bblwak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Ai hơn ai thiệt:* Thei bblwak thei lihik. **3. bblwak, libeh.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hai giờ hơn:* Dwa tuk libeh.

hờn hanoh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Bé hờn:* Rineh hanoh.

hờn dôi hanoh ginōng. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.*

hóp 1. huic. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hóp một ngụm rượu:* Huic tha pabah alag. **II. iōg.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Một hóp rượu:* Tha iōg alag.

hợp 1. jum. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hợp sức lại:* Jum prun vok. **II. 1. thōr.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hợp khẩu vị:* Thōr thong pabah. **2. ppara-ap.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hợp tính nhau:* Ppara-ap thong munuh gaup.

hợp đồng harak tanap. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *𑜇𑜨𑜃𑜫.*

hợp lý ligeh akāl. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *𑜇𑜨𑜃𑜫.*

hợp tác 1. jum ngak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hợp tác trong khoa học:* Jum ngak dalam alimu. **II. buk krām.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Vào hợp tác:* Tamư buk krām.

hũ yang, ũk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *𑜇𑜨𑜃𑜫.*

húc banuh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Trâu húc nhau:* Kabao banuh gaup.

hung₁ xanag, haroh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Tính hung:* Munuh haroh.

hung₂ xalĩk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Tóc hung:* Bbuk xalĩk bar.

hung ác xanag dān. អាច្ឆតា ឆ្មាំង.
ឆ្មាំង.

húp₁ huic. អូចា *Húp một miếng cháo:* Huic tha pabah abu.

húp₂ pliu. អ៊ីវូ *Mắt sưng húp:* Murta birah pliu.

hụp nhug. អូចា *Hụp sâu xuống nước:* Nhug dalam trun ia.

hút 1. njūk. អូចា *Hút thuốc:* Njūk pakao. **2. njôm.** អូចា *Bông hút nước:* Murhlei njôm ia.

hụt 1. hūt. អូចា *Cắt hụt đi một đoạn:* Cakak hūt tha avān. **2. xor.** អូចា *Bắn hụt:* Cuh xor.

hủy ppalihik. អូចា *Hủy hồ sơ:* Ppalihik harak prān.

huyện huên. អូចា.

huýt 1. hwīt. អូចា *Huýt sáo:* Hwīt. **2. yuk.** អូចា *Huýt còi:* Yuk kadet.

hur 1. khut, po. អូចា *Con hư tại mẹ:* Anūk khut kaywa amēk. **2. gloh.** អូចា *Xe bị hư:* Ridêh gloh.

hứa he. អូចា *Đã hứa thì làm:* He yơ bloh ngak.

húng₁ I. murchoh. អូចា *Tạo húng mà làm việc:* Ppamurchoh pioh ngak gruk.

II. choh. អូចា *Húng lên làm một mạch xong luôn:* Choh tagôk ngak tha bbang leh tal bloh.

húng₂ padôk. អូចា *Húng nước mưa:* Padôk ia hajān.

hương 1. harum. អូចា *Hương sen thơm ngát:* Harum careh hangau. **2. gahlau.** អូចា *Đốt hương:* Cuh gahlau.

hương vị licār. អូចា.

hưởng lương. អូចា *Hưởng nhiều lợi lộc:* Liang ralô haniim laba.

hưởng thụ lương jwa. អូចា ឆ្មាំង.

hướng I. 1. adih. អូចា *Nhà hướng nam:* Thāng adih dag.

2. dayōng. អូចា *Gió đổi hướng:* Angin xalih dayōng.

II. tanatap. អូចា *Hướng vào mục tiêu:* Tanatap tamur tanap.

hướng dẫn riêng ba. អូចា ហ៊ី.

hữu ích haniim. អូចា.

hữu nghị lavān. អូចា.

im 1. gađang. ᩣ᩠ᨦ ᩈᩣ᩠ᨦ *Ngôi im:*
Dök gađang. **2. krāp.** ᩣ᩠ᨦ
Tiếng súng im dần: Yava
phao krāp murthuxit.

im lăng gađang krāp.
ᩣ᩠ᨦ ᩣ᩠ᨦ.

ít takik. ᩣ᩠ᨦ *Ít người đến:*
Takik urāng mai.

ích haniim. ᩣ᩠ᨦ *Loài chim*
có ích: Paka ciim hu haniim.

ké₁ ra. 𑜋 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: Ra nao ra dōk.

ké₂ cih. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: Cih talei.

kèm 1. ppagam. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Có giáy tờ kèm theo:* Hu bi-ār bi-iu ppagam tuy. **2. khik.** 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Bị kèm chặt:* Gōk khik kajap. **3. khik ba.** 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Thợ cũ kèm thợ mới:* Ragei klak khik ba ragei birau.

kém 1. trun. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kết quả học tập kém hơn trước:* Boh jiong baic thram trun di dahlau.

2. nje. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Học kém:* Baic nje. **3. takik.** 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Ngủ kém:* Takik đih.

kèn kadēt. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Thời kèn:* Yuk kadēt.

kéo ô mưa. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Đi nhanh kéo mưa:* Nao xamar ô mưa ralao.

kéo₁ katrei. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kéo cắt tóc:* Katrei cakak bbūk.

kéo₂ 1. katung, hwa. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Trâu kéo cây:* Kabao katung lingal. **2. katung.** 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kéo nhau đi xem hội:* Katung gaup nao iōk nhóm rija. **3.**

wak. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kéo nhị:* Wak kanhi. **4. tathuh.** 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kéo sợi:* Tathuh mrai.

keo keo. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Mua gói kẹo:* Blei pōk keo.

kep I. kađip. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kẹp tóc lại cho gọn:* Kađip bbūk vok ka det. **II carang kađip.** 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Mua chiếc kẹp:* Blei carang kađip.

ket gal. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Súng kẹp đạn:* Phao gal anūk phao.

kê₁ hakôy. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Trồng kê:* Pala hakôy.

kê₂ đal. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Kê chân bàn:* Đal takai pabān.

kề taphia, danak. 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇 𑜇: *Ngồi kê nhau:* Dōk taphia gaup.

kế 1. akhān. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡 *Kế chuyện cổ tích*: Akhān dalikāl. 2. dak. 𑜇𑜡 *Kế tên từng người*: Dak angan yāup urang. 3. hakê. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kế gì chúng nó*: Hakê gêk khol nhu.

kế₁ anngak, biniai. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Nghĩ kế*: Xanung anngak.

kế₂ 1. taphia. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Nhà kế bên*: Thāng taphia. 2. ppatuy. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Năm nay kế năm khác*: Thun ni ppatuy thun pakan.

kế hoạch thukāk radak. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫.

kệ tók hatai. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kệ nó*: Tók hatai nhu.

kênh ribōng. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Đào kênh*: Kôic ribōng.

kết 1. pak. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kết tóc*: Pak bbūk. 2. cwak. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kết một cái bé*: Cwak tha thruh ge. 3. ppabôl. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kết thành một khối*: Ppabôl jiong tha gul. 4. ppagul. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Nhựa cây kết đặc lại*: Katak phun ppagul khal vok.

kết hôn khing, đām bbang munhum. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫.

kết hợp maphwakat, ppamưthong. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫.

kết quả 1. athal jiong. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kết quả học tập*: Athal jiong baic muthram. 2. kāmnat. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Nguyên nhân nào kết quả ấy*: Athal gađi halei kāmnat nan.

kết thúc tamaic, patek. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫.

kêu 1. prêu. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Lợn kêu đòỉ ăn*: Pabuy prêu đòk bbang. 2. prêu. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kêu thát thanh*: Prêu kateg. 3. iêu. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kêu khỏ*: Iêu laic rabbah.

kêu gọi iêu. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Kêu gọi mọi người*: Iêu graup drei.

kêu la prêu. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫.

khả năng xagta. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫.

khá 1. bbro. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Học khá*: Baic bbro. 2. mukhok. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Thu nhập khá*: Ngah phiak mukhok.

khác 1. karei. 𑜇𑜡𑜃𑜂𑜫 *Có nhiều điểm khác nhau*: Hu ralô

tanut karei di gaup. **2. pakan.** ព្រៃក្រាម *Đưa cho tôi chiếc áo khác:* Yêr ka dahlak blah ao pakan.

khách 1. tøy. ភ្ញៀវ *Khách đến thăm:* Tôy mai ravang. **2. tøy.** ភ្ញៀវ *Khách hàng:* Tôy blei.

khai₁ ppahwong. ប្រើប្រាស់ *Khai cổng rãnh:* Ppahwong bbrong jakol.

khai₂ akhân. ដោះស្រាយ *Chưa hỏi đã khai:* Ka tanhi ô bloh akhân.

khai₃ bbau chōng. ក្លែងប្លែង *Mùi khai nước tiểu:* Bbau chōng ia mu-ĩk.

khai mặc pakāk. ភ្នែក *khai thác ppakhai.* ប្រើប្រាស់.

khám 1. ppaxāng iok. ពិនិត្យ *Khám hành lý:* Ppaxāng iok kaya jalān. **2. iok. ពិនិត្យ *Khám sức khỏe:* Iok prun yava.**

khản hiak. ទោស *Nói khản cổ:* Đôm hiak tarakōng.

kháng chiến maradhag. ភ្នំពេញ *khao thết.* ភ្នំពេញ *Khao bạn bè:* Thết yut cōy.

khát mưhu. ទឹក *Khát nước:* Mưhu ia.

khắ₁ ratak. គ្រាប់ *Khắc tranh lên đá:* Ratak tathwik di patau.

khắ₂ xang. រឿង *Việc tôi, tôi khắ₂ lo:* Gruk dahlak dahlak xang kahria.

khắ₃ phục tatok tapa. ភ្នំ ភ្នំ *Khắc phục nhược điểm:* Tatok tapa tanut ān.

khăn tanrak, xiêup. ភ្នំ *Khăn lau mặt:* Tanrak wak bbök.

khấp graup. ភ្នំ *Tim khấp nhả:* Dwah graup thāng.

khẩn mưpajiak. ភ្នំ *Cuộc họp khẩn:* Binhôr nhom mưpajiak.

khẩn trương binhat. ភ្នំ *Làm khẩn trương:* Ngak binhat.

khẩn atak kāl. ភ្នំ *khẩn vái alāng kāl.* ភ្នំ

khẩu 1. pabah. ភ្នំ *Món ăn hợp khẩu:* Ngan bbang gap thong pabah. **2. pabah**

bbang. ໜ້າຮູ້ *Nhà có bốn khẩu:* Thāng hu ppāk pabah bbang. **3. bbek.** ຂອງກາ *Khẩu súng:* Bbek phao.

khẩu hiệu klōng cabbōy. ກຳລັງ ອາວຸດທະສາດ.

khe 1. kaplah. ກອງ *Nhìn qua khe cửa:* Mong tapa kaplah boh bbang. **2. croh dalam.** ໃຊ້ ຢູ່ ທາງ *Lấy nước khe:* Mưk ia di croh dalam.

khẽ dāl. ອົງ *Nói khẽ:* Đôm dāl.

khen mưyom. ກະລັງ *Khen xinh gái:* Mưyom thiam binai.

khéo I. 1. murek. ກະລັງ *Khéo tay:* Murek tangin. **2. ghor.** ກະລັງ *Khéo lo:* Ghor di kahria. **II. murca.** ກະລັງ *Đi cẩn thận khéo ngã:* Nao tanat murca libuh yơ.

khép 1. klup. ກະລັງ *Khép cửa:* Klup boh bbang. **2. kapik.** ກະລັງ *Khép mình vào kỉ luật:* Kapik rūp tamư tanap ppatuy. **3. ppahalār.** ກະລັງ *Khép tội:* Ppahalār duix.

khê 1. khiak. ກະລັງ *Com khê:* Lithei khiak. **2. bre.** ກະລັງ *Giọng khê:* Xap bre.

khi kāl, tuk. ກະລັງ ກະລັງ *Khi còn nhỏ:* Kāl dōk axit.

khỉ kra. ກະລັງ *Leo trèo như khỉ:* Đik kajān yau kra.

khí arthak. ກະລັງ *Hít khí trời:* Hur arthak lingik.

khích paxut, pacuh. ກະລັງ ກະລັງ *Khích nhau:* Paxut gaup.

khiêm tón aneh drei. ກະລັງ ກະລັງ ກະລັງ.

khiến ngak ka. ກະລັງ *Tiếng sấm khiến nó giật mình:* Xap grum ngak ka nhu takatwak.

khiêng cakông. ກະລັງ *Khiêng bàn ghế:* Cakông kīk pabān.

khiếp athur muk. ກະລັງ ກະລັງ ກະລັງ.

khinh 1. mong biêr. ກະລັງ ກະລັງ *Khinh người:* Mong urāng biêr. **2. pa-ōng.** ກະລັງ

Khinh địch: Pa-ōng khamang.

kho₁ 1. jap, galang. ກະລັງ ກະລັງ *Kho thóc:* Jap padai. **2. ratang.** ກະລັງ *Kho kinh nghiệm:* Ratang bijag bhian.

kho₂ kho. ກະລັງ ກະລັງ *Kho cá:* Kho ikān.

khó 1. kan. កាង *Bài toán khó:* Kadha katih kan. **2. kathot.** កាត់ *Kẻ khó:* Urāng kathot.

khó khǎn I. kan daman. កាង ឧបសគ្គ *Đời sống khó khǎn:* Rai diiup kan daman. **II. kađah kađe.** កាដា កាដា *Khắc phục khó khǎn:* Tatok tapa kađah kađe.

khó nhọc gleh glar. ខ្ពស់ ក្រហម.

khoa học alimu. គ្រូសិស្ស.

khóa₁ I. 1. boh kiêl. ប័ណ្ណ *Mua khóa:* Blei boh kiêl. **2. tek.** ខ្សែ *Khóa thắt lưng:* Tek talei ka-ing. **II. buh kiêl.** ប្រដាប់ *Khóa cửa lại:* Buh kiêl boh bbang vơk.

khóa₂ khwāk. ក្បួន *Khóa huấn luyện:* Khwāk ppatamur thram.

khoác₁ 1. bak. បារ *Khoác tay nhau:* Bak bira gaup. **2. bak.** បារ *Khoác súng:* Bak phao. **3. mu-om.** មួក *Khoác áo mưa:* Mu-om ao hajān.

khoác₂ cōk. ក្បួន *Nói khoác:* Đôm cōk.

khoai habei. គ្រាប់ *Corn độn khoai:* Lithei thrau habei.

khoái chơ, hag takru. កាត់ កាត់.

khoản danak, rabha. គ្រប់ *Các khoản thu nhập:* Dôm rabha ngah phiak.

khoảng nôic. កាង *Khoảng đường:* Nôic jalān.

khoanh I. 1. juh. គ្រាប់ *Khoanh dây thừng:* Juh brung. **2. kleh.** គ្រាប់ *Khoanh bánh tét:* Kleh pei nung. **II. 1. kôr.** កាង *Khoanh tay:* Kôr tangin. **2. thukāk cām.** កាង *Khoanh vùng trồng rau:* Thukāk cām pala njam.

khoảng ravai. គ្រាប់ *Khoảng cho đường tan:* Ravai ka xaradāng brai.

khóc 1. hia. គ្រាប់ *Đưa bé khóc đời ăn:* Anūk kamār hia đōk bbang. **2. cok.** កាង *Bài thơ khóc bạn:* Ariya cok ka yut.

khoe muyeh. គ្រាប់ *Khoe áo mới:* Muyeh ao birau.

khoe khoang ghwoh ghāng. គ្រាប់ គ្រាប់.

khỏe 1. tatang. 𑜋𑜰𑜫 *Trông anh rất khỏe:* Mong xa-ai biak tatang. **2. kang.** 𑜋𑜰𑜫 *Om xoàng, ít hôm là khỏe:* Ligah bbiah, takik vār kang min.

khỏe mạnh diya. 𑜋𑜰𑜫.

khỏi 1. truh. 𑜋𑜰𑜫 *Ra khỏi nhà:* Tabiak truh di thāng. **2. truh, dhit.** 𑜋𑜰𑜫 *Khỏi bệnh:* Truh di rwak. **3. lōy.** 𑜋𑜰𑜫 *Khỏi lo chuyện ấy:* Lōy kahria gruk nan.

khỏi athak. 𑜋𑜰𑜫 *Khỏi đốt rạ:* Athak cuh anrang.

khóm bbul. 𑜋𑜰𑜫 *Khóm mía:* Bbul tabau.

khô₁ 1. thu. 𑜋𑜰𑜫 *Áo phơi chưa khô:* Ao babbu ka ô thu. **2. thu.** 𑜋𑜰𑜫 *Cam khô nước:* Krôic thu ia. **3. thu.** 𑜋𑜰𑜫 *Thức ăn khô:* Rajaki thu.

khô₂ thu. 𑜋𑜰𑜫 *Đất khô cằn:* Tanurh thu khug.

khô₁ 1. canu bla. 𑜋𑜰𑜫 *Khô vải:* Canu bla khan bai. **2. thek.** 𑜋𑜰𑜫 *Áo vừa với khô người:* Ao kiēt thong thek rūp.

khô₂ rabbah. 𑜋𑜰𑜫 *Sống khổ:* Diiup rabbah.

khôi hài tathrôg klao. 𑜋𑜰𑜫.

khối 1. bbul. 𑜋𑜰𑜫 *Nước đóng băng thành khối lớn:* la jiong ia patau tha bbul prong. **2. gul.** 𑜋𑜰𑜫 *Khối đoàn kết dân tộc:* Gul gul ppatom dôm parān. **3. bbūk.** 𑜋𑜰𑜫 *Còn khối việc để làm:* Dōk bbūk gruk piơh ngak

khôn jag. 𑜋𑜰𑜫 *Nhỏ mà khôn:* Axit bloh jag.

khôn ngoan jag karag. 𑜋𑜰𑜫.

không I. 1. ô, ôh. 𑜋𑜰𑜫 *Tôi không biết:* Dahlak ô thau. **2. lei.** 𑜋𑜰𑜫 *Anh khỏe không?:* Ai kajap karô lei? II. **1. thoh.** 𑜋𑜰𑜫 *Vườn không nhà trống:* Bōn thoh thāng hwơng. **2. thoh.** 𑜋𑜰𑜫 *Chơi không suốt ngày:* Mu-in thoh luic harei. **3. thoh.** 𑜋𑜰𑜫 *Biếu không:* Alin thoh.

không khí arthak. 𑜋𑜰𑜫.

không lồ prong di prong. 𑜋𑜰𑜫.

khờ káp, gila. ក្រីក្រ ក្រីក្រ
Thằng khờ: Băn gila.

khơi 1. cakaic. កាកាខា *Khơi*
cống: Cakaic bbrong. **2. koh.**
ក្រវ៉ុ *Khơi nguồn hàng:* Koh
halau kabha. **3. koh.** ក្រវ៉ុ
Khơi lòng căm thù: Koh
hatai mưbai janưk.

khu kavôm. កាវ៉ុម *Khu*
rừng: Kavôm glai.

khu vực nugar, văng.
កាវ៉ុម វ៉ង់.

khua 1. nhah. ក្រាវ៉ុ *Khua*
tay: Nhah tangin. **2. patoh,**
poh. បាត៊ុ ប៊ុ *Khua guốc*
trên đường: Patoh gôp di
jalân. **3. röh.** រ៉ុ *Bị khua*
dậy lúc sáng sớm: Gök röh
tagök tuk pagê pê.

khuân cakông. កាវ៉ុម *Khuân*
đồ đạc: Cakông kaya
kār.

khuất 1. dađaup. ដាដាវ៉ុ *Trăng*
khuất sau đám mây:
la bilân dađaup likūk
taginum. **2. kavok.** កាវ៉ុក *Khuất*
gió: Kavok angin. **3.**
lihik. លីអិក *Ngươi đã khuất:*
Uräng lihik.

khuáy ravai. ខ្មោច *Khuáy*
cho đường tan: Ravai ka
xaradāng brai.

khúc 1. avêt. អាវ៉េត *Khúc*
gỗ: Avêt kayau. **2. ragam.**
រ៉ាហ្គាំ *Khúc nhạc:* Ragam
phling.

khúc khích khih khih. ក្រវ៉ុ
ក្រវ៉ុ.

khung 1. ravāng. រ៉ាវ៉ង់
Khung cửa sổ: Ravāng
babbang kathô. **2. danưng.**
ដាណូង *Khung xe đạp:*
Danưng ridêh jwak.

khùng camukoh. កាវ៉ុក *Nổi*
khùng: Đik camukoh.

khủng khiếp 1. lamưng,
thabam. តាហ្គាំ ហាបាំ *Giác*
mơ
khủng khiếp: Panik lipei
lamưng. **2. haroh.** ហារ៉ុ *Trời*
lạnh khủng khiếp: Lingik li-
an haroh.

khuôn khot. ក្រវ៉ុ *Khuôn*
bánh: Khot ahār.

khuya I. livik mưlam. លីវិក *Khuya*
lắm rồi, đi ngủ
đi: Livik mưlam pajơ, nao đih
bek. **II. kưh mưlam.** ក្រវ៉ុ *Khuya*
rồi: Kưh mưlam
pajơ.

khuyên₁ vadang. ກູ້ວັ ດ້ວີ *khuyên vàng: Thong vadang murh.*
khuyên₂ adan. ອຸ້ວັວັວັວັ *Khuyên con: Adan anūk.*
khuyên khích ppachoh. ວັວັວັວັວັ. *khuyết điểm khacoh.* ກູ້ວັວັວັວັ.
kia 1. dēh. ອຸ້ວັວັວັ *Kia là nhà tôi: Dēh joh thāng dahlak. 2. dēh.* ອຸ້ວັວັວັ *Trước kia: Dahlau dēh.*
kia dēh. ອຸ້ວັວັວັວັ *Kia nó đã đến: Dēh nhu mai jơ.*
kịch git. ດ້ວີວັ *Diễn kịch: Muļāng git.*
kiếm muthong. ກູ້ວັວັວັ *Kiểm nhiều chức vụ: Muthong ralō janưng kār.*
kiếm yāup iok. ກູ້ວັວັວັວັວັວັ *Kiểm hàng hóa: Yāup iok kabha.*
kiếm kê rah yāup. ວັວັວັວັວັວັວັວັ.
kiếm₁ carit. ກູ້ວັວັວັວັ *Đấu kiếm: Ppakacah carit.*
kiếm₂ dwah. ອຸ້ວັວັວັ *Kiểm cơ gây sự: Dwah boh ngak kadha.*
kiên nhân murāt. ກູ້ວັວັວັວັ.
kiên trì khang hatai. ກູ້ວັ ວັວັວັວັວັວັ.
kiến hadam. ວັວັວັວັ *Đông như kiến: Ralō yau hadam.*
kiến thức ilimō. ດ້ວີວັວັວັວັວັ.
kiện yak. ກູ້ວັວັວັວັ *Kiện nhau ra tòa: Yak gaup di ăn.*
kiểu canūk. ກູ້ວັວັວັວັວັ *Quần áo đủ kiểu: Ao khan tal canūk.*
kim 1. jarum. ວັວັວັວັວັ *Kim khâu: Jarum jhīk. 2. kim.* ກູ້ວັວັວັວັ *Kim đồng hồ: Kim nôraga.*
kìm hãm khik takai. ກູ້ວັວັວັວັວັວັວັ.
kín 1. thir. ວັວັວັວັວັ *Che kín: Ppacang thir. 2. thir.* ວັວັວັວັວັ *Người ngồi kín cả sân: Urāng dōk thir di bblāng. 3. dađaup.* ວັວັວັວັວັວັວັວັ *Cất kín trong buồng: Ramik dađaup dalam aduk. 4. dađaup.* ວັວັວັວັວັວັວັວັວັ *Bàn kín với nhau: Biai dađaup thong gaup.*
kín đão dađaup kavok. ວັວັວັວັວັວັວັວັວັວັວັວັ.
kinh I. athur. ວັວັວັວັວັວັ *Nghe nó kể mà kinh: Pang nhu akhan bloh athur. II. haroh.*

၁၁၅၅ *Đẹp kinh*: Thiam haroh.
kinh doanh ppablei talei, thamôn. ၁၁၅၆ ဇာတ် ၁၁၅၇
kinh ngạc takatwak. ၁၁၅၈
kinh nghiệm bhian, bhian bbwak. ၁၁၅၉ ၁၁၆၀
kinh tế kin tək. ၁၁၆၁
kính₁, 1. kroh. ၁၁၆၂ *Cửa kính*: Babbang kroh. **2. carmil.** ၁၁၆၃ *Kính lão*: Carmil taha.
kính₂ taka. ၁၁၆၄ *Kính già, yêu trẻ*: Taka rataha, anit anūk rineh.

kíp thumu. ၁၁၆၅ *Đi không kíp*: Nao ôh thumu.
kỳ cộ thah. ၁၁၆၆ *Kỳ cộ cho sách*: Thah garik ka hacih.
kỷ niệm nưm krung. ၁၁၆၇
kỹ tanat. ၁၁၆၈ *Làm kỹ*: Ngak tanat.
kỹ càng tani tanat. ၁၁၆၉
ký xarak. ၁၁၇၀ *Ký tên*: Xarak angan.
kỵ 1. hakaup. ၁၁၇၁ *Hai chát kị nhau*: Dwa athal hakaup di gaup. **2. jhāk nurthak.** ၁၁၇၂ *Hai người kị nhau*: Dwa urāng jhāk nurthak.

lạc₁ ritāk lo. 𑜋𑜂𑜫𑜁𑜪 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪
Lạc rang: Ritāk lo hana.

lạc₂ I. 1. calah. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Đi lạc đưòng:* Nao calah. **2. pacah.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Nói lạc giọng:* Đôm pacah xap. **II. calah.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Con lạc mẹ:* Anūk calah di amēk.

lạc hậu lek hadei. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪.

la prêu. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *La ăm ỉ:* Prêu rôn thring.

là₁ ppadāup. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Là quẩn áo:* Ppadāup khan ao.

là₂ I. xang, nan. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Chị ấy là con cả:* Ai kamei nan anūk kacwa. **II 1. xang.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Nó bảo là nó sẽ đến:* Nhu đôm xang nhu mai. **2. yơ.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Đã nói là làm:* Đôm yơ bloh ngak.

lá 1. hala. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Lá trâu:* Hala. **2. hala.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Lá cò:* Hala dōk.

lạ 1. crih. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Người lạ mặt:* Urāng crih. **2. crih karei.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Chuyện lạ:* Kadha crih karei..

la lùng karei di karei. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪.

lãi I. laba. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Buôn bán lãi lón:* Ppablei talei hu laba prong. **II. 1. laba.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *ăn có lãi:* Ngak bbang hu laba. **2. hajung.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Cho vay nặng lãi:* Brei murthre trak hajung.

lái ba. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Lái xe:* Ba ridêh.

lại I. 1. vok. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Kẻ qua người lại:* Urāng tapa munuix vok. **2. mai.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Lại đây với mẹ:* Mai tani thong amēk. **3. vok.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Làm lại ngôi nhà:* Ngak vok boh thāng. **4. vok.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Ngừng lại:* Ppadōh vok. **5. galaic.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Lại sức:* Galaic prun.

II. 1. galaic. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜁𑜪 *Trời lại mưa:* Lingĩk galaic hajān. **2.**

galaic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Ai lại nói thế:* Thei galaic đôm yau nan.

lăm 1. ngak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làm nhà:* Ngak thăng. **2. ngak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làm việc ở nhà máy:* Ngak gruk pak thăng maic. **3. ngak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làm thợ mộc:* Ngak ragei kayau. **4. ngak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làm đám cưới:* Ngak đăm likhah. **5. ngak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làm cha làm mẹ:* Ngak amēk, ngak amư. **6. jông.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Góp làm một:* Pakūk jông tha. **7. ngak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Dùng phòng họp làm chỗ ở:* Mưk aduk nhom ngak labik dōk.

lăm ăn ngak bbang. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

lăm quen ngak krun. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

lăm việc ngak gruk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

lan tabbāk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lửa cháy lan:* Apuy bbang tabbāk.

làn₁ bai tok. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Xách làn đi chợ:* Tok bai tok nao darāk.

làn₂ yava. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làn gió nhẹ thổi qua:* Yava angin dāl yuk tapa.

lán dai twan. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Dụng lán ở tạm:* Ppadang dai twan dōk ywa.

lang thang thok bbok. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

làng palei. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Làng Chăm:* Palei Cam.

làng xóm palei pala. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

làng ppapleh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nói làng sang chuyện khác:* Đôm ppapleh tapa kadha pakan.

làng tránh pleh. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

láng l. 1. ppanjwoh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Láng nền nhà bằng ximăng:* Ppanjwoh canar var thăng mưng ximang. **2. thāup.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nước đã láng mặt ruộng:* la thāup hamu pajơ. **II. njwoh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tóc láng mượt:* Bbūk njwoh.

lành 1. thiam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Áo lành:* Áo thiam. **2. iak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tính lành:* Mưnuh iak. **3. tamo.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Thịt lành:* Rilo tamo.

lãnh đạo pan akok. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

lánh pleh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lánh nạn:* Pleh di tamưgreng.

lạnh 1. li-an. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Trời lạnh*: Lingik li-an. **2. li-an.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Chân tay lạnh cóng*: Tangin takai li-an yuh.

lao₁ lao, patuk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Phòng chống lao*: Caga muradhag lao.

lao₂ thāng danuh. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Bị nhốt trong lao*: Gök karok dalam thāng danuh.

lao₃ 1. thrāk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Tên lao vun vút*: Bbram thrāk viu viu.

2. blāk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Xe lao xuống dốc*: Ridêh blāk trun bađen.

lao động I. 1. cakār. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lao động là nghĩa vụ*: Cakār xang than pajan. **2. rangak.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Nhà có hai lao động chính*: Thāng hu dwa rangak hajat. **II. ngak gruk.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Lao động quên mình*: Ngak gruk var rūp.

lão taha. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ông lão làng*: Ông taha dalam palei.

lát₁ taniak. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Cát máy lát gùng*: Tiak dôm taniak liya.

lát₂ binrôk. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Nghị một lát cho đỡ mệt*: Padei tha binrôk ka lahai gleh.

lát₃ thāup. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Nhà lát gach*: Thāng thāup kiak.

lau₁ kabo. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Hoa lau*: Arang kabo.

lau₂ wak. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lau mỏ hôi*: Wak ia haup.

lay yuh. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lay vai gọi dậy*: Yuh bira iêu tagök.

lạjabat, kakuh. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Cúi lạy*: Kük jabat.

lắc hanhah. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lắc đầu*: Hanhah akok.

lắm I. ralô. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Rừng lắm gỗ quý*: Glai ralô kayau thiam.

II. lô, haroh, đei. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Đẹp lắm*: Mukru đei.

lăn 1. galung. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Xe lăn bánh*: Ridêh galung boh. **2. galung.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ngã lăn xuống đất*: Libuh galung di halūk. **3. blāk.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lăn vào công việc*: Blāk tamu gruk hit.

lăn 1. nhug. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Lăn xuống đáy sông*: Nhug trun gèng krông. **2. karam.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Rôm lăn hết*: Lamil karam abih. **3. nhup.** 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 *Mặt trời đã lặn*: la harei nhup pajơ.

lặng 1. giđang. 𑜀𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜃𑜫 *Gió lặng*: Angin giđang. **2. khang.**

lấp *Sướng đến lặng người:* Thug khak tal khang drei.
lấp ppakek. 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Lấp xe đạp:* Ppakek ridêh jwak.
lấp palak. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Lấp lại câu nói:* Palak vok kanēn đôm.
lâm nghiệp rabbo glai. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
lâm trường libik ngak kayau glai. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
lâm chuk. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Hiểu làm nhau:* Pang chuk di gaup.
lâm lý bi-ưk. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Cậu bé làm lý:* Băn xit bi-ưk.
lâm cảm var drei. 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
lân tappa xalao. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Nói lân chuyện khác:* Đôm tappa xalao kadha pakan.
lân₁ 1. bbang. 𑜇𑜨 *Lân đầu tiên:* Bbang tamurôp. **2. tal.** 𑜇𑜨 *Bọc máy lân giấy:* Ppapök dôm tal bi-ār. **3. bbang.** 𑜇𑜨 *Tặng ba lân:* Ppađik klau bbang.
lân₂ 1. thây. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Lân tay vào túi:* Thây tangin tamur kadung. **2. thây.** 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Lân lói đi trong đêm:* Thây jalān nao dalam mulam.

lân lượt dak. 𑜇𑜨 *Lân lượt từng người:* Dak mưng yāup urāng.
lân 1. lwa. 𑜇𑜨 *Nó lân mát rồi:* Nhu lwa dhit pajơ. **2. lwa daup.** 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Lân vào đám đống:* Lwa daup tamur ra ralô.
lân tránh pleh. 𑜇𑜨.
lân trốn pleh daup. 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
lân I. 1. chuk. 𑜇𑜨 *Đi lân dép của bạn:* Jwak chuk kalik jwak yut. **2. var drei.** 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Đạo này cụ hơi lân:* Rơh ni ông takik ralô var drei. **3. muluk.** 𑜇𑜨 *Gạo lân nhiều trâu:* Brah muluk ralô xom. **II. gaup.** 𑜇𑜨 *Giúp đỡ lân nhau:* Dai patih gaup. **III. gam thông.** 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Giúp cả tiền lân công:* Dai gam jien thông prun.
lấp 1. lam. 𑜇𑜨 *Lấp hổ bom:* Lam kahung bbom. **2. tadar.** 𑜇𑜨 *Cỏ mọc lấp lói đi:* Harok tamuh tadar jalān nao.
lấp lánh bblék bblék. 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
lấp ppadang, ngak. 𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Lấp nghiệp:* Ngak bbang anguy.

lật blok. 𑜉𑜂𑜫 *Lật ngũa:* Blok
đāng. *Lật lại tình thế:* Blok
vok rakun.

lâu 1. livik. 𑜉𑜂𑜫 *Đọi lâu*
quá: Cāng livik dei. **2. chây.**
𑜉𑜂𑜫 *Còn lâu mới xong:*
Dōk chây ka mung bloh.

lâu dài haling. 𑜉𑜂𑜫

lây bbāk. 𑜉𑜂𑜫 *Bệnh lây:*
Rwak bbāk.

lây mudrưng. 𑜉𑜂𑜫 *Đường*
lây: Jalān mudrưng.

lấy I. 1. murk. 𑜉𑜂𑜫 *Lấy sách*
ra đọc: Murk tapuk tabiak
pôic. **2. murk.** 𑜉𑜂𑜫 *Nghĩ lấy*
súc: Padei murk prun. **3.**

dwah. 𑜉𑜂𑜫 *Lấy cứ nghĩ việc:*
Dwah boh padei gruk. **4.**

khing. 𑜉𑜂𑜫 *Lấy vợ:* Khing
kamei. **II. cek.** 𑜉𑜂𑜫 *Giữ lấy:*
Khik cek.

lấy 1. pajiak hatai. 𑜉𑜂𑜫
𑜉𑜂𑜫. **2. leh.** 𑜉𑜂𑜫 *Lấy bắp:*
Leh tangoy.

lè hel. 𑜉𑜂𑜫 *Lè lười:* Hel
dalam.

lén klek munug. 𑜉𑜂𑜫
𑜉𑜂𑜫 *Đánh lén:* Atōng klek
munug.

leo 1. kajān. 𑜉𑜂𑜫 *Leo*
cây: Kajān phun. **2. đik.** 𑜉𑜂𑜫
Xe leo lên dốc: Ridêh đik
tagôk camreh. **3. thro.**
𑜉𑜂𑜫 *Làm giàn cho bí leo:*
Ngak rajām ka plōy thro.

lê₁ lê. 𑜉𑜂𑜫 *Quả lê.* Boh lê.

lê₂ 1. hwa. 𑜉𑜂𑜫 *Lê từng bước*
một: Hwa yāup yām. **2. ralān.**
𑜉𑜂𑜫 *Lê bằng gó:* Hwa
mung ta-ūk.

lê lét ralān hwa. 𑜉𑜂𑜫

lê tapiên. 𑜉𑜂𑜫 *Gạt ra*
bên lê: Kah tabiak di tapiên.

lẽ I. 1. đām. 𑜉𑜂𑜫 *Lẽ curói:*
Đām likhah. **2. thanai.** 𑜉𑜂𑜫
Dâng lẽ: Bbai thanai. **3. phôi.**
𑜉𑜂𑜫 *Có lẽ với thầy giáo:*

Hu phôi thông gru pato. **II. 1.**
kakuh. 𑜉𑜂𑜫 *Đã lẽ rồi:* Kakuh
pajơ. **2. bbai.** 𑜉𑜂𑜫 *Lẽ cho*
thầy cố xoi: Bbai ka gru
thanai điêup.

lệ 1. adat. 𑜉𑜂𑜫 *Lệ làng:*
Adat palei. **2. adat.** 𑜉𑜂𑜫
Theo lệ thường: Tuy adat
bhian. **3. adat.** 𑜉𑜂𑜫 *Làm*
lấy lệ: Ngak ka hu adat.

lên I. 1. tagôk. 𑜉𑜂𑜫 *Mặt*
trời đã lên: la harei tagôk

pajơ. **2. tagôk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tiến lên phía trước:* Yătrrak tagôk pak anak. **3. tagôk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hàng lên giá:* Kabha tagôk yom. **4. tagôk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Dán giấy lên tường:* Tăup bi-ār tagôk daning. **5. tagôk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đứng lên:* Dang tagôk. **6. tagôk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lớn lên trông thấy:* Prong tagôk mong bbôh. **II. nao.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Chạy nhanh lên:* Đôic xamar nao.

lệnh I. gon. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lệnh túớng:* Gon prong. **II. brei gon.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lệnh xuất phát:* Brei gon tagôk jalān.

lết hwa. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lết mải cũng tới:* Hwa miêt jāng tal.

lều bathāl. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lều canh ngô:* Bathāl iơk tangoy.

lịch 1. xakavi. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lịch Chăm:* Xakavi Cam. **2. damnai.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lịch công tác:* Damnai gruk hit.

lịch sử xagkarai. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

liếc liêk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Liếc mắt nhìn:* Liêk murta mong.

liềm vang. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Liềm cắt cỏ:* Vang ywak harok.

liềm liah. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Mèo liềm đĩa:* Muryao liah parêng.

liên hệ 1. baxa. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Liên hệ theo địa chỉ:* Baxa tuy libik dōk. **2. muyut.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hai sự việc liên hệ với nhau:* Dwa gruk hu muyut thong gaup.

liên hoan buy harung. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

liên lạc baxa. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

liên minh atadha. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

liên tiếp ppadak. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

liên tục kakāl. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Phát triển liên tục:* Ppatagôk kakāl.

liền 1. ppatuy. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hai nhà ở liền nhau:* Dwa boh thāng dōk ppatuy gaup. **2. ppadak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Uống liền hai cốc rượu:* Murnhum dwa cavān alag ppadak.

liêng glam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Liêng đá:* Glam patau.

liệt₁ muradak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bị liệt vào loại xấu:* Gōk muradak tamư paka jhāk.

liệt₂ 1. pran. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bị liệt chân:* Gōk pran takai. **2. mubēt.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nằm liệt mấy tháng liền:* Đih mubēt dôm bilān padak.

liều₁ gok. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Uống một liều thuốc:* Murnhum tha gok jru.

liều₂ kadrān. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Câu ấy liều lắm:* Cei nan kadrān lô.

liệu 1. jarô. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Liệu sức mà làm:* Jarô prun bloh ngak.

2. jarô. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Việc ấy tôi đã liệu:* Gruk nan dahlak jarô pajơ.

lính 1. rajabôl. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Đi lính:* Nao ngak rajabôl. **2. lin.** 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lính dù:* Lin pathān.

lo 1. kahria. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Việc này để tôi lo:* Gruk ni lōy ka dahlak kahria kaic. **2. kahria.** 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lo học hành:* Kahria baic mugru.

lo lǎng ka-ūk. 𑜇𑜃𑜂𑜫

ló bblo. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Ló mặt ra:* Bblo bbōk tabiak.

lọ kalok. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lọ thuốc:* Kalok jru.

loa lwa. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Bác loa phóng thanh:* Ppadang lwa ppapar xap.

loài munung. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Các loài động vật:* Dôm munung athur bhiệp.

loại₁ paka, janih. 𑜇𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Được xếp vào cùng một loại:* Radak tamu tha paka.

loại₂ klāk. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Loại hạt lép ra:* Klāk athar pe tabiak.

loạn I. kalīn. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Nổi loạn:* Brōk kalīn. **II. thrau dau.** 𑜇𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Bán loạn khắp nơi:* Cuh thrau dau graup libik.

loạt bla. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Bán một loạt đạn:* Cuh tha bla anūk phao.

lóa 1. tanrāk. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Chớp lóa lên:* Cakala tanrāk tagôk.

2. tanrāk. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lóa lên niếm hy vọng:* Tanrāk tagôk hatai pachôm.

lon lōng. 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lon muối:* Lōng xara.

long lanh bblat bblat. 𑜇𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜃𑜂𑜫

lòng 1. tung tian. 𑜇𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lòng lợn:* Tung tian pabuy. **2. tian.** 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lọt lòng mẹ:* Tabiak di tian amēk. **3. hatai, tian.** 𑜇𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lòng yêu nước:* Tian anit ia. **4. palāk.** 𑜇𑜃𑜂𑜫 *Lòng bàn tay:* Palāk tangin.

lọt 1. glut. 𑜋𑜰𑜫 *Chui không lọt:* Lwak ô glut. **2. blot.** 𑜇𑜫 *Tin bị lọt ra ngoài:* Khao gōk blot tabiak lingiu.

lỗ₁ labāng. 𑜇𑜫 *Đào lỗ trồng cây:* Coh labāng pala kayau.

lỗ₂ ragan. 𑜇𑜫 *Buôn bán lỗ:* Ppablei talei ragan.

lộ ppabidāng. 𑜇𑜫 *Lộ bí mật:* Ppabidāng dađauپ kavok.

lôi katung. 𑜇𑜫 *Lôi bạn đi:* Katung yut nao.

lôi thỏi tēng blēng. 𑜇𑜫 *𑜇𑜫 𑜇𑜫.*

lỗi I. xwel. 𑜇𑜫 *Biết mình có lỗi:* Thau ka drei xwel. II.

tablet. 𑜇𑜫 *Lỗi hẹn:* Tablet ppagôn.

lỗi 1. gilōng. 𑜇𑜫 *Lỗi đi:* Gilōng nao. **2. ganap.** 𑜇𑜫 *Lỗi châm biếm sâu kín:* Ganap cwak ngār dađauپ kavok.

lội løy. 𑜇𑜫 *Lội súốt:* Løy croh.

lộn palaic. 𑜇𑜫 *Lộn mặt trong ra:* Palaic gah dalam tabiak.

lông 1. bilau. 𑜇𑜫 *Lông thú:* Bilau athur bhiệp. **2. bilau.** 𑜇𑜫 *Vải số lông:* Khan bai tadak bilau.

lông mạy pakreng. 𑜇𑜫.

lông₁ bai, cīng, anrōng. 𑜇𑜫 *𑜇𑜫 𑜇𑜫 𑜇𑜫.* *Lông gà:* Bai mưnuk.

lông₂ tathun. 𑜇𑜫 *Lông ảnh vào khung:* Tathun tathwik tamư canar.

lông₃ 1. bruh. 𑜇𑜫 *Ngựa lông lên:* Ateh bruh tagôk. **2. bruh.** 𑜇𑜫 *Lông lên vì giận dữ:* Bruh tagôk kaywa dangih murkek.

lột 1. lōk. 𑜇𑜫 *Lột vỏ sần:* Lōk kađuh habei plôm. **2. tuh.** 𑜇𑜫 *Cua lột:* Ariêng tuh xwa.

lở₁ talah. 𑜇𑜫 *Núi lở:* Cōk talah jalơh.

lở₂ liblōng. 𑜇𑜫 *Cháu bị lở đầu:* Kamôn gōk liblōng akok.

lở 1. tablet. 𑜇𑜫 *Lở miệng nói ra:* Tablet cabbôy đôm tabiak. **2. lihik.** 𑜇𑜫 *Bỏ lở cơ hội:* Klāk lihik barat.

lời₁ 1. panôic. 𑜇𑜫 *Nói lám lời:* Đôm ralô panôic. **2. panôic, kadha.** 𑜇𑜫

lời Nghe lời bố mẹ: Pang kadha amēk amur.
lời₂ hajung, laba. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫
Bán có lời: Ppablei hu laba.
lợi laba. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Hai bên cùng
có lợi: Dwa gah jāng hu laba.
lợi dụng chat. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Lợi
dụng cơ hội: Chat barat.
lợi ích haniim. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫.
lớn I. 1. prong. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Em cao
hơn anh: Adei prong bblwak
di ai. **2. khang.** 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Nó thét
lớn: Nhu prēu khang. **II.**
prong. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Đàn gia súc lớn
nhanh như thổi: Tapôl athur
bhiēp prong xamar yau
urāng yuk.
lợn pabuy. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Chăn
nuôi lợn: Arōng pabuy.
lớp 1. tal. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Quét thêm lớp
son: Bah ppabblwak tha tal
murak. **2. kōn.** 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Lớp trẻ
bây giờ khá lắm: Kōn rineh
urak ni bbro lô. **3. tal.** 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Bạn học
cùng lớp: Yut baic tha tal.
lợp tak. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Nhà lợp tranh:
Thāng tak gak.
lũ₁ xwa. 𑜉𑜂𑜫𑜁𑜫 Dòng nước lũ:
Khôl ia xwa.

2. nhut. ព្រះនា *Nó lúi mát rôi:* Nhu nhut lihik pajơ.
lùm 1. bbul. ឆ្មុក *Lùm cây:* Bbul kayau. **2. bbūk.** ឆ្មុក *Lùm rom:* Bbūk pông.
lúm đồng tiền boh jiên. ល្អិត *ល្អិត ច្រើន:*
lùn talut. ព្រះនា *Nguròi lùn:* Urāng talut.
lún glut. ឆ្មា *Nhà bị lún:* Thāng glut.
lùng ppajwak. ឆ្មា *Lùng bắt kẻ gian:* Ppajwak mưk ra blok.
lúng túng var glai. ឆ្មា *ឆ្មា:*
lược 1. tuk. កា *Thịt lược:* Rilo tuk. **2. riak.** កា *Lược kim tiêm:* Riak jarum cit.
luôn 1. takung. កា *Làm luôn tay:* Ngak takung. **2. tha bla.** កា *Làm luôn một thể:* Ngak tha bla. **3. gam tuy.** កា *Hỏi xong bắt trả lời luôn:* Tanhi bloh mưk thu-ūk gam tuy. **4. ong darong.** កា *Bỏ làng đi luôn:* Klāk palei nao ong darong.
luôn luôn miết miết. កា *កា:*

luồn harōk. កា *Luồn qua khe cửa:* Harōk tapa kaplah boh bbang.
luồng 1. yava. កា *Luồng gió:* Yava angin. **2. pam.** កា *Luồng chuột:* Pam takuh. **3. yava.** កា *Luồng văn hóa mới:* Yava ilimō birau.
lụt xwa. កា *Trận lụt rất to:* Binhôr xwa biak prong.
lũy 1. biuh. កា *Đắp lũy:* Bok biuh. **2. biuh.** កា *Lũy tre:* Biuh krưm.
luyện 1. ppatia. កា *Luyện thép:* Ppatia pathei niêng. **2. thram, muthram.** កា *Luyện tay nghề:* Thram tangin rabbo.
luyện tập muthram. កា
lừa gât. កា *Lừa người:* Gât urāng.
lừa apuy. កា *Đốt lừa:* Cuh apuy.
lừa kōn. កា *Cùng trang lừa:* Tha kōn.
lựa 1. rwah. កា *Lựa hạt giống:* Rwah athar pajeh. **2. palih.** កា *Lựa lời mà nói:* Palih panôic bloh đôm.

lực prun. 𑜉𑜂𑜫 𑜇𑜡 *Lực đang mạnh:* Prun dōk kruh khang.

lũng₁. 1. arong. 𑜇𑜡 *Lũng ngựa:* Arong ateh. 2. likūk. 𑜇𑜡 *Nhà quay lũng vào núi:* Thāng plōk likūk di cōk.

3. ka-ing. 𑜇𑜡 *Đau lũng:* Pađik ka-ing.

lũng₂ I. murtuh. 𑜇𑜡 *Nhà ở lũng đôi:* Thāng dōk di tuh bbōn. II. murtuh. 𑜇𑜡 *Đong lũng quá:* Hakak murtuh lô.

lược₁ tathi. 𑜇𑜡 *Lược chải đầu:* Tathi kwa akok.

lược₂ trem. 𑜇𑜡 *Lược bót cho ngắn gọn:* Trem ka det.

lười alah. 𑜇𑜡 *Lười lao động:* Alah ngak gruk.

lười₁ 1. dalah. 𑜇𑜡 *Phỏng lười:* Bađung dalah. 2. athar. 𑜇𑜡 *Lười cura:* Athar kagek.

lười₁ 1. nhôl. 𑜇𑜡 *Đan lười:* Pak nhôl. 2. murāng. 𑜇𑜡 *Lười điệ:* Murāng tanrāk gôm.

lượm dôn. 𑜇𑜡 *Lượm giấy vụn:* Dôn bi-ār kleh.

lượn lanung. 𑜇𑜡 *Nuôi lượn:* Arōng lanung.

lượn 1. jwang. 𑜇𑜡 *Chim bay lượn:* Ciim par jwang. 2. poh balik. 𑜇𑜡 *𑜇𑜡 Sóng lượn:* Riyāk poh balik. 3. jwang. 𑜇𑜡 *Lượn đi lượn lại:* Jwang nao jwang mai.

lương apah. 𑜇𑜡 *Lên lương:* Tagók apah.

lương tâm hatai thiam. 𑜇𑜡 𑜇𑜡.

lương thực tanngan. 𑜇𑜡 𑜇𑜡.

lướt 1. njram. 𑜇𑜡 *Thuyền lướt nhẹ:* Gilai njram njòl. 2. cioh tapa. 𑜇𑜡 *Nhìn lướt qua:* Mong cioh tapa.

lướt bbang, vān. 𑜇𑜡 𑜇𑜡 *Sáp đến lướt:* Kajek thi tal vān.

lưu cek. 𑜇𑜡 *Dấu vết còn lưu lại:* Nurmmuk dōk cek vok.

lưu loát truh haluh. 𑜇𑜡 𑜇𑜡.

lưu luyén tavi tavak. 𑜇𑜡 𑜇𑜡.

ly ghar. 𑜇𑜡 *Uống ly rượu:* Murnhum ghar alag.

lý got. 𑜇𑜡 *Nói có lý:* Đôm hu got.

ma 1. **bhūt.** 𑜋𑜰𑜫 *Ma trong hang:* Bhūt dalam labāng. 2. **bhūt.** 𑜋𑜰𑜫 *Chǎng ma nào đến cả:* Ōh hu bhūt halei mai. **mà**₁ **labāng.** 𑜋𑜰𑜫 *Mà éch:* Labāng kiêup. **mà**₂ 1. **bloh.** 𑜋𑜰𑜫 *Mệt mà vǎn làm:* Gleh bloh ngak. 2. **bloh.** 𑜋𑜰𑜫 *Tốt mà rẻ:* Thiam bloh lāp. 3. **bloh.** 𑜋𑜰𑜫 *Tim việc mà làm:* Dwah gruk bloh ngak. 4. **bloh.** 𑜋𑜰𑜫 *Bây giờ mà lụt thì mất mùa:* Urak ni bloh xwa yơ lihik bal. **mả** 1. **tanum.** 𑜋𑜰𑜫 *Đắp mả:* Tabur tanum. 2. **arak tanuḥ.** 𑜋𑜰𑜫 𑜋𑜰𑜫 *Dòng họ này có mả làm quan:* Talei pajeh ni hu arak tanuḥ ngak kwan.

má₁ **amēk, inu.** 𑜋𑜰𑜫 *Đi thăm má:* Nao ravang amēk. **má**₂ 1. **bbök.** 𑜋𑜰𑜫 *Má lúm đổng tiên:* Bbök hu boh jiên. 2. **bbök.** 𑜋𑜰𑜫 *Má súng:* Bbök phao. **mạ** **danih.** 𑜋𑜰𑜫 *Gieo mạ:* Dih danih. **mác** **katwang.** 𑜋𑜰𑜫 *Rèn đao mác:* Ppatia đao katwang. **mách** **akhān.** 𑜋𑜰𑜫 *Mách cô giáo:* Akhān thong nai gru. **mạch** 1. **arak.** 𑜋𑜰𑜫 *Mạch máu:* Arak darah. 2. **arak.** 𑜋𑜰𑜫 *Giếng mạch:* Bingun arak ia. **mai**₁ **thuphi.** 𑜋𑜰𑜫 *Hoa mai:* Bingu thuphi. **mai**₂ **avāk.** 𑜋𑜰𑜫 *Dùng mai đào lổ:* Mưk avāk kôic labāng. **mai**₃ 1. **paguh.** 𑜋𑜰𑜫 *Mai tôi sẽ đến:* Paguh dahlak mai. 2. **paguh.** 𑜋𑜰𑜫 *Mai anh về:* Paguh ai mai. **mai** **mối** **janhuk.** 𑜋𑜰𑜫. **mai** **sau** **hadei** **harei.** 𑜋𑜰𑜫.

mài thah. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Mài dao:* nao baic. **2. ba.** 𑜋𑜃 *Mang vạ vào thân:* Ba gadi tamur rūp.

mãi 1. miết. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Nhớ mãi không quên:* Hadar miết ô var. **2. miết.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đòi mãi không thôi:* Đok miết ôh lôy.

mái₁ **1. pabung.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Mái ngói:* Pabung kiak. **2. pabung.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Mái núi:* Pabung cōk.

mái₂ binai, inư. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Gà mái:* Mưnuk inư.

man rợ 1. dabwan. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Con người man rợ cổ xưa:* Urāng dabwan mung yao. **2. dabwan.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Hành vi man rợ:* Angak dabwan.

màn 1. kalamu. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Màn để chống muỗi:* Kalamu klah di jamok. **2. thubai lidu.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Màn sân khấu:* Thubai lidu raja-ei pahưn mư-in. **3. jrai.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Màn sường:* Jrai kakôr. **4. tharak.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Vở kịch gồm ba màn:* Git hu klau tharak.

mang₁ ôk. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Cá thờ bằng mang:* lkān lôy xwan mung ôk.

mang₂ 1. bak, ba. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃 *Mang xác để học:* Bak katāp

nao baic. 2. ba. 𑜋𑜃 *Mang vạ vào thân:* Ba gadi tamur rūp.

3. ba. 𑜋𑜃 *Mang niềm vui đến cho mẹ:* Ba buy mai ka amēk.

mãnh liệt bbak danưh. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

mạnh 1. khang. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đội bóng mạnh:* Puk bilong khang. **2. khang.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Gió thổi mạnh:* Angin yuk khang.

mạnh dạn khin hatai. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

mạnh mẽ kati katang. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Cổ vũ mạnh mẽ:* Brei ia kati katang.

mào jamung. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Mào gà:* Jamung mưnuk.

mát 1. măt, lahoy. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Gió mát:* Anngin lahoy. **2. măt.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Câu nói mát:* Kanēn đôm măt.

mau 1. drah. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Mau lớn:* Drah prong. **2. xamar.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Cây mau:* Atam xamar.

mau chóng xamar drah. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

màu₁ khak. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đất bạc màu:* Tanưh tapōh khak.

màu₂ 1. bar. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Màu đỏ:* Bar bhông. **2. bar.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Pha*

màu: Lai bar. **3. klam.** ក្រ *Ảnh*
màu: Bìngk thek klam.
màu sắc bar. ច្រ *Nhiều*
màu sắc khác nhau: Ralô
bar karei di gaup.
máu darah. វា *Cùng*
giòng máu: Rilo darah thong
gaup.
may₁ 1. patwah. វា *Gặp*
may: Gök patwah. **2. jamo,**
patwah. វា *Dip*
may: Binhôr patwah.
may₂ jhik. វា *May áo*:
Jhik ao.
mày hư. វា *Ăn nói máy tao*:
Đôm pôiç hư kau.
máy₁ I. maic. វា *Máy*
may: Maic jhik. **II. maic.** វា
Nước máy: la maic.
máy₂ đoh mugei. វា *Máy*
mắt: Đoh mugei murta.
máy bay ahök par. វា
par: ahök par.
máy móc maic mog. វា
mog: maic mog.
mặc 1. tôr, vak. វា *Mặc*
màn: Tôr kalimu. **2. gal,**
tavak. វា *Con thú*
mặc: Anūkthur bhiệp
gal di gê.
mặc₁ anguy, cūk, bbek.
វា *Mặc*
quần áo mới: Cūk khan ao
birau.
mặc₂ tôk hatai. វា *Nó*
làm gì mặc nó: Nhu ngak
haget tôk hatai nhu.
mặc cả ppapoh ppayom,
ppayom. វា *ppayom*:
ppayom.
mặc dù kanê. វា *Mặc*
dù mưa tôi vẫn đi: Kanê
hajān dahlak jāng nao.
mắm mưthin. វា *Mắm*
nêm: Mưthin nguric.
mặn 1. bbak. វា *Nước*
mặn: la bbak. **2. bbak.** វា
Nấu mặn: Ngak bbang bbak.
3. bbak. វា *Ăn mặn*:
Bbang bbak.
măng rabung. វា *Măng*
tre: Rabung krum.
măng pôiç. វា *Măng*
con: Pôiç ka anūk.
mắt 1. murta. វា *Đôi mắt*
tròn: Kap murta vil. **2. murta.**
វា *Mắt tre*: Murta krum. **3.**
murta. វា *Mắt lợn*: Murta
nhôi. **4. murta.** វា *Mắt xích*:
Murta threng.

mặt 1. bbök. ភ្នែក *Rửa mặt:* Tapai bbök. **2. bbök.** ភ្នែក *Ngượng đỏ mặt:* Murlau bhông bbök. **3. bbök.** ភ្នែក *Gặp mặt nhau:* Tom bbök gaup. **4. bla.** លើ *Mặt bàn:* Bla pabān. **5. bbök.** ភ្នែក *Bốn mặt là rùng núi:* Ppāk bbök nan cōk glai.

mặt trận bblāng mưthuh. ភ្នែក រុករាន

mặt trời ia harei. ផ្លូវ ភ្នែក

mâm 1. xalao. អាណា *Mâm đống:* Xalao haban. **2. xalao.** អាណា *Dọn năm mâm:* Thai limư xalao.

mâm jamong. ឆ្មារ *Nảy mầm:* Brōk jamong.

mập lamưk. ភ្នែក *Người mập:* Urāng lamưk.

mát 1. lihik. ភ្នែក *Mát ví:* Lihik tabīk. **2. abih.** ភ្នែក *Tiểu mát nhiều tiện:* Thiak abih ralō jiên. **3. lihik.** ភ្នែក *Bố mát từ lâu:* Amư lihik mưng livīk.

mật₁ phīk. ភ្នែក *Mua mật gấu:* Blei phīk cagau.

mật₂ ia lahiong. ផ្លូវ ភ្នែក *Ong hút mật:* Jaliko njūk ia lahiong.

mật₃ dađaup. ឆ្មារ *Tài liệu mật:* Harak gal dađaup.

mâu thuận kêrê kaknān. ភ្នែក *Thuận kên:*

mẫu kieh, khôi, kamreng. ភ្នែក *Mẫu bánh:* Kieh ahār.

mẫu thak, canih. ភ្នែក *Hàng mẫu:* Kabha canih.

mẫu giáo pato rineh. ភ្នែក *Mẫu giáo:*

mây taginum. ភ្នែក *Mây bay:* Taginum par.

máy 1. dôm, hadôm. ភ្នែក *Có máy người?:* Hu dôm urāng? **2. dôm.** ភ្នែក *Đến mấy lần rồi mà không gặp:* Mai dôm bbang jư blōh ô gōk.

mé tapên. ភ្នែក *Nhà ở mé rùng:* Thāng dōk di tapên glai.

mẹ 1. amēk. ភ្នែក *Về thăm mẹ:* Mai ravang amēk. **2. amēk.** ភ្នែក *Gà con tìm mẹ:* Anưk ciêup dwah amēk.

men₁ 1. boh tapei. ភ្នែក *Men rọu:* Boh tapei alag. **2.**

haup alag. ຮົ່ວ ສາລາ *Có chít men ruou:* Hu tha xit haup alag.

men₂ 1. linuy. ຄືກຸງ *Gạch men:* Kiak linuy. **2. linuy.** ຄືກຸງ *Men rǎng:* Linuy tagei.

men₃ rah. ອຸ *Men theo chân đỏi:* Rah tuy takai bbôn.

mèo muryao. ມຸກຸ້ *Mèo bắt chuột:* Muryao pah takuh.

méo ve. ມຸກຸງ *Vung méo:* Hatuk ve.

mét₁ mêt. ມຸກຸ້ *Dài năm mét:* Atah limur mêt.

mét₂ kanhik pīk. ມຸກຸ້ *Mặt tái mét:* Bbök kanhik pīk.

mê 1. bilāp. ມຸກຸ້ *Ngủ mê:* Đih bilāp. **2. tathrug.** ມຸກຸ້ *Mê cò bạc:* Tathrug di mur-in jiên.

mềm 1. laman. ມຸກຸ້ *Mềm như bún:* Laman yau pei cug. **2. ppalai tung tian.** ມຸກຸ້ *Mềm lòng:* Ppalai tung tian.

mến ranam. ມຸກຸ້ *Lòng mến khách:* Tian ranam tōy.

mênh mông 1. lavah. ມຸກຸ້ *Rộng mênh mông:* Prong lavah. **2. prong ppaha.** ມຸກຸ້ *Lòng thương mênh mông:* Tian anit prong ppaha.

mệnh lệnh gon, panud̄ar. ມຸກຸ້ ມຸກຸ້.

mêt ligôy, gleh. ມຸກຸ້ *Mêt người:* Gleh rūp.

mêt mới lagah ligôy. ມຸກຸ້ ມຸກຸ້.

mi bilau murta. ມຸກຸ້ *Hàng mi dày:* Bilau murta kapāl.

mì habei plôm. ມຸກຸ້ *Bột mì:* Tapung habei plôm.

mí jih. ມຸກຸ້ *Mắt một mí:* Murta tha jih.

mĩa klao. ມຸກຸ້ *Đùng mĩa người ta như thê:* Jôy klao ka urāng yau nan.

mĩa tabau. ມຸກຸ້ *Mĩa đường:* Tabau xaradāng.

miền nugar. ມຸກຸ້ *Miền nam:* Nugar murōng.

miễn₁ 1. klah. ມຸກຸ້ *Miễn thuế:* Klah di jiu. **2. jôy.** ມຸກຸ້ *Không phận sự miễn vào:* Ôh hu gрук jôy tamur.

miễn₂ thaka. 𑜉𑜂𑜫 *Đi đâu thì đi miễn tới về là được:* Nao tao nao thaka klam mai hai.

miếng 1. kleh, cađeh. 𑜉𑜂𑜫 *Cấn từng miếng một:* Kek yāup cađeh. **2. pabah.** 𑜉𑜂𑜫 *Tranh miếng ăn:* Murbah pabah bbang.

miệng 1. pabah. 𑜉𑜂𑜫 *Miệng rộng:* Pabah cabbaic. **2. pabah.** 𑜉𑜂𑜫 *Nợ miệng:* Tavak thre pabah. **3. pabah.** 𑜉𑜂𑜫 *Miệng giếng:* Pabah bingun.

miết₁ pok. 𑜉𑜂𑜫 *Miết chõ dán cho phẳng:* Pok libik tãup ka đãup.

miết₂ miết. 𑜉𑜂𑜫 *Làm miết từ sáng đến giờ:* Ngak miết mừng pagê xani.

miếu danōk. 𑜉𑜂𑜫 *Miếu thờ thần:* Danōk muliêng yāng.

mím khim. 𑜉𑜂𑜫 *Mím cười:* Khim klao.

mím kađip. 𑜉𑜂𑜫 *Mím mõi:* Kađip cabbôy.

minh I. 1. drei, rūp. 𑜉𑜂𑜫 *Đặt mình xuống là ngủ:* Cek drei trun yơ đih. **2. drei.** 𑜉𑜂𑜫 *Sống vì mình:* Diiup ka drei.

II. 1. drei, kami. 𑜉𑜂𑜫 *Đến đây mình bảo cái này:* Mai tani drei đôm kadha ni. **2. drei.** 𑜉𑜂𑜫 *Nó chỉ biết có mình thôi:* Nhu yom thau hu drei min.

mít panat. 𑜉𑜂𑜫 *Ăn mít cả xơ:* Bbang panat gam bruy.

mò 1. rapok. 𑜉𑜂𑜫 *Mò cá:* Rapok ikân. **2. rapok.** 𑜉𑜂𑜫 *Nói mò:* Đôm rapok.

mỏ₁ cabbôic. 𑜉𑜂𑜫 *Mỏ chim:* Cabbôic ciim.

mỏ₂ còk dađaup. 𑜉𑜂𑜫 *Mỏ sắt:* Cok pathei dađaup.

mõ khok. 𑜉𑜂𑜫 *Gõ mõ:* Poh khok.

mó 1. ravok. 𑜉𑜂𑜫 *Đùng mõ vào:* Jôy ravok tamur. **2. ravok.** 𑜉𑜂𑜫 *Không mõ đến vở:* Ôh ravok tal katăp.

móc I. gai vak. 𑜉𑜂𑜫 *Treo vào móc:* Tơ di gai vak. **II. 1. gôic.** 𑜉𑜂𑜫 *Móc cống:* Gôic bbrong. **2. rôh.** 𑜉𑜂𑜫 *Móc chuyện cũ:* Rôh kadha klak.

mọc tamuh. 𑜉𑜂𑜫 *Mọc răng:* Tamuh tagei.

moi 1. log. 𑜋𑜰𑜫 *Moi tim*: Log dwah. 2. cakaic. 𑜇𑜰𑜫 *Moi tin túc*: Cakaic khao.

môi ligah. 𑜋𑜰𑜫 *Đi môi cả chân*: Nao ligah takai abih.

mọi graup, rim. 𑜋𑜰𑜫 *Mọi người đã tới*: Graup drei mai pajơ.

môm bhök. 𑜋𑜰𑜫 *Môm núi*: Bhök cök.

môm 1. pabah. 𑜋𑜰𑜫 *Môm lơn*: Pabah pabuy. 2. pabah. 𑜋𑜰𑜫 *Vá lại môm giáy*: Bal vök pabah takhok.

mòn 1. haluh. 𑜋𑜰𑜫 *Dao mòn*: Dhong haluh. 2. rat. 𑜋𑜰𑜫 *Kiến thức mòn dần*: Alimu rat murthuxit.

món kaya ngan. 𑜋𑜰𑜫 *Món ăn*: Ngan bbang.

mong 1. mong akok. 𑜋𑜰𑜫 *Mong mẹ đi chợ về*: Mong akok amēk mai mưng darāk. 2. cong. 𑜋𑜰𑜫 *Mong gặp lại*: Cong gōk vök.

mông lipih. 𑜋𑜰𑜫 *Áo mông*: Áo lipih.

móng, kakau. 𑜋𑜰𑜫 *Cắt móng tay*: Cakak kakau tangin.

móng₂ pabên. 𑜋𑜰𑜫 *Xây móng nhà*: Tabang papên thāng.

móp pēt. 𑜋𑜰𑜫 *Cái thau bị móp*: Boh kathôr pēt.

mọt 1. mok. 𑜋𑜰𑜫 *Thuốc diệt mọt*: Jru pparam mok. 2. mok bbang. 𑜋𑜰𑜫 *Gỗ mọt*: Kayau mok bbang.

mô dap. 𑜋𑜰𑜫 *Mô đất*: Dap tanưh.

mồ tanum. 𑜋𑜰𑜫.

mồ hôi ia haup. 𑜋𑜰𑜫 *Đổ mồ hôi*: Tuh ia haup.

mổ₁ coh. 𑜋𑜰𑜫 *Gà mổ thóc*: Mưnuk coh padai.

mổ₂ 1. ngak. 𑜋𑜰𑜫 *Mổ gà*: Ngak mưnuk. 2. reh. 𑜋𑜰𑜫 *Mổ dạ dày*: Reh agôl. 3. thik. 𑜋𑜰𑜫 *Mổ bò ăn mừng*: Thik limo bbang ôn.

mộ tanum. 𑜋𑜰𑜫 *Viếng mộ*: Ravang tanum.

mổ_c 1. bimao. 𑜋𑜰𑜫 *Gạo lên mốc*: Brah đik bimao. II. bbau bimao. 𑜋𑜰𑜫 *Ăn cơm gạo mốc*: Hwak lithei brah bbau bimao.

mổ_c 2. tanruy. 𑜋𑜰𑜫 *Xây*

sát cọt móc: Tabang taphia gang tanruy.

mộc I. **kayau**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Đồ mọc*: Kaya kayau. II. **mutah**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Gạch mọc*: Kiak mutah.

môi₁ **cabbôy**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Bũu môi*: Cĩk cabbôy.

môi₂ **avāk**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Môi múc canh*: Avāk jhok ia habai.

môi₁ 1. **apan**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Cá đóp môi*: lkān cabbôh apan. 2. **catôy**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Chim môi*: Ciim catôy.

môi₂ I. **hadah**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Châm môi rom*: Truic hadah pông. II. **patok**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Môi điếu thuốc*: Patok lĩk pakao.

mối I. **yăup**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mối người hai trái*: Yăup urāng dwa boh. II. **yom tha**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nghỉ mỗi ngày thôi*: Padei yom tha harei min.

mối₁ **mu**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Quần áo bị mối xông*: Khan ao gōk mu đĩk.

mối₂ 1. **hajei**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Giữ mối dây*: Khik hajei talei. 2. **hajei**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Đầu mối công việc*: Akok hajei gruk hit.

mòm **pabah**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mở mòm*: Pōh pabah.

môn **pubha baik**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Thi hai môn*: Kacah dwa pubha baik.

mông **toi njam lang**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Canh mông toi*: Ia habai njam lang.

mông₁ **jamong**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mông lạc*: Jamong ritāk lo.

mông₂ **lipei**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nằm mông*: Đih lipei.

một I. 1. **tha**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Một con gà*: Tha drei mưnuk. 2. **yatha**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Tặng một*: Pakat yatha. 3. **tha**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Triệu người như một*: Kōt mưnuix yau tha. II. **tha akok, karūn**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Con một*: Anūk karūn.

mơ₁ **mơ**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Rừng mơ*: Glai mơ.

mơ₂ 1. **lipei**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mơ thấy chi*: Lipei bbōh xa-ai. 2. **cong**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mơ con cái học hành tử tế*: Cong ka anūk bĩk baik mưgru yau urāng.

mơ hồ **ravām**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nhận thức còn mơ hồ*: Xakruñ dōk ravām.

mơ màng 1. **ravām pām**. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mơ màng nghe tiếng gọi mình*: Ravām pām mưhit

xap iêu drei. **2. toy rahoy.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mắt mơ màng nhìn đâu đâu:* Murta toy rahoy mong halei halei.

mơ mộng muhati. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫. **mơ ước cong takru.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Sống trong mơ ước:* Diiup dalam cong takru.

mờ 1. blāng blaup. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Ngọn đèn mờ:* Murnhūk blāng blaup. **2. habāng.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mắt mờ:* Murta habāng. **3. rayam.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Chữ mờ không đọc được:* Akhar rayam ôh pôi hu.

mở 1. poh. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mở cửa:* Poh boh bbang. **2. poh.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mở đài nghe:* Poh đai pang. **3. poh.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mở quán bán:* Poh kwan.

mỡ limuk. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Thịt nhiều mỡ:* Rilo ralô limuk.

mợ nai. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Cậu và mợ:* Cei thong nai.

mời da-a. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mời bạn vào nhà:* Da-a yut tamur thāng.

mời mọc da-a rōk. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫.

mới 1. 1. birau. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nhà mới:* Thāng birau. **2. birau.**

𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Cách làm ăn mới:* Ganap ngak bbang birau. II.

1. birau. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nó mới đến thôi:* Nhu birau mai min. **2. birau.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Cháu mới ba tuổi:* Kamôn birau hu klau thun. **3. birau mừng.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Đến khuya mới đi ngủ:* Tal livīk muram birau mừng nao đih.

mới₂ ka mung. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Có làm mới có ăn:* Hu ngak ka mung hu thi bbang.

mới mẻ birau birāng. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫.

mớm crök. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Mớm cơm cho con:* Crök lithei ka anūk.

mù₁ kakôr bar. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Trời nhiều mù quá:* Lingīk ralô kakôr bar đei.

mù₂ 1. tagloh, plok likūk. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Bị mù từ nhỏ:* Murta plok likūk mung xī.

2. takaplung. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Bụi mù trời:* Dhul takaplung lingīk.

mủ lanuh. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nhọt vớ mủ:* Kationg patuh lanuh.

mũ talimô. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Đội mũ:* Mur-om talimô.

mụ₁ mūk. 𑜋𑜃𑜫 *Con mụ tham lam:* Mūk tathrug lagoh.
mụ₂ lūk, tapūn akok. 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜫 *Học đến mụ ngurò:* Baic tal lūk murnuix.
mua blei. 𑜋𑜃𑜫 *Mua gạo:* Blei brah.
mua bán blei talei. 𑜋𑜃𑜫 𑜃𑜫.
mua chuộc takang. 𑜃𑜫.
mù_a 1. bal. 𑜋𑜃𑜫 *Mùa xuân:* Bal birau. **2. halim.** 𑜃𑜫 *Chanh trái mùa:* Krôic êk kađah halim. **3. bal.** 𑜋𑜃𑜫 *Mùa thi:* Bal ppakacah.
mù_a 2. halim. 𑜃𑜫 *Lúa mùa:* Padai halim.
mù_a màng mưnik riya. 𑜃𑜫 𑜃𑜫.
múa I. tamia. 𑜃𑜫 *Múa đò:* lu: Tamia đwa buk. **II. tamia.** 𑜃𑜫 *Điệu múa:* Ragam tamia.
múc jhok. 𑜃𑜫 *Múc bát canh:* Jhok jaluk ia habai.
mục đích kaxat. 𑜃𑜫.
mục tiêu 1. cãm anih. 𑜃𑜫 𑜃𑜫 *Bán trúng mục tiêu:* Cuh njaup cãm anih. **2. cãm anih.** 𑜃𑜫 𑜃𑜫 *Mục tiêu phần*
đầu: Cãm anih ralân kajân.
mũi pabung. 𑜃𑜫 *Mũi xe:* Pabung radêh.
mũi₁ pabe. 𑜃𑜫 *Tuổi Mũi:* Nurthak Pabe.
mũi₂ 1. haup. 𑜃𑜫 *Mũi hương:* Haup hangau. **2. haup.** 𑜃𑜫 *Ném mũi cay đắng:* Thau haup phĩk plak.
mũi₂ vị raxa. 𑜃𑜫.
mũi₁ idung. 𑜃𑜫 *Mũi cao:* Idung glông. **2. idung.** 𑜃𑜫 *Xi mũi:* Idung bhân. **3. akok.** 𑜃𑜫 *Mũi thuyền:* Akok gilai.
mụn₁ mun. 𑜃𑜫 *Mặt nổi mụn:* Bbōk jjong mun.
mụn₂ phôy. 𑜃𑜫 *Vải mụn:* Khan bai phôy.
muối jamok. 𑜃𑜫 *Muối ớt:* Jamok kek.
muối I. xara. 𑜃𑜫 *Canh nhạt muối:* la habai taba xara. **II. ppađam xara.** 𑜃𑜫 𑜃𑜫 *Muối cà:* Ppađam xara boh trong.
muôn tamưn. 𑜃𑜫 *Ngàn muôn:* Ribau tamưn.
muốn 1. takru, khing, ung. 𑜃𑜫 𑜃𑜫 𑜃𑜫 *Muốn ăn:*

Khing bbang. **2. đòk.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **mùmg rữ ôn tabôn.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫
Trời muốn mưa: Lingik đòk 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫
 thi hajān. **muộn ralao.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **mười tha pluh.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *Mười*
muộn: Mai ralao. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *năm:* Tha pluh thun.
mưa hajān. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **mưón apah.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *Làm*
to: Hajān prong. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *mưón:* Ngak apah.
mức num. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **mượn 1. nhim.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *Mượn xe*
định: Tal num paya. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *đi chơi:* Nhim radêh nao mư-
mực₁ jaltak. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *ai giúp:* Ôh nhim thei dai
kho măng: Jaltak kho ribung. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *in.* **2. nhim.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *Không mượn*
mực₂ mug. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **ai giúp:** Ôh nhim thei dai
Kalok mưg. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *có:* Dwah boh. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *Mượn*
mừng 1. ôn. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **mướng rabông.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *mướng:* Coh rabông.
cũng mừng: Tom bbök thei 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 **mưóp atôl, gayên.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫
jāng ôn. **2. ôn.** 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *Giàn mưóp:* Rajām
nhà mới: Ôn ka thāng birau. 𑜁𑜃𑜂𑜫 𑜁𑜃𑜂𑜫 *atôl.*

nách pa-āk. ဘုရားဂံက *Cù vào*
nách: Galeg tamur pa-āk.
nai ritha. ဘိဗိ *Sùng nai:*
 Takê ritha.
nài ni pōic neh. ဓမ္မာစာ စာစာ.
nài tathi. ဓမ္မာစာ *Nài chuói:*
 Tathi patei.
nái naic, binai. ဘုရား ဖိစာ
Heo nái: Pabuy binai.
nam₁ likei. ငါ့ကို *Học sinh*
nam: Xêh likei.
nam₂ murōng, dag. နေ့စဉ်
Nhà hướng nam:
 Thāng gah murōng.
nạn bala. ဖလ် *Nạn đói:*
 Bala òk.
nao padrūt. ဘုရား *Nao*
lòng người: Padrūt tian urāng.
nao núng mugei. နေ့စဉ်.

nào 1. halei. နေ့စဉ် *Mua chiếc*
nào: Blei blah halei. **2. halei.**
 နေ့စဉ် *Ngày nào chẳng thế:*
 Harei halei ô yau nan ô. **3.**
halei. နေ့စဉ် *Một nơi nào đó:*
 Tha libik halei nan.
não₁ glo. ရင်ဖွေ *Động não*
suy nghĩ: Mugei glo xanung.
não₂ tathak. ဓမ္မာစာ *Buôn*
não ruột: Drôy tathak tung.
náo nước ug damug. ဝဏ
 ဘုရား.
nạo kwah. ကုကု *Nạo dừa:*
 Kwah li-u.
nạo vét kōic. ကုကု *Nạo vét*
muong: Kōic ribōng.
nát rōng, kīk. ဓမ္မာစာ *Nát như*
cám: Rōng yau halok.
náu daup. ဘုရား *Đi náu*
minh: Nao daup rūp.
nay ni. ဘိဗိ *Từ xưa đến nay:*
 Mung kāl tal ni.
nay mai paguh kadêh.
 ဘုရားကုကု.
này I. ni. ဘိဗိ *Ngôi nhà này:*
 Boh thāng ni. **II. ni.** ဘိဗိ *Hãy*
nghe tôi nói này: Pang
 dahlak đôm ni.
này 1. canuk. ဘုရားကု *Hạt*
này mầm: Athar canuk

jamong. **2. tamu.** ၧၢၣ်ၣ် *Nây ra một sáng kiến:* Tamuh tabiak tha mat hadah.

nây kâl ni. ၧၢၣ်ၣ် *Lúc nây:* Mung kâl ni.

nây kađoh. ၧၢၣ်ၣ် *Nây cửa:* Kađoh boh bbang.

năm₁ **1. thun.** ၣ်ၣ် *Đón năm mới:* Rök thun birau. **2. thun.** ၣ်ၣ် *Trong vòng một năm:* Dalam tha thun.

năm₂ limu. ၣ်ၣ် *Năm người bạn:* Limu urāng yut.

nằm 1. đih. ၣ်ၣ် *Nằm nghỉ:* Đih padei. **2. đih.** ၣ်ၣ် *Nằm viện:* Đih di thāng mujru. **3. dök.** ၣ်ၣ် *Làng năm ven sông:* Palei dök tapiên krōng.

nắm I. 1. apan, tho. ၣ်ၣ် *Nắm tay em:* Tho tangin adei. **2. apan.** ၣ်ၣ် *Nắm thời cơ:* Apan barat. **II. 1. kapwak.** ၣ်ၣ် *To bằng nắm tay:* Prong đơ kapwak tangin. **2. kapal.** ၣ်ၣ် *Một nắm xôi:* Tha kapal điêup.

nấn bbok. ၣ်ၣ် *Nấn lại cho thẳng:* Bbok vök ka tapak.

nặng tariêng. ၣ်ၣ် *Nặng tập viết:* Tariêng thram vak.

năng lực xagta. ၣ်ၣ်.

năng suất phôi. ၣ်ၣ်.

nắng 1. pađiak. ၣ်ၣ် *Đi giữa nắng:* Nao dalam pađiak. **2. pađiak.** ၣ်ၣ် *Thóc phơi được hai nắng:* Padai babbu hu dwa pađiak.

nặng₁ tut. ၣ်ၣ် *Dấu nặng:* Tanut tut.

nặng₂ 1. trak. ၣ်ၣ် *Nặng bao nhiêu?:* Trak hadôm? **2. trak.** ၣ်ၣ် *Gánh đầu nặng đầu nhẹ:* Anōng akok trak akok njöl. **3. trak.** ၣ်ၣ် *Công việc rất nặng:* Gruk ngak biak trak. **4. trak.** ၣ်ၣ် *Bệnh nặng:* Rwak trak. **5. mutrak.** ၣ်ၣ် *Nặng tình với quê hương:* Mutrak thong palei pala.

nặng nề 1. trak damak. ၣ်ၣ် *Bước nặng nề:* Yām trak damak. **2. trak.** ၣ်ၣ် *Nhiệm vụ nặng nề:* Bha gruk trak.

nấp tanwak. ၣ်ၣ် *Mở nấp hộp:* Poh tanwak hōp.

nấc cụt jamhug. ၣ်ၣ်.

nắm bimao. ၣ်ၣ် *Nắm rom:* Bimao pōng.

nâng 1. voh. 𑜋𑜃𑜫 *Nâng lên cao*: Voh tagók glōng. **2. ppatagók.** 𑜇𑜂𑜆𑜇 *Nâng năng suất*: Ppatagók phòl.

nấp nhup. 𑜇𑜂𑜆 *Nấp sau cánh cửa*: Nhup likūk hala bbang.

nâu tariywang. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nhuộm nâu*: Nhom tariywang.

nấu tanuk. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nấu cơm*: Tanuk lithei.

nảy taklong, kađoh. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nảy lên*: Taklong tagók.

nảy nan. 𑜇𑜂𑜆𑜇 *Tiền nào, của này*: Jiên halei drap nan.

né thek, nek. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Né đòn*: Nek pleh di havei.

ném habik. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Ném đĩa*: Habik parèng.

nén₁ tapang. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nén hương*: Tapang nhāng.

nén₂ 1. jeh. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nén cho chặt*: Jeh bikajap. **2. tatok.** 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nén lòng*: Tatok tung.

neo I. gal vak. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Tàu đã nhỏ neo*: Gilai buic gal vak jơ. **II. palao gal vak.** 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Neo thuyền bên bờ sông*: Palao gal vak gilai di tapiên krōng.

nép pôn. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nép sau lưng mẹ*: Pôn likūk arong amèk.

nét barih. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nét bút chì*: Barih bbut tamrāk.

ném liah, tavān. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Ném muối*: Liah xara.

nền 1. canar var. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nền nhà*: Canar var thāng. **2. pabên.** 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nền văn hóa*: Pabên ilimô.

nền móng tathar. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫

nền nếp tana radak. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫

nén tapang diên. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Tháp nén*: Truic tapang diên.

nện 1. jram. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nện búa xướng*: Jram amu trun. **2. jêk.** 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Bị nện một trận*: Gök jêk tha bblek.

nép₁ điêup. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Bánh nếp*: Ahar điêup.

nép₂ 1. lapān. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Trán nhiều nếp nhăn*: Dhei hu ralô lapān. **2. tâng.** 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Nếp sóng*: Tâng diiup.

nét mưnuh. 𑜇𑜂𑜆𑜇𑜃𑜫 *Tốt nét*: Thiam mưnuh.

nêu ba tabiak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
Nêu tên: Ba angan.

nếu yah, muyah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nếu bạn thì thôi:*
Muyah jal yơ lờy.

ngã, jalăn. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đi ngã*
khác: Nao jalăn pakan.

ngã₂ 1. jaloh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngã*
ngươi trên ghé: Jaloh rūp di
kik. **2. thaic.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Lúa ngã*
sang màu vàng: Padai thaic
tapa bar kanhik.

ngã, canah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngã ba*
đường: Jalăn canah klau.

ngã₂ libuh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngã ngựa:*
Libuh di ateh.

ngạc nhiên plōng kadōng,
cangal. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

ngài 1. ppô. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngài chủ*
tịch: Ppô ginôr. **2. ppô.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
Nhờ ngài phù hộ độ trì:
Likau ppô pakah kaywa
throng dong.

ngại 1. tagrok. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngại*
đường xa: Tagrok jalăn atah.

2. kađa. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngại cho anh*
ấy: Kađa ka ai nan.

ngan ada chiêm. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
Ngan con: Ada chiêm anūk.

ngán oh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngán thịt mỡ:*
Oh di limuk.

ngang₁ 1. gan. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chiều*
ngang: Gah gan. **2. gan.**
𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cắt ngang lời nói:*
Cakak gan panôic đôm. **3.**
ragan. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tính ngang:*
Murnuh ragan.

ngang₂ dô. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sức lực*
ngang nhau: Prun yava dô
gaup.

ngành pubha radak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngành giáo dục:*
Pubha radak pato pakai.

ngành nghề rabbo.
𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

ngáp tanök murta. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

ngay I. 1. tapak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
Đúng ngay hàng: Dang
tapak talei. **2. tapak.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
Kẻ gian ngươi ngay: Urāng
blok, murnuix tapak. **II.**
mulangka. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Trả lời*
ngay: Thu-ūk mulangka.

ngày 1. harei. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đi mấy*
ngày: Nao dôm harei. **2.**
harei. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đêm mưa ngày*
nắng: Klam hajăn harei
pađiak.

ngày mai harei hadei. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫.
ngày nay harei ni. 𑜋𑜂𑜫 𑜂𑜫.
ngày xưa mukāl. 𑜋𑜂𑜫.
ngày thrīng. 𑜋𑜂𑜫 *Ngũ ngày:* Đih thrīng.
ngãm 1. tabbong. 𑜋𑜂𑜫 *Ngãm bán:* Tabbong cuh. **2. mong.** *Ngãm cảnh:* Mong tathwik.
ngăn I. ravāng. 𑜋𑜂𑜫 *Tủ nhiều ngăn:* Darong ralô ravāng. II. **1. ppacang rabha.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Ngăn thành hai buồng:* Ppacang rabha jiong dwa aduk. **2. ppacang.** 𑜋𑜂𑜫 *Đáp để ngăn lủ:* Bok car ppacang xwa.
ngăn chặn pakak. 𑜋𑜂𑜫.
ngăn nắp radak. 𑜋𑜂𑜫.
ngăn ngừa caga. 𑜋𑜂𑜫.
ngấn 1. neng. 𑜋𑜂𑜫 *Áo ngấn:* Áo neng. **2. katut.** 𑜋𑜂𑜫 *Trong thời gian rất ngấn:* Dalam vagtu biak katut.
ngắt 1. catek. 𑜋𑜂𑜫 *Ngắt ngọn rau:* Catek taduk njam. **2. pakak.** 𑜋𑜂𑜫 *Ngắt lờ:* Pakak panôic.
ngâm₁ hari. 𑜋𑜂𑜫 *Ngâm thơ:* Hari ariya.
ngâm₂ 1. cram. 𑜋𑜂𑜫 *Rượu ngâm thuốc:* Alag cram jru. **2. ppađam.** 𑜋𑜂𑜫 *Hồ sơ bị ngâm lâu ngày:* Harak bi-ār gōk ppađam ralô harei.
ngằm 1. karam dađaup. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Đá ngằm:* Patau karam dađaup. **2. dađaup.** 𑜋𑜂𑜫 *Hiếu ngằm:* Thau dađaup.
ngẫm drugxa. 𑜋𑜂𑜫 *Truật ngữ Ngẫm kĩ:* Drugxa tanat.
ngẳng tok. 𑜋𑜂𑜫 *Ngẳng cao đầu:* Tok glōng akok.
ngập 1. daup. 𑜋𑜂𑜫 *Ngập lụt:* la xwa daup. **2. daup.** 𑜋𑜂𑜫 *Công việc ngập đầu:* Gruk ngak daup akok.
ngắt tanguy, langurk. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Chết ngắt:* Murtai tanguy.
nghe 1. muhit. 𑜋𑜂𑜫 *Nghe nói là:* Muhit laic. **2. pang.** 𑜋𑜂𑜫 *Nghe bà kể chuyện:* Pang mūk akhān kadha. **3. bbôh.** 𑜋𑜂𑜫 *Nghe đói bụng rôi:* Bbôh lipa tian pajơ.

nghe la-ôy. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Trâu nghe:* Kabao la-ôy.

ngheñ tadar. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Cây đở, làm ngheñ đừờng:* Phun jaloh, ngak tadar jalān.

ngheñ murtian. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chị ấy có ngheñ:* Ai nan murtian.

ngheñ ngào khal damal. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheò kathot. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Nhà ngheò:* Thāng kathot.

ngheṭ gal, tadar. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Ngheṭ mui:* Tadar idung.

ngheṭ danōk. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Chon ngheṭ:* Rwah danōk.

ngheṭ nghiệp danōk, danung, rabbo. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheṭ kanhik. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Vàng như ngheṭ:* Kanhik yau kanhik.

ngheṭ sĩ ramulāng. 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheṭ thuật anngak. 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheñ tok. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Ngheñ cổ:* Tok takôy.

ngheñh tok. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Ngheñh mặt lên trời:* Tok bbōk tagōk lingik.

nghe kalmān. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Nghi oan:* Kālmān wan.

nghe padei. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Nghi tay:* Padei tangin.

nghe 1. xanung. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Dám nghe:* Khin xanung. **2. xanung.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Nghi tới mẹ:* Xanung tal amēk. **3. pachôm.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Tôi nghe tròi sắp mưa:* Dahlak pachôm laic lingik thi hajān.

ngheia₁ phôi. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Làm việc ngheia:* Ngak phôi.

ngheia₂ ar. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Ngheia của từ:* Ar akhar.

ngheia địa gahur, kut. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheia vụ naphôi. 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheich bingal. 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Ngheich đất:* Bingal di halūk.

ngheiem 1. tapi tapak. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Đứng ngheiem:* Dang tapi tapak. **2. tatang.** 𑜋𑜃𑜂𑜫 *Nét mặt rất ngheiem:* la bbōk biak tatang.

ngheiem khác thur. 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheiem trọng mutrak. 𑜋𑜃𑜂𑜫.

ngheien cứu labbong. 𑜋𑜃𑜂𑜫.

nghiền grīk, pathan. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ông ngoại:* Ông
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nghiền đồ xanh:* pajiơng amư.
 Grīk ritāk eh takuh.
nghiền grīk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nghiền*
răng: Grīk tagei.
nghiêng I. bblêng. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Tháp nghiêng: Bimông
 bblêng. II. **ppabblêng.** 𑜉𑜂𑜂𑜫
Nghiêng thùng gạn nước:
 Ppabblêng dhung twah ia.
ngihin ribau. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Hàng*
ngihin ngưò: Yăup ribau
 urāng.
ngõ bbāk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Vào ngõ*
sâu: Tamư bbāk dalam.
ngoài 1. lingiu bblāng. 𑜉𑜂𑜂𑜫
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nhin ra ngoài:* Mong
 tabiak lingiu bblāng. **2. lingiu.**
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Khoác áo ngoài:* Cūk
 ao lingiu. **3. lingiu.** 𑜉𑜂𑜂𑜫
Vòng ngoài, vòng trong:
 Vāng liriug, vāng dalam.
ngoái₁ linhe. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Ngoái nhìn: Linhe mong.
ngoái₂ bloh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Năm*
ngoái: Thun bloh.
ngoại 1. lingiu. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Chượng hàng ngoài: Hag di
 kabha lingiu. **2. gah amư.** 𑜉𑜂𑜂𑜫

Ông ngoại: Ông
 pajiơng amư.
ngoại giao atadha lingiu.
 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
ngoan limeh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Con*
ngoan: Anūk limeh.
ngoan cồ panik. 𑜉𑜂𑜂𑜫.
ngoan ngoãn thau pang,
limeh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫.
ngoánh linhe. 𑜉𑜂𑜂𑜫
Ngoánh sau: Linhe likūk.
ngoáy pathar. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ngoáy*
tai: Pathar tangi.
ngọc đet, ôk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫
Chuối ngọc quý: Roh đet
 binrik.
ngói kiak tak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nhà*
lợp ngói: Thāng tak kiak.
ngon 1. bingi. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Món ăn*
ngon: Ngan bbang bingi. **2.**
bingi. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ngủ ngon:* Đih
 bingi.
ngón canau. 𑜉𑜂𑜂𑜫. *Ngón*
cái: Canau inư. *Ngón tay trở:*
 Canau tacei. *Ngón út:*
 Canau kađiêng.
ngon 1. hajung. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ngon*
cây: Hajung phun. **2. pabung.**
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Ngon núi cao:* Pabung

cơ glông. 3. **yava**. ၇၇၇၇၇ *Ngọn gió: Yava angin.*

ngóng mong akok. ၇၇၇ *မှန်ကန်၍ Ngóng tin con: Mong akok khao anūk.*

ngọng ur. ၇၇၇ *Nói ngọng: Đôm ur.*

ngọt 1. yamun. ၇၇၇၇၇၇ *Cam ngọt: Kròic yamun.* 2. **bingi**. ၇၇၇၇၇ *Nói ngọt: Đôm bingi.*

ngô tangoy. ၇၇၇၇၇ *Rãy ngô: Puh tangoy.*

ngộ tathrôg klao. ၇၇၇၇၇၇ *ကော့ကော့.*

ngốc lūk. ၇၇၇၇ *Thằng ngốc: Bân lūk.*

ngôi 1. muligai. ၇၇၇၇၇ *Lên ngôi: Tagôk muligai.* 2. **boh**. ၇၇၇၇ *Ngôi sao: Boh patuk.*

ngôi dök. ၇၇၇၇၇ *Ngôi trên ghé: Dök ngok kík.*

ngôn ngữ batha, xap đôm. ၇၇၇၇၇၇ *ကော့ကော့.*

ngón ngang 1. **đăng rãng** **đăng grwak**. ၇၇၇ ၇၇၇ *(၇၇၇) 2. li-ah mah*. ၇၇၇၇၇၇ *Ý nghĩ ngón ngang trong đầu: Mat xanung li-ah mah dalam akok.*

ngông lingun. ၇၇၇၇၇ *Thịt ngông: Rilo lingun.*

ngơ lơ. ၇၇၇ *Làm ngơ: Ngak lơ.*

ngơ ngác throg mōg. ၇၇၇၇၇ *ဖော်တဖော်တ.*

ngờ₁ phu. ၇၇၇ *Tin đáng ngờ: Khao đãng thi phu.*

ngờ₂ xanung. ၇၇၇၇၇ *Không ai ngờ được: Òh thei xanung hu.*

ngỡ đa. ၇၇၇ *Ngỡ anh biết rồi: Đa xa-ai thau pajơ.*

ngu gila, lūn. ၇၇၇၇၇ *လိလိ, လိလိ.*

ngủ đih. ၇၇၇၇ *Ngủ một giấc: Đih tha panik.*

ngụ ngôn ar bingu. ၇၇၇၇ *ဖော်ဖော်.*

ngụội la-an. ၇၇၇၇၇ *Nước đun sôi để ngụội: la ju cek ka li-an.*

nguồn 1. **halau**. ၇၇၇၇၇ *Nguồn nước: Halau ia.* 2. **halau ppajiong**. ၇၇၇၇၇၇ *Nguồn lợi lớn: Halau ppajiong laba prong.*

ngụp nhug. ၇၇၇၇ *Ngụp dưới nước: Nhug ala ia.*

ngút vit. ၇၇၇၇ *Núi cao ngút: Cơk glông vit.*

nguy cơ *mujek ajandi.* អាជ្ញាធរ អាជ្ញាធរ។
nguy hiểm *ajandi.* អាជ្ញាធរ។
nguy mublok. អាស៊ី *Đánh nguy diệt tà:* Atông mublok ppalai dan.
nguy trang cār rūp. ទំហំ ឃើញ។
nguyên I. tamo. កេរ្តិ៍ *Sách còn mới nguyên:* Tapuk dōk birau tamo. II. **yom takrung.** កាយ កែវ *Đồ đạc còn nguyên:* Kaya kār dōk takrung.
nguyên liệu kaya tamo, bakāl. កាយ កេរ្តិ៍ កាយ កេរ្តិ៍។
nguyên nhân athal gadi. អាស៊ី កេរ្តិ៍។
nguyên tắc thatar. ភាព។
nguyện vọng thất halār. ហេតុ ភាព។
ngư dân ratông ikān. ទឹក កេរ្តិ៍ កេរ្តិ៍។
ngư nghiệp rabbo tōng ikān. កេរ្តិ៍ កេរ្តិ៍ កេរ្តិ៍ កេរ្តិ៍។
ngữ pháp hakum xap. ភាសា ភាសា។
ngữ văn agal panđic. ភាសា ភាសា។

ngựa caga. ទា *Ngựa tai nạn:* Caga bala.
ngựa I. 1. đāng. ទា *Nằm ngựa:* Đih đāng. **2. ppađāng.** ទា *Phoi ngựa cái bát:* Babbu ppađāng pangin. II. **ppađāng.** ទា *Ngựa mặt lên:* Ppađāng bbōk tagōk.
ngựa 1. katal. កាតា *Gãi chỗ ngựa:* Garao libik katal. **2. katal.** កាតា *Ngựa mỏm:* Katal cabbōy.
ngựa atheh. អាថេ *Ngựa trắng:* Atheh kōk.
ngực tada. ទា *Ngực nở:* Tada cak.
ngửi hur, cum. ទា *Ngửi thấy mùi thom:* Hur bbōh haup hangau.
ngừng dơ. ទា *Xe ngừng:* Ridēh dơ.
ngước nguk, tok. ទា *Ngước nhìn:* Tok mong.
ngược I. 1. tagar. ទា *Đi ngược chiều:* Đōic tagar gaup. **2. ppablok.** ទា *Treo ngược bức tranh:* Tō gamnu ppađāng. **3. tagar.** ទា *Tóc búi ngược:* Bbūk

cak tagar. **4. cok.** မြန် *Miền xuôi, miền ngược:* Nugar tanran, nugar cok. **II. tagar.** တောင် *Tàu ngược ra Hà Nội:* Ahōk tagar tabiak Hanōi.

người 1. mưnuix. မြန် *Người nguyên thủy:* Mưnuix yao. **2. urāng.** ခပ် *Người to khỏe:* Urāng prong khang. **3. mưnuix urāng.** မြန် *Nuôi con cho nên người:* Rōng anūk jiong mưnuix urāng. **4. urāng.** ခပ် *Đất khách quê người:* Tanưh crih palei urāng. **5. ra.** ခပ် *Người lính:* Ra jabōl. **6. mưgaup.** မြန် *Người ơi người ở đừng về:* Mưgaup loy mưgaup dōk jōy nao.

người bệnh rarwak. ခပ် **người lớn urāng prong.** ခပ် **người ta I. mưnōxak.** မြန် *Người ta là hoa của đất:* Mưnōxak xang bingu boh tanưh. **II. 1. urāng.** ခပ် *Cửa người ta đó mà động đến:* Drap urāng ppadang bloh gōk tal hu. **2. urāng.** ခပ် *Người ta đã bảo mà không nghe:* Urāng đom pajơ bloh ô pang.

người thân gaup gan. တောင် **người yêu phik, gaup yut.** မြန် **nhà 1. thāng.** ခပ် *Vào nhà mới:* Tamư thāng birau. **2. thāng.** ခပ် *Nhà ở xa:* Thāng dōk atah. **3. thāng.** ခပ် *Nhà nghèo:* Thāng kathot. **4. mưnga.** မြန် *Thờ nhà Trần:* Rai mưnga Tran. **5. thāng.** ခပ် *Nhà tôi chưa về:* Thāng dahlak ka ô mai. **6. thāng.** ခပ် *Trâu nhà:* Kabao thāng.

nhà cửa thāng danōk. ခပ် **nhà hát thāng hāt.** ခပ် **nhà máy thāng maic.** ခပ် **nhà nước kārja.** ကြီး **nhà thơ ra-ariya.** ခပ် **nhà trường thāng baic.** ခပ် **nhà văn pamưgru.** မြန် **nhà 1. ēk.** *Nhà bã trâu:* Ēk njah hala. **2. palao.**

ໜາໜ້ *Nhả phan ra*: Palao phan tabiak. **3. òk.** ອຸ້ນ ອຸ້ນ *Hở nhả*: Lave òk.

nhá tatiêup. ຫາໜ້ *Nhá cây làm thuốc*: Tatiêup hala kayau ngak jru.

nhạc₁ grông. ອຸ້ນ *Nhạc ngựa*: Grông ateh.

nhạc₂ phling. ອຸ້ນ *Nghe nhạc*: Pang phling.

nhạc sĩ raphling. ອຸ້ນ.

nhai mưmưh. ຫາໜ້ *Nhai trầu*: Mưmưh hala.

nhại hla. ອຸ້ນ *Nhại tiếng địa phương*: Hla xap puk bhum.

nhân sắc thek thiam. ຫາໜ້.

nhãn mưta. ຫາໜ້ *Nhãn vớ*: Mưta tapuk.

nhanh xamar. ຫາໜ້ *Đi nhanh*: Nao xamar.

nhanh nhen xami xamar. ຫາໜ້ ຫາໜ້.

nhánh 1. anūk. ອຸ້ນ *Lúa để nhánh*: Padai ceh anūk. **2. cabbiêng.** ຫາໜ້ *Cành này có nhiều nhánh*: Dhān ni hu ralô cabbiêng. **3. avān.** ອຸ້ນ *Sông cái chế ra ba*

nhánh: Krōng inư nưh tabiak klau avān.

nhào₁ 1. cut. ຫາໜ້ *Ngã nhào xuống ao*: Libuh cut trun danao. **2. blāk.** ອຸ້ນ *Thấy lợi là nhào vào*: Bbôh laba yor blāk tamư.

nhào₂ jêk. ຫາໜ້ *Nhào bột làm bánh*: Jêk tapung ngak ahār.

nhát₁ taniak. ຫາໜ້ *Cắt máy nhát dưa*: Tiak dôm taniak tamưkai.

nhát₂ hōic. ຫາໜ້ *Tính nhát*: Mưnưh tariêng di hōic.

nhạt 1. taba. ຫາໜ້ *Thức ăn nhạt*: Ngan bbang taba. **2. taba.** ຫາໜ້ *Tường vôi nhạt*: Daning cūr taba. **3. taba tabōt.** ຫາໜ້ ຫາໜ້ *Pha trò nhạt*: Đôm pakưư taba tabōt.

4. taba. ຫາໜ້ *Tinh cầm nhạt dẩn*: Tiak taba mưthuxit.

nhau 1. gaup. ຫາໜ້ *Yêu nhau*: Khap di gaup. **2. gaup.** ຫາໜ້ *Sống mãi bên nhau*: Diiup miêt taphia gaup.

nhảy 1. chiêt, plong. ຫາໜ້ ຫາໜ້ *Nhảy qua bờ*: Chiêt tapa

ār. 2. plong. 𑜉𑜂𑜫 *Nhảy vào can:* Plong tamur ghak.
nhảy múa tamia plong. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫. **nhấn kakei.** 𑜉𑜂𑜫 *Nhấn lời:* Kakei panôic.
nhặt, dôn. 𑜉𑜂𑜫 *Nhặt của roi:* Dôn drap lek.
nhắc 1. ppahadar. 𑜉𑜂𑜫 *Nhắc cho nó nhớ:* Ppahadar ka nhu hadar. **2. lak.** 𑜉𑜂𑜫 *Nhắc chuyện cũ:* Lak kadha klak. **3. bau.** 𑜉𑜂𑜫 *Nhắc tên bạn:* Bau angan yut.
nhắc nhỏ ppahadar. 𑜉𑜂𑜫.
nhằm I. tanatap. 𑜉𑜂𑜫 *Nhằm đúng thời cơ:* Tanatap njaup barat. **II. ppacaup piêh.** 𑜉𑜂𑜫 *Nói lại nhằm thanh minh:* Đôm vok ppachaup piêh ppalāng yah.
nhắm, 1. pīk. 𑜉𑜂𑜫 *Nắm mắt:* Pīk murta. **2. pacaup.** 𑜉𑜂𑜫 *Nắm chọn người khỏe:* Pacaup rwah murnuix khang.
nhắm, 2. tatiêup. 𑜉𑜂𑜫 *Nắm rượu:* Tatiêup alag.
nhăn I. kanhao, karīk. 𑜉𑜂𑜫 *Quần nhăn:* Tarapha kanhao. **II. kanhao.** 𑜉𑜂𑜫 *Nhăn trán suy nghĩ:* Kanhao dhei xanung.
nhặt, 1. kiêr. 𑜉𑜂𑜫 *Cây mía nhặt mắt:* Phun tabau kiêr murta. **2. xamar.** 𑜉𑜂𑜫 *Tiếng đàn lúc nhặt lúc khoan:* Xap rabap tuk xamar tuk radām.
nhắc 1. voh. 𑜉𑜂𑜫 *Nhắc gánh lên:* Voh anōng tagôk. **2. tok.** 𑜉𑜂𑜫 *Được nhắc lên địa vị cao sang:* Hu tok tagôk libik dang glōng ghwoh.
nhằm xuk. 𑜉𑜂𑜫 *Cắm nhằm chiếc mũ:* Mưk xuk talimô.
nhân, 1. athar dalam. 𑜉𑜂𑜫 *Bánh tét không nhân:* Pei nung ô hu athar dalam.
nhân, 2. phôi. 𑜉𑜂𑜫 *Ăn ở có nhân có nghĩa:* Dōk dang hu phôi, hu dhar.
nhân, 3. ppađīk. 𑜉𑜂𑜫 *Nhân hai số với nhau:* Ppađīk dwa angka thong gaup.
nhân, 4. gôn. 𑜉𑜂𑜫 *Nhân ngày nghỉ về thăm nhà:* Gôn harei padei mai ravang thāng.

nhân dân bôl bhāp. 𑜋𑜃𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜂𑜫
 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhân viên rapubha. 𑜏𑜃𑜂𑜫
 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhấn karah. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Đeo*
nhấn: Cũk karah.

nhấn 1. ta-iak. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhấn*
côi: Ta-iak kadēt. **2. ba-um.**
 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhấn đầu xuống nước:*
 Ba-um akok trun ia. **3.**
ppaprong. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhấn*
giọng: Ppaprong xap.

nhận₁ 1. tôk. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhận*
thư: Tôk harak. **2. he.** 𑜏𑜃𑜂𑜫
Nhận giúp: He dai patih.

nhận₂ 1. krun. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhận*
ra người quen: Krun hu
 rakrun. **2. halār.** 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhận*
lỗi: Halār xuk.

nhận định tabur xanung.
 𑜏𑜃𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhận thức kadurat, xakrun.
 𑜏𑜃𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhận xét doix xanung. 𑜏𑜃𑜂𑜫
 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhập ppatamur. 𑜏𑜃𑜂𑜫
Nhập kho: Ppatamur jap.

nhập ngũ tamur dap bôl.
 𑜏𑜃𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhất yatha. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Giỏi nhất*
lốp: Krah yatha dalam tal.

nhất định tha rajang. 𑜏𑜃𑜂𑜫
 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhất trí yatha. 𑜏𑜃𑜂𑜫.

nhậu huic. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhậu một*
bữa no say: Huic tha vār
 linguik lingôy.

nhe hing. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhe răng:*
 Hing tagei.

nhè₁ êk. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhè cơm ra*
khỏi miệng: Êk lithei tabiak di
 tabah.

nhè₂ bblôm. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Khóc nhẹ*
suốt ngày: Hia bblôm luic
 harei.

nhè₃ bbong. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Nhè vào*
chỗ đau mà đánh: Bbong
 tamur libik padik bloh atông.

nhé như, nhữk. 𑜏𑜃𑜂𑜫 𑜏𑜃𑜂𑜫
Nhớ đúng giờ nhé: Hadar
 njaup tuk nhữk.

nhẹ 1. njôl. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Gánh*
nhẹ: Anông njôl. **2. dāl.** 𑜏𑜃𑜂𑜫
Gió nhẹ: Angin dāl. **3. njôl.**
 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Bị thương nhẹ:*
 Bathah njôl. **4. 𑜏𑜃𑜂𑜫**
Mùi thơm nhẹ: Haup hangau dāl.
5. njôl. 𑜏𑜃𑜂𑜫 *Thi xong nhẹ*

cả ngườì: Ppakacah bloh njòl rūp. **6. biêr.** 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Đừng xem nhẹ nó:* Jôy mong nhu biêr.

nhe nhàng 1. radhi radhòl. 𑜀𑜂𑜆𑜨 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Ăn nói nhẹ nhàng:* Đôm pôic radhi radhôn. **2. njòl njaic.** 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Lòng nhẹ nhàng:* Tian njòl njaic.

nheo khi. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nheo mắt:* Khi muta.

nhét jeh. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhét bi vào túi:* Jeh bbi tamư kadung.

nhện galimung. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhện chằng tơ:* Galimung vaic kabwak.

nhi đồng anūk rineh. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Đồng tiền:* Rineh.

nhi le, lei. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Em là ai nhì?:* Adei thei le?

nhích alih. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhích lên:* Alih tagók.

nhiệm vụ pajan, naphòl. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhiệm vụ:* Pajan.

nhiet tình tatang tiak. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhiệt tình:* Tatang tiak.

nhieu ralò. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhiều thứ:* Ralò kabha.

nhím kathur. 𑜀𑜂𑜆𑜨

nhìn 1. mong. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhìn mặt nhau:* Mong bbök gaup. **2. krun.** 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhìn rõ tốt xấu trắng đen:* Krun bijip thiam jhāk bbông jūk.

nhịn 1. ưn. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhịn ăn:* Ưn ơk. **2. ưn.** 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhịn cườì:* Ưn di klaou.

nhịp darōng. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhịp cầu:* Darōng tatwa.

nhíu kanhing. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhíu máy:* Kanhing bilau muta.

nho nho. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Giàn nho:* Rajām nho.

nho nhỏ xit xit. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhỏ giọt:* Xit xit.

nhỏ, njoh. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhỏ thuốc đau mắt:* Njoh jru padik muta.

nhỏ₂ 1. axit, xit. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Nhỏ giọt:* Ngói nhà nhỏ: Boh thāng xit.

2. axit. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Thuở nhỏ:* Kāl dōk axit.

nhóm₁ I. vakak. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Chia thành ba nhóm:* Rabha jiong klau vakak.

II. nom. 𑜀𑜂𑜆𑜨 *Bọn chúng nhóm lại ở đầu làng:* Mưnok nhu nom gaup pak akok palei.

nhóm₂ patug. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhóm lũa*: Patug apuy.

nhọn cwił, halwok. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Dao nhọn*: To halwok.

nhô bblo, xang. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Cọc nhô lên khỏi mặt nước*: Tapang bblo truh di dalam ia.

nhỏ₁ kacuic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhỏ bã trấu*: Kacuic njah hala.

nhỏ₂ buic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhỏ cỏ*: Buic harok.

nhót karok. 𑜁𑜂𑜃𑜂

nhọt ramuy. 𑜁𑜂𑜃𑜂

nhơ mưrag, tachaup. 𑜁𑜂𑜃𑜂

nhờ I. 1. nhơ, pa-êng. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhờ chuyển lá thư*: Nhơ paywa blah harak. **2. yōng.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đi nhờ xe*: Nao yōng ridêh. **II. gabbak di.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Thành người nhờ công lao của thầy*: Jiong mưnuix urāng gabbak di apakāl gru.

nhỡ đơh, dam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nỏi nhỡ*: Gok dam.

nhớ 1. kanal, hadar. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhớ lời mẹ dặn*: Hadar panôic amêk kakei. **2. thu-ôn.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhớ người yêu*: Thu-ôn payô.

nhu cầu hanư jat. 𑜁𑜂𑜃𑜂

nhung₁ takê ritha muda. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhung hươu*: Takê ritha murta.

nhung₂ carabbāp. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Áo nhung*: Áo carabbāp.

nhúng 1. nưrūk. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhúng bát vào nước sôi*: Nưrūk pangin tamư ia ju. **2. glut.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nhúng sâu vào vụ án*: Glut dalam tamư apakāl ān.

nhuộm nhom. 𑜁𑜂𑜃𑜂

nhút nhát hōic. 𑜁𑜂𑜃𑜂

nhuyễn 1. pacôh. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Bột nhào rất nhuyễn*: Tapung capet biak pacôh. **2. thōr.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lời hát chưa nhuyễn*: Panôic doh ka ô thōr.

như 1. yau. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Nói láo như thật*: Đôm lor yau biak. **2. ppagap yau.** 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Rừng có nhiều gỗ quý như: Lim, gụ...* Glai hu ralô kayau binrik ppagap yau: Krek,

kuh... **3. yau.** ၇၇၇၇ *Như nó nói, nó không đi vì ốm:* Yau nhu đôm, nhu di nao ô ywa rwak.

như ý yau hatai takru. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇ ၇၇၇၇

nhừ 1. hamôic. ၇၇၇၇၇၇ *Xương ninh nhừ:* Talāng riak hamôic. **2. langom.** ၇၇၇၇ *Mỗi nhừ toàn thân:* Ligah langom bak rūp.

nhử 1. munhem. ၇၇၇၇၇၇ *Nhử bò vào chuồng:* Munhem limo tamư avāl. **2. catôy.** ၇၇၇၇၇၇ *Nhử dịch:* Catôy khamang.

nhựa katak. ၇၇၇၇ *Nhựa mít:* Katak boh panat.

nhức padik. ၇၇၇၇၇၇ *Nhức răng:* Padik tagei.

nhưng min. ၇၇၇၇ *Muốn mua nhưng không có tiền:* Takru blei min ô hu jiên.

những dôm. ၇၇၇၇ *Những ngôi nhà:* Dôm boh thāng.

nhường ưn. ၇၇၇၇ *Biết nhường:* Thau ưn.

nhường nhịn ưn. ၇၇၇၇ *Nhường nhịn em út:* Ưn di adei taluic.

ni lông nilong. ၇၇၇၇.

niềm boh, gрук, pakāl. ၇၇၇၇ *Niềm vui:* Pakāl buy.

niêu gok gôm. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇ .

nín gidāng, ưn. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇ *Bé đã nín:* Xit gidāng pajơ. *Nín thờ:* Ưn xwan.

níu dung. ၇၇၇ *Níu cảnh xướng:* Dung dhān trun.

no 1. trei. ၇၇၇၇ *Ăn no:* Bbbang trei. **2. bak, rakak.** ၇၇၇၇ *Ruộng no nước:* Hamu rakak ia. **3. bak janūk.** ၇၇၇၇ *Cười no:* Klao bak janūk.

nó nhu. ၇၇၇၇ *Nó đi đâu rồi?:* Nhu nao tao pajơ?

nọ nan, dēh. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇ *Ở một làng nọ:* Pak tha palei dēh.

nóc pabung. ၇၇၇၇ *Nóc nhà:* Pabung thāng.

noi tuy. ၇၇၇၇ *Noi gương tốt:* Tuy kroh thiam.

nòi 1. pajeh. ၇၇၇၇၇၇ *Nòi gà chọi:* Pajeh mưnuk mưtram.

2. but pajeh. ၇၇၇၇ *Con nhà nòi:* Anūk thāng but pajeh.

nói 1. đôm. ភ្នំ *Anh nói gì?:* Ai đôm gêk. **2. đôm.** ភ្នំ *Nói tiếng Anh:* Đôm xap An. **3. laic.** ភាសា *Đừng để người ta nói:* Jôy brei ka urāng laic.

nói chuyện đôm pôi. ភ្នំ ភាសា.

nói dối đôm gāt. ភ្នំ ភ័យ.

nói năng đôm pôi. ភ្នំ ភាសា.

non 1. anūk. ភ្នំ *Con chim non:* Drei ciim anūk. **2. muda bilān.** ភ្នំ *Đẻ non:* Đih di apuy muda bilān. **3. muda.** ភ្នំ *Tay nghề non:* Tangin ragei muda.

nón đôn. ភ្នំ *Đội nón:* Mu-om đôn.

nòng tok. ភ្នំ *Nòng súng:* Tok phao.

nóng 1. pađiak. ភ្នំ *Nước nóng:* la pađiak. **2. pađiak, hor.** ភ្នំ *Tính nóng:* Murnuh hor. **3. pađiak.** ភ្នំ *Vay nóng:* Muthre pađiak.

nóng bóng 1. blau blāng. ភ្នំ *Những vấn đề nóng bỏng:* Dôm pakār blau blāng.

2. pađiak blau. ភ្នំ *Nắng hè nóng bỏng:* Pađiak bhāng pađiak blau.

nô đũa lwo mu-in. ភ្នំ វត្ត.

nô lệ halun kloh. ភ្នំ ភ័យ.

nô nức ug damug. ភ្នំ ភ័យ.

nổ 1. patuh. ភ្នំ *Pháo nổ:* Phāup patuh. **2. patuh.** ភ្នំ *Nổ máy phát súng:* Patuh dôm yava phao. **3. patuh.** ភ្នំ *Nổ ra cuộc tranh cãi:* Patuh tabiak pakār mulah cah.

nồi gok. ភ្នំ *Nồi đồng:* Gok kang.

nồi niêu gok glah. ភ្នំ ភ័យ.

nồi l. 1. đồng. ភ្នំ *Nồi trên mặt nước:* Đông ngok dalah ia. **2. blong.** ភ្នំ *Tàu ngầm nổi lên:* Ahōk karam đông tagôk. **3. deh.** ភ្នំ *Nổi rôm:* Đeh lamin. **4. brôk.** ភ្នំ *Nổi trống lên:* Brôk yava ginang tagôk. **5. brôk, galoh.** ភ្នំ *Nổi gió:* Galoh angin. **II. xanuh.** ភ្នំ *Không chịu nổi:* Ôh ciup xanuh.

nỏi bắt koy. 𑜁𑜂𑜃𑜂. *Đúng nỏi bắt:* Dang koy.

nỏi 1. apakāl. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nỏi đấng cay:* Apakāl phīk plak.

2. binhôr. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nỏi nhô:* Binhôr thu-ôn.

nỏi 1. tabbwak. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nỏi dây:* Tabblwak talei. **2. tabbwak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nỏi bước cha ông:* Tabbwak yām takai mūk kei.

nội 1. gah amêk. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Họ nội:* Gaup gah amêk. **2. dalam.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Hàng nội:* Kabha dalam.

nội bộ dalam radak. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂.

nội dung pakāl dalam. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂.

nông 1. hakoh. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Đào còn nông:* Kôic dōk hakoh. **2. hakoh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Suy nghĩ còn nông:* Xanung dōk hakoh.

nông dân bal li-wa. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂.

nông nghiệp rabbo pala rông. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂.

nông thôn palei pala. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂.

nộp rīk, hakak. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nộp thuế:* Hakak jiu.

nốt₁ num. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nốt đen:* Num jūk.

nốt₂ ppaluic, ppabloh. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Làm nốt bài này:* Ngak ppabloh kadha ni.

nốt ruồi eh rōy. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nốt ruồi ở cỏ:* Eh rōy di takōy.

nở 1. cōh, mulāng. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Hoa nở:* Bingu cōh. **2. ceh.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Gà mới nở:* Murnuk birau ceh. **3. rōk.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Gạo nở:* Brah rōk.

nợ I. thre. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Mặc nợ:* Tavak thre. **II. tavak.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nợ tiền:* Tavak jiên.

nơi libik, anih, camoh. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Đến xem tận nơi:* Nao iōk tal camoh.

nụ 1. taduk. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nụ chè:* Taduk ce. **2. kapu.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nụ cườ:* Kapu klao.

núi cōk. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Núi cao:* Cōk glōng.

nung am. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 *Nung gạch:* Am kiak.

nuôi rōng. 𑜋𑜃𑜫 *Nuôi ong:* 𑜋𑜃𑜫 *Nuôi ong:* *nũa:* Nao tha nôi tra. **II. vok.** 𑜋𑜃𑜫 *Nó lại thât hứa nũa:* Rōng jaliko. 𑜋𑜃𑜫 *Nhu xwel ppagôn vok.*

nuôi dưỡng rōng ba. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫. **nũa njrao.** 𑜋𑜃𑜫 *Phên nũa:* 𑜋𑜃𑜫. Prung njrao.

nuốt 1. lôn. 𑜋𑜃𑜫 *Nuốt viên thuốc:* Lôn athar jru. **2. bbang.** 𑜋𑜃𑜫 *Nuốt nước mắt:* Bbang ia murta.

núp kađăup. 𑜋𑜃𑜫 *Núp dưoi bóng cây:* Kađăup ala haluy kayau.

nút, I. tanwak. 𑜋𑜃𑜫 *Nút chai:* Tanwak kalok. **II. kađal mung tanwak.** 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 *Nút chai lại:* Kađal kalok mung tanwak vok.

nút, 2. nung. 𑜋𑜃𑜫 *Mở nút dây:* Taleh nung talei. **2. tanut.** 𑜋𑜃𑜫 *Bấm nút chuông:* Ta-iak tanut kalōng.

3. kacing. 𑜋𑜃𑜫 *Nút áo:* Kacing ao.

nữ I. kamei. 𑜋𑜃𑜫 *Người nữ:* Urāng kamei. **II. kamei.** 𑜋𑜃𑜫 *Xe đạp nữ:* Ridêh jwak kamei.

nũa mutuh. 𑜋𑜃𑜫 *Chỉ lấy một nũa:* Yom muk tha mutuh.

nũa I. tra. 𑜋𑜃𑜫 *Đi một đoạn*

nũa: Nao tha nôi tra. **II. vok.** 𑜋𑜃𑜫 *Nó lại thât hứa nũa:* 𑜋𑜃𑜫 *Nhu xwel ppagôn vok.*

nũa njrao. 𑜋𑜃𑜫 *Phên nũa:* 𑜋𑜃𑜫. Prung njrao.

nước nở dug. 𑜋𑜃𑜫 *Khóc nước nở:* Hia dug.

nụng ppablôm. 𑜋𑜃𑜫 *Nụng con:* Ppablôm anūk.

nước, 1. ia. 𑜋𑜃𑜫 *Nước Pháp:* 𑜋𑜃𑜫. Ia Parang.

nước, 2. 1. ia. 𑜋𑜃𑜫 *Ngựa chạy nước kiêu:* Atheh đôic ia dara. **2. ia.** 𑜋𑜃𑜫 *Nước cờ cao:* Ia bior glōng. **3. gilōng.** 𑜋𑜃𑜫 *Tính hết nước rồi:* Kahria abih gilōng pajơ.

nước bọt ia pabah. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

nước mắm ia muthin. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

nước mắt ia murta. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

nướng 1. apuh. 𑜋𑜃𑜫 *Phát nướng:* Jah apuh. **2. takak.** 𑜋𑜃𑜫 *Nướng dẫu:* Takak njo.

nướng 1. am, uh. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 *Nướng sắn:* Uh habei plôm.

2. cuh. 𑜋𑜃𑜫 *Nướng tiến vào*

cò bạc: Cuh jiên tamur mur-in kayau car dwa. **2. canuk.**
bion. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hạt giống đã nút*
nút 1. taraic, car. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *mắm*: Athar pajeh canuk
𑜁𑜂 *Tám gỗ nút đôi*: Blah muta pajo.

òa patuh. 𑜋𑜂𑜫 𑜇𑜨 𑜇𑜨 𑜇𑜨: 𑜇𑜨 𑜇𑜨.
Patuh hia.

oai ganuh. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫
oai: Mong ka biak hu ganuh.

óc 1. glo. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫: Pađik glo. 2. akok. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫
sáng tạo: Akok công krah.

oi blau. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫:
Lingik blau đei.

om sòm rôn thring. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫
𑜇𑜂𑜫.

ong jaliko. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫
ong: la jaliko.

ô₁ pathān. ភ្នំពេញ *Đầu đội*
ô: Akok mu-om pathān.
ô₂ ô. ជុំ *Ô vương:* Ô ppāk
 murta.
ô tô ôtô. ជុំស្រី *Lái ô tô:* Ba
 ôtô.
ô ạt brôk blāk. ភ្នំពេញ *លើក.*
ô 1. thruh. ខ្មែរ *Lót ô:* Ngak
 thruh. **2. thruh, kon.** ខ្មែរ
 ភ្នំពេញ *Ô chó mới mở mắt:*
 Kôn athau birau bblāk murta.
3. tapôl. ភ្នំពេញ *Ô buôn lậu:*
 Tapôl ppablei daup. **4. libik.**
 ភ្នំពេញ *Ô phục kích:* Libik
 krak tōng.
ô khóa boh kiêl. ភ្នំពេញ *លើក.*
ô mưlak. ភ្នំពេញ *Tám vãi bị*
ô: Blah khan bai mưlak.
ôc abao. ភ្នំពេញ *Mò óc:*
 Rapok abao.

ôi mu-ih. ភ្នំពេញ *Thịt ôi:* Rilo
 mu-ih.
ôi thiu mu-ih. ភ្នំពេញ *Thức*
ăn ôi thiu: Kaya bbang mu-ih.
ôi uix, mưdrum. ភ្នំពេញ *លើក.*
ôm I. 1. kôr. ភ្នំពេញ *Ôm con*
vào lòng: Kôr anūk tamu
 tada. **2. kôr.** ភ្នំពេញ *Ôm mới*
thù: Kôr boh mưbai. **II. kôr.**
 ភ្នំពេញ *Cho bò một ôm cỏ:*
 Brei ka ilimo tha kôr harok.
ôm rwak. ភ្នំពេញ *Bị ôm nặng:*
 Libuh rwak trak.
ôn ppalak. ភ្នំពេញ *Ôn chuyện*
cũ: Ppalak kadha klak.
ôn rôn. ភ្នំពេញ *Ôn quá:* Rôn lô.
ôn ào rôn thring. ភ្នំពេញ *លើក.*
ôn thrōng, ta-it. ភ្នំពេញ *លើក.*
Mọi chuyện ôn cả: Graup
 gruk ta-it abih.
ôn định kabāk. ភ្នំពេញ.
ông 1. ông. ជុំ *Thăm ông ở*
quê: Ravang ông pak palei.
2. ông. ជុំ *Ông cả su:* Ông
 dhia. **3. ppô.** ភ្នំពេញ *Ông trời:*
 Ppô lingĩk.
ông bà 1. ông mưk. ជុំ *លើក:*
 Ông mưk kamôn jāng kajap
 karô. **2. mưk kei.** ភ្នំពេញ *លើក*
Mảnh ruộng ông bà để lại:
 Xwēt hamu mưk kei cek vok.

ở I. 1. **dōk pak.** ខ្មែរក្រុង ភ្នំពេញ *Bố mẹ vẫn ở quê:* Amēk amur dōk pak palei. 2. **dōk pak.** ខ្មែរក្រុង ភ្នំពេញ *Hôm qua nó ở nhà:* Mưng kabrôy nhu dōk pak thāng. 3. **dōk.** ខ្មែរក្រុង *Kẻ ở người đi:* Urāng dōk urāng nao. 4. **dōk.** ខ្មែរក្រុង *Ở hiện gặp lảnh:* Dōk tapak bbôh tapak. 5. **dōk, dōk apah.**

ខ្មែរក្រុង ខ្មែរក្រុង ភ្នំពេញ *Đi ở:* Nao dōk. II. **pak.** ភ្នំពេញ *Nhà dựng ở trên đồi:* Thāng ppadang pak ngok bbôn.

ở truong loh mulun. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ.

ợ ơk. ខ្មែរក្រុង *Ơ chua:* ơk mutham.

ơi loy. ភ្នំពេញ *Trời ơi:* Lingik loy.

ơi ơi ươi ươi. ភ្នំពេញ ភ្នំពេញ.

ơn ơn, karūn. ខ្មែរក្រុង កម្ពុជា *Cám ơn:* Đwa karūn.

ớn 1. tathram. ភ្នំពេញ *Người ởn lạnh:* Tathram dalam rūp.

2. tathram. ភ្នំពេញ *Ấn mãi thấy ởn:* Bbang lô bbôh tathram.

ớt amrek. ខ្មែរក្រុង *Cay như ớt:* Hang yau amrek.

P

pha₁ jalān. ផ្កាជ័រ *Pha bóng đep:* Jalān bban ghorh.
pha₂ 1. lai. ឆ្មារ *Pha ám trà:* Lai patig ce. **2. lai.** ឆ្មារ *Pha màu để vẽ:* Lai bar pioh cih.
3. muluk. ម្កាត *Đất cát pha:* Tanuh cwah muluk.
pha₃ blah. ល្ប *Pha cây tre:* Blah bbek krum.
phà kapal. កាបា *Qua phà:* Tapa kapal.
phá 1. paphur. ផាផុរ *Phá khói:* Paphur athak. **2. hól.** មាត *Mặt đường phả hơi nóng lên:* Jalān hól haup pađiak tagók.
phá 1. yah. យា *Phá nhà:* Yah thāng. **2. ppatapa.** ផាផា *Phá chỉ tiêu:* Ppatapa

num paya klak. **3. patuh.** ផាហុ *Phá lên cườ:* Patuh klao tagók.
phá hoại phāk ppabrai. ផាហៃ *ផាហៃ*.
phá hủy thantik. ផាហៃ *ផាហៃ*.
phai 1. thaic, par. ផា *Áo phai màu:* Áo thaic bar. **2. lahai.** តាហៃ *Tinh đã phai:* Tiak lahai pajơ.
phái₁ 1. xang. ហ្ន *Họ phải đi:* Nhu xang nao. **2. gōk.** ក្រ *Giảm phải gai:* Jwak gōk darøy. **II. njaup.** ឡៃ *Lẽ phải:* Gađi njaup.
phái₂ 1. hanuk. ហាណុក *Tay phải:* Tangin hanuk. **2. ppadāng.** បាដាង *Mặt phải của tấm vải:* Binah ppadāng khan bai.
phái chǎng ghorh ligh. ហៃ *Chǎng ghorh ligh:* Yom ghorh ligh.
phái₁ 1. tapól. តាប៉ុល *Chia bè chia phải:* Nurh kavòm rabha tapól.
phái₂ ppabrei. ផាបៃ *Nhà vua phải đến:* Patao ppabrei mai.

phạm gōk. 𑜋𑜃𑜫 *Phạm tội:* Gōk glaic.
phạm vi munāl. 𑜋𑜃𑜫.
phản galaic ge. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Phản bạn:* Galaic ge thong yut.
phản ánh ppathau tagōk. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phản bội galaic ge, lambil. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phản đối pagan gadi. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phảng phất hamaic. 𑜋𑜃𑜫.
phanh₁ I. phan. 𑜋𑜃𑜫 *Xe hỏng phanh:* Ridêh glôh phan. II. **phan.** 𑜋𑜃𑜫 *Phanh xe lại:* Phan ridêh vok.
phanh₂ lah. 𑜋𑜃𑜫 *Phanh ngực áo ra:* Lah tada ao tabiak.
pháo₁ phāup. 𑜋𑜃𑜫 *Pháo bông:* Phāup bingu.
pháo₂ phāup. 𑜋𑜃𑜫 *Giặc bắn pháo vào làng:* Khamang cuh phāup tamur palei.
pháp luật hakum jakār. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát₁ yava. 𑜋𑜃𑜫 *Bán máy phát súng:* Cuh dôm yava phao.
phát₂ padāk. 𑜋𑜃𑜫 *Phát máy cái vào lưng:* Padāk dôm bblek tamur arong.
phát₃ jah. 𑜋𑜃𑜫 *Phát hết bụi rậm:* Jah abih bbul rôm.
phát₄ takhāt. 𑜋𑜃𑜫 *Phát quà:* Takhāt kaya alin.
phát₅ 1. ppapar. 𑜋𑜃𑜫 *Phát tin trên đài:* Ppapar khao di đai. **2. brōk.** 𑜋𑜃𑜫 *Bệnh chưa phát:* Rwak ka ô brōk. **3. cagloh.** 𑜋𑜃𑜫 *Nghe phát ngưng:* Pang bloh cagloh murlau.
phát₆ ppadōic. 𑜋𑜃𑜫 *Phát đơn kiện:* Ppadōic harak yak.
phát âm poh xap. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát biểu đôm ppalāng. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát đạt tabbāng, tamang. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát động pơh pachai. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát hiện dwah bbōh. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát huy tathit thiam. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.
phát triển cak rôk, canuk. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

phẳng đāup. ផ្ទៃដា ដូរ៉ុង *Đuròng phẳng:* Jalān đāup.

phẩm jru nhom. ផ្ទៃ ឈ្នួល *Phẩm nhuộm:* Jru nhom.

phẩm chất munox. ផ្ទៃគុណ *Phẩm chất:* Munox.

phân₁ khak. បែងចែក *Bón phân cho lúa:* Pađar khak ka padai.

phân₂phan. បែងចែក *Rộng hai mươi phân:* Prong dwa pluh phan.

phân₃ 1. rabha. បែងចែក *Phân bằng nhau:* Rabha dơ gaup.

2. pparabha. បែងចែក *Phân nhá:* Pparabha thāng.

3. ppacek. បែងចែក *Được phân công:* Hu ppacek gruk.

phân biệt krun. បែងចែក.

phân chia như rabha, pparabha. បែងចែក ដូចគ្នា.

phân công pparabha gruk. បែងចែក ការងារ.

phân phối như rabha. បែងចែក ផ្សេងៗ.

phân tán 1. ppabrai, tatak. បែងចែក *Phân tán lực lượng:* Tatak ganuh.

2. ppabrai, tatak. បែងចែក *Phân tán tư tưởng:* Tatak thāngka.

phân tích lāng yah. វិភាគ *phân tích:* Lāng yah.

phần I. 1. bha. ផ្នែក *Chia thành hai phần:* Rabha jiong dwa bha.

2. bha. ផ្នែក *Góp phần vào việc chung:* Rik bha tamư gruk harung.

3. nôk. ផ្នែក *Nó nói có phần đúng:* Nhu đôm hu nôk njaup.

II. rabha. ផ្នែក *Phần com cho bạn:* Rabha lithei ka yut.

phần thưởng phala, kaya alin. ផ្នែក រង ផ្លូវ ភ្នំ ភ្នំ.

phần nộ murakek. ផ្នែក មុខ មុខ.

phấn 1. la-āng. ផ្កា *Phấn hoa:* La-āng bingu.

2. buruh. ផ្កា *Phấn trang điểm:* Buruh wok drei.

3. tapung karāng. ផ្កា *Phấn viết bảng:* Tapung karāng vak loh.

phấn chân chơ chai. ផ្កា ជ្រាប.

phấn đấu ralān kajān. ផ្កា ប្រយុទ្ធ.

phấn khởi chơ buy, ôt munôt. ផ្កា ប្រយុទ្ធ ប្រយុទ្ធ ប្រយុទ្ធ.

phấn son buruh karmôn. ផ្កា ប្រយុទ្ធ ប្រយុទ្ធ.

phận 1. than. វាង *Phận*
nghèo: Than kathot. **2. than.**
វាង *Phận làm dâu*: Than
ngak murtau.

phận sự bha gruk. វិញ្ញាណ

phấp phới pah blag blag.
ហ្វាវ ហ្វាវ ហ្វាវ

phập phồng pa-ūk. ហ្វាវ

phất vah. វាង *Phất cò*: Vah
dók.

phất phơ₁ pah blag blag.

ហ្វាវ ហ្វាវ ហ្វាវ *Cành lá phất*
phơ trước gió: Hala phun
pah blag blag di angin.

phất phơ₂ thok đông. វាង

វាង *Đi phất phơ ngoài*
đường: Nao thok đông di
jalān. **2. tōg blōg.** វាង វាង
Làm ăn phất phơ: Ngak
bbang tōg blōg.

phật bhīk. វាង *Đạo Phật*:
Agama Bhīk.

phật lòng xalak tian. វាង
វាង

phật ý mudung tian. វាង
វាង

phẩy tapoh. វាង *Phẩy bụi*
trên bàn: Tapoh dhul ngok
pabān.

phe phe, kavôm. ខាង
ខាង *Chia nhiều phe*:
Rabha ralô phe.

phen kãi, bbang. វាង
វាង *Suyt chết nhiều phen*:
Ralô bbang alah di murtai.

phép 1. adat. វាង *Phép*
nước: Adat ia. **2. adat.**

វាង *Được phép của cấp*
trên: Hu adat pakat ngok brei.

3. adat. វាង *Nghĩ phép*:
Padei adat. **4. thunau.**

វាង *Phép lạ*: Thunau
ginroh. **5. ganap.** វាង
Phép cộng, trừ: Ganap
ppabbwak, klug.

phê phán jamrah. វាង

phê birok. វាង *Bụng phê*:
Tung birok.

phét luk. វាង *Phét hồ lên*
giấy: Luk lave di bi-ār.

phi₁ paphur. វាង *Ngựa*
phi: Atheh paphur.

phi₂ glam. វាង *Phi dao găm*:
Glam to hlak.

phi₃ riak. វាង *Phi hành*
mỡ: Riak lithun lamuk.

phi₄ klāk. វាង *Phi anh ấy ra,*
không ai biết: Klāk ai nan
tabiak, ôh hu thei thau.

phi công raba ahök par. ផ្លូវ ឆ្លង កាត់ ទៅ ទិស ខាង លិច.
phi₁ paphur. បាវ ខ្លាច *Phi khói thuốc:* Paphur athak pakao.
phi₂ ut. បាវ *Người phát phi ra:* Murnuix ut tabiak.
phi cười cagloh klao. បាវ ញញឹម ញញឹម.
phi₁ I. murtai, ppalai. បាវ ខ្លាច *Phi công súc:* Murtai kong prun II. **thiak.** *Phi vận chuyển:* Thiak pajiong.
phia₁ 1. gah. ក្រុង *Phía trước mắt:* Gah pak anak. **2. gah.** ក្រុង *Phía nhà trai:* Gah likei.
phia₂ mưnưk. បាវ ខ្លាច *Phía chuyển:* Mưnưk kadha.
phiên 1. vãn. ផ្លូវ ថា *Thay phiên nhau:* Xalih vãn ka gaup. **2. vãn.** *Phiên chợ Tết:* Vãn darāk Têt.
phiên dịch I. mưlih. បាវ ញញឹម *Phải phiên dịch cho khách nước ngoài:* Xang mưlih ka tōy ia lingiu. II. **ramưlih, tubbang.** បាវ ញញឹម ញញឹម *Không cần phiên dịch đi theo:* Ôh hajat tubbang nao klon.
phiên I. rau. បាវ *Các con đường làm phiền cha mẹ:* Dôm anưk jōy ngak rau amēk amư. II. **rau.** បាវ *Vay mượn lảm cũng phiền:* Vah nhim lô jāng rau. III. **binhōi.** បាវ *Không muốn phiền đến ai:* Ôh takư binhōi tal thei.
phiên phúc kađah kađe. ក្រុង ក្រុង ក្រុង.
phiêu lưu ppatuy nưmưk. បាវ ខ្លាច ខ្លាច.
phim phim. បាវ.
phinh ppagāt. បាវ *Phinh trẻ con:* Ppagāt anưk neh.
phinh nịnh jamhau. បាវ ខ្លាច.
phính blung. បាវ *Má phính:* Bbök blung.
phó mặc klāk cek. ក្រុង ខ្លាច.
phong cách caritrak. បាវ វិញ.
phong kiến patao bia. បាវ វិញ.
phong phú mưbhāg. បាវ វិញ.
phong trào ribūk. បាវ វិញ.
phong tục adat cabbat. បាវ វិញ.

phòng₁ 1. aduk. ផ្ទះឃ្នា *Nhà có ba phòng*: Thāng hu klau aduk. 2. aduk. ផ្ទះឃ្នា *Trưởng phòng giáo dục*: Ginôr aduk pato pakai.

phòng₂ caga. វាល *Phòng xa*: Caga atah.

phông I. yom. ក្បែរ *Đoán phông thể thôi*: Glang yom yau nan min. II. kê. ក្បែរ *Anh chán rồi phông?*: Ai parôt pajơ kê?

phóng₁ pavök. ហ្វោតូ *Phóng ảnh*: Pavök binguk thek.

phóng₂ thrāk. លើ *Phóng xe trên đường*: Thrāk ridèh ngok jalān.

phổ bién I. ravāk. ទូទាំង *Lối sống mới ngày càng phổ bién*: Murnuh diiup birau murda harei murda ravāk. II. **tôt** tabiak. គ្រប់ *Phổ bién kiến thức*: Tôt tabiak alamu.

phổ thông mưbhian. ទូទាំង *phổ thông*.

phổ đin, phök. ទូទាំង *Đi dạo phố*: Nao rah phök.

phối jandung. ផ្សេង *Lá phổi*: Hala jandung.

phối hợp thrau thōr. ផ្សេង *phối hợp*.

phông 1. phong. ទឹក *Tranh có phông trắng*: Tathwik hu phong bbông. 2. phong. ទឹក *Múa hát trước phông*: Tamia doh anak phong.

phơi 1. babbu. ហ្វែរ *Phơi quần áo*: Babbu khan ao. 2. parāng. ទឹក *Việc gì mà phơi ra cho làng xóm biết*: Kadha haget bloh parāng ka nưgar palei thau.

phù hộ ppajiak ppajiong. ផ្ទះ *phù hộ*.

phù hợp thōr. ក្បែរ *phù hợp*.

phù sa tanưh ia dar. ក្បែរ *phù sa tanưh ia dar*.

phù thủy badut. ហ្វូតូ *Mụ phù thủy*: Mūk badut.

phủ jam, mư-om, gam, lāng. ផ្ទាំង *phủ khăn lên bàn*: Lāng khan di ngok pabān.

phủ nhận kamulah. ក្រាហ្វិ *phủ nhận*.

phú brei. លើ *Tài trời phú*: Bijag ppô brei.

phú quý kaya murda. ក្បែរ វាង្សី.
phụ₁ lambil. តំប្រឹកា *Vợ phụ chồng:* Hadiup lambil pathāng.
phụ₂ I. 1. **ppatuy.** ធនាគារ *Sản phẩm phụ:* Kaya ppatuy. 2. **murthong.** វាង្សី *Lái phụ:* Raba murthong. II. **hadai.** ធានា *Phụ một tay:* Hadai tha tangin.
phụ nữ kamei. ក្រុម.
phụ trách tôk khik. ក្រុម.
phúc dhar វាង្សី.
phúc₁ 1. khôy. ក្រុម *Phục xuống lay:* Khôy kakuh. 2. **krak.** ក្រុម *Phục sẵn để bắt:* Krak pabloh piơh muk.
phúc₂ halār. ធានា *Phục tài:* Halār bijag.
phục vụ duh, ragxa. ធានា *Phục vụ nhân dân:* Ragxa bôl bhāp.
phủi tapoh. វាង្សី *Phủi bụi:* Tapoh dhul.
phun 1. pruh. ភ្នែក *Phun nước:* Pruh ia. 2. **pruh.** ភ្នែក *Phun ra những lời độc địa:* Pruh tabiak dôm panôic xag mujyry.
phút vag. វាង្សី *Còn năm phút nữa:* Dôk limu vag tra.
phúc tạp cwang kađah. វាង្សី.
phương₁ adih. ធានា *Đi khắp bốn phương trời:* Nao graup ppāk adih lingĭk.
phương₂ 1. paka. ធានា *Phương thuốc:* Paka jru. 2. **galông.** ត្រង់ *Hết phương cứu chữa:* Abih galông đôic jru.
phương châm padumun. ធានា.
phương hướng 1. adih kiong. ធានា *Lạc mất phương hướng:* Calah lihik adih kiong. 2. **jalān.** ធានា *Phương học tập:* Jalān baic thram.
phương pháp mưnưng raywak. វាង្សី.
phương thức ganap. វាង្សី.
phương tiện bidha. បរិក្ខារ.
phường 1. kavôm. ក្រុម *Phường trộm cắp:* Kavôm klek xavah. 2. **puk.** ធានា *Các phường trong quận:* Dôm puk dalam hwên.

Q

qua I. **1. tapa.** Ետ *Qua sông:* Tapa krông. **2. tapa.** Ետ *Qua làng bên:* Tapa palei gah dêh. **3. tapa.** Ետ *Bàn qua chuyện khác:* Biai tapa kadha pakan. **4. tapa.** Ետ *Qua thử thách:* Tapa lōng iơk. **5. tapa.** Ետ *Mọi việc đã qua:* Graup gruk tapa pajơ. **6. tapa.** Ետ *Vụ đó không qua được mắt nó:* Pakār nan ôh tapa murta nhu. **II. tapa.** Ետ *Lược qua tình hình:* Rah tapa rakuh rakun. **qua đời taha, lihi.** Ետ Լիհի. **qua lại nao mai.** Ետ Զո. **quà** kaya, munung. Ետ Կո. Կո *Tặng quà:* Alin munung.

quả₁ **1. boh.** Ետ *Cam sai quả:* Krôic murbbok boh. **2. boh.** Ետ *Quả núi:* Boh cøk. **quả**₂ **biak jơh.** Ետ Զո *Nói quả không sai:* Đôm biak jơh ôh xwel. **quá** I. **tapa.** Ետ *Chỉ tiêu quá dự trữ:* Thiak tapa di jarô. **II. đêi, lô.** Ետ *Vui quá:* Buy đêi. **quá độ đôn.** Ետ Զո. **quá trình nói tapa.** Ետ Ետ. **quạ** ăk. Ետ *Quạ bắt gà:* Ăk muk mưnuk. **quai**₁ I. kwai. Ետ *Quai nón:* Kwai đôn. **II. bok bara.** Ետ Ետ *Quai đê:* Bok bara car. **quai**₂ **yāk.** Ետ *Quai búa tạ:* Yāk amu prong. **quái** jit. Ետ. **quan** kwan. Ետ *Làm quan:* Ngak kwan. **quan điểm ganap mong.** Ետ Զո. **quan hệ** yut. Ետ. **quan tâm** angat. Ետ. **quan trọng** brăng, thamkhăn. Ետ Ետ.

quán₁ glang. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quán bon trê:* Glang khol rineh.

quán₂ yāp tal, krun. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Không quán mua nǎng:* Ôh krun hajān pađiak.

quán lý I. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quán lý hồ sơ:* Glang mong harak bi-ār.

II. apan. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quán lý phiếu xuất kho:* Apan harak ppatabiak di jap.

quán trị jāng glang. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄.

quán kwan. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Bán quán:* Ppablei kwan.

quang₁ linha. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Mua đôi quang gánh:* Blei thong linha anōng.

quang₂ hadah hadai. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Trời quang:* Lingik hadah hadai.

quàng₁ 1. bak. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Ôm quàng vào mẹ:* Kôh bak rūp amēk. **2. gabbak.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Súng quàng vai:* Phao gabbak di bira.

quàng₂ balik. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Nói quàng:* Đôm balik.

quǎng 1. nôic. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quǎng đời thơ bé:* Nôic rai paneh. **2. nôic.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Máy quǎng đưòng:* Đôm nôic jalān.

quáng plāng. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quáng mắt:* Plāng muta.

quanh I. 1. tomдар. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Rào quanh vườn:* Paga tomдар bôn. **2. yong.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Tim quanh đây:* Dwah yong tani. **II. yong.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Cho xe quanh vào cổng:* Brei ridêh yong tamư boh bbang jāng. **III. 1. yong.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Đoạn đưòng quanh:* Nôic jalān yong. **2. yong.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Nói quanh mãi:* Đôm yong miêh.

quát galoh. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quát lớn:* Galoh prong xap.

quát mǎng pôic galoh. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄.

quạt I. tadik. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Mua quạt giấy:* Blei tadik bi-ār. **II. tadik.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quạt cho mát:* Tadik ka măt. **2. jêk.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Bị quạt một trận:* Gok jêk tha bblek.

quay 1. yong. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Bánh xe quay:* Boh ridêh yong. **2. yong.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quay trở lại:* Yong gilaic vok. **3. ppayong.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Quay vòng vốn:* Ppayong yanong phun. **4. am mung drei.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄

Thịt lợn quay: Rilo pabuy am mung drei. **5. kwei.** 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Quay phim*: Kwei phim.

quǎng thrah. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quǎng chài*: Thrah jāl.

quǎng 1. glam. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quǎng qua cửa sổ*: Glam tapa babbang kathô. **2. parah.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quǎng vào sọt rác*: Parah tamu habai harok.

quặt 1. joh palaic. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quặt tay ra sau lưng*: Joh palaic tangin di likūk rong. **2. joh.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quặt xe sang phải*: Joh ridêh tapa gah hanuk.

quân 1. bôl. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quân và dân một lòng*: Bôl thong bhâp tha tung. **2. bôl.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Có hàng ngàn quân*: Hu yāup ribau bôl. **3. jabān.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quân đều giã*: Jabān lor kator.

quân đội jabôl. 𑜇𑜂𑜆𑜐

quân lính bôl bala. 𑜇𑜂𑜆𑜐

quân sự 1. gruk bôl. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Xe quân sự*: Ridêh gruk bôl. **2. jabôl.** 𑜇𑜂𑜆𑜐

Tác phong quân sự: Murnuh murnung jabôl.

quân thù bôl khamang. 𑜇𑜂𑜆𑜐

quần₁ tarapha. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *May quần*: Jik tarapha.

quần₂ muratak. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quần nhau với địch*: Muratak gaup thong khamang.

quần áo khan ao. 𑜇𑜂𑜆𑜐

quần chúng bôl bhâp. 𑜇𑜂𑜆𑜐

quán 1. murbuk. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quán quá làm cán*: Murbuk lô ngak balik. **2. var glai.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quán trí*: Var glai gilông.

quán 1. murgavāng. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quán chỉ*: Murgavāng mrai. **2. bbar.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Chị em cứ quán lấy nhau*: Adei ai bbar gaup takung.

quát xaywak, plōk. 𑜇𑜂𑜆𑜐

quạt₁ 1. jêk. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quạt cho máy gậy*: Jêk dôm bblek gai. **2. caboh.** 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Bão quạt đổ cây cối*: Ribūk caboh jaloh phun kayau.

quạt₂ rôk. 𑜇𑜂𑜆𑜐 *Quạt mở má*: Rôk tanum.

quây yong. 𑜋𑜃𑜫.

quây quần jum tom. 𑜋𑜃𑜫
𑜋𑜃𑜫.

quây klōng. 𑜋𑜃𑜫 *Hàng bày
trong quây:* Kabha parāng
dalam klōng.

quây anōng, ganiēng. 𑜋𑜃𑜫
𑜋𑜃𑜫 *Quây hàng đi chợ:*
Ganiēng kaya kār nao darāk.

quây paranah. 𑜋𑜃𑜫 *Cá
quây đui:* Ikān paranah iku.

quây₁ 1. ravai. 𑜋𑜃𑜫 *Quây
cho đường tan:* Ravai ka
xaradāng brai. **2. poh.** 𑜋𑜃𑜫
Quây bột cho con ăn: Poh
tapung ka anūk bbang.

quây₂ I. 1. ngak yom. 𑜋𑜃𑜫
𑜋𑜃𑜫 *Bé quây suốt đêm:*
Kamār ngak yom luic mưlam.

2. bingal. 𑜋𑜃𑜫 *Chúng nó
đến quây, học không được:*
Khol nhu mai bingal, baic ôh
hu. II. **binhól.** 𑜋𑜃𑜫 *Tính
cậu ta rất quây:* Mưnuh cei
nan biak binhól.

que bbek. 𑜋𑜃𑜫 *Que củi:*
Bbek njuh.

què joh. 𑜋𑜃𑜫 *Què chân:*
Joh takai.

quen 1. krun. 𑜋𑜃𑜫 *Nguròi
quen:* Rakrun. **2. rađap.**

𑜋𑜃𑜫 *Quen chịu gian khổ:*
Rađap ciiup rabbi rabbah.

quen thuộc rađap bhan.
𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quèn ralāp. 𑜋𑜃𑜫 *Chiếc xe
máy quèn:* Thruh ridèh maic
ralāp.

queo pako, takreo. 𑜋𑜃𑜫
𑜋𑜃𑜫.

queo gale. 𑜋𑜃𑜫 *Ngã
queo chân:* Libuh gale takai.

quét 1. bah. 𑜋𑜃𑜫 *Quét nhà:*
Bah thāng. **2. bah.** 𑜋𑜃𑜫
Quét sơn: Bah ia mrak.

quét dọn bah trah. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quê 1. palei. 𑜋𑜃𑜫 *Xa quê đã
nhiều năm:* Atah di palei ralô
thun pajơ. **2. boy.** 𑜋𑜃𑜫 *Ăn
mặc quá quê:* Cūk anguy
biak boy.

quê hương bhum palei. 𑜋𑜃𑜫
𑜋𑜃𑜫.

quên 1. var. 𑜋𑜃𑜫 *Quên
chuyện cũ:* Var kadha klak. **2.
var.** 𑜋𑜃𑜫 *Quên báo tin cho
bạn biết:* Var brei khao ka
yut thau.

quệt I. 1. **vaic**. 𑜋𑜃𑜫 *Hai xe quệt vào nhau*: Dwa thruh ridêh vaic gaup. 2. **cih**. 𑜋𑜃𑜫 *Quệt với lên lá trầu*: Cih cūr di hala. II. **nưm**. 𑜋𑜃𑜫 *Quệt mực trên má*: Nưm mưg di bbōk.

quốc doanh grām damnưng. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quốc gia ia. 𑜋𑜃𑜫.

quốc hội ginum ia. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quốc phòng grām caga. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quốc tế grām nưrah. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quơ 1. **ravai**. 𑜋𑜃𑜫 *Quơ tay tim*: Ravai tangin dwah. 2. **ravai**. 𑜋𑜃𑜫 *Bọn trộm quơ hết đồ đạc*: Tapól klek ravai abih kaya kār.

quở pōic laic. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quở mắng pōic. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quở trách xayōk. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quy 1. **haruy**. 𑜋𑜃𑜫 *Quy về một mối*: Haruy mai tha hajei. 2. **xalih**. 𑜋𑜃𑜫 *Quy thành tiền*: Xalih tappa jiên.

quy định I. **paya**. 𑜋𑜃𑜫 *Quy định giờ giấc làm việc*: Paya tuk vag ngak gruk. II. **tanap**. 𑜋𑜃𑜫 *Những quy định cụ thể*: Dôm tanap bbōh droh.

quy mô I. **pubha prong**. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 *Quy mô của nhà máy*: Pubha prong thāng maic. II. **prong pubha**. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 *Một công trình rất quy mô*: Tha pakār tabang biak prong pubha.

quỳ khôy. 𑜋𑜃𑜫 *Quy xuống lạy*: Khôy trun kakuh.

quý ajin. 𑜋𑜃𑜫 *Quý bắt*: Ajin muk.

quý quái lamlai, kamulai. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quý thần yāng labāng. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

quỹ 1. **kết**. 𑜋𑜃𑜫 *Lao động gây quỹ*: Ngak gruk pajiong kêt. 2. **kết**. 𑜋𑜃𑜫 *Quỹ sản xuất*: Kêt ngak tabiak.

quý₁ kwīk. 𑜋𑜃𑜫 *Một năm có bốn quý*: Tha thun hu ppāk kwīk.

quý₂ I. banrik. 𑜋𑜃𑜫 *Quy như vàng*: Banrik yau mưh. II. **thau banrik**. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

Quý thời gian: Thau banrik vagtu.

quý mền lanek. 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Ai cũng quý mền bạn ấy:* Thei jāng lanek yut nan.

quy 1. drup. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Ngã quy:* Libuh drup. **2. talah anih.** 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Làm có mãi khéo quy mắt:* Ngak rān miêt, murca talah anih yơ.

quyên rīk. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Quyên tiên:* Rīk jiên.

quyền gon. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Có quyền:* Hu gon.

quyền lợi kayom atha. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quyền luyén tavi tavak. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quyết 1. murāt. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Quyết không lừi bước:* Murāt ôh ðoh kadun. **2. paya.** 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Cấp trên đã quyết rồi:* Pakat ngok paya pajơ.

quyết chí murāt hatai. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quyết định I. mu-irāt, thamroic. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Quyết định tăng giá:* Mu-irāt ppadīk yom. **II. panjap.** 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Các quyết định mới:* Dôm panjap birau.

quyết liệt katang. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quyết tâm murāt hatai. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quyết thắng murāt jai. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quýnh bblung. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Sợ quýnh lên:* Hôic bblung tagôk.

quýt krôic bôn. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆.

quýt ðoic. 𑜇𑜂𑜆𑜄𑜆 *Quyết nợ:* ðoic di thre.

cār talah. វិទ្យា តាហ៍ *Quan hệ bị rạn nứt:* Yut gōk cār talah.

rang hana. រាងហ្នា *Rang ngô:* Hana tangoy.

rāng₁ pađiak. រាងបាឌ័ក *Ráng chiêu:* Pađiak biêr harei.

rāng₂ rān, ahāk. រាងរ៉ាន់ *Ráng ngũ thêm:* Rān đih bblwak.

rạng 1. bbrāng. រៀង *Trời rạng sáng:* Lingik bbrāng hadah. **2. hadah.** អាហ៍ *Nét mặt rạng lên:* la bbōk hadah tagōk.

rạng rở 1. hadah bbrāng. អាហ៍ រៀង *Ánh nắng rạng rở:* Tanrāk pađiak hadah bbrāng. **2. tubhān.** តូហ័ង *Chiến công rạng rở:* Kong muthuh tubhān.

ranh₁ hamok. រាងហ័ក *Đáp ranh:* Jam hamok.

ranh₂ 1. jabān. ចាប៉ាន់ *Thằng ranh ấy:* Jabān nan. **2. paki.** ហ័ក *Hắn ranh lắm:* Jabān paki lô.

rành haluh, truh. រាងហ័ត *Rành nghề:* Truh rabbo.

rảnh 1. lanung. រាង *Có rảnh không?:* Hu lanung lei?

2. dađaup. ដាដាហ័ *Đi cho rảnh mắt:* Nao ka dađaup di murta.

rảnh rỏi lanung lanôy. រាងរ៉ៃ *រាងហ័ត.*

rao rao. រោ *Rao hàng:* Rao ppablei kaya.

rào I. paga. រោ *Cắm rào:* Klaup paga. **II. paga.** រោ *Rào vườn:* Paga bōn.

ráo 1. njak. រោ *Đường ráo rỏi:* Jalān njak pajơ. **2. klōn.** រោ *Lấy hết ráo:* Mưk klōn abih.

ráp ppakek. រាប *Ráp các bộ phận với nhau:* Ppakek dôm avān thong gaup.

rạp 1. rāp. រាប *Rạp đăm cươj:* Rāp đām likhah. **2. rāp.** រាប *Rạp hát.* Rāp doh.

rát 1. harao, tahu. រាហ័ *រាហ័ *Vết thương rát quá:* Tathram harao lô. **2. ghat.** រាហ័ *Theo dõi rát quá:* Tuy klon ghat lô.*

rau njam. រោ *Trồng rau:* Pala njam.

rắc prôy, thrah. រាហ័ *រាហ័.*

rắc rỏi kađah kađe. រាហ័ *រាហ័.*

rằm ppôrami. 𑜋𑜂𑜆𑜄𑜫 𑜏𑜃𑜫.
răn kakei, pato. 𑜏𑜃𑜫
 𑜏𑜃𑜫𑜂𑜆𑜄𑜫 *Răn con:* Pato anūk.
răn₁ ula. 𑜂𑜆𑜫 *Răn độc:* Ula
 bih.
răn₂ khang, katiol. 𑜏𑜃𑜫
 𑜏𑜃𑜫𑜂𑜆𑜄𑜫 *Răn như đá:* Khang
 yau tali.
răng 1. tagei. 𑜏𑜃𑜫 *Mọc răng:*
 Tamuh tagei ô. **2. tagei.** 𑜏𑜃𑜫
Răng lược: Tagei rathi.
răng 1. laic. 𑜏𑜃𑜫 *Chẳng nói
 chẳng rằng:* Ôh đôm ôh laic.
2. laic. 𑜏𑜃𑜫 *Tôi nghĩ rằng:*
 Dahlak xanưng laic.
rặng talei. 𑜏𑜃𑜫 *Rặng nú:*
 Talei còk.
râm haluy. 𑜏𑜃𑜫 *Bóng
 râm:* Binguk haluy.
rậm bbroic. 𑜏𑜃𑜫 *Bụi rậm:*
 Bbul bbroic.
rận rah. 𑜏𑜃𑜫 *Cháy rậ:* Katau
 thong rah.
rập ppacanu. 𑜏𑜃𑜫 *Như
 rập một khuôn:* Yau ppacanu
 tha ravāng.
rất biak. 𑜏𑜃𑜫 *Món ăn rất
 ngon:* Kaya bbang biak bingi.
râu 1. balau kăng. 𑜏𑜃𑜫

Cạo râu: Kwah bilau kăng. **2.**
bbūk. 𑜏𑜃𑜫 *Râu ngô:* Bbūk
 tangoy.
râu rau, drôy. 𑜏𑜃𑜫 𑜏𑜃𑜫
Nghĩ mà râu: Xanưng bloh
 rau.
rây binhôl. 𑜏𑜃𑜫 *Đừng
 quấy rây người ta nữa:* Jôy
 ngak binhôl urāng tra jôy.
rây₁ apuh. 𑜏𑜃𑜫 *Cha vừa đi
 rây:* Amư birau nao apuh.
rây₂ pek parah. 𑜏𑜃𑜫 𑜏𑜃𑜫
Bị chông rây: Gōk pathāng
 pek parah.
rẻ lăp. 𑜏𑜃𑜫 *Mua rẻ:* Blei lăp.
rẻ 1. kah. 𑜏𑜃𑜫 *Rẻ đám đông
 lách vào:* Kah tapôl ralô
 ppaplah tamư. **2. veh.** 𑜏𑜃𑜫
Rẻ sang phải: Veh gah hanuk.
rèm jrai. 𑜏𑜃𑜫 *Rèm cửa:*
 Jrai boh bbang.
ren jih. 𑜏𑜃𑜫 *Chăn viền ren:*
 Khan trem jih.
rèn 1. tia. 𑜏𑜃𑜫 *Rèn dao:* Tia
 to. **2. ppatia.** 𑜏𑜃𑜫 *Rèn tính
 cẩn cù:* Ppatia murnuh tariêng.
reo 1. prêu. 𑜏𑜃𑜫 *Reo lớn:*
 Prêu prong. **2. munhi.** 𑜏𑜃𑜫
Chuông reo: Ralōng munhi.

réo krôt. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Réo gọi:* Krôt iêu.

rét 1. li-an drít. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Trời rét:* Lingik li-an drít. **2. li-an yuh.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Lên con rét:* Brôk binhôr li-an yuh.

rế mưtau. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chú rế:* Cei mưtau.

rế agha. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cây bén rế:* Phun cak agha pajơ.

rên kamrao. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nằm rên:* Đih kamrao.

rên danuy. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sám nõ rên:* Grum mưnhi danuy.

rêu njuic. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vót rêu:* Chong njuic.

ri ri patak parai. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Khóc ri ri suốt đêm:* Hia patak parai luic mulam.

ri 1. njar, cak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nước ri qua lỗ rò:* la njar tapa galông haluh. **2. pôiic xao.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ri vào tai bạn:* Pôiic xao tamư tangi yut.

ria bilau bbiêup. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

ria tapên. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ria đường:* Tapên jalân.

ria cık, katip. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

Chim rĩa cánh: Ciim cık thiäup.

riêng 1. karei. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Của riêng:* Drap karei. **2. karei.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nói riêng cho từng người biết:* Đôm karei ka yäup urāng thau.

rim riak pađan. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Rim thit:* Riak pađan rilo.

rinh Krak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mèo rinh chuột:* Muryao Krak takuh.

rít, 1. galoh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Gió rít từng cơn:* Angin galoh yäup binhôr. **2. hrít.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Rít một đếu thuốc Lào:* Hrít tha rakok pakao lao.

rít, kanjöp. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Khóa rít quá không mở được:* Boh kiêl kanjöp lô poh ô hu.

riț I. tap. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Riț thuốc:* Tap jru. **II. kajap.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Giữ riț láy:* Tho muk kajap.

riù jông. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Riù bén:* Jông halwok.

riú rít kalĩng cĩng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

rò bbrôic. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thùng dầu bị rò:* Dhung munhưk bbrôic.

rỏ tanjoh. ၆၉၉၇၇၇ *Nước rỏ từng giọt:* la tanjoh yāup tanjoh.

rỏ I. paj̄p. ၆၉၉၇၇၇ *Không rõ thực hư thế nào:* Õh thau paj̄p hu thoh yau halei. II.

jalāng. ၆၉၉၇ *Nghe rõ lắm:* Pang jalāng lô.

rỏ ràng jalāng jalôy. ၆၉၉၇ ၆၉၉၇၇၇.

rỏ rết paj̄p. ၆၉၉၇၇၇.

rỏc₁ leh. ၆၉၉၇ *Róc mía:* Leh tabau.

rỏc₂ taklôn. ၆၉၉၇၇၇ *Ruộng róc hết nước rỏ:* Hamu taklôn ia paj̄p.

rọc reh, trek. ၆၉၉၇ ၆၉၉၇၇၇ *Rọc tờ giấy:* Trek blah bi-ār.

roi havei. ၆၉၉၇ *Roi ngựa:* Havei ateh.

roi ppachāng. ၆၉၉၇.

rong rah. ၆၉၉၇ *Bán hàng rong:* Ppablei kaya rah.

rót tuh, halīng. ၆၉၉၇ ၆၉၉၇၇၇ *Rót trà:* Halīng ia ce.

rỏ caneh. ၆၉၉၇၇၇ *Rỏ rau:* Caneh njam.

rỏi I. 1. bloh. ၆၉၉၇ *Việc đã rỏ:* Gruk bloh paj̄p. **2. paj̄p.** ၆၉၉၇ *Sắp đến giờ rỏ:* Jek tal tuk paj̄p. **3. bloh.** ၆၉၉၇ *Rỏ, mọi việc sẽ đầu vào đấy:* Bloh, abih gruk halei tanan. II.

1. ka. ၆၉၉၇ *Làm xong rỏ nghỉ:* Ngak bloh ka mưng padei. **2. bloh.** ၆၉၉၇ *Không nghe rỏ có ngày sẽ hối hận:* Õ pang ô bloh hu harei padug.

rỏi lanung. ၆၉၉၇ *Làm không lúc nào rỏ:* Ngak ôh hu tuk halei lanung.

rỏi₁ rỏic. ၆၉၉၇ *Múa rỏ:* Tamia rỏic.

rỏi₂ 1. tarung. ၆၉၉၇ *Chỉ rỏ:* Mrai tarung. **2. takaplung.** ၆၉၉၇ *Làm mọi người rỏ lên:* Ngak abih drei takaplung tagôk.

rỏi rít karīt karôt. ၆၉၉၇ ၆၉၉၇၇၇.

rỏn 1. pathak. ၆၉၉၇၇၇ *Rỏn lỏ:* Pathak blon. **2. pathak.** ၆၉၉၇၇၇ *Rỏn bé:* Pathak tathīk.

rông palao. ၆၉၉၇ *Trâu bò thả rông:* Kabao limo palao.

rông inu girai. ၆၉၉၇ ၆၉၉၇၇၇.

rông hwong, thoh. ၆၉၉၇ ၆၉၉၇၇၇ *Thùng rông:* Dhung thoh.

rộng 1. lanung. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Nhà rộng*: Thāng lanung. 2. ralô. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Người hiểu biết rộng*: Munuix thau ralô. 3. ha. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rộng lòng che chở*: Ha tian pajang.

rộng lớn prong lavah. 𑜋𑜂𑜆𑜐 𑜋𑜂𑜆𑜐.

rộng rãi lanung lanôy. 𑜋𑜂𑜆𑜐 𑜋𑜂𑜆𑜐.

rơi 1. lek, jruh. 𑜋𑜂𑜆𑜐 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rơi xuống*: Lek trun. 2. lek. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rơi vào tay giặc*: Lek tamư tangin khamang.

rời 1. niga. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Thuyền rời bến*: Gilai niga tapiên. 2. atah. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Sóng chết không rời nhau*: Mutai diiup ôh atah di gaup.

rớm pông. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Chổi rớm*: la hapuh pông.

rớm baniai. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Hàng rớm*: Kabha baniai.

rớm njar. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rớm nước mắt*: Njar ia murta.

rợn thur. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Nghe kể mà rợn*: Pang akhân bloh thur.

rộp 1. bāng. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rộp bóng cây*: Bāng binguk phun. 2. om. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Cờ xí rộp trời*: Dòk dwan om lingĩk.

rớt 1. hok. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rớt nước mắt*: Hok ia murta. 2. lek. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Bị rớt lại*: Gôk lek vok.

ru ru. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Hát ru*: Doh ru.

rủ jāk. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rủ bạn đi chơi*: Jāk yut nao mư-in.

rủ krôt. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Sợ quá, rủ thất thanh*: Hôic lô, krôt katēg tangi.

rũa kara. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Chạm như rũa*: Thrôy yau kara.

rũa chāp. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rũa nhau*: Chāp gaup.

rúc 1. nhut. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rúc vào bụi rậm*: Nhut tamư bbul ram. 2. cug. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Lợn rúc mồm xuống máng thức ăn*: Pabuy cug pabah di ger kaya bbang.

run 1. tatok drei. 𑜋𑜂𑜆𑜐 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Sợ run cả người*: Hôic tatok drei. 2. tatok drei. 𑜋𑜂𑜆𑜐 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Giọng hát run*: Xap doh tatok drei mưthuxit.

run rẫy yuh yuh. 𑜋𑜂𑜆𑜐 𑜋𑜂𑜆𑜐.

rung ruh. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Rung cây*: Ruh phun.

rụng jruh. 𑜋𑜂𑜆𑜐 *Quả rụng*: Boh jruh.

ruốc jrum. 𑜉𑜂𑜫 *Mắ̄m ruốc:* Murthin jrum.
ruôi rôi. 𑜉𑜂𑜫 *Mậ̄t ngọt ché̄t ruôi:* la jaliko yamun ngak mutai rôi.
ruông rẫy coh parah. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.
ruộng hamu. 𑜉𑜂𑜫 *Ruộng lú̄a:* Hamu padai.
ruột prôic. 𑜉𑜂𑜫 *Bệ̄nh đư̄ơng ruộ̄t:* Rwak prôic.
rút 1. thwak. 𑜉𑜂𑜫 *Rút tay ra:* Thwak tangin tabiak. **2. thwak.** 𑜉𑜂𑜫 *Rút tiề̄n:* Thwak jiề̄n. **3. thwak.** 𑜉𑜂𑜫 *Rút đ̄ây:* Thwak talei. **4. haruy.** 𑜉𑜂𑜫 *Rút qūân:* Haruy jabôl. **5. haruy.** 𑜉𑜂𑜫 *Rút ngắ̄n thò̄i hạn:* Haruy tuk ppagôn.
rút lui 1. kadun. 𑜉𑜂𑜫 *Rút lui khô̄i trậ̄n đ̄ĩa:* Kadun truh di bblăng murthuh. **2. thwak.** 𑜉𑜂𑜫 *Rút lui ý̄ kiế̄n:* Thwak ganap mong.
rụt đoh. 𑜉𑜂𑜫 *Rụt tay lại:* Đoh tangin vok.
rút rề̄ hađoh đit. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

rửa 1. tapai. 𑜉𑜂𑜫 *Rủ̄a mắ̄t:* Tapai bbök. **2. rao.** 𑜉𑜂𑜫 *Rủ̄a ráy sắ̄ch sế̄:* Rao haci hacih.
rũa bhoic. 𑜉𑜂𑜫 *Thít thó̄i rũa:* Rilo bruk bhoic.
rực 1. blau. 𑜉𑜂𑜫 *Lủ̄a rự̄c chá̄y:* Apuy bbang blau. **2. krêup.** 𑜉𑜂𑜫 *Cờ̄ đ̄ỏ rự̄c:* Đok bhōng krêup.
rực rỗ ghwoh tanrăk. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.
rừng 1. glai. 𑜉𑜂𑜫 *Bả̄o vệ̄ rừ̄ng:* Khik glai. **2. glai.** 𑜉𑜂𑜫 *Mộ̄t rừ̄ng cờ̄:* Tha glai đok.
rước rök. 𑜉𑜂𑜫 *Rườ̄c đ̄âu:* Rök mutau.
rươi murtuh. 𑜉𑜂𑜫 *Mộ̄t nắ̄m rườ̄i:* Tha thun murtuh.
rươi thrah, prôy. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *Rườ̄i muố̄i:* Prôy xara.
rướn tampek. 𑜉𑜂𑜫 *Rướ̄n sứ̄c:* Tampek prun.
rương pati. 𑜉𑜂𑜫 *Rườ̄ng qūân áō:* Pati khan ao.
rượt paguy. 𑜉𑜂𑜫 *Rườ̄t kẻ̄ trộm:* Paguy mư̄nuix klek.
rượu alag. 𑜉𑜂𑜫 *Uố̄ng rườ̄u:* Murnhum alag.

sa 1. lek. ឧត្តរា *Suong sa:* la kakôr lek. **2. gloh.** ត្បូង *Sa dâ dâ:* Gloh gôl. **3. lek.** ឧត្តរា *Sa bãy:* Lek tamur rajwak.

sa lầy glut. ឆា *Xe bį sa lầy:* Ridêh glut.

sa mặc hana. អាណា.

sa sút trun. ត្រែន.

sa thỏi tiäup, brei tabiak. ត្រៃត្រៃ ត្រៃត្រៃ.

sà 1. ppabiêr. ឧត្តរា *Chim sà xuông:* Ciim ppabiêr trun.

2. blāk. ឧត្តរា *Đưa con sà vào lòng mẹ:* Anūk blāk tamur rūp amêk.

sả plang. ឧត្តរា *Dầu sả:* Murnhūk plang.

sách tapuk. ត្រៃត្រៃ *Đọc sách:* Pôic tapuk.

sạch 1. hacih. អាណា *Nhà sạch:* Thăng hacih. **2. taklôn.** ត្រៃត្រៃ *Láy sạch:* Murk taklôn.

sạch sễ haci hacih. អាណា អាណា.

sai₁ 1. xwel. ឧត្តរា *Nói sai:* Đôm xwel. **2. tablet.** ត្រៃត្រៃ *Sai khớp xương:* Tablet batuk talang. **3. xwel.** ឧត្តរា *Làm sai quy định:* Ngak xwel tanap.

sai₂ pađar. អាណា *Sai vậ:* Pađar bat.

sai₃ chre. ឧត្តរា *Cây cam sai quá:* Phun krôic chre boh.

sai lằm I. chung. ត្រៃ *Việc làm sai lằm:* Gruk ngak chung II. chung. ត្រៃ *Phạm một sai lằm nghiêm trọng:* Gôk tha chung trak.

sai sót xwel kalek. ឧត្តរា ត្រៃត្រៃ.

sài murblōng. ត្រៃត្រៃ *Trẻ bị sài:* Rineh murblōng.

sả I. tapa. ត្រៃ *Dài một sả tay:* Atah tha tapa. II. lāng. ត្រៃ *Chim sả cánh bay:* Ciim lāng thiäup par.

sải tablet. ត្រៃត្រៃ *Sải chân:* Tablet takai.

sam mukhiak. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 *Nước da sam nắng:* la kalik mukhiak pađiak.

san 1. ppađaup. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *San nên nhà:* Ppađaup canar thăng. **2. klah.** 𑄎𑄟𑄛 *San bao gạo ra hai túi:* Klah bbao brah tabiak dwa tabik.

san sê klah rabha. 𑄎𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sàn canrông. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Sàn nước:* Canrông ia.

sản lượng thanôn kaya ngak tabiak. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sản phẩm kaya kār. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟.

sản xuất ngak tabiak. 𑄎𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sán ala puy. 𑄎𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟 *Thuốc trừ giun sán:* Jru ppalai ala puy.

sạn xanai, rađeh. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Gạo lấm sạn:* Brah ralô xanai.

sang, ghwoh hadah. 𑄎𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 *Ăn mặc rất sang:* Cūk anguy biak ghwoh hadah.

sang₂ 1. tapa. 𑄎𑄟𑄛𑄟 *Sang sớng:* Tapa krông. **2. jôl xalih.** 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Sang tên:* Jôl xalih angan. **3. tapa.** 𑄎𑄟𑄛𑄟 *Nhin sang nhà bên:* Mong tapa thăng taphia.

sang trọng ghwoh ghăng. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 𑄎𑄟𑄛𑄟.

sàng I. caneh. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Đan sàng:* Pak caneh. **II. haring.** 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Sàng gạo:* Haring brah.

sáng, pagê. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Sáng mai:* Paguh pagê.

sáng₂ 1. hadah. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Trời đã sáng:* Lingik hadah pajơ. **2. hadah.** 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 *Chiếc khăn màu sáng:* Blah xiêup bar hadah.

sáng dạ hadah hatai. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sáng kiến hadah mat. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sáng lập ppadang. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sáng ngồi tanrāk hadah. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟.

sáng suốt hadah mat. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛.

sáng tác ppanuh, cwak. 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛𑄟 𑄎𑄟𑄛𑄟𑄛 *Sáng tác thơ:* Cwak ariya.

sành haluh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Việc đó anh ta rất sánh:* Gruk nan ai nan biak haluh.

sánh₁ tabblag. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nước sánh ra ngoài:* la tabblag tabiak lingiu.

sánh₂ ppagap. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tài không ai sánh kij:* Bijag ôh thei ppagap thumu.

sánh₃ khal. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mật nấu đã sánh lại:* la lahiong riak khal pajơ.

sao₁ patuk. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bầu trời đầy sao:* Lingĩk rakak patuk.

sao₂ I. habar. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sao lâu thế?:* Habar thrøy yau nan? II. habar. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Có sao không?:* Hu habar lei?

sao₃ hana. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sao chè:* Hana ce.

sao₄ ppavah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sao giáy khai sinh:* Ppavah harak mưnưk.

sáo₁ carao. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đàn sáo:* Tapól carao.

sáo₂ pi, vao. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thổi sáo:* Yuk pi. *Sáo trúc:* Pi la-a le.

sáo₃ ralāp. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Những lời nói sáo:* Dôm panôic đôm ralāp. *Văn viết sáo:* Kanurdha vak ralāp.

sát₁ 1. taphia. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngồi sát nhau:* Dōk taphia gaup. 2. prāp. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Hiếu sát tinh hình:* Thau prāp rakuh rakun.

3. thāup. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Trúng sát vô:* Boh thāup thong kađoh.

sát₂ ppalai. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sát ngư:* Ppalai ikān.

sạt₁ jaloh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bò bị sạt một nửa:* Ār gōk jaloh murtuh.

sạt₂ xwang. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Viên đạn sạt qua tai:* Anưk phao xwang gan tangi.

sau 1. hadei. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đuổi theo sau:* Paguy tuy hadei. 2. likūk. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mảnh đất sau nhà:* Xwēt tanuh likūk thāng. 3. hadei. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Trước lạ sau quen:* Dahlau crih hadei rađap.

sáu nam. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Sáu con gà:* Nam drei mưnưk.

say I. 1. mưbuk. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Say rượu:* Mưbuk alag. 2. mưbuk. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tiếng hát làm say lòng người:* Xap doh ngak mưbuk hatai mưnưix. II. var. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngủ say:* Đih var.

say sũa 1. **murbuk**. 𑜋𑜃𑜫 *Rượu chè say sũa*: Murbuk alag murbuk tapai. 2. **ranũk**. 𑜋𑜃𑜫 *Say sũa rượu chè*: Ranũk di alag tapai.

sắc₁ 1. **bar**. 𑜋𑜃𑜫 *Bảy sắc cầu vòng*: Tajuh bar caro. 2. **ia**. 𑜋𑜃𑜫 *Nghiêm sắc mặt*: Tatang ia bbök.

sắc₂ **riak**. 𑜋𑜃𑜫 *Sắc thuốc bắc*: Riak jru lo.

sắc₃ 1. **halwok**. 𑜋𑜃𑜫 *Dao sắc*: To halwoh. 2. **halwoh**. 𑜋𑜃𑜫 *Đôi mắt rất sắc*: Kap murta biak halwoh.

sắc bén halwok. 𑜋𑜃𑜫 *Lý lẽ sắc bén*: Akāl halwok.

sặc taglag. 𑜋𑜃𑜫 *Sặc nước*: Taglag ia. *Sặc khói thuốc*: Taglag athak pakao.

săn₁ **amāl**. 𑜋𑜃𑜫 *Cắm săn thú rừng*: Pakaup amāl athur glai.

săn₂ 1. **gul**. 𑜋𑜃𑜫 *Se chỉ rất săn*: Juh mrai biak gul. 2. **katiol**. 𑜋𑜃𑜫 *Da thịt rất săn*: Kalĩk ralo biak katiol.

săn sóc pathên. 𑜋𑜃𑜫.

săn 1. **thudia**. 𑜋𑜃𑜫 *Quần áo may săn*: Khan ao jhĩk thudia. 2. **thudia**. 𑜋𑜃𑜫 *Mùa hè săn hoa quả*: Bal pađiak boh pađoh hu thudia.

săn sàng thudia. 𑜋𑜃𑜫.

săn habei plôm. 𑜋𑜃𑜫 *Nuong săn*: Takak habei plôm.

sắp₁ **dak**. 𑜋𑜃𑜫 *Sắp bát đũa ra mâm*: Dak pangin dwoh di xalao.

sắp₂ **jek, thi**. 𑜋𑜃𑜫 *Trời sắp sáng*: Lingĩk thi hadah.

sắp xếp danôp. 𑜋𑜃𑜫.

sắt₁ 1. **pathei**. 𑜋𑜃𑜫 *Thanh sắt*: Bbek pathei. 2. **patau tali**. 𑜋𑜃𑜫 *Trái tim sắt*: Hatai boh patau tali.

sắm grum. 𑜋𑜃𑜫 *Sắm sét*: Grum katāl.

sân 1. **bblāng**. 𑜋𑜃𑜫 *Nhà ngói sân gạch*: Thāng kiak bblāng kiak. 2. **bblāng**. 𑜋𑜃𑜫 *Sân bóng đá*: Bblāng coh bban.

sắp 1. **kam**. 𑜋𑜃𑜫 *Nằm sắp*: Đih kam. 2. **grwak**. 𑜋𑜃𑜫 *Bát úp sắp*: Pangin cek grwak.

sập₁ **darong papān**. 𑜋𑜃𑜫 *Sập gụ*: Darong papān kuh.

sập₂ 1. *gloh.* 𑜉𑜂𑜫 *Nhà bị sập mái:* Thāng gloh pabung. 2. **glup.** 𑜇𑜨 *Đóng sập cửa:* Karok glup boh bbang.

sâu₁ I. **halak.** 𑜇𑜨 *Sâu hại lúa:* Halak pparōng padai. II. **halak.** *Mía sâu:* Tabau halak bbang.

sâu₂ 1. **dalam.** 𑜇𑜨 *Sông sâu:* Krōng dalam. 2. **dalam.** 𑜇𑜨 *Đi sâu vào:* Nao dalam tamu.

sâu sắc mudalam. 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sầu drôy. 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Ôm nỗi sầu:* Kôh boh drôy.

sầu riêng muthram. 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Trái sầu riêng:* Boh muthram.

sây sát xalwah. 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sẻ₁ **ngik.** 𑜇𑜨 *Chim sẻ:* Ciim ngik.

sẻ₂ **klah.** 𑜇𑜨 *Sẻ bát cơm làm hai:* Klah pangin lithei jjong dwa.

sẻ xa, mưca, thi. 𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨 *Ngày mai sẽ làm tiếp:* Paguh xa ngak ppatuy.

sen careh. 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Đảm sen:* Ji careh.

seọ num lika. 𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜫.

sét₁ **katāl.** 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Sét đánh gãy cây:* Katāl klāk joh phun

sét₂ **lan.** 𑜇𑜨 *Đất sét:* Gluh lan.

sên abao lingik. 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sêu cikuh. 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sĩ diện bbök murta. 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sĩ số thanôn. 𑜇𑜨𑜇𑜨.

siêng năng tari tariêng. 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨.

siết 1. ta-iak. 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Tay siết chặt tay:* Tangin ta-iak tangin kajap. 2. **ywok.** 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Siết đinh ốc:* Ywok karāng og.

sinh 1. munūk. 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Trẻ mới sinh:* Kamār birau munūk. 2. **jong.** 𑜇𑜨𑜇𑜨 *Ở hẳn sinh bệnh:* Dōk mưrag jjong hakik.

sinh hoạt pat diiup. 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sinh nhật harei jjong. 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sinh quán palei avāl. 𑜇𑜨𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sinh sôl canuk. 𑜇𑜨𑜇𑜨.

sinh sǒng diiup. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫. **karāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Sỏi thận:*
sinh trưởng 1. mujjong. Karāng boh ratāk.
 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Quá trình sinh* **sỏi 1. đăup.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Bé nói sỏi*
trưởng của cây trồng: rỏi: Rineh đôm đăup pajơ. **2.**
 Tanurpa phun kayau mujjong. **thờ.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Nói sỏi tiếng Việt:*
2. ppajiong. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Sinh* Đôm thờ xap Yôn.
trưởng trong gia đình giàu **sỏi athau thing.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫
có: Ppajiong dalam mưnga *Đàn sỏi:* Tapôl athau thing.
 vôm mưda ganup. **son₁ I. 1. bông.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Mực*
sinh viên xêh baic prong. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *son:* Mưg bông. **2. karmôn**
 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫. **cabbôy.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫
so₁ duk. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *So đũa:* Duk *Tô son:* Luk karmôn cabbôy.
 dwơh. **II. bông.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Đũa son:*
so₂ kacwa. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Để con so:* Gai dwơh bông.
 Murnūk anūk kacwa. **son₂ rineh.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Vợ chồng*
so sánh ppacoh. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫. *son:* Hadiiup pathāng rineh.
soạn 1. rôh. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Soạn đồ* **song₁ japōng.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Gậy*
đạc: Rôh kaya kār. **2. twok.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *song:* Gai jrư japōng.
 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Soạn bài:* Twok kadha. **song₂ gai jang.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫
soát rah iok. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫. *Song*
sóc prök. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Nhanh như* *cửa sổ:* Gai jang babbang
sóc: Xamar yau prök. **kathô.**
soi 1. ppachāng. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *sóng riyāk.* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Mặt hồ*
Trắng soi vào cửa sổ: la bilān *gợn sóng:* Dalah kavei galag
 ppachāng tamu babbang **2. ppachāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *soát kalek.* 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Đếm còn*
 kathô. *soát:* Yăup dōk kalek.
Soi gương: Ppachāng kơh. **sọt habai.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Gánh hai*
sỏi 1. rađeh. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Đường* *sọt cỏ:* Anōng dwa habai
rãi sỏi: Jalān prai rađeh. **2.** harok.

số₁ thô. 𑜉𑜂𑜫 *Số ghi chép:* Thô bbiên ppavah.

số₂ 1. talăng. 𑜉𑜂𑜫 *Nút buộc bị số:* Anung ikak talăng. **2. klah.** 𑜉𑜂𑜫 *Chim số lòng:* Ciim klah di habai.

số₁ 1. āngka. 𑜉𑜂𑜫 *Số bảy:* Āngka tajuh. **2. thanôn.** 𑜉𑜂𑜫 *Số tiền lớn:* Thanôn jiên prong.

số₂ thô, vag. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *Số vất vả:* Vag gleh glar.

số lượng thanôn. 𑜉𑜂𑜫 *Số lượng tiền thu được:* Thanôn jiên rík hu.

sỏi 1. ju. 𑜉𑜂𑜫 *Nước đang sôi:* la dök ju. **2. ju.** 𑜉𑜂𑜫 *Bị sôi bụng do thức ăn ôi:* Gök ju tung kaywa kaya bbang mur-ih.

sỏi nổi tati tatang. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

sông krông. 𑜉𑜂𑜫 *Sông lớn:* Krông riya.

sông núi cök car. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

sống klah. 𑜉𑜂𑜫 *Gà sống chuồng:* Mưnuk klah di ro.

sống, l. 1. diiup. 𑜉𑜂𑜫 *Cây sống lâu năm:* Phun diiup livík thun. **2. diiup.** 𑜉𑜂𑜫 *Sống ở nông thôn:* Diiup pak palei pala. **II. diiup.** 𑜉𑜂𑜫 *Bất sống:* Mưk diiup.

sống₂ mutah. 𑜉𑜂𑜫 *Khoai lúi còn sống:* Habei uh dök mutah.

sốt pađiak. 𑜉𑜂𑜫 *Uống thuốc giảm sốt:* Mưnhum jru dôi pađiak.

sốt rét dom. 𑜉𑜂𑜫.

sốt ruột pađiak tung. 𑜉𑜂𑜫.

sơ xah. 𑜉𑜂𑜫 *Nói sơ qua tình hình:* Đôm xah tapa rakuh rakun.

sơ sài xalwah xalwah. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

sơ tán pađôn panāl. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.

sờ 1. ravok. 𑜉𑜂𑜫 *Sờ vào hiện vật:* Ravok tamư kaya droh. **2. ravok.** 𑜉𑜂𑜫 *Không sờ đến việc nhà:* Õh ravok tal gрук thāng.

sờ soạn rapok. 𑜉𑜂𑜫.

sở galang. 𑜉𑜂𑜫 *Sở giáo dục:* Galang pato pakai.

sở hữu tók. 𑜉𑜂𑜫 *Quyền sở hữu ruộng đất:* Gon tók hamu tanưh.

sợ 1. hõic. 𑜋𑜃𑜫 *Sợ đi đêm:* Hõic di nao murlam. **2. đă.** 𑜄𑜂𑜫 *Muốn phơi thóc nhưng sợ trời mưa:* Khing babbu padai min đă lingik hajân.

sợ hãi thur muk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫. **sợ 1. mrai.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Cuộn sợi:* Lan mrai. **2. dang.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sợi dây:* Dang talei. **3. arak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sợi tóc:* Arak bbūk.

sóm I. pagê. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đi làm từ sớm:* Nao ngak mung pagê. **II. kayôn.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đi sớm về muộn:* Nao kayôn mai ralao.

sơn I. 1. phun mrak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Trồng sơn lấy nhựa:* Pala phun mrak piêh muk katak. **2. ia mrak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Quét một lớp sơn:* Bah tha tal ia mrak. **II. mrak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sơn cửa:* Mrak babbang.

sũa groh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Chó sũa:* Athau groh.

suất bha. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hai suất cơm:* Dwa bha lithei.

súc₁ 1. đôk. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Súc gỗ:* Đôk kayau. **2. kayau.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Súc lụa:* Kayau pateh.

súc₂ kalung. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Súc miệng:* Kalung pabah.

súc vật athur bhiêp. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫. **sục ppajwak.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Sục vào tận nhà:* Ppajwak tamur tal thâng.

sum hạp jum tom. 𑜇𑜨𑜃𑜫. **sún joh.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Răng sún:* Tagei joh.

sung hara. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Đọt sung:* Taduk hara.

sung sường thug khak. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫. **sũng njök.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Áo ướt sũng:* Ao pathah njök.

súng₁ careh muriah, jahê. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Hoa súng:* Bingu careh muriah.

súng₂ phao. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Tập bắn súng:* Thram cuh phao.

suôi croh. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Lội qua suôi:* Lôi tapa croh.

suốt₁ tanro. 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Suốt dệt vải:* Tanro munhim khan bai.

suốt₂ 1. luic. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Suốt dọc đường đi:* Luic rah jalân nao. **2. luic.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Thức suốt đêm:* Mudoh luic murlam.

súp 1. drup. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Ngồi súp*

xuống: Dōk dala drup trun. **2. drup.** (ဒွဗ္ဗာ *Súp hám*: Drup tamur barahung. **3. gloh.** (ဂ္လှ် *Kéo súp mǔ xuống*: Katung gloh talimō trun.
sút₁ coh. (စွတ် *Sút bóng vào lưói*: Coh bban tamur ratang.
sút₂ trun. (ရွှေ *Mức thu nhập bị sút*: Nưm ngah phiak trun.
suy nghĩ munugxa, xanung. (ဆွေ *suy nghĩ*: Munugxa xanung.
suýt xit tra. (ဆွတ် *Suýt ngǎ*: Xit tra libuh.
sư gru tapah. (ဆွတ် *sư gru*: Tapah.
sư tử rimōng piak. (ဆွတ် *sư tử*: Rimōng piak.
sử dụng anguy. (ဆွတ် *sử dụng*: Anguy.
sự gruk. (ဆွတ် *Quên hết mọi sự*: Var abih graup gruk.
sự nghiệp varih. (ဆွတ် *sự nghiệp*: Varih.
sự thật gruk jat. (ဆွတ် *sự thật*: Gruk jat.
sữa 1. ppamuk. (ဆွတ် *Sữa nhà*: Ppamuk thāng. **2. tamār.** (ဆွတ် *Sữa quán áo*: Tamār khan ao.
sữa ia tathau. (ဆွတ် *Sữa mẹ*: Ia tathau amēk.
sức 1. prun. (ဆွတ် *Đọ sức*: Ppacoh prun. **2. prun.** (ဆွတ် *Sức làm việc dẻo dai*: Prun ngak gruk nhāl.
sức khỏe prun yava. (ဆွတ် *sức khỏe*: Prun yava.
sức lực prun. (ဆွတ် *sức lực*: Prun.
sướng bingi (ဆွတ် *Sướng miệng*: Bingi pabah.
sướt₁ xwang. (ဆွတ် *Viên đạn sướt qua đầu*: Anūk phao xwang tapa akok.
sướt₂ xalwah. (ဆွတ် *Bị cào sướt da*: Gōk kabraic xalwah kalik.
sút bbeh. (ဆွတ် *Vòi ám bị sút*: Cabbôic kadi bbeh.

tả 1. **kami, ita.** ကမ္မီ, ဣတာ *Ta nhân danh thần Shiva:* Kami nưmoix ppô Xappalai. 2. **drei.** ဒြေ *Tả cùng làm anh ạ:* Drei mưthong ngak ai nhūk.
tả **ma bhūt bhōng.** ဟိဗ္ဗာ ဂဟ်.
tả₁ **troh.** (ရွှေ) *Phòng dịch tả:* Caga jit troh.
tả₂ **ppanưh.** ဖာနာ *Tả cảnh:* Ppanưh tathwik.
tả₃ **brai.** ခြေ *Cuộc cho đất tả ra:* Coh ka tanưh brai tabiak.
tả **toi** 1. **tacôh pôh.** တော *Quần áo rách tả to:* Khan ao tacôh pôh. 2. **tat toy.** တာ *Quần dịch bị đánh tả to:* Khamang gōk atōng tat toy.

tả **athir.** တာ *Một tá bút chi:* Tha athir bbut tamrāk.
tả **rituh kar.** တာ *Mua một tả thóc:* Blei tha rituh kar padai.
tả **dụng thit.** တာ *Thuốc có tác dụng tốt:* Jru hu thit thiam.
tả **phong munuh.** ဖာနာ.
tả 1. **poh.** တာ *Tả tượng:* Poh hayap. 2. **xarak.** ဖာနာ *Ghi lòng tả dạ:* Xarak cek dalam tian.
tả₁ **lāng, cavān.** တာ *Tả trà:* Cavān ce.
tả₂ **nưh.** တာ *Tả ở riêng:* Nưh dōk karei.
tả 1. **tangi.** တာ *Lắng tai nghe:* Ngik tangi pang. 2. **tangi.** တာ *Ấm dứt tai:* Kadi kleh tangi.
tả **nạn tamugreng.** တာ.
tả **bijag.** တာ *Người tả:* Urāng bijag.
tả **sản bbang anguy.** တာ.
tả **kanhīk.** တာ *Nước da tả:* la kalīk canhīk.

tái phát tah tapang. ၈၇၅ တေ.
tại₁ di, tak. ၅၅၅၅ တေ *Có mặt tại đó:* Hu bbök tak nan.
tại₂ kaywa. ၇၇၅၅ *Con hư tại mẹ:* Anūk bang kaywa amēk.
tám₁ ia pa-ôic. ၈၅၅၅ တေ *Com gạo tám:* Lithei brah ia pa-ôic.
tám₂ dalipan. ၅၅၅၅ တေ *Tám con bò:* Dalipan drei limo.
tạm 1. ywa. ၅၅၅၅ *Tạm lánh đi nơi khác:* Ywa pleh nao libik pakan. **2. phôi yom.** ၈၅၅၅ တေ *Làm tạm đủ ăn:* Ngak phôi yom tal thi bbang.
tạm thời ywa. ၅၅၅၅ *Chỗ ở tạm thời:* Libik dök ywa.
tan 1. brai. ၅၅၅၅ *Muối tan trong nước:* Xara brai dalam ia. **2. đòic ia.** ၈၅၅၅ တေ *Nước đá tan:* la patau đòic ia. **3. brai.** ၅၅၅၅ *Bình vỡ tan:* Halong pacah brai. **4. darôy.** ၅၅၅၅ တေ *Chợ tan:* Darāk darôy.
tan rã brai rai. ၅၅၅၅ တေ.
tàn₁ jrai. ၅၅၅၅ တေ *Tàn cây bàng:* Jrai phun dana. **tàn₂ I. 1. bôy.** ၈၅၅၅ တေ *Cánh hoa tàn:* Còh bingu bôy. **2. bôy.** ၈၅၅၅ တေ *Lửa tàn dần:* Apuy bôy tha xit tha xit. **3. rajwa.** ၅၅၅၅ တေ *Sức tàn lực kiệt:* Prun rajwa yava puic. **II. habau.** ၈၅၅၅ တေ *Tàn thuốc lá:* Habau pakao.
tàn bạo itthar. ၅၅၅၅ တေ.
tàn phá pparōng ppareh, marakak. ၅၅၅၅ တေ
tán₁ 1. pathān. ၅၅၅၅ တေ *Tán đên:* Pathān munhūk. **2. jrai.** ၅၅၅၅ တေ *Tán cây rộng:* Jrai phun prong.
tán₂ 1. đôm glai. ၈၅၅၅ တေ *Ngôi tán chuyện:* Dök đôm glai. **2. pôic thet.** ၈၅၅၅ တေ *Tán gái:* Pôic thet thong dara.
tán₃ grīk. ၅၅၅၅ တေ *Tán bột:* Grīk tapung.
tán thành bak yom. ၈၅၅၅ တေ.
tán tính pôic thet. ၈၅၅၅ တေ.
tang₁ jarong. ၅၅၅၅ တေ *Tang trống:* Jarong ginang.
tang₂ 1. kayam. ၈၅၅၅ တေ *Nhà có tang:* Thāng hu kayam. **2.**

kayam. កាយ *Lễ tang:* Rija
kayam. 3. kayam. កាយ *Đội*
khăn tang: Ikak khan kayam.
tang lễ đăm. ទាំង.
tàng trữ vãng khik. ទូក ក្រិក.
tàng lờ ngak lơ, ngak
tangoh. ទូក លើ ទូក ក្រិក.
tanh 1. hangir. តាំង *Mùi*
tanh: Bbau hangir. **2. bingar.**
លើ ទូក *Lấy chua át tanh:*
Muk murtham jwak bingar.
tao kau. តាយ *Lại đây tao*
bảo: Mai tani kau laic.
táo₁ murdan, padra. តាយ តាយ
តាយ *Táo ta:* Murdan ita.
táo₂ gal eh. តាយ ខ្ពស់ *Ăn ít*
rau quả nên bị táo: Bbang
takik njam thong aboh
hajiong gal eh.
tạo công. តាយ *Tạo giống lúa*
mới: Công pajeh padai birau.
táp 1. cabboh. តាយ តាយ *Cá táp*
mới: Ikān cabboh apan. **2.**
jalu. តាយ *Gió táp vào mặt:*
Angin jalu tamur bbök.
tát₁ pah. តាយ *Tát cho máy*
tát: Pah dôm bblek.
tát₂ thaic. តាយ *Tát ao bắt*
cá: Thaic danao muk ikān.

tạt 1. thaic. តាយ *Mura tạt*
vào nhà: Hajān thaic tamur
thāng. **2. veh.** តាយ *Tạt về*
thăm nhà: Veh mai ravang
thāng.
tàu₁ tamong. តាយ *Tàu*
chuối: Tamong patei. *Tàu lá*
dừa: Tamong hala li-u.
tàu₂ ahōk, gilai. តាយ តាយ
តាយ *Bén tàu:* Tapien ahök.
tàu₃ tanāng. តាយ *Tàu*
ngựa: Tanāng ateh.
tay 1. tangin. តាយ *Rửa*
tay: Rao tangin. **2. tangin.**
តាយ *Tay gấu:* Tangin
cagau. **3. tangin.** តាយ *Tay*
nghe: Tangin rabbo. **4.**
tangin. តាយ *Không để rơi*
vào tay giặt: Ôh lōy lek
tamur tangin khamang. **5.**
tangin. តាយ *Một tay súng*
giỏi: Tha tangin phao bijag.
tay sai kadi kadai. តាយ
តាយ.
tác gal, dal. តាយ តាយ
Đường tác: Jalān dal.
tác kè pake. តាយ តាយ.
tác lưõi kadet dalah.
តាយ តាយ តាយ.

tằm ken. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tằm ăn dáu:* Ken bbang njo.

tằm munei. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tằm bién:* Munei ia tathik.

tăng ppadik. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giá hàng tăng:* Yom kabha ppadik.

tăng cường ppabblwak. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

tăng gia sản xuất ppabblwak ngak tabiak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

tặng alin, ppa-ôn. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tặng hoa:* Alin bingu.

tắt₁ 1. padam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Lửa đã tắt:* Apuy padam pajo.

2. padam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tắt đèn:* Padam munhūk.

3. padam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tắt máy:* Padam maic.

tắt₂ 1. tapak. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Con đường tắt:* Jalān tapak.

2. karāng. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Viết tắt:* Vak karāng.

tắt mắt klek bat. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Quen tắt mắt:* Rađap klek bat.

tâm hatai. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Vững tâm:* Kajap hatai.

tâm hồn buriam. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

tâm sự padut paduy. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

tằm₁ 1. atha chia. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Vượt ra khỏi tằm mắt:* Ppatapa di atha chia muta.

2. bha vān. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tằm quan trọng:* Bha vān brāng.

tằm₂ vān vagtu. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tan tằm:* Darôy vān vagtu.

tằm₁ 1. njam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Giẻ tằm dẫu:* Xiêm njam munhūk.

2. ppacagam. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tôm tằm bột:* Hadāng ppacagam tapung.

tằm₁ murkôic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Com tằm:* Lithei murkôic.

tằm₂ blah. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tằm áo:* Blah ao.

tần ngân bim bbāng. 𑜁𑜂𑜃𑜂.

tần tôn. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Hai tần lúa:* Dwa tôn padai.

tận I. luic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Năm cùng tháng tận:* Thun puic bilān luic.

II. tal. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Đưa tận tay:* Yêr tal tangin.

tận dụng anguy puic. 𑜁𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂.

tàng 1. ppataklong. 𑜁𑜂𑜃𑜂 *Tàng bóng qua đầu thủ môn:*

Ppataklong bban tapa akok Bhin đôm gak ôl. **2. tana.** 𑜋𑜂𑜫 *Tật ngủ dậy muộn:* rakhik dhan. **2. ppappôk.** 𑜋𑜂𑜫 *Tâng nhau quá mức:* Ppapôk gaup haroh. **tâng pakat.** 𑜋𑜂𑜫 *Nhà năm táng:* Thāng limur pakat. **tàng lớp tai pakat, bangxa.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫. **tấp nập cabbrau.** 𑜋𑜂𑜫. **tập₁** **1. katāp.** 𑜋𑜂𑜫 Tập ảnh: Katāp tathwik. **2. bbôn.** 𑜋𑜂𑜫 *Phim nhiều tập:* Phim ralô bbôn. **3. bbôn.** 𑜋𑜂𑜫 *Tập thơ:* Bbôn ariya. **tập₂ thram.** 𑜋𑜂𑜫 *Bé tập nói:* Rineh thram đôm. **tập hợp harung.** 𑜋𑜂𑜫. **tập quán tana rakun.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫. **tập thể I. muharung.** 𑜋𑜂𑜫 *Sự giúp đỡ của tập thể:* Gruk jum hadai muharung. **II. harung.** 𑜋𑜂𑜫 *Khu nhà tập thể:* Kavôm thāng harung. **tập trung pacaup.** 𑜋𑜂𑜫. **tất cả abih.** 𑜋𑜂𑜫. **tất nhiên koh got.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫. **tật 1. bhin.** 𑜋𑜂𑜫 *Tật nói lấp:* Bhin đôm gak ôl. **2. tana.** 𑜋𑜂𑜫 *Tật ngủ dậy muộn:* Tana đih tagôk ralao. **tấu 1. mu-in.** 𑜋𑜂𑜫 *Tấu sáo:* Mu-in pi. **2. ngak mu-in.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Tiết mục tấu vui:* Vakak ngak mu-in buy. **tậu tók.** 𑜋𑜂𑜫 *Tậu trâu:* Tòk kabao. **tây 1. pai.** 𑜋𑜂𑜫 *Hướng tây:* Adih pai. **2. tei.** 𑜋𑜂𑜫 *Đi Tây:* Nao Tei. **tẩy I. 1. padam.** 𑜋𑜂𑜫 *Giặt tẩy quần áo:* Haboh padam khan ao. **2. ppalai.** 𑜋𑜂𑜫 *Tẩy giun:* Ppalai ula apuy. **II. padam.** 𑜋𑜂𑜫 *Đầu bút chì có gắn tẩy:* Akok bbut tamrak hu ppagam padam. **tẻ nhạt mujwa.** 𑜋𑜂𑜫. **té 1. prai.** 𑜋𑜂𑜫 *Té nước trên đường:* Prai ia ngok jalān. **2. labuh.** 𑜋𑜂𑜫 *Chạy té ngoài sân:* Đôic labuh di bblāng. **tét 1. tiak.** 𑜋𑜂𑜫 *Tét bánh chưng:* Tiak pei nung. **2. talah.** 𑜋𑜂𑜫 *Vỏ xe bị tét:* Harum boh ridêh talah. **tet pêt.** 𑜋𑜂𑜫 *Mũi tet:* Idung pêt.

Murk linhăn kajăn tagôk pabung thăng. **2. linhăn.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thuyên ba thang:* Ahôk klau linhăn. **3. pakat.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thang lương:* Pakat apah.

thang₂ gok. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngâm một thang thuốc với rượu:* Cram tha gok jru thong alag.

tháng 1. bilăn. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đầu tháng giêng:* Akok bilăn tha. **2. bilăn.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ba tháng hè:* Klau bilăn pađiak.

thanh₁ bbek. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thanh gỗ:* Bbek kayau.

thanh₂ 1. lipih. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Dáng người thanh:* Thek urăng lipih. **2. jangeh.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Giọng thanh:* Xap jangeh.

thanh niên dam dara. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thanh xuân paneh dam. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thành₁ 1. dhan. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thành lũy:* Dhan biuh. **2. tabang.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thành giêng:* Tabang bingun.

thành₂ jiong. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Việc không thành:* Gruk ôh jiong.

thành công jiak jiong. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thành lập ppadang. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫. **thành phần bha jiong.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thành phố murdin. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫. **thành quả boh jiong.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thành thật tapi tapak. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thành thị darāk murdin. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

thành tích tana. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thành tích công tác:* Tana gruk hit.

thánh nưbi. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Được tôn là bậc thánh:* Hu thi ppapôk xang pakat nưbi.

thảo hu phôi. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ăn ở rất thảo:* Dôk dang biak hu phôi.

thảo luận bai ppayah. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫.

tháo 1. toh. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tháo và lắp súng:* Toh thong ppakek phao. **2. pok, thwak.** 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tháo nhẵn:* Pok karah.

3. lah. 𑜎𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tháo nước vào ruộng:* Lah ia tamư hamu. **4.**

patuh. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Tháo mỗ hoi:* Patuh ia haup.

tháo gữ 1. pok. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Tháo gữ min:* Pok min. **2. ppaklah lāng.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜇𑜂 *Tháo gữ khó khǎn:* Ppaklah lāng kan daman.

thạo thau tanat. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄. **tháp bimông.** 𑜋𑜂𑜆𑜄.

thau₁ kathôr. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Lấy thau húng nước:* Murk kathôr padôk ia.

thau₂ haban patih. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Mâm thau:* Xalao haban patih.

tháu thrah. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Viết chữ tháu:* Vak akhar thrah.

thay 1. alin. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Thay quǎn áo:* Alin drei. **2. plan.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Ăn ngô thay com:* Bbang tangoy plan lithei. **3. kala.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Làm thay:* Ngak kala.

thay đỏi 1. xalih. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Thay đỏi chỗ ở:* Xalih libik dōk. **2. xalih karei.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Tính nét thay đỏi:* Munuh munung xalih karei.

thay mắt ala, kala bbōk. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄.

thăm₁ patik. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Bốc thăm:* Cog patik.

thăm₂ 1. ravang. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Đi thăm bệnh:* Nao ravang rarwak. **2. ravang.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Đi thăm lúa:* Nao ravang hamu padai.

thăm 1. that. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Môi thăm:* Cabbôy that. **2. that.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Cánh đồng xanh thăm:* Halong jao that.

thần lẩn kacak. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Thần lẩn đút đuôi:* Kacak kleh iku.

thằng bǎn. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Thằng bé:* Bǎn axít.

thằng 1. tapak. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Xếp thằng hàng:* Dak tapak talei. **2. tapak.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Tính rất thẳng:* Athal munuh biak tapak. **3. tapak.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Nói thẳng:* Đôm tapak.

thằng₁ riak. 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Thằng đưòng làm mút:* Riak xaradāng ngak mưg.

thằng₂ jai, bbang. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Đánh thẳng:* Atōng jai.

thằng lợi jaiyak. 𑜋𑜂𑜆𑜄 𑜋𑜂𑜆𑜄. **thấp truc.** 𑜋𑜂𑜆𑜄 *Thấp đên:* Truc munhưk.

thất 1. pak. 𑜋𑜃𑜫 *Thất mới*
dây: Pak hajei talei. **2. pakôr.**
 𑜋𑜃𑜫 *Quả bầu thất ở giữa:*
 Boh kadoh pakôr pak kruh.
thất lưng 1. kên. 𑜋𑜃𑜫 *Đau*
thất lưng: Pađik kên. **2. talei**
ka-ing. 𑜋𑜃𑜫 *Cởi thất*
lưng: Taleh talei ka-ing.
thâm₁ bbang murdalam.
 𑜋𑜃𑜫 *Thâm vón:* Bbang
 murdalam jiên phun.
thâm₂ braup. 𑜋𑜃𑜫 *Vải*
thâm: Khan bai braup.
thâm₃ dalam. 𑜋𑜃𑜫 *Muru*
thâm: Anngak dalam.
thâm canh ppatanram.
 𑜋𑜃𑜫.
thâm độc dadaup jhāk.
 𑜋𑜃𑜫.
thâm 1. jwa. 𑜋𑜃𑜫 *Nói thâm:*
 Đôm jwa. **2. klek.** 𑜋𑜃𑜫
Mừng thâm: Klek ôn.
thâm 1. njôm. 𑜋𑜃𑜫 *Mỏ hôi*
thâm áo: la haup njôm ao. **2.**
njam. 𑜋𑜃𑜫 *Lấy bông thâm*
máu: Muk muhlel njam
 darah. **3. njök.** 𑜋𑜃𑜫 *Uống*
đã thâm say: Murnhum njök
 mubuk pajơ.

thân₁ 1. rüp. 𑜋𑜃𑜫 *Thân*
người to lớn: Rüp uräng
 prong drei. *Thân cây gỗ:*
 Rüp phun kayau. **2. rüp.**
 𑜋𑜃𑜫 *Thân lò:* Rüp cakrăn. **3.**
 𑜋𑜃𑜫 *Thân áo:* Rüp ao. **4.**
than, rüp. 𑜋𑜃𑜫 *Túi*
thân: Duix xak ka rüp.
thân₂ 1. tanhrao. 𑜋𑜃𑜫
Bạn thân: Yut tanhrao. **2.**
cram. 𑜋𑜃𑜫 *Người thân:* Uräng
 cram.
thân ái lavăn. 𑜋𑜃𑜫.
thân mật cram. 𑜋𑜃𑜫.
thân mền lavăn. 𑜋𑜃𑜫.
thân thể rüp pabháp. 𑜋𑜃𑜫
 𑜋𑜃𑜫.
thân thiết tanhrao. 𑜋𑜃𑜫.
thân thuộc rađap bhian.
 𑜋𑜃𑜫.
thân yêu cram anit. 𑜋𑜃𑜫
 𑜋𑜃𑜫.
thần₁ I. yāng, ppô. 𑜋𑜃𑜫
Thần đất: Ppô bhum. II.
 ginroh. *Thuốc thần:* Jru
 ginroh.
thần₂ gơ. 𑜋𑜃𑜫 *Mặt thần ra:*
 Bbök gơ tabiak.
thận boh ratāk. 𑜋𑜃𑜫.

thân trọng ajut. 尊重的. **2. tapak tape.** 卷卷的 卷卷的 *Con người thật thà:* Urāng tapak tape.

thấp 1. biêr. 低的 *Ai thấp ai cao:* Thei biêr thei glông. **2. biêr.** 低的 *Năng suất thấp:* Phôi biêr.

thấp thoáng xwah xwah, xah dhit. 忽忽忽忽 忽忽忽忽. **thấu 1. luic.** 露露露露 *trong nhìn thấu đấy:* la jangeh mong luic gêng. **2. haluh.** 透透透透 *Hiểu thấu lòng nhau:* Thau haluh tung tian gaup.

thất bại 1. athujwak. 失败的 *Trận đánh thất bại:* Binhôr murthuh athujwak. **2. jram dök.** 挫折 挫折 *Âm mưu thất bại:* Anngak jram dök.

thất vọng lihk pachôm. 失望 失望. **thầy 1. gru.** 老师 老师 *Thầy dạy:* Gru kakei. **2. gru.** 老师 老师 *Thầy thầy đối chủ:* Xalih gru tablok ppô.

thật l. 1. jat, biak. 真的 真的 *Vàng thật:* Mưh jat. **thầy giáo gru pato.** 老师 老师. **thật 1. bbôh.** 真的 真的 *Thấy tận mắt:* Bbôh droh di murta. **2. bbôh.** 真的 真的 *Thấy lỗi lầm của mình:* Bbôh dôm xwel chuk drei.

biak. 真的 真的 *Ăn ở thật lòng:* Dök dang tapak biak. **thè hel.** 的的的的 *Thè lười:* Hel dalah.

biak. 真的 真的 *Nghĩ cho thật kỹ:* Xanưng ka biak tanat. **thẻ 1. loh.** 的的的的 *Viết trên thẻ tre:* Vak di loh krưm. **2. kăg.** 的的的的 *Thẻ cử tri:* Kăg rappôk.

biak. 真的 真的 *Anh bị chúng lừa thật rồi:* Ai gôk nhu gât biak pajơ. **thèm 1. mưhu.** 的的的的 *Thèm của chua:* Mưhu di murtham.

thật sự biak biak. 真的 真的. **2. khing.** 的的的的 *Không thèm ai giúp đỡ:* Ôh khing thei dai patih.

thật thà 1. tapi tapak. 真的 真的 *Tính nết thật thà:* Mưnuh mưnưng tapi tapak.

then 1. murlau. 𑜋𑜃𑜫 *Tính hay then:* Murnuh tariêng di murlau. **2. murlau.** 𑜋𑜃𑜫 *Quyết không then với tổ tiên:* Khing òh murlau thong mūk kei.

theo 1. tuy. 𑜇𑜡 *Theo sát kẻ gian:* Tuy tha takai rablok. **2. tuy.** 𑜇𑜡 *Theo mẹ về quê:* Tuy amêk nao palei. **3. tuy.** 𑜇𑜡 *Làm theo lời dặn:* Ngak tuy panôic kakei. **4. tuy.** 𑜇𑜡 *Đi theo hướng mặt trời mọc:* Nao tuy adih ia harei tagôk. **5. tuy.** 𑜇𑜡 *Hát theo đàn:* Doh tuy rabap.

thét prêu ốt. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫 *Lời thề:* Panôic hapah.

thể thao padhih. 𑜇𑜡 *Thể mạnh:* Thêk khang.

thế₁ thêk. 𑜋𑜃𑜫 *Thêm bạn bớt thù:* Ppabbwak yut thiak murbai.

thế₂ padhug. 𑜋𑜃𑜫 *Cứ làm thế:* Kūk ngak yau nan. **II. 1. nan.** 𑜋𑜃𑜫 *Ai nói cho biết thế?:* Thei đôm ka thau nan? **2. nan.** 𑜋𑜃𑜫 *Sao mà vui thế?:* Haget bloh buy nan!

thế giới 1. alām. 𑜋𑜃𑜫 *Các nước trên thế giới:* Dôm ia ngok alām. **2. nurah.** 𑜋𑜃𑜫 *Cả thế giới đồng tình ủng hộ:* Graup nurah bak yom thong grōng. **3. munga.** 𑜋𑜃𑜫 *Thế giới động vật:* Munga athur khiêp.

thế hệ kôn. 𑜋𑜃𑜫 *Thế hệ trẻ:* Kôn rineh.

thế kỷ uthumān. 𑜋𑜃𑜫 *Thế lực thêk thong prun.* 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫

thế nào 1. yau habar. 𑜋𑜃𑜫 *Sức khỏe thế nào?:* Prun yava yau habar? **2. yau halei.** 𑜋𑜃𑜫 *Trông như thế nào?:* Mong nhu yau halei? **3. yau habar.** 𑜋𑜃𑜫 *Nói thế nào nó cũng không nghe:* Đôm yau habar nhu jāng ô pang.

thêm ppabbwak. 𑜋𑜃𑜫 *Thêm bạn bớt thù:* Ppabbwak yut thiak murbai.

thêm lanhe. 𑜋𑜃𑜫 *Thêm bạn bớt thù:* Ppabbwak yut thiak murbai.

thét thét, payak. 𑜋𑜃𑜫 *Thêm kaxa, avān.* 𑜋𑜃𑜫

thêu vớ gố: Kaxa ao patar.
thêu dệt mưnūk muboh. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thi ppakacah. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Thi boi:* Ppakacah lôy.
thi đũa ppakacoh. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thi hài atau. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thi₁ drei. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Lúa đang thi:* Padai ngak drei.
thi₂ 1. yơ. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Nếu lựt thi đỏi:* Muryah xwa yơ ơk. **2. yơ.** 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Công việc thi nhiều mà người thi ít:* Gruk hit yơ ralô bloh mưnuix yơ takik.
thi giờ tuk vag. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thi thăm pōic xao. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thí 1. parah. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Thí cho bát com:* Parah ka tha tangin lithei. **2. takhăt.** 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Bát cháo thí:* Jaluk abu takhăt.
thiên vị ppabblêng. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiên tai bala. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiến I. baxeh. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Gà trống thiến:* Mưnuk tano paxeh. II. ppalingiu. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Thiến bò:* Ppalingiu limo.
thiêng ginroh. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.

thiêng liêng ginroh xanag. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiết thực biak biai. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiết lihk. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Thiết cả hai bên:* Lihik dwa gah drei.
thiệt hại rugi. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thieu bbang, cuh. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Nhà bị thiêu trụ căn nhà:* Thāng gōk bbang tapuic.
thiếu số takik. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiếu u. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Trả thiếu tiền:* Biyār jièn u.
thiếu nhi paneh. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiếu niên paneh dam. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiếu nữ kamei dara. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thiếu sót kalek. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thím nai. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Thím rất quý cháu:* Nai biak lanek kamôn.
thình lình takatwak. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thình thoảng broix xanư. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫.
thịt I. 1. rilo. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Thịt lợn:* Rilo pabuy. **2. athar.** 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜂𑜫 *Quả xoài dày thịt:* Boh pa-ōk kapāl athar. II.

thik rilo. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Thit con gà làm cơm đãi khách:* Thik rilo mưnuk ngak lithei payak tōy.

thiu mu-ih, murtham. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Com thiu:* Lithei mu-ih.

thò 1. patro. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Thò đầu ra cửa:* Patro akok tabiak lingiu babbang. **2. patro.** ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Thò tay vào túi:* Patro tangin tamu kadung.

thỏ tapai. ʔh̄iŋ *Nhát như thỏ:* Hôic chai tapai.

thọ I. ayuh. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Sống thọ:* Diiup ayuh. **II. ayuh.** ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Giảm thọ:* Karāng ayuh.

thỏa athah, thruk. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Ăn cho thỏa:* Bbang ka thruk.

thỏa mãn 1. thug khak. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Thỏa mãn với thành tích đang có:* Thug khak thong tana dōk hu. **2. ppa-athah.** ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Làm thỏa mãn mọi người:* Ppa-athah graup drei.

thoải mái 1. cadu. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Tự thế ngồi rất thoải mái:* Thek dōk biak cadu. *Vui đùa thoải mái:* Pakruʔ klao cadu. **2.**

bbôn bbek. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Tính thoải mái:* Mưnuk bbôn bbek.

thoáng, I. xwang. ʔh̄iŋ *Chỉ một thoáng đã xong:* Yom tha xwang ngak bloh pajō. **II. xwang.** ʔh̄iŋ *Ý nghĩ thoáng qua:* Mat xanưng xwang tapa.

thoáng₂ 1. truh yava angin. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Mở cửa cho thoáng nhà:* Pōh boh bbang ka thāng truh yava angin. **2. hahwong.** ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Lối suy nghĩ rất thoáng:* Pat xanưng biak hahwong.

thoát 1. thwāt. ʔh̄iŋ *Chạy thoát:* Đôic thwāt. **2. ppathoh.** ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Cống thoát nước:* Bbrong ppathoh ia.

thoăn thoát vet vet. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ

thốc padai. ʔh̄iŋ *Phoi thốc:* Babbu padai.

thọc 1. gloh. ʔh̄iŋ *Thọc tay vào túi:* Gloh tangin tamu kadung. **2. carōk.** ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Không nên thọc vào chuyện người khác:* Jōy carōk tamu kadha urāng.

thối bbek, kleh. ʔh̄iŋ ʔh̄iŋ *Thối sứt:* Bbek pathei.

thói tana. 𑜋𑜂𑜫 *Thói xấu:* *thốc vào nhà:* Đôic blāk Tana jhāk.

thói quen tana rađap, 𑜋𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 *kanukei.* 𑜋𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫

thôm klup. 𑜇𑜂𑜫 *Lọt thôm:* Glut klup.

thong thả 1. lidia. 𑜇𑜂𑜫 *Đi thong thả:* Nao lidia. **2. lanung lanôy.** 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 *Lúc nào thong thả tôi đến chơi:* Tuk halei lanung lanôy dahlak nao mư-in.

thót₁ đoh drei. 𑜇𑜂𑜫 𑜇𑜂𑜫 *Thót như điện giật.* Đoh drei yau munhūk gôm đoh.

thót₂ ppa-iöp. 𑜇𑜂𑜫 *Thót bụng lại:* Ppa-iöp tung vơk.

thọt ppök gloh. 𑜇𑜂𑜫

thô 1. karul. 𑜇𑜂𑜫 *Dáng người thô:* Thek urāng karul. **2. karul.** 𑜇𑜂𑜫 *Lời nói nghe rất thô:* Panôic đôm pang ka karul. **3. pakuh.** 𑜇𑜂𑜫 *Tơ thô:* Li-au pakuh.

thô sơ pakuh. 𑜇𑜂𑜫 *Vũ khí thô sơ:* Akha pakuh.

thốc I. galoh. 𑜇𑜂𑜫 *Gió thốc vào nhà:* Angin galoh tamư thāng. **II. blāk.** 𑜇𑜂𑜫 *Chạy*

thốc vào nhà: Đôic blāk tamư thāng.

thôi 1. klāk. 𑜇𑜂𑜫 *Cháu thôi bú:* Kamôn klāk mum. **2. lōy.** 𑜇𑜂𑜫 *Không thích thì thối:* Ôh takư ô yơ bloh lōy.

thối₁ 1. bluh. 𑜇𑜂𑜫 *Thối tất đên:* Bluh padam mưnhūk. **2. yuk.** 𑜇𑜂𑜫 *Thối sáo:* Yuk pi. **3. yuk.** 𑜇𑜂𑜫 *Gió thối mạnh:* Angin yuk khang.

thối₂ tanuk. 𑜇𑜂𑜫 *Thối cơm:* Tanuk lithei.

thối bruk. 𑜇𑜂𑜫 *Trúng thối:* Boh bruk.

thôn palei. 𑜇𑜂𑜫

thôn quê palei pala. 𑜇𑜂𑜫

thông₁ ngo. 𑜇𑜂𑜫 *Rặng thông:* Talei phun ngo.

thông₂ 1. truh. 𑜇𑜂𑜫 *Hầm có lối thông ra ngoài:* Barahum hu galōng truh tabblāng. **2. ha.** 𑜇𑜂𑜫 *Chữa cầu để thông đường:* Ppamưk rabang piơh ha jalān. **3. luic.** 𑜇𑜂𑜫 *Làm thông tằm:* Ngak luic avān. **4. haluh.** 𑜇𑜂𑜫 *Bàn cho thông:* Biai bitanat ka haluh.

thông báo brei thau. 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.
thông cảm ayap. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thông minh krah hadah, tamreh. 𑜋𑜰𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thông tin I. ppapar panôic. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thông tin cho nhau biết:* Ppapar panôic ka gaup thau. **II. khao.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thông tin mới nhận được:* Khao birau tôk hu.
thống nhất I. 1. yatha. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thống nhất đất nước:* Yatha tanuh ia. **2. yatha.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thống nhất ý kiến:* Yatha ganap mong. **II. yatha.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Ý kiến mọi người rất thống nhất:* Ganap mong graup drei biak yatha.
thống trị ppakrang. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thơ₁ I. ariya. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Làm thơ:* Ngak ariya. **II. twah mulang.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Phong cảnh rất thơ:* Tathwik biak twah mulang.
thơ₂ kamār, rineh. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Tuổi thơ:* Thun rineh.
thờ 1. muliêng. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thờ tổ tiên:* Muliêng kanur mūk kei. **2. duh.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Chỉ thờ một chủ:* Yom duh tha ppô.
thờ cúng xāmbah. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thờ ơ bi-ơl. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thờ ơ với bạn bè:* Bi-ơl thông yut cōy.
thờ lōy xwan. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thờ mạnh ra:* Lōy xwan khang tabiak.
thờ dài thwak yava. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thợ ragei. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thợ mộc:* Ragei kayau.
thời 1. kāl. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thời nay:* Kāl ni. **2. bāt, mun.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Làm ăn gặp thời:* Ngak bbang gōk bāt.
thời cơ barat. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thời đại vagtu. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thời gian 1. vagtu. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Mất nhiều thời gian:* Lihik ralô vagtu. **2. tuk vag.** 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Thời gian xa cách:* Tuk vag hađoh atah.
thời hạn gôn. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thời kỳ bangyau. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thời tiết ganuh marta. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨.
thơm hangau. 𑜇𑜨𑜃𑜫𑜇𑜨 *Hoa thơm:* Bingu hangau.

thốt gai tacoh. ឧត កោងៗ.

thu₁ 1. **pateh.** ម៉ាតាតា *Mùa thu:* Bal pateh. 2. **thun.** ថ្មោង *Yên giác ngán thu:* ធិង thug ribau thun.

thu₂ 1. **rīk.** រឹក *Thu tiêng:* Rīk jiên. 2. **ppatom.** ប៉ាតាម *Thu đồ đặc vào một chỗ:* Ppatom kaya kār mai tha libik. 3. **haruy.** ហារូយ *Thu được kết quả tốt:* Haruy hu boh jìong thiam.

thu hoạch 1. **pek, joh, rôk.** បេក ចៀក រ៉េក *Thu hoạch ngô:* Joh tangoy. 2. **ngah phiak.** ងាហ៍ ផ្កា *Thu hoạch được nhiều qua sách báo:* Ngah phiak hu ralô tapa tapuk bbāup.

thu hút manih tamu. ផ្កា កាត់ ចាត់.

thu mua rīk blei. រឹក ប្រើ.

thu nhập ngah phiak. ងាហ៍ ផ្កា.

thu xếp ramik. ផ្កា កាត់.

thù I. **mubai.** ម៉ាបាយ *Trả thù:* Biyār mubai. II. **mubai.** ម៉ាបាយ *Hai dòng họ thù nhau từ nhiều năm nay:* Dwa gaup mubai di gaup dôm thun muni.

thủ₁ halau, akok. ហាឡា អាកុក *Thủ lợn:* Akok pabuy.

thủ₂ khik. ក្រឹក *Thủ con dao găm trong túi:* Khik to hlak dalam kadung.

thủ công mừng tangin. ផ្កា កាត់.

thủ đoạn camroic. ចាត់ ចាត់.

thủ đô bal. ហាត.

thủ quỹ thubbôn. ផ្កា កាត់.

thủ trưởng kabūt. កាបូត.

thú₁ athur. អាថុរ *Thú rùng:* Athur glai.

thú₂ I. **chơ.** ចៀក *Vui thú ruộng vườn:* Buy chơ thong hamu bōn. II. **chơ.** ចៀក *Có nhiều chuyện rất thú:* Hu ralô kadha biak chơ.

thú₃ ppahalār. ប៉ាហាលា *Thú tất cả tội lỗi:* Ppahalār abih glaic chuk.

thú nhận halār ciup. ហាលា ចាត់.

thú vị muchơ. ផ្កា កាត់.

thua 1. **alah.** អាលា *Thua bạc:* Alah dalam mu-in jiên. *Thua kiện:* Alah di yak. 2. **alah.** អាលា *Thua em kém chị:* Alah adei nje ai.

thuần₁ 1. iak. ຄູ່ຍາກ *Tính cậu bé đã thuần*: Mưnuh bān axīi iak pajơ. 2. rađap, đăup. ສູ່ງຮາ ສູ່ງຮາ *Làm nhiều sẽ thuần tay*: Ngak ralô bloh rađap tangin.

thuần₂ harat. ຫາຮາ *Thuần một màu xanh*: Harat tha bar jao.

thuận 1. dalôn. ງາດອາ *Thuyền thuận dòng*: Gilai dalôn khôl. 2. ligeh. ລີເຄາ *Thuận tay trái*: Ligehe tangin iu. 3. halār, he. ຫາລີ *Hai người thuận lấy nhau*: Dwa urāng halār khing gaup.

thuận lợi thōr ligeh. ຫາລີ ລີເຄາ.

thuật₁ lak. ລາກ *Thuật lại câu chuyện*: Lak vơk kadha.

thuật₂ biniai. ບີເນຍ *Thuật đánh võ*: Biniai mư-in takai gai.

thúc 1. neh. ຂາ *Thúc khuấy tay vào sườn bạn*: Neh kūk kiong tamư rathuk yut. 2. pajiak. ຫາຍາກ *Thúc nơ*: Pajiak thre.

thúc đẩy tathul. ຫາຍາດ.

thuê 1. apah. ສູ່ງອາ *Thuê nhà*: Apah thāng. 2. apah. ສູ່ງອາ *Đi làm thuê*: Nao ngak apah.

thuế jiu. ງາມີ *Thu thuế*: Mưk jiu.

thùng chung. ງຸ່ງ.

thúng 1. bbrōic. ອີເຣອາ *Nồi thúng*: Gok bbrōic. 2. haluh. ຫາດາ *Nghe chưa thúng*: Pang ka ô haluh.

thúng li-i. ລີເລີ *Đan thúng*: Pak li-i.

thuốc 1. jru. ງຣູ *Thuốc ho*: Jru patuk. 2. jru. ງຣູ *Thuốc nhuộm*: Jru nhom. 3. pakao. ຫາກາ *Thuốc Lào*: Pakao lao.

thuốc lá pakao. ຫາກາ *Cám hút thuốc lá*: Pakaup njūk pakao.

thuộc₁ pajhul. ຫາຍາດ *Nghề thuộc da*: Rabbo pajhul kalik.

thuộc₂ đom. ອຸ່ງ *Thuộc nhiều bài hát*: Đom ralô kadha doh.

thuộc₃ bha. ບີ *Ngôi nhà này thuộc chủ mới*: Boh thāng ni bha ppô birau.

thuộc lòng đom kanal, đom. ອຸ່ງ ກາຍາດ ອຸ່ງ.

thườ rơh, bat, panik, kāl, tak. 𑜃𑜂𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

thụt₁ 1. nhut. 𑜃𑜂𑜫 *Thụt vào hang*: Nhut tamur libang. 2.

drup. 𑜃𑜂𑜫 *Thụt chân xuống hố*: Drup takai trun barahung.

3. **kadun**. 𑜃𑜂𑜫 *Đi thụt lúi*: Nao kadun.

thụt₂ duy. 𑜃𑜂𑜫 *Thụt bể lò rèn*: Duy ladai.

thủy chung thāttiak. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

thủy lợi ribōng krōng. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

thuyền kapal. 𑜃𑜂𑜫 *Chèo thuyền*: Vah kapal.

thuyết minh đôm lāng. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

thuyết phục ppahalār. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

thur₁ harak. 𑜃𑜂𑜫 *Gởi thư cho bạn*: Paywa harak ka yut.

thur₂ lanung. 𑜃𑜂𑜫 *Chẳng lúc nào thư việc cả*: Ôh tuk halei lanung gruk

thur₁ 1. khām. 𑜃𑜂𑜫 *Thử áo*: Khām ao. 2. lōng. 𑜃𑜂𑜫 *Lửa thử vàng*: Apuy lōng murh.

thur₁ thách lōng iok. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫.

thur₁ 1. paka. 𑜃𑜂𑜫 *Đầu đã hai thứ tóc*: Akok hu dwa paka bbūk pajơ.

2. **munug**. 𑜃𑜂𑜫 *Nhà đầy đủ mọi thứ*: Thāng hu tal munug.

3. **kathūk**. 𑜃𑜂𑜫 *Thứ ấy thì ai thèm*: Kathūk nan thei thi cong.

thur₂ ya. 𑜃𑜂𑜫 *Được xếp thứ nhất*: Hu radak yatha.

thưa₁ 1. thu-ūk. 𑜃𑜂𑜫 *Gọi mãi không có ai thưa*: lêu miêt ô bbôh thei thu-ūk.

2. **ppathau**. 𑜃𑜂𑜫 *Thưa chuyện với cha mẹ*: Ppathau panôic thong amêk amur.

3. **ppathau**. 𑜃𑜂𑜫 *Thưa các anh chị*: Ppathau đôm xa-ai!

thưa₂ 1. tai, lipih. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Rào thưa*: Paga tai. *Cấy thưa*: Tam lipih.

2. **harang**. 𑜃𑜂𑜫 *Tiếng súng thưa dằn*: Xap phao harang murthuxit.

thừa₁ tōk, đwa. 𑜃𑜂𑜫 𑜃𑜂𑜫 *Thừa lệnh cấp trên*: Đwa gon pakat ngok.

thừa₂ 1. libeh. 𑜃𑜂𑜫 *Thừa ăn*: Libeh di bbang.

2. **dalah**. 𑜃𑜂𑜫 *Trả lại tiền thừa*: Biyār vơk jiên dalah.

3. **libeh** di.

၎င်းတို့ ဒီ *Tôi thừa biết chuyện đó*: Dahlak libeh thau kadha nan.
thừa alok. မွတ်က *Thừa ruộng*: Alok hamu.
thức₁ kaya, ngan. ကုတ်ကွတ် *Thức nào cũng ngon*: Ngan halei jāng bingi.
thức₂ 1. mudoh. မုတ် *Thức cho đến khuya*: Mudoh tal livīk mưlam. **2. mudoh**. မုတ် *Giật mình tỉnh dậy*: Takatwak mudoh tagôk.
thức ăn 1. rajaki. ရာကျီ *Thức ăn gia súc*: Rajaki ka anūk athur thāng. **2. ngan bbang**. မွတ် *Bữa cơm có nhiều thức ăn*: Vār hwak hu ralô ngan bbang.
thức tỉnh ppamudoh. မုတ်.
thực 1. biak. ဗဟက *Không biết thực hay mơ*: Ôh thau biak ngan lipei. **2. tapak**. တပက *Nói thực lòng*: Đôm tapak tung.
thực hành ppangak. မွတ်.
thực hiện klān. ကြံ.
thực phẩm bamunōng. ဗဟက.
thực tế bibiak. ဗဟက.
thùng nungār. ကွတ် *Bên thùng*: Pak nungār.
thước 1. canu. ကွတ် *Mua hai thước vải*: Blei dwa canu khan bai. **2. canu**. ကွတ် *Cái thước dây*: Canu talei.
thườn tadoh. တွတ် *Nằm thườn*: Đih tadoh.
thương 1. nit, anit. ကွတ် *Mẹ thương con*: Amēk anit anūk. **2. anit**. ကွတ် *Thương người bị nạn*: Anit urāng gōk tamurgreng.
thương lượng ppabrai panôic. မွတ်.
thương nhớ thu-uh thu-ôn. တွတ်.
thường I. 1. bhian. ဗဟက *Chuyện thường*: Kadha bhian. **2. bhian**. ဗဟက *Nó hát cũng thường thôi*: Nhu doh jāng bhian min. II. **bhian**. ဗဟက *Chuyện thường gặp*: Kadha bhian gōk.
thường xuyên thapkal. ဗဟက.
thường alin, tanai. မွတ် *Thường tiến*: Alin jien.

thượng glông. 𑜋𑜃𑜫 *Gác*
thượng: Muligai glông.
thượng cổ kállak. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
thượng du bhök. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
thượng đế ppô lingk,
dèbbita. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tì patok. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tì ngực vào*
bàn: Patok tada tamu pabān.
tỉ mĩ kaci kaceg. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tỉ tê preg prog. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tí tha xit. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Cho tôi*
một tí: Brei ka dahlak tha xit.
tĩa 1. tanrāk. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tĩa*
nắng: Tanrāk pādīak. **2.**
tanrāk. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tĩa hi vọng:*
 Tanrāk pachôm.
tĩa 1. trem. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tĩa cảnh cây:*
 Trem dhān kayau. **2. ppaklah.**
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Đánh tĩa cá lớn:* Atōng
 ppaklah ikān prong.
tích lūy ppatom ppatak.
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiệc damun. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tiệc*
củ: Damun drap.
tiệc đām. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Dự tiệc cưới:*
 Nao đām likhah.
tiệm cit. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tiệm thuốc*
bỏ: Cit jru ppabak.

tiệm nhiễm bbāk. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền patri. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Đẹp như*
tiền: Thiam binai chai patri.
tiền phong akok dahlau.
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền tiến rakah. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền jiên. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Lắm tiền:*
 Ralô jiên.
tiền của jiên padai. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền palao, pparalao. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tiền khách:* Palao
 tōy.
tiền biệt pparalao. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền 1. yătrak. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫
Tiền lại gần: Yătrak mai jek.
2. ppatagôk. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Miền*
núi tiền kịp miền xuôi: Nugar
 cōk ppatagôk thumu thong
 nugar tanran.
tiền bộ cak rôk, kadāng.
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền công balin. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiền hành yătrak.
 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫.
tiện₁ karoh. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Tiện mĩa:*
 Karoh tabau.
tiện₂ ligeh. 𑜋𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫𑜏𑜃𑜫 *Nhà gần*
chợ nên tiện mua bán:

Thăng dōk taphia darāk hajiong ligeh di ppablei talei.
tiếng 1. xap. ហាម *Tiếng sấm nổ:* Xap grum mưnhi. **2. xap.** ហាម *Biết nhiều thứ tiếng:* Thau ralô xap. **3. xap.** ហាម *Tiếng nghe quen quen:* Xap pang rađap rađap. **4. angan.** អង្គាន *Có tiếng:* Hu angan.
tiếng nói xap đôm. ហាម ភ្នំ.
tiếp 1. ppatup. ប្រាសាទ *Phía đông tiếp biển:* Gah pur ppatup thong tathik. **2. ppatuy.** ប្រាសាទ *Nói tiếp chuyện cũ:* Đôm ppatuy kadha klak. **3. tōk.** ត្រក *Tiếp khách:* Tôk tōy.
tiếp đãi rōk payak. ភ័យ ភ័យ.
tiếp tục kakāl. កាកាល.
tiết, darah. ខ្មៅ *Tiết gà:* Darah mưnuk.
tiết, 1. bingun klam. បឹង ក្រាម *Bốn mùa tám tiết:* Ppāk bal, dalipan bingun klam. **2. ganuh marta.** កាន់ ម៉ារតា *Tiết trời mát mẻ:* Ganuh marta lahoy.

tiết, njar, cak. ត្រាត ហាម *Tiết mở hội:* Njar ia haup.
tiết kiệ̄m kali kalih. ក្រាត ក្រាត.
tiết mục prakār. ត្រីក្រឹត.
tiệt I. pparam. ប្រាម *Tiệt nòi:* Pparam pajeh. **II. tapuic.** តាប៊ុយ *Quên tiệt đi:* Var tapuic mek.
tiêu, tanrui. ត្រៃយ៊ុយ *Hàng cột tiêu ven đường:* Talei tapang tanrui tapên jalân.
tiêu, 1. dahāk. ដាហាក់ *Tiêu hết tiền:* Dahāk abih jiên. **2. phek.** បេក *Ăn không tiêu:* Bbang ôh phek. **3. ppathoh.** ប្រាហ *Cống tiêu nước:* Bbrong ppathoh ia. **4. pparam.** ប្រាម *Tiêu nọc:* Pparam bih.
tiêu biểu tanut kala. ត្រៃយ៊ុយ ក្រាត.
tiêu chuẩn 1. tanut raxa. ត្រៃយ៊ុយ រាខា *Các tiêu chuẩn đạo đức:* Dôm tanut raxa adat. **2. nưm liơng.** ណុម ល្វែង *Tiêu chuẩn ăn hàng ngày:* Nưm liơng bbang yäup harei.
tiêu diệt ppabinơix. ត្រៃយ៊ុយ ប៊ុយ.

tiêu dùng dahāk anguy. ᠲᠢᠭᠠᠨ ᠳᠠᠬᠠᠨ ᠠᠩᠭᠤᠢ. ᠲᠢᠭᠠᠨ ᠳᠠᠬᠠᠨ ᠠᠩᠭᠤᠢ.

tiểu học baic xit. ᠲᠢᠭᠠᠨ ᠪᠠᠢᠴᠢᠲᠤ. *Trường tiểu học:* Thāng baic xit.

tiểu lâm kalag. ᠲᠢᠭᠠᠨ ᠬᠠᠯᠠᠭ. *Chuyện tiểu lâm:* Kadha kalag.

tim 1. hatai boh. ᠲᠢᠮ ᠬᠠᠲᠠᠢ ᠪᠣᠬ. *Tim đập dồn dập:* Hatai boh poh dug dug. **2. hatai.** ᠲᠢᠮ ᠬᠠᠲᠠᠢ. *Đánh dấu tim đường:* Ngak num hatai jalān.

tim 1. dwah. ᠲᠢᠮ ᠲᠢᠮ ᠴᠣᠨ ᠯᠠᠴ. *Dwah anūk calah.* **2. dwah.** ᠲᠢᠮ ᠴᠠᠬ ᠭᠢᠠᠢ ᠬᠠᠶᠢᠲ. *Dwah ganap lāng ppayah.*

tim kiếm dwah ppayah. ᠲᠢᠮ ᠬᠢᠡᠮ ᠳᠠᠬ ᠫᠢᠶᠠᠬ.

tím 1. ingu. ᠲᠢᠮ ᠶᠢᠨᠭᠤ. *Màu tím:* Bar ingu. **2. bhông braup.** ᠲᠢᠮ ᠪᠣᠨᠭ ᠪᠷᠠᠫ. *Bירה tím:* Biraḥ bhông braup.

tin, I. khao. ᠲᠢᠨ ᠬᠠᠭᠠᠨ. *Mong tin bạn:* Mong khao yut. **II. akhān.** ᠲᠢᠨ ᠬᠠᠬᠠᠨ. *Có gì mới tin cho nhau biết:* Hu haget birau akhān ka gaup thau.

tin₂ 1. pang. ᠲᠢᠨ ᠫᠠᠩ. *Chuyện khó tin:* Kadha kan thi pang. **2. dian.** ᠲᠢᠨ ᠳᠠᠨ. *Tin lời hứa:* Dian panōic ppagôn. **3. dian.** ᠲᠢᠨ ᠳᠠᠨ. *Tin ở bạn bè:* Dian pak yut cōy.

tin cây padul. ᠲᠢᠨ ᠴᠠᠶ ᠫᠠᠳᠤᠯ. ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠴ ᠬᠠᠭᠠᠨ.

tin tức khao. ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠴ ᠬᠠᠭᠠᠨ.

tin tướng xag hatai. ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠴ ᠬᠠᠭ ᠬᠠᠲᠠᠢ. ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠴ ᠬᠠᠭ.

tín ngưỡng ibadat. ᠲᠢᠨ ᠨᠠᠭᠦᠨᠭ ᠶᠠᠪᠠᠳᠠᠲ.

tin₁ hadah. ᠲᠢᠨ ᠬᠠᠳᠠᠬ. *Mất tinh:* Murta hadah. *Tai tinh:* Tangi hadah.

tin₂ likām. ᠲᠢᠨ ᠯᠢᠬᠠᠮ. *Muối tinh:* Xara likām.

tin khôn halwok jag. ᠲᠢᠨ ᠬᠣᠨ ᠬᠠᠯᠠᠪᠠᠨ ᠭᠠᠭ.

tin nghịch bingal. ᠲᠢᠨ ᠨᠢᠬᠢᠴ ᠪᠢᠨᠭᠠᠯ.

tin thần munox. ᠲᠢᠨ ᠰᠢᠨ ᠮᠤᠨᠣᠬ.

tin thông haluh. ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠨᠠᠬ ᠬᠠᠯᠤᠬ.

tin₁ tiak. ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠠᠬ. *Tinh mẹ con:* Tiak anūk amēk. **2. muryut.** ᠲᠢᠨ ᠮᠤᠷᠢᠶᠤᠲ. *Lá thư tinh:* Blah harak muryut. **3. tiak.** ᠲᠢᠨ ᠲᠢᠠᠬ. *Có lý có tinh:* Hu got hu tiak.

tin cảm 1. tiak. ᠲᠢᠨ ᠴᠠᠮ. *Một con người giàu tinh cảm:*

Tha urāng murda tiak. **2. hati.** ๓๐๓๑ *Tính cảm bạn bè:* Hati yut cōy.

tình hình rakuh rakun. ๓๐๓๑ ๓๐๓๑.

tình huống dalam rakun. ๓๐๓๑ ๓๐๓๑.

tình nghĩa hati tiak. ๓๐๓๑ ๓๐๓๑.

tình thế rakun. ๓๐๓๑.

tình trạng canuk. ๓๐๓๑.

tình yêu 1. **tiak.** ๓๐๓๑ *Tình yêu đất nước:* Tiak tanuh riya. **2. rumu.** ๓๐๓๑ *Tình yêu nam nữ:* Rumu likei kamei.

tính₁ 1. **nugar.** ๓๐๓๑ *Các tỉnh ở miền Nam:* Dôm nugar gah murong. **2. mudin.** ๓๐๓๑ *Lên tỉnh:* Tagôk mudin.

tính₂ 1. **hadar ka drei.** ๓๐๓๑ ๓๐๓๑ *Ngát đi tỉnh lại:* Languk nao hadar ka drei vok. **2. mudoh.** ๓๐๓๑ *Tình dậy lúc gà gáy:* Mudoh tuk munuk kanjög.

tính giđang. ๓๐๓๑ *Gian phòng rất tỉnh:* Ravāng aduk biak giđang.

tính₁ **munuh.** ๓๐๓๑ *Tính thẳng thắn:* Munuh tapak.

tính₂ **athal.** ๓๐๓๑ *Tính giai cấp:* Athal pakat di buk krām.

tính₃ 1. **kahria.** ๓๐๓๑ *Tính lố lãi:* Kahria laba ngan rugi.

2. xanung. ๓๐๓๑ *Tính kế:* Xanung anngak. **3. kahria.** ๓๐๓๑ *Tính đến khả năng đở nũa:* Kahria gam xagta nan tra. **4. kahria.** ๓๐๓๑ *Đang tính mai đi:* Dök kahria paguh nao.

tính cách biniai. ๓๐๓๑.

tính chất athal. ๓๐๓๑.

tính mạng rathi. ๓๐๓๑.

tính nết munuh munung. ๓๐๓๑ ๓๐๓๑.

tính toán kahri kahia. ๓๐๓๑ ๓๐๓๑.

tít₁ **pik.** ๓๐๓๑ *Cười tít mắt:* Klao pik murta.

tít₂ 1. **jrak.** ๓๐๓๑ *Ở tít ngoài khơi:* Dök jrak dalam kulidông. **2. katiu viu.** ๓๐๓๑ *Quạt quay tít:* Tadik ppayong katiu viu.

to 1. **prong.** ๓๐๓๑ *Nhà to:* Thāng prong. *Mở to mắt:* Gāk murta prong. **2. khang.**

to *Nói to*: Đôm khang. **3. prong**. *Gió to*: Angin prong. **4. prong**. *Làm quan to*: Ngak janung prong. **to lớn bathār**, **prong prang**. *လက်ခံ* *လက်*. **to tát prong prang**. *လက်* *လက်*. **to tiếng khang xap**. *ကံ* *စာ*. **tò mò thây bbây**. *စာ* *စာ*. **tỏ l. hadah**. *Ngọn đèn khi tỏ khi mờ*: Murnhūk tuk hadah tuk blāng blaup. **II. thau**. *Ai tỏ nỗi này*: Thei thau tian ni? **2. ppalāng**. *Tỏ nỗi niềm tâm sự*: Ppalāng tung tian mưdalam. **tòa mudhir**. *Tòa nhà*: Mudhir thāng. **tòa án mudhir ān**. *လက်ခံ* *ခွဲ*. **tỏa 1. hamaic**. *Tỏa hương*: Hamaic hangau. **2. ppatah**. *Đoàn người tỏa đi các nơi*: Tapôl mưnuix ppatah nao dôm libik. **3. ppamưjrai**. *Cây đa tỏa bóng mát*: Phun jrai ppamưjrai binguk haluy. **toác talah**. *Tường nhà nứt toác*: Daning thāng taraic talah. **toan dôm thi**. *တံ* *တံ*. **toàn graup**. *Toàn thế giới*: Graup grām nurah. **toàn bộ graup abih**. *လက်ခံ* *ခွဲ*. **toàn diện dhion nion**. *လက်ခံ* *ခွဲ*. **toàn thể 1. graup**. *Toàn thể nhân dân*: Graup bhāp bini. **2. thek harung**. *Nhìn toàn thể mà nói*: Mong thek harung bloh đôm. **toàn vẹn tamo tamê**. *လက်ခံ* *ခွဲ*. **toán₁ vakak**. *Toán thợ*: Vakak ragei. **toán₂ katih, gani**. *Làm toán*: Ngak katih. **toang hwong**. *Mở toang*: Pôh hwong. **toáng rôn**. *Chửi toáng lên*: Pôic rôn tagôk. **toát 1. patuh**. *Sợ toát mỡ hôi*: Hôic patuh ia haup. **2. tahadah**. *Đôi mắt toát lên về thông minh*: Kap

muta tahadah tagôk ia krah hadah.
tóc bbük. ຈຳນວນ *Tóc đến nhánh:* Bbük jük lit.
toé 1. taprah. ອັດຕະໂນ *Bùn toé khắp người:* Gluh taprah bak rūp. **2. bruh.** ຂຽນ *Nghe tiếng động, đàn chim bay toé lên:* Murhit xap danury, tapôl ciim par bruh tagôk.
toi 1. toy. ອັດຕະໂນ *Gà toi:* Murnuk toy. **2. pek.** ຂຽນ *Mát toi tiền:* Lihik pek jiên.
tôi toy. ອັດຕະໂນ *Củ tỏi:* Akok toy.
tòi 1. bblo. ອັດຕະໂນ *Từ dưới nước tòi lên:* Mung ala ia bblo tagôk. **2. ppabblo.** ອັດຕະໂນ *Phải tòi tiền ra:* Xang ppabblo jiên tabiak.
tóm 1. kacao. ກອກ *Tóm lấy tóc nó:* Kacao muk bbük nhu. **2. kacao.** ກອກ *Tóm được bọn cắp:* Kacao hu tapôl klek. **3. harung.** ອັດຕະໂນ *Nói tóm lại:* Đôm harung vơk.
tóm tắt ppaharung. ອັດຕະໂນ.
tọt glut. ຂຽນ *Chui tọt vào hang:* Lwak glut tamu labâng.
tô bathik. ບາທິກ *Tô chữ:* Bathik akhar.
tò patök. ອັດຕະໂນ *Thằng bé này tỏ thật:* Bân xit ni patök biak.
tỏ, thruh. ຂຽນ *Tỏ chim:* Thruh ciim.
tỏ, vakak. ອັດຕະໂນ *Tỏ sản xuất:* Vakak ngak tabiak.
tỏ, 1. mūk kei. ຈຳນວນ *Giỗ tổ:* lêu mūk kei. **2.thruh.** ຂຽນ *Bà tổ nghề dệt:* Muk thruh gah rabbo murnhim.
tỏ chức 1. radak. ອັດຕະໂນ *Tỏ chức lại đội ngũ cán bộ:* Radak vơk puk jakār. **2. radak.** ອັດຕະໂນ *Tỏ chức đời sống gia đình:* Radak rai diiup munga vôm.
tỏ tiên mūk kei. ຈຳນວນ.
tỏ batha. ບາທາ *Tỏ tội phạm:* Batha raglaic.
tỏ cáo ppalek, batha. ອັດຕະໂນ ບາທາ.
tốc độ ragam xamar. ອັດຕະໂນ ຈຳນວນ.
tôi, dahlak. ອັດຕະໂນ *Tôi và anh:* Dahlak thong xa-ai.
tôi, 1. tia. ອັດຕະໂນ *Tôi dao:* Tia

dhong. **2. poh.** 𑜋𑜂𑜫 *Tôi vôi:* Poh cur.

tòi 1. patök. 𑜋𑜂𑜫 *Tay nghe không đến nổi tôi:* Tangin rabbo ôh halei patök.

2. jhāk. 𑜋𑜂𑜫 *Ăn ở tôi quá:* Dōk dang jhāk lô.

tòi tẹ kaxēng kaxuic. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫.

tối₁ I. 1. xūp. 𑜋𑜂𑜫 *Trời tối đen:* Lingik xūp. **2. xūp.** 𑜋𑜂𑜫 *Tám vãi này hơi tối:* Blah khan bai ni mong ka xūp. **3. lūn.** 𑜋𑜂𑜫 *Đầu óc tối quá, nói mãi mà chẳng hiểu:* Akok lūn lô, đôm miêt ôh haluh. **II. 1. xūp.** 𑜋𑜂𑜫 *Sáng đi tối về:* Pagê nao xūp mai. **2. mưlam.** 𑜋𑜂𑜫 *Trọ một tối:* Ywa dōk tha mưlam.

tối₂ biak. 𑜋𑜂𑜫 *Tối quan trọng:* Biak brāng.

tối tằm 1. līn tapīn. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Nhà cửa tối tằm:* Thāng danōk līn tapīn. **2. xūp palūp.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Cuộc đời tối tằm:* Rai diiup xūp palūp. **3. kapāl māl.** 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Đầu óc tối tằm:* Glo akok kapāl māl.

tội 1. danuh. 𑜋𑜂𑜫 *Tội tham ô:* Danuh bbang ppalwak. **2. glaic.** 𑜋𑜂𑜫 *Có tội:* Hu glaic.

tội₂ duix xak. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Trông nó tội lắm:* Mong nhu duix xak lô.

tội ác danuh khak. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫.

tội nghiệp duix xak. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫.

tôm hadāng. 𑜋𑜂𑜫 *Tôm tươ:* Hadāng that.

tôn trọng ppòk ja. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫.

tồn kăđōng. 𑜋𑜂𑜫 *Hàng tồn lại:* Kabha kăđōng vòk.

tồn lai. 𑜋𑜂𑜫 *Tồn thọ:* Lai ayuh.

tồn thất lai lihik. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫.

tốn 1. thiak lai. 𑜋𑜂𑜫 𑜋𑜂𑜫 *Tốn một ít gạch ngói để sửa chữa:* Thiak lai tha xit kiak piơh ppamưk. **2. hao.** 𑜋𑜂𑜫 *Tốn tiền vô ích:* Hao jien di thoh.

tông ganuh. 𑜋𑜂𑜫 *Tông đầu vào tưởng:* Ganuh akok tamư daning.

tổng cộng harung. 𑜋𑜂𑜫.

tổng 1. taglag. 𑜋𑜂𑜫 *Nôn tống ra:* Dalók taglag tabiak.

2. tiāup. 𑜄𑜂𑜫 *Tống ra khỏi nhà:* Tiāup tabiak di thāng. **3. jeh.** 𑜄𑜂𑜫 *Tống hết mọi thứ vào túi:* Jeh abih murnug tamur tabik.

tóp vakak. 𑜄𑜂𑜫 *Mỗi top năm người:* Yāup vakak limur urāng.

tốt 1. thiam. 𑜄𑜂𑜫 *Loại vải tốt:* Paka khan bai thiam. **2. thiam.** 𑜄𑜂𑜫 *Người bạn tốt:* Urāng yut thiam. **3. thiam.** 𑜄𑜂𑜫 *Cổ cây rất tốt:* Phun harok biak thiam.

tốt bụng thiam tian. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

tốt đẹp 1. cartik. 𑜄𑜂𑜫 *Truyền thống tốt đẹp:* Tatwa danak cartik. **2. thiam murkr.** 𑜄𑜂𑜫 *Lời chúc mừng tốt đẹp:* Panôic tadhau thiam murkr.

tơ 1. kabwak. 𑜄𑜂𑜫 *Tằm nhả tơ:* Anūk ken êk kabwak. **2. arak.** 𑜄𑜂𑜫 *Tơ dứa:* Arak panah.

tơ 2 1. dam. 𑜄𑜂𑜫 *Trâu tơ:* Kabao li-ôy dam. **2. dam, dara.** 𑜄𑜂𑜫 *Gái tơ:* Kamei dara.

tờ 1. blah. 𑜄𑜂𑜫 *Tờ giấy:* Blah bi-ar. **2. blah.** 𑜄𑜂𑜫 *Tờ tranh:* Blah tathwik.

tới brai. 𑜄𑜂𑜫 *Đập cho tới đất:* Jan ka brai halūk.

tới I. 1. tal. 𑜄𑜂𑜫 *Chuyện tới tai anh:* Kadha tal tangi xa-ai. **2. tal.** 𑜄𑜂𑜫 *Bước tới chưa?:* Yām nao tal pajơ? **3. tal.** 𑜄𑜂𑜫 *Không với tới:* Ôh um tal. II. **tal.** 𑜄𑜂𑜫 *Không biết tới bao giờ:* Ôh murda thau tal habiên.

tọt 1. lôn. 𑜄𑜂𑜫 *Tọt một ngụm nước:* Lôn tha iōg ia. **2. cabboh.** 𑜄𑜂𑜫 *Bị chó tọt vào chân:* Gōk athau cabboh tamur takai.

tra 1. crōk, ppalek. 𑜄𑜂𑜫 *Trà ngô:* Crōk (ppalek) tangoy. **2. buh.** 𑜄𑜂𑜫 *Trà muối vào canh:* Buh xara tamur ia murtham. **3. tatheh.** 𑜄𑜂𑜫 *Trà cán dao:* Tatheh gar dhong.

tra 2 poh. 𑜄𑜂𑜫 *Trà số:* Poh thō. **tra 3 athul.** 𑜄𑜂𑜫 *Trà bắt phải khai:* Athul muk khai. **tra tẩn athul rōp.** 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

trà ce. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Uống trà:* nhiều khó khăn: Tapa ralô Murnhum ce. kan daman.

trả 1. biyār. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trả nợ:* **trái₁ boh.** 𑜇𑜂𑜂 *Trái núi:* Boh Biyār thre. **2. biyār.** 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trả tiền công:* Biyār jièn cōng. **3. biyār.** 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trả ơn:* Biyār karūn.

trả lời thu-ūk. 𑜇𑜂𑜂 *Trả lời câu hỏi:* Thu-ūk kanēn tanhi.

trả thù biyār mưbai. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂.

trạc yom. 𑜇𑜂𑜂 *Ông cụ trạc bầy mưoi:* Ông taha yom tajuh pluh.

trách yōk, bbwah. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 𑜇𑜂𑜂.

trách móc bbwah kal. 𑜇𑜂𑜂 𑜇𑜂𑜂.

trách nhiệm than bha. 𑜇𑜂𑜂 𑜇𑜂𑜂.

trai₁ acung. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Mò trai bắt ốc:* Rapok acung muk abao.

trai₂ likei. 𑜇𑜂𑜂 *Làm thân con trai:* Ngak than anūk likei.

trai trắng dam. 𑜇𑜂.

trái₁ lāng. 𑜇𑜂 *Trái chiếu:* Lāng ciêu.

trái₂ tapa. 𑜇𑜂 *Trái qua*

trái₂ 1. iu. 𑜇𑜂𑜂 *Tay trái:* Tangin iu. **2. ppablok.** 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Mặc áo trái:* Cūk ao ppablok.

3. pagan. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trái lời mẹ dặn:* Pagan panôic amêk kakei. **4. xwel.** 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Phân biệt phải trái:* Xakrun njaup, xwel.

trái ngược mưgalaic. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂.

trại 1. hadai. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Cắm trại:* Klaup hadai. **2. pathān.** 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trại chăn nuôi:* Pathān arōng.

trạm do. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trạm gác:* Do khik.

tràn 1. thre. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Nước tràn bờ:* la thre ār. **2. blāng.** 𑜇𑜂 *Gió lạnh tràn về:* Angin li-an blāng mai.

trán dhei. 𑜇𑜂 *Trán rộng:* Dhei prong glōng.

trang binah. 𑜇𑜂𑜂𑜃𑜂 *Trang sách:* Binah tapuk.

trang bị tók ppagam. 𑜇𑜂𑜂 𑜇𑜂𑜂.

trang phục 1. kaca. ကွတ် naphôl.
Trang phục thợ dệt: Kaca ragei jik. **2. cūk anguy.** အင်္ကျီက
ရွာရွာ *Biết cách trang phục:* Thau ganap cūk anguy.

tràng 1. mulia. မုလိာ *Tràng hoa:* Mulia bingu. **2. thamrap.** တံ
ရွာရွာ *Tràng võ tay:* Thamrap pah klap.

tranh₁ gak. တာ *Nhà lợp tranh:* Thāng tak gak.

tranh₂ tathwik. တေဝိက *Vẽ tranh:* Cih tathwik.

tranh₃ 1. murblah. မုဟလ *Cá tranh mới:* lkān murblah apan. **2. murblah.** မုဟလ *Tranh nhau bán:* Murblah gaup ppablei.

tranh cãi muriak panôic. မုဟလ တေဝိက.
tranh thủ murblah. မုဟလ *Tranh thủ thời cơ:* Murblah barat.

tránh 1. pleh. ခဟေ *Hai xe tránh nhau:* Dwa ridêh pleh di gaup. **2. pleh.** ခဟေ *Tránh lãng phí tiền của:* Pleh di ppalai ppalihik jiên padai.

trao 1. jao. ဇော *Trao giải thưởng:* Jao phala. **2. jao.** ဇော *Trao nhiệm vụ:* Jao naphôl.

trao đổi 1. xalih. အလီ *Trao đổi hàng hóa:* Xalih kabha. **2. xava.** အလီ *Trao đổi ý kiến:* Xava ganap mong.

trào 1. pruh. ပြော *Nước sôi trào:* la ju pruh. **2. ju.** အင်္ကျီ *Sóng biển trào lên:* Riyāk ju tagôk.

tráo 1. ppaxalih. ပာအလီ *Tráo hàng rôm:* Ppaxalih kabha baniai. **2. tablok.** တေဝိက *Tráo đầu trở xuống:* Tablok akok trun.

trắc trở kađah kađe. ကွတ်ကွတ်
ကွတ်ကွတ်.

trăm 1. rituh. ဝီဟေ *Năm trăm người:* Limu rituh urāng. **2. rituh.** ဝီဟေ *Bận trăm việc:* Jal rituh gruk.

trăn klan. တေဝိက.

trăng ia bilān. တေဝိက *Trăng tròn:* la bilān bak boh.

trắng 1. patih, bbông. တေဝိက *Trắng như bông:* Patih yau tapah. **2. kōk.** ကွတ်ကွတ် *Đường cát trắng:* Xaradāng cwah kōk. **3. thoh.** တေဝိက *Hai bàn tay trắng:* Dwa palāk tangin thoh.

trắng trợn *kadrān*. ကဖြော်စင်.
trầm 1. biêr. ဂျော့ဂ် *Gjong trâm*: Xap biêr. **2. giđang**. လိဇွန် *Tính hơi trâm*: Murnuh murnung giđang.
trầm trọng *trak*. (တြေက.
trần 1. lỏy drei thoh. ဂလၢက *(တြီ ဖီၣ်) Cỏi trần*: Lỏy drei thoh. **2. thoh**. ဖီၣ် *Đi đầu trần giữa nắng*: Nao akok thoh di pađiak. **3. biđāng**. ဖီၣ် *Vạch trần sự dối trá*: Ppabiđāng boh lor kator.
trần trụi *mưlun pun*. ဖာဏာစာ.
trần giữ *jang khik*. ဒွာ် ကွီက.
trận 1. mưthuh. ဖာဏာစာ *Thắng trận*: Jai mưthuh. **2. binhôr**. ဖီၣ် *Trận bóng đá*: Binhôr coh bban. **3. binhôr**. ဖီၣ် *Trận mưa đá*: Binhôr hajān patau.
trận địa *bblāng mưthuh*. ဖျိဇ် ဖာဏာစာ.
trật 1. tablet. ဂေဟစာ *Trật khớp xương*: Tablet boh cakan talang. **2. xwel**. ခလုဏ *Bán trật*: Cuh xwel.
trật tự *nỏk dak*. ဂေဟစာ ဒွာ်က.

trầu kabao. ကလုဏ် *Chăn trầu*: Glang kabao.
trầu hala. ဖာဏ် *Mời trầu*: Da-a hala.
trầu hakām. ဖာဏ် *Gạo chưa sạch trầu*: Brah ka hacih hakām ô.
trầy pek. ခလုဏ် *Trầy đậu*: Pek ritāk.
tre krum. (တြိ *Lũy tre xanh*: Bihuh krum laham.
trẻ 1. rineh. ဖီၣ် *Thế hệ trẻ*: Kôn rineh. **2. rineh**. ဖီၣ် *Rất yếu trẻ*: Biak nit rineh.
trẻ con *anũk neh*. ခလုဏ်က ခလုဏ်.
treo 1. tôr. ဂေဟ *Treo đèn*: Tôr mưnhũk. **2. tôr**. ဂေဟ *Treo giải thưởng cho ai bắt được tội phạm*: Tôr thanai ka thei mưk hu raglaic.
trèo *kajān*. ကဒွာ်စာ *Trèo cây*: Kajān phun.
trẹo 1. dalê. ဒွာဏ် *Ngã trẹo chân*: Libuh dalê takai. **2. tablet**. ဂေဟစာ *Có tình hiếu trẹo đi*: Mưrāt pang tablet nao.

trét kli. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trét thuyén:* Kli gilai.

trên 1. ngok. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Đứng trên nhìn xuống:* Dang pak ngok mong trun. **2. ngok.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trên miền núi:* Ngok bhōk cōk. **3. ngok.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Ngồi hàng ghế trên:* Dōk pak talei kīk ngok. **4. ngok.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Sức khỏe trên trung bình:* Prun yava ngok di thabbit.

trêu lwo. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trêu cho trẻ khóc:* Lwo ka rineh hia.

tri thức kalimah. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

trì hoãn mudei. 𑜀𑜂𑜆𑜄.

trí mat. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Sáng trí:* Hadah mat.

trí khôn akāl. 𑜀𑜂𑜆𑜄.

trí óc glo akok. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

trí tuệ baniai hadah. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

trị ppajru. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trị bệnh:* Ppajru rwak.

trị an ppakrāp. 𑜀𑜂𑜆𑜄.

tría ppalek. 𑜀𑜂𑜆𑜄. *Tría đậu:* Ppalek ritāk.

triển khai pơh tabiak. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

triển vọng lageh thiam. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

triệt ppakleh. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Triệt tận gốc:* Ppakleh tal gog.

triệt để tal halau jung. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄.

triệu kết. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Sáu triệu người:* Nam kōt urāng.

trình ppathau. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trình lên:* Ppathau tagōk.

trình bày 1. yah yaic. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trình bày rõ:* Yah yaic pajīp. **2. pahun murlāng.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trình bày bài thơ:* Pahun murlāng kadha ariya. **3. lion.** 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trình bày bia cuốn sách:* Lion harum katāp tapuk.

trình diễn pahun tabiak. 𑜀𑜂𑜆𑜄 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Trình diễn vở kịch:* Pahun tabiak vakak burunur.

triu lia. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cành cây triu quả:* Dhān phun lia boh.

tro habau. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Cháy thành tro:* Bbang jiong habau.

trò, 1. mu-in. 𑜀𑜂𑜆𑜄 *Diễn trò:* Pahun mu-in. **2. pakār.**

trò₁ *Giở trò lừa bịp*: Pòh pakār ppagāt.
trò₂ **xêh**. 𑜉𑜂𑜫 *Con ngoan trò giở*: Anūk limeh xêh bijag. trò chơi **mu-in**. 𑜉𑜂𑜫.
trò cười pakār klao. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *Làm trò cười cho thiên hạ*: Ngak klao ka nugar palei urāng.
tróc taklot. 𑜉𑜂𑜫 *Cá tróc vảy*: lkān taklot kakah.
trọc **1. kalu**. 𑜉𑜂𑜫 *Trọc đầu*: Kalu akok. **2. mulun**. 𑜉𑜂𑜫 *Đôi trọc*: Bbôn mulun.
trói cak, girak. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫 *Trói chân*: Girak takai.
tròn **1. vil**. 𑜉𑜂𑜫 *Trống tròn*: la bilān vil. **2. bak**. 𑜉𑜂𑜫 *Murò tuổ tròn*: Bak tha pluh thun.
trộn **1. kiet**. 𑜉𑜂𑜫 *Đi trộn một ngày*: Nao kiet tha harei. **2. bak**. 𑜉𑜂𑜫 *Sống trộn tinh trộn nghĩa*: Diiup bak tiak bak phòl.
trộn vện tamo tamê. 𑜉𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜫.
trong₁ **I. 1. dalam**. 𑜉𑜂𑜫 *Trong nhà*: Dalam thāng. **2. dalam**. 𑜉𑜂𑜫 *Vào trong Nam*: Tamur dalam murōng. **II. 1. dalam**. 𑜉𑜂𑜫 *Sống trong cảnh giầu sang*: Diiup dalam tathwik murda ganup. **2. dalam**. 𑜉𑜂𑜫 *Trong vòng một tháng*: Dalam tha bilān.
trong₂ **1. jangeh**. 𑜉𑜂𑜫 *Nước suối trong*: la croh jangeh. **2. thah**. 𑜉𑜂𑜫 *Giọng rất trong*: Xap biak thah.
trong sáng hadah. 𑜉𑜂𑜫 *Cặp mắt trong sáng*: Kap murta hadah.
tròng athal. 𑜉𑜂𑜫 *Tròng mắt*: Athal murta.
trọng puja. 𑜉𑜂𑜫 *Trọng tài*: Puja bijag
trót₁ **tathrôk**. 𑜉𑜂𑜫 *Trót hứa thì phải làm*: Ppagôn tathrôk pajơ xang ngak.
trót₂ **luic**. 𑜉𑜂𑜫 *Làm trót buổi*: Ngak luic vār.
trổ₁ **1. canuk**. 𑜉𑜂𑜫 *Cau trổ bông*: Panưng canuk mo. **2. ppabblo**. 𑜉𑜂𑜫 *Trổ tài*: Ppabblo bijag.
trổ₂ **bboh**. 𑜉𑜂𑜫 *Trổ thêm cửa sổ*: Bboh bblwak babbang kathô.
trổ blon. 𑜉𑜂𑜫 *Trổ mắt nhìn*: Blon murta mong.

trốc taklot. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜇𑜨 *Cây bị đổ* *Trông vào bạn lúc khó khăn:*
tróc rế: Phun jaloh taklot Mong tamur yut tuk kan
 agha. daman. **4. mong.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cửa sổ*
trôi 1. thok. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Bị nước* *trông ra vườn:* Babbang
cuốn trôi: Gök ia javing thok. kathô mong tabiak bôn.
2. par. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mây trôi:* **trông cây mong akok.** 𑜉𑜂𑜂𑜫
 Taginum par. 𑜉𑜂𑜂𑜫.

trôi klwak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mầm cây trôi* **trông 1. pala.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trông*
lên: Jamong phun klwak *cây:* Pala phun. **2. ppadang.**
 tagök. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trông cột nhà:*
trội 1. bblwak. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Học trội* Ppadang gang thăng.
nhất lớp: Baic bblwak di tal **trông trọt pala palêu.** 𑜉𑜂𑜂𑜫
 baic. **2. bblwak.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Khai* 𑜉𑜂𑜂𑜫.
trội tuổi: Khai bblwak di thun **trông₁ hagar.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đánh*
 jiong. *trông:* Atông hagar.
trộm 1. klek. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Lấy trộm* **trông₂ tano.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gà*
đỏ đặc: Mưk klek kaya kār. **2.** *trông:* Mưnuk tano.
klek. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nhìn trộm:* Klek **trông₃ 1. thoh.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Bãi đất*
 mong. *trông:* Bblāng tanuh thoh. **2.**
trộm cướp I. poh blah. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Quen thói trộm cướp:* **hwong.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cửa để trông:*
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Quen thói trộm cướp:* Babbang dōk lōy hwong.
 Rađap tana poh blah. **II.** **trơ 1. xang.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trơ như đá:*
tapôl poh blah. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trơ như đá:* Xang yau patau. **2. taklōn.**
 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Chỉ còn trơ một mình:*
 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Đuổi bắt trộm cướp:* Paguy muk tapôl poh blah. Yom dōk taklōn tha drei.
trông 1. mong. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trông* **trở 1. ppablok.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trở*
thấy tận mắt: Mong bbôh di *đầu đũa:* Ppablok akok
 murta. **2. khik.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trông* *dwơh.* **2. gilaic.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Trở*
nhà: Khik thăng. *Trông em:* *về nhà:* Gilaic mai thăng. **3.**

gilaic. Լիճառ *Tròi trở gió:* Կաճաւ *Trú mua:* Kādāup di Lingīk gilaic angin. hajān.

trở lại gilaic vok. Լիճառ Կաճաւ **trú ản** kādāup halaup. Կաճաւ Եւրաւա.

trở ngại ajal. Գառաւա.

trở thành jiong. Գառաւա.

trở trêu takadah. Երառաւա.

trời 1. lingīk. Լիճաւի *Sao trên* *trời:* Patuk ngok lingīk. **2. lingīk.** Լիճաւի *Trời hạn:* Lingīk hatwa. **3. ppô lingīk.** Կառ Լիճաւի *Cầu trời:* Kanu likau di ppô lingīk.

tron 1. danar. Գառաւա *Đường tron:* Jalān danar. **2. thōr.** Կառ Եւ *Đọc không tron:* Pôic ôh thōr.

trộn ppablon. Գառաւա *Trộn* *mất:* Ppablon murta.

tru alau. Գառաւա *Chó tru:* Athau alau.

trù₁ kahria. Կառաւա *Trù vật* *liệu làm nhà:* Kahria bakāl ngak thāng.

trù₂ chāp. Կառաւա *Bị trừ mấi:* Gök chāp miêt.

trú₁ 1. kādāup. Կաճաւ *Trú* *nhà ở người quen:* Kādāup di thāng rakrun. **2. kādāup.** Կաճաւ *Trú mua:* Kādāup di hajān.

trú ản kādāup halaup. Կաճաւ Եւրաւա.

trụ I. druh. Կառաւա *Cầu có ba* *trụ:* Tatwa hu klau druh. **II. ppadang.** Գառաւա *Trụ lại để* *đánh giặc:* Ppadang vok piơh atōng khamang.

trụ sở danōk Գառաւա.

truất toh. Կառ *Truất ngôi:* Toh rai.

trục 1. blan. Եւրաւա *Trục bánh* *xé:* Blan boh ridêh. **2. kavīk.** Կառաւա *Trục đường quan* *trọng:* Kavīk jalān brāng. **3. klug.** Կառ *Trục ruộng:* Klug hamu.

trụi 1. taklōn. Կառաւա *Cây* *trụi lá:* Phun taklōn hala. **2. taklōn.** Կառաւա *Bị thua trụi* *tiền:* Gök alah taklōn jiên.

trùm₁ klum. Կառ *Trùm buôn* *lậu:* Klum ppablei daup.

trùm₂ murtham. Կառ *Trùm* *chấn ngủ:* Murtham lidu đih.

trung tũh. Կառ *Bạc trung:* Pakat tũh.

trung bình 1. thabbit. Կառաւա *Cỡ trung bình:* Canu

thabbit. **2. thabbit.** ལཱ་མེད་ཅིག
Tuổi thọ trung bình: Thun
ayuh thabbit.

trung du bhök tuh. ལཱ་མེད་ཅིག
ཅུ་ལྷོ་ལྷོ་

trung tâm I. bathak canar. ལཱ་མེད་ཅིག
Trung tâm
văn hóa: Bathak canar ilimô.

II. hatai bathak. ལཱ་མེད་ཅིག
Vai trò trung tâm: Bira dang
hatai bathak.

trung ương hatai canar. ལཱ་མེད་ཅིག
ལཱ་མེད་ཅིག

trúng I. 1. njaup. ལྷོ་ལྷོ་ *Bán*
trúng đích: Cuh njaup tanap.

2. njaup. ལྷོ་ལྷོ་ *Đoán trúng ý*
bạn: Glang njaup gimnit yut.

3. njaup. ལྷོ་ལྷོ་ *Ra đi trúng*
ngày mưa gió: Tabiak nao
njaup harei hajän angin. **II. 1.**

gök. ལྷོ་ལྷོ་ *Trúng gió độc:*

Gök angin jhāk. **2. njaup.**
ལྷོ་ལྷོ་ *Trúng giải nhất:* Njaup
phala yatha. **3. njaup.** ལྷོ་ལྷོ་
Vụ mùa trúng lớn: Bal panik
njaup prong.

trút 1. tuh. ལཱ་མེད་ཅིག *Trút thúng*
gạo: Tuh li-i brah. **2. tuh.** ལཱ་མེད་ཅིག
Trút nổi bực tức: Tuh boh
dangih.

truyền 1. tathit. ལཱ་མེད་ཅིག
Truyền nghề: Tathit rabbo. **2.**

ppadöic. ལཱ་མེད་ཅིག *Truyền tin:*
Ppadöic khao. **3. jöl.** ལཱ་མེད་ཅིག
Truyền máu: Jöl darah.

truyền thống carai. ལཱ་མེད་ཅིག
truyền kadha akhän. ལཱ་མེད་ཅིག
Đọc truyện: Pöic
kadha akhän.

truyện cổ tích dalikäl.
ལཱ་མེད་ཅིག

trừ 1. klug. ལཱ་མེད་ཅིག *Trừ nợ:*
Klug thre. **2. ppalai.** ལཱ་མེད་ཅིག
Thuốc trừ sâu: Jru ppalai
halak. **4. løy.** ལཱ་མེད་ཅིག *Ăn khoai*
trừ cơm: Bbang habei løy
hwak.

trữ ppadang. ལཱ་མེད་ཅིག *Trữ thóc:*
Ppadang padai.

trưa I. kruh pađiak. ལཱ་མེད་ཅིག
Nghỉ trưa: Padei
kruh pađiak. **II. jala.** ལཱ་མེད་ཅིག
Ngủ dậy trưa quá: Đih
mudoh jala đei.

trực tiếp thrah. ལཱ་མེད་ཅིག

trưng parāng. ལཱ་མེད་ཅིག *Trưng*
hàng: Parāng kabha.

trưng bày parāng pahun.
ལཱ་མེད་ཅིག

trùng galiêng. 𑜉𑜂𑜂𑜫 𑜇𑜨𑜂𑜫
Trùng mắt: Galiêng muta.

trùng trị dan dun. 𑜇𑜨𑜂𑜫 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫.

trúng boh. 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Trúng gà:*
 Boh mưnuk.

trước I. 1. anak. 𑜇𑜨𑜂𑜫
Trước mắt: Anak muta. **2. anak.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Trước nhà: Anak thāng. **3. anak.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Đứng ở hàng trước: Dang di talei anak. **4. dahlau.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Báo cho biết trước: Brei thau dahlau. **II. anak.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Trước cảnh đau thương: Anak tathwik pađik pađwa.

trước kia kāl dahlau. 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫.

trước tiên dahlau di abih. 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫 𑜇𑜨𑜂𑜫.

trườn ralān. 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Trườn*
bằng ngực: Ralān mưng tada.

trương tờ. 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Trương cờ*
chào mừng: Tờ dōk rōk ôn.

trường 1. thang baic 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫 **2. atah.** 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Đường*
trường: Jalān atah. **3. bblāng.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Trường đua: Bblāng kakah.

trường học thāng baic. 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫.

trưởng I. ganôr. 𑜇𑜨𑜂𑜫
Cấp trưởng: Pakat ganôr. **II. kacwa.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Con trưởng: Anūk kacwa.

trưởng thành prong. 𑜇𑜨𑜂𑜫.

trượt I. tathrāk. 𑜇𑜨𑜂𑜫
Bước trượt chân: Yām tathrāk takai. **II. 1. taxwel.**
 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Bấn trượt:* Cuh taxwel. **2. lek.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Thi trượt: Ppakacah lek.

tù I. 1. radanuh. 𑜇𑜨𑜂𑜫
Giải tù vào trại: Ba radanuh tamư thāng danuh. **2. thāng danuh.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
Ra tù: Tabiak di thāng danuh. **II. dōk di thāng danuh.** 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Phải tù năm năm:* Gōk dōk di thāng danuh limư thun.

tù và bao, xang. 𑜇𑜨𑜂𑜫
 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Thối tù và:* Yuk bao.

tủ darong. 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Tủ quần áo:*
 Darong khan ao.

tụ tom, gul. 𑜇𑜨𑜂𑜫 *Máu tụ*
lại trên đầu: Darah gul vok ngok akok.

tụ họp nhóm. 𑜇𑜨𑜂𑜫.

tuân ppatuy. ໝວນ *Tuân lênh:* Ppatuy gon.

tuần 1. akok karāup. ຊາກັກ ກວີ່ວາ *Ngày đầu tuần:* Harei akok akok karāup. **2. akok karāup.** ຊາກັກ ກວີ່ວາ *Nghi một tuần:* Padei tha akok karāup. **3. khōn bilān.** ກວັ່ວາ ບິລິ່ວາ *Tuần trăng mật:* Khōn bilān birau birāng. **4. vān.** ວໍ່ວາ *Uống một tuần chè:* Murnhum tha vān ce.

tục₁ tana. ຕຸ່ວາ *Tục cũ:* Tana klak.

tục₂ cakoh. ຕຸ່ວາ ນໍ້າ *Nói tục:* Đôm cakoh.

tục ngữ panôic yao. ຕຸ່ວາ ນຸ່ງ ປານົວ ຍາວ.

tủi mưduix. ທຸ່ວາ *Tủi thân:* Mưduix ka than.

túi 1. kadung. ຕຸ່ວາ *Túi áo:* Kadung ao. **2. tabīk.** ຕຸ່ວາ *Túi xách tay:* Tabīk tok di tangin.

túm tím mukhim. ທຸ່ວາ ທິມ ມຸກຊິມ.

túm 1. kacao. ຕຸ່ວາ *Túm áo kéo lại:* Kacao di ao katung vok. **2. iōp.** ອຸ່ວາ *Buộc túm ống quần:* Ikkak iōp takai tarapha.

tung 1. ppaplong. ທຸ່ວາ *Tung bóng:* Ppaplong boh bilong. **2. poh lah.** ທັ່ວາ ຕາ *Mở tung cửa sổ:* Poh lah babbang kathô. **3. taklung.** ຕາລຸ່ວາ *Lục tung đồ đạc:* Rôh taklung kaya kār.

tuổi 1. thun jiong. ທຸ່ວາ ຈຸ່ວາ *Cháu được tám tuổi:* Kamôn hu dalipan thun. **2. thun.** ທຸ່ວາ *Mười năm tuổi nghề:* Tha pluh thun rabbo. **3. thun.** ທຸ່ວາ *Đã hết tuổi lao động:* Abih thun kulit pajơ.

tuôn hapwak. ທຸ່ວາ *Nước mắt tuôn rơi:* la muta hapwak.

tuốt 1. hapwak. ທຸ່ວາ *Tuốt lúa:* Hapwak padai. **2. thwak.** ທຸ່ວາ *Tuốt gưom:* Thwak đao.

tuột 1. tachor. ຕຸ່ວາ *Tuột tay đánh vỡ bát:* Tachor tangin ngak pacah pangin. **2. kalök.** ຕຸ່ວາ *Bông tuột da:* Bađung kalök kalīk.

tựt 1. tajro. ຕຸ່ວາ *Tựt từ trên cây xuống:* Tajro mưng ngok phun trun. **2. drup.** ຕຸ່ວາ *Bị tựt chân xuống hố:* Gök drup takai trun labāng. **3. lek.** ຕຸ່ວາ *Bị tựt lại phía sau:*

Gök lek hadei. **4. trun.** 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 *Nhiệt độ tụt xuống:* Nurm pađiak trun.

tuy brei ka. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 *Tuy mệt nhưng vui:* Blei ka gleh min buy.

tùy 1. pak. 𑜄𑜂𑜫 *Làm việc tùy theo sức:* Ngak gruk pak prun yava. **2. pak.** 𑜄𑜂𑜫 *Việc đó tùy anh:* Gruk nan pak xa-ai.

tùy tiện pak hatai. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

tuyên bố pađāng akhān. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

tuyển takarwah. 𑜄𑜂𑜫.

tuyển 1. jalān. 𑜄𑜂𑜫 *Tuyến đường sắt Bắc Nam:* Jalān ridēh apuy birāk murong. **2. nôic.** 𑜄𑜂𑜫 *Đường đã phân tuyến:* Jalān pparabha nôic pajơ.

tuyết kathiēng. 𑜄𑜂𑜫 *Tuyết rơi:* Kathiēng lek.

tuyết₁ ppakleh, ppaluic. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫 *Tuyết nói:* Ppaluic pajeh.

tuyết₂ I. thulōng. 𑜄𑜂𑜫 *Cánh ở đây tuyết làm sao!:* Tathwik pak ni thulōng đei! **II. haroh.** 𑜄𑜂𑜫 *Món ăn ngon tuyệt!:* Ngan bbang bingi haroh.

tuyệt đối ghat. 𑜄𑜂𑜫 *Phục tùng tuyệt đối:* Pang tuy ghat.

tư₁ ppāk. 𑜄𑜂𑜫 *Xếp thứ tư:* Dak ya ppāk.

tư₂ prān. 𑜄𑜂𑜫 *Đòi tư:* Rai prān.

từ₁ 1. pôic truh. 𑜄𑜂𑜫 *Từ đưa con hư:* Pôic truh di anūk bang. **2. lōy.** 𑜄𑜂𑜫 *Chửi không từ một ai:* Pôic ôh lōy thei.

từ₂ mưng. 𑜄𑜂𑜫 *Đi từ sáng sớm:* Nao mưng pagê pê.

từ chối mulah, niga. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

từ điển inulāng. 𑜄𑜂𑜫.

tử murtai. 𑜄𑜂𑜫 *Vượt qua cửa tử:* Tapa truh babbang murtai.

tự do tuy hatai. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

tự hào muyeh muyom. 𑜄𑜂𑜫 𑜄𑜂𑜫.

tự nhiên I. phiap. 𑜄𑜂𑜫 *Cải tạo tự nhiên:* Ppabirau phiap. **II. 1. murphiap.** 𑜄𑜂𑜫 *Ăn nói tự nhiên*

như ở nhà: Đôm pôić murphiap yau dōk pak thāng.

2. dōk di thoh. ຈັກ ຈັກ ຈັກ ຈັກ
Tự nhiên anh ta bỏ về: Dōk di thoh ai nan klāk nao.

tự vệ I. êng khik. ຈິ່ງ ຈັກ
Cắm vũ khí để tự vệ: Apan akha pioh êng khik. **II. êng khik.** ຈິ່ງ ຈັກ *Đội tự vệ:* Puk êng khik.

tựa₁ I. ppađiê. ຈັກ ຈັກ *Đứng tựa cửa:* Dang ppađiê di boh bbang. **II. ppađiê.** ຈັກ ຈັກ *Ghế có tựa:* Kik ppađiê.

tựa₂ yau. ຈັກ ຈັກ *Sáng tựa trăng rằm:* Hadah yau ia bilān ppōrami.

tức 1. catang. ຈັກ *Tức nước vỡ bờ:* Catang ia talah ā. **2. catang.** ຈັກ *Ăn no quá tức bụng:* Hwak trei lô catang tung. **3. dangih.** ຈັກ *Nói cho đỡ tức:* Đôm ka lahai dangih.

tức giận dangih murkek. ຈັກ ຈັກ

tùng₁ I. dôm nan ຈັກ ຈັກ *Chỉ có từng ấy việc thôi:* Yom hu dôm nan gruk min. **II.**

yāup. ຈັກ *Đọc tên từng người:* Pôić angan yāup urāng.

tùng₂ dôm. ຈັກ *Đẹp chưa từng thấy:* Thiam ka dôm ô bbōh.

tươi 1. that. ຈັກ *Rau tươi:* Njam that. **2. that.** ຈັກ *Mua một rổ cá tươi:* Blei tha caneh ikān that. **3. that.** ຈັກ *Nụ cười rất tươi:* Kapu klao biak that.

tươi tuh. ຈັກ *Tươi cây:* Tuh ia di phun.

tương thiang, muthin ratāk. ຈັກ ຈັກ ຈັກ

tương đối 1. bbiak. ຈັກ *Tương đối khỏe:* Khang bbiak. **2. bbiak.** ຈັກ *Thu hoạch tương đối:* Ngah phiak bbiak.

tương lai harei hadei. ຈັກ ຈັກ

tường₁ daning. ຈັກ *Tường bao quanh nhà:* Daning ppavāng yong thāng.

tường₂ haluh. ຈັກ *Hỏi cho tường:* Tanhi bihaluh.

tướng 1. xanung. ຈັກ

Chẳng tưởng gì đến công việc: Õh xanung haget tal gruk hit. **2. pachôm.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂
Cứ tưởng anh đã biết rồi: Pachôm laic ai thau pajơ.
tưởng tượng xanung muhati. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂
tưởng, I. 1. panrong. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂

Chức tướng: Janung panrong. **2. prong.** 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂
phong tướng: Hu ppapòk jìong prong. II. **ia thek.** 𑜁𑜂𑜃𑜂
Xem tướng: Mong ia thek.
tướng hayap. 𑜁𑜂𑜃𑜂𑜃𑜂
tượng: Poh hayap.

uế oải liphôy. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
ủi broh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Maic broh tanuh.

ùn 1. bru. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Athak bru tagôk. **2. ppabbūk.**
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Murnuix urāng ppabbūk mai.

ung bruk. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Boh bruk.

ung dung 1. dhi dhao. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

Murnuh murnung dhi dhao. **2.**
lani lanung. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

úng hộ grōng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
úng bruk. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Padai gōk bruk.

uón 1. bbok. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫. **2. bbok.**
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Rineh bang xang bbok
 murthuxit.

uóng palai. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

uóng murnhum. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

úp 1. grwak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
2. gam. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

u l. 1. bong. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 kacōk. **2. bong.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Bong thiam. **ll. kacōk.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 Bì u trán: Gōk kacōk dheì.

ù having. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 làm ù tai: Xap patuh ngak
 having tangi.

ủ 1. pabang. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Pabang cakrān. **2. ba-aup.**
 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

ùa l. galoh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 từng đọt: Angin galoh tamu
 yāup binhôr. **ll. blāk.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 Chạy ùa vào nhà: Đôic blāk
 tamu thāng.

úa 1. diêu. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.
 Njam diêu. **2. tabloic.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
 Tường úa màu: Daning
 tabloic bar.

vung cho kín: Gam tuk ka **uy ganuh.** ၇၈၇ *Ra uy:*
thir. **3. ppagrwak.** ၈၆၇ Tabiak ganuh.
Đánh úp: Atōng ppagrwak. **uy tín mupadul.** ၈၈၇
út taluic. ၈၈၈ *Em út:* Adei
taluic.

လီၤဗၢၣ် *Thóc lúa thừa ưa:*
Padai brah libeh dalah.

úc₁ tada. ဘၢၣ် *Trâu ưc rộng:*
Kabao tada prong.

úc₂ hadug. ဘၢၣ် *Nói thề,*
nó ưc lằm: Đôm yau nan,
nhu hadug lỏ.

ưng hag takru. ဘၢၣ် *ကြော်.*

ứng₁ vah. ဘၢၣ် *Ừng tiền*
công: Vah jiên apah.

ứng₂ lek. ဘၢၣ် *Lời và nhạc*
ứng với nhau: Panòic thong
phling lek thong gaup.

ước₁ cong. ဘၢၣ် *Ước được đi*
thành phố: Cong hu nao
murdin.

ước₂ yom. ဘၢၣ် *Ước chừng*
trăm người: Yom hu rituh
urāng.

ước vọng I. cong takru. ဘၢၣ်
ကြော် *Ước vọng về tình yêu,*
hạnh phúc: Cong takru
muyut, haniim.

II. cong takru. ဘၢၣ်
ကြော် *Có nhiều ước vọng:*
Hu ralỏ cong takru.

uom 1. pabam. ဘၢၣ် *Uom*
cây non: Pabam phun anūk.

2. pabam, pa-ôic. ဘၢၣ်
ဘၢၣ် *Uom mầm non nhân*
tài cho đất nước: Pa-ôic

ư 1. kaic. ဘၢၣ် *Anh biết rồi*
ư?: Ai thau pajơ kaic?. **2. mi.**
ဘၢၣ် *Làm ăn đối trá thề ư?:*
Ngak bbang lor kator yau
nan mi.

ừ I. he. ဘၢၣ် *Đi chơi đi!* -
ừ!: Nao mu-in nao! - He!. **II.**
he. ဘၢၣ် *Ông ấy ừ rồi:*
Ông nan he pajơ.

ứ 1. rakak. ဘၢၣ် *Hàng ứ*
đầy kho: Kabha rakak bak
galang. **2. eg.** ဘၢၣ် *Đầy ứ:*
Bak eg.

ư 1. takru. ဘၢၣ် *Ư ư khen:*
Takru muyom. **2. ligeh.**
လီၤဗၢၣ် *Loại dưa này ư đất*
cát: Pajeh tamưkai ni lageh
thong tanưh cwah.

ư 1. njar. ဘၢၣ် *Ư ư nước*
mắt: Njar ia murta. **II. libeh.**

jamong bijag ka tanurh ia. **urót pathah.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *urót*
urón 1. bhōng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cá uron:* **urón pathah.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *urót*
 lkān bhōng. **2. dran.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *quần áo:* Pathah khan ao.
 Thằng bé nhà mình dạo này **uru bbro.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nêu rõ cả*
uron quá: Bān axĩ thāng drei *uru lǎn khuyết:* Pahun tabiak
 kāl ni dran lô. gam bbro thong khacoh.
urón pađak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Uron* **uru điếm tanut bbro.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
ngưc: Pađak tada. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
uróp 1. ppađam. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Urop* **uru thê thêk bbro.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
cá: Ppađam ikān. **2. uru tiên mudahlau.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
muharum. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chè uróp* 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫
sen: Ce muharum careh. **uru tú kaya.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

va gōk. လက်က *Va đầu vào*
tường: Gōk akok tamu
daning.

và 1. gam thong. တံ ခေါ် *Tôi*
và anh: Dahlak gam thong ai.
2. thong. ခေါ် *Nó đứng dậy và*
ra về: Nhu tagōk dang thong
nao thāng.

vả₁ hara prong. ခေါ် *Trái vả:* Boh hara prong.

vả₂ pah. ခေါ် *Vả vào miệng:*
Pah tamu pabah.

vả lại tak bikan. ကောလိကာစာ.

vã₁ pruh. *Vã nước cho*
gà đá: Pruh ia ka mưnuk
ppacoh.

vã₂ patuh. ခေါ် *Vã mở hôi:*
Patuh ia haup.

vã₃ 1. thoh. ခေါ် *Ăn vả thịt:*
Bbang rilo thoh. **2. glai.** ခလ

Nói chuyện cả đêm: Đôm
glai luic mưlam.

vá bāl. ခေါ် *Vá áo:* Bāl ao.

vạ gadi. ကောစီ *Mang ạ vào*
thân: Ba gadi tamu rūp.

vác I. 1. galam. ကလံ *Vác củi:*
Galam njuh. **2. ba tabiak.** ခေါ်

ကောဟက *Vác xe ra đi:* Ba
radêh tabiak nao. **3. ba.** ခေါ်

Vác mồm đến ăn: Ba pabah
mai bbang. **II. galam.** ကလံ

Kiểm được một vac củi:
Dwah hu tha galam njuh.

vách 1. daning. ဒာနိဗျ *Nhà*
vách đất: Thāng daning
halūk. **2. badên.** ဟောဇ္ဇာစာ

Vách núi: Badên cōk.

vạch I. 1. jreh. ခလြော *Vạch*
đường thẳng: Jreh jalān
tapak. **2. pagah.** ခလော *Vạch*

lối vào rừng: Pagah jalān
tamu glai. **3. ppabidāng.**

ဒာပိဇ္ဇာ *Vạch tội:* Ppabidāng
danuh. **4. cih.** ခရိ *Vạch ké*

hoạch: Cih thukāk radak. **II.**

1. barih. ဟရိ *Vạch ngang:*
Barih pagan. **2. kaya jreh.**

ကောလိ *Lấy vạch đo*
quần áo: Mưk kaya jreh pioh
duk khan ao.

vai 1. bira. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tóc chám vai:* Bbūk poh di bira. **2. pakat.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vai anh:* Pakat xa-ai. **3. bira.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ghé vai gánh vác công viêc:* Ba bira anōng đwa gruk hit.

vai trò bira dang. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫. **vài dôm.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nghĩ vài ngày:* Padei dôm harei.

vải₁ binung. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Trái vải trầu cánh:* Boh binung lia dhān.

vải₂ khan bai. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mua mấỵ mét vải:* Blei dôm mêt khan bai.

vãi 1. prai. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vãi thóc cho gả ăñ:* Prai padai ka mưnuk bbang. **2. hok.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nhặt cơm vãi:* Dôn lithei hok. **3. đõic.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vãi nước miêng:* Đõic ia pabah.

vãi kakuh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vãi ông bà:* Kakuh mūk kei.

vại jōk dang. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vại nước:* Jōk dang ia.

vạm vỡ prong prang. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

van₁ tek ywok. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đóng van nước lại:* Paklup tek ywok ia vok.

van₂ pōic neh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Van xin:* Pōic neh likau.

van lạy kakuh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫. **van nài pōic aneh.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

ván₁ 1. kayau blah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xẻ ván đóng thuyền:* Kagêk kayau blah raup gilai. **2. papăn.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ván gụ:* Papăn kuh.

ván₂ avān. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chơi vại ván cò:* Mư-in dôm avān catur.

vạn tamưn. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vạn người mua:* Tamưn urāng blei.

vang danuy. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vang tiếng:* Danuy xap.

vàng₁ 1. mưh. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Quý như vàng:* Banrik yau mưh. **2. mưh pariak.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tám lòng vàng:* Tung tian mưh pariak.

vàng₂ kanhik. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Lúa chín vàng:* Padai tathak kanhik.

vành I. 1. glāng. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vành nón:* Glāng đôn. **2. gavāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vành bánh xe:* Gavāng boh ridêh. **II. ppaglāng.** 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫

Vành cho tròn: Ppaglāng ka vil.

vào I. 1. **tamur.** 𑜋𑜃𑜫 *Vào nhà:* Tamur thāng. 2. **tamur.** 𑜋𑜃𑜫 *Vào việc được mấy hôm:* Tamur gruk hu dôm vār. 3. **tamur.** 𑜋𑜃𑜫 *Mọi việc đã vào nề nếp:* Rim gruk tamur radak pajơ. 4. **dalam.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Vào dịp Tết:* Dalam gôn Têt. 5. **tamur.** 𑜋𑜃𑜫 *Học chẳng vào:* Baic ôh tamur. II. **tamur.** 𑜋𑜃𑜫 *Quay mặt vào tường:* Plok bbök tamur daning.

vay 1. **muthre.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Vay tiền:* Murthre jiên. 2. **nhim.** 𑜋𑜃𑜫 *Thương vay khóc mướn:* Anit nhim hia apah.

váy khan. 𑜋𑜃𑜫 *Mặc váy:* Bbek khan.

văn kanudha. 𑜋𑜃𑜫 *Văn hay chữ tốt:* Kanudha ghor akhar thiam.

văn hóa 1. **ilimô.** 𑜋𑜃𑜫 *Văn hóa dân tộc:* Bhāp ilimô. 2. **ilimô.** 𑜋𑜃𑜫 *Người có văn hóa:* Urāng hu ilimô.

văn học kanudha murlang. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

văn minh tabbang hadah. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

văn nghệ kanudha phling. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

văn tự 1. **akhar vak.** 𑜋𑜃𑜫 *Các ngôn ngữ chưa có văn tự:* Dôm batha ka ô hu akhar vak. 2. **harak.** 𑜋𑜃𑜫 *Làm văn tự bán nhà:* Ngak harak ppablei thāng.

văn 1. **ywok.** 𑜋𑜃𑜫 *Văn kim đồng hồ:* Ywok jarum nôraga. 2. **ppajoh.** 𑜋𑜃𑜫 *Hỏi văn mai:* Tanhi ppajoh miêt.

văng taprah. 𑜋𑜃𑜫 *Ngã văng cả kính:* Libuh taprah carmil.

văng danury xap. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

vắng 1. **jwa.** 𑜋𑜃𑜫 *Cả nhà đi vắng:* Abih boh thāng nao jwa. 2. **languy.** 𑜋𑜃𑜫 *Đêm vắng:* Murlam languy.

vắng vẻ jwa pa. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫.

vắt I. 1. **ta-iak.** 𑜋𑜃𑜫 *Vắt chanh:* Ta-iak boh krôic êk. 2. **kapal.** 𑜋𑜃𑜫 *Vắt cơm dĩ đường:* Kapal lithei nao jalān.

II. kapal. កាបាត *Một vất xôi:* ជា កាបាត ដើម្បី
 Tha kapal điểu.
vặt₂ gabbak. តាហ្គាហ្គា *Vặt áo lên dáy:* Gabbak ao di talei.
vặt₁ buic. ហូហា *Vặt lòng gà:* Buic bilau mưnuk.
vặt₂ bat. ហាហា *Chuyện vật:* Kadha bat.
vấn taklung. ហ្វាវ *Nước vấn đục ngầu:* la taklung vīk.
vấn đục 1. taklung vīk. ហ្វាវ ភ្លើង **2. taklung vīk.** ហ្វាវ ភ្លើង *Lòng không vấn đục:* Tian òh taklung vīk.
vấn 1. jāng. ហ្វាវ *Bà vấn khỏe:* Mūk jāng kajap. **2. jāng.** ហ្វាវ *Có chuẩn bị trước vấn hơn:* Hu caga dahlau jāng hơn.
vấn kak, līk. កាក ភ្លើង *Vấn khấn:* Kak xiéup. *Vấn điếu thuốc:* Līk pakao.
vận chuyển pajiong. ហ្វាវ ហ្វាវ ហ្វាវ.
vận dụng tók anguy. ហ្វាវ ហ្វាវ ហ្វាវ.
vận động 1. ppamugei. ហ្វាវ ហ្វាវ *Vận động thân thể cho khỏe:* Ppamugei rūp pabhāp ka khang. **2. pahurn ppachoh.** ហ្វាវ ហ្វាវ ហ្វាវ *Vận động bầu cử:* Pahurn ppachoh rwah ppōk.
vận tải pajiong atah. ហ្វាវ ហ្វាវ ហ្វាវ.
vâng I. pang. ហ្វាវ *Vâng lời cha mẹ:* Pang panòic amēk amur. **II. ppô.** ហ្វាវ *Nhớ đến đúng giờ nhé! – Vâng!*: Hadar mai njaup tuk nhu! – Ppô!
vấp 1. hanek. ហ្វាវ ហ្វាវ *Vấp phải hòn đá ngã nhào:* Hanek di patau libuh cut. **2. gal.** ហ្វាវ *Đọc còn vấp nhiều chỗ:* Pôic dōk gal ralō libik. **3. gōk.** ហ្វាវ *Vấp phải sự chống đối:* Gōk boh pagan gađi. **4. tavak.** ហ្វាវ *Bị vấp nhiều trong công việc:* Gōk tavak ralō dalam gruk hit.
vắt vả gleh glar. ហ្វាវ ហ្វាវ.
vắt vường 1. đāng rāng. ហ្វាវ ហ្វាវ *Đồ đạc để vất vường ngoài sân:* Kaya kār cek đāng rāng lingiu bblāng. **2. thok bbok.** ហ្វាវ ហ្វាវ *Sống vất vường:* Diiup thok bbok.
vật₁ pakār. ហ្វាវ ហ្វាវ *Vật quý hiếm:* Pakār banrik takīk hu.

vật₂ 1. **caboh**. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡 *Hai người thách vật nhau*: Dwa urāng padau caboh gaup. 2. **glam**. 𑜇𑜡 *Ngã vật xuống*: Libuh glam trun. 3. **caboh**. 𑜋𑜃𑜫 𑜇𑜡 *Gió vật ngọn cây*: Angin caboh hajung phun.

vật chất athal munug. 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫.

vật liệu bakāl. 𑜇𑜡𑜃𑜫.

vây₁ **garih**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Cá bơi bằng vây*: lkān lōy mung garih.

vây₂ 1. **vāng**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vây quanh đóng lửa*: Vāng yong bbūk apuy. 2. **ppavāng**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Bị vây tứ phía*: Gōk ppavāng graup galōng.

vấy avah. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vấy tay chào tạm biệt*: Avah tangin likau drei.

vấy 1. **bak**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Quần bị vấy bùn*: Tarapha bak gluh. 2. **ppatuh**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Đổ vấy tội cho bạn*: Ppatuh glaic ka yut.

vậy I. 1. **yau nan**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Hôm nào cũng vậy*: Harei halei jāng yau nan. 2. **joh**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Anh đã nói thế, vậy tôi chẳng làm nữa*: Ai đôm yau nan, joh dahlak ôh ngak v'ok.

II. rei. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Đành chấp nhận vậy*: Yơ halār hatai rei.

vẻ 1. **ia**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Mỗi người mỗi vẻ*: Yāup urāng yāup ia. 2. **ia**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Xem ra vẻ phẩn khởi lấm*: Mong ia murchơh đei.

vẻ vang murkrāng. 𑜇𑜡𑜃𑜫.

vẽ 1. **cih**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vẽ tranh*: Cih tathwik. 2. **ppabingu**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vẽ lấm thứ phiền phức*: Ppabingu ralō pakār cwang kađah.

ven chiah, tapên. 𑜇𑜡𑜃𑜫 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Ven sông*: Tapên krōng.

vén thrôic. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vén quần*: Thrôic tarapha.

vẹo ve. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Xách vẹo lưng*: T'ok ve ka-ing.

vét 1. **ppapoh**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vét nôi*: Ppapoh gok. 2. **ppapoh**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vét túi*: Ppapoh kadung.

vê līk. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Vê điều thuốc*: Līk akok pakao.

về I. 1. **mai**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Về nhà*: Mai thāng. 2. **mai**. 𑜇𑜡𑜃𑜫 *Mua về nhiều thứ*: Blei mai ralō munung. 3. **galaic mai**.

၇၇၇၇၇၇ *Thuyền về bến:* Gilai galaic mai tapiên. **4. mai.** ၇၇၇ *Cụ đã về:* Kok mai pajơ. **II. ka, gah.** ၇၇၇ *Bàn về chuyện làm ăn:* Biai ka gruk ngak bbang.

vết 1. num. ၇၇၇ *Vết xe đổ:* Num ridêh tablok. **2. num.** ၇၇၇ *Vết bản:* Num murlak.

vi phạm gōk. ၇၇၇၇.

vì 1. kaywa. ၇၇၇၇ *Vi mưa nên nó không đến được:* Kaywa hajān hajiong nhu ôh mai hu. **2. ka, ywa.** ၇၇၇၇ *Hy sinh vì tổ quốc:* Klāk drei ka bangxa.

vì thế mưduh mung. ၇၇၇၇၇ ၇၇၇.

vĩ đại prong di prong. ၇၇၇၇ ၇၇၇ ၇၇၇.

ví kadung. ၇၇၇၇ *Vi tiền:* Kadung jiên.

ví von ppagap. ၇၇၇၇၇.

vị₁ pakat. ၇၇၇၇၇ *Những vị khách quý:* Dôm pakat tōy crih.

vị₂ 1. licār. ၇၇၇၇၇၇ *Vị ngọt:* Licār yamưn. **2. murta.** ၇၇၇၇ *Vị thuốc:* Murta jru.

vị trí 1. libik. ၇၇၇၇၇ *Ngồi đúng vị trí:* Dōk njaup libik. **2. libik dang.** ၇၇၇၇၇၇ *Giữ vị trí quan trọng:* Khik libik dang brāng.

vía 1. binguk yava. ၇၇၇၇၇၇ *Mất hồn vía:* Tapoh binguk yava. **2. ganāt.** ၇၇၇၇၇၇ *Bán mở hàng lấy vía:* Ppablei pakat muk ganāt.

việc 1. gruk. ၇၇၇၇ *Bận nhiều việc:* Jal ralō gruk. **2. gruk.** ၇၇၇၇ *Đi xin việc:* Nao likau gruk.

việc làm gruk ngak, gruk. ၇၇၇၇ ၇၇၇၇ ၇၇၇၇.

viên I. athar. ၇၇၇၇၇၇ *Viên thuốc:* Athar jru. **II. ppagul.** ၇၇၇၇၇ *Viên lại cho tròn:* Ppagul vơk ka vil.

viện 1. kanư. ၇၇၇၇ *Phải viện đến bạn bè:* Xang kanư tal yut cōy. **2. kajai.** ၇၇၇၇၇ *Viện lý do:* Kajai gādī kadha.

viếng ravang. ၇၇၇၇၇ *Viếng nhà:* Ravang thāng.

viết 1. vak. ၇၇၇၇ *Em bé tập viết:* Adei xīt thram vak. **2. vak.** ၇၇၇၇ *Viết thư:* Vak harak.

vịn gabbak. လာဇာဂါ *Vịn Đúng thành vòng:* Dang tường tập đi: Gabbak di taning thram nao.

vinh quang hadah tabbāng. ဘာသာရန် *စာအုပ် ရာဇာရန်.*

vịt ada. ချာအိ *Chăn vịt:* Glang ada.

vo 1. ppagul. ချာလဲ *Vo tròn chiếc bánh:* Ppagul vil kleh ahār. **2. rao.** ရာဝ် *Vo gạo:* Rao brah.

vò₁ ũk. ဝိုဂါ *Vò ruyou:* Ūk alag.

vò₂ rapao. ဝါဝါ *Vò quần áo:* Rapao khan ao.

vỏ 1. kađuh. ကာဇူ *Vỏ bưởi:* Kađuh boh bung. **2. harum.** ဝါဝ် *Vỏ kiếm:* Harum đao.

võ takai gai. ဝါဝါ *Tập võ:* Thram takai gai.

vọc bingal. ဝါဝါ *Trẻ con vọc đất:* Anūk neh bingal di halūk.

voi limun. ဝါဝါ *Khỏe như voi:* Khang yau limun.

vòm ravāng, jrai. ဝါဝါ *Vòm trời:* Ravāng lingīk.

vón tagul. ဝါဝါ *Đất vón cục:* Halūk tagul ghôy.

vòng 1. 1. gavāng. လာဇာဂါ *Đúng thành vòng:* Dang jiong gavāng. **2. kōng.** ကို *Vòng cổ:* Kōng takôy. **3. yong.** ယော *Chạy một vòng quanh hồ:* Đòic tha yong tom dar danao. **4. gavāng.** လာဇာဂါ *Vòng bụng:* Gavāng tung. **5. yong.** ယော *Lọt vòng chung kết:* Glut tamur yong yanong puic. **II. 1. vāng.** ဝါဝါ *Cho xe vòng vào làng:* Brei ka ridêh yong tamur palei. **III. yong.** ယော *Đi vòng đặng sau:* Nao yong gah likūk.

võng 1. ayun. ဝါဝါ *Nằm võng:* Đih di ayun. **II. cakông mung ayun.** ဝါဝါ *ဝါဝါ ဝါဝါ. III. murtian.* ဝါဝါ *Dây căng hơi võng:* Talei cadar mong ka murtian.

vọng danury. ဝါဝါ *Tiếng hát vọng về:* Xap doh danury mai.

vót cwo. ဝါဝါ *Vót nhọn một đầu:* Cwo halwok tha gah akok.

vọt 1. pruh. ဝါဝါ *Nước vọt ra không sao bị đượ:* la pruh tabiak, ôh thibar tadar hu. **2. brôk.** ဝါဝါ *Vọt chạy:*

Brôk đôic. **3. brôk.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Giá táng vọt*: Yom ppađik brôk.

vô cùng I. ô luic. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nói thì vô cùng*: Đôm yor ô luic. **II. haroh.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đẹp vô cùng*: Thiam haroh.

vô địch jai di jai. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

vô lý ô hu gadí. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

vô tận havai. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

vô ý achat. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

vỗ₁ 1. pah. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vỗ vai bạn*: Pah bira yut. **2. pah.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Chim vỗ cánh*: Ciim pah thiāup. **3. prai.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vỗ nước vào mặt cho tỉnh ngộ*: Prai ia tamur bbök ka hadah murta.

vỗ₂ ppalamuk. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vỗ béo lợn béo*: Ppalamuk pabuy.

vôi cūr. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vôi ăn trầu*: Cūr bbang hala. *Tường quét vôi*: Daning bah cūr.

vội 1. ug. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vội đi làm*: U'g thi nao ngak. **2. khamat.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mua hơi vội*: Blei khamat bbiak.

vội vã 1. bhung bhung. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ra đi vội vã*: Tabiak nao bhung bhung. **2. khamat khamei.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Quyết định vội vã*: Mur-irāt khamat khamei.

vỗn₁ 1. phun. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đi buôn lổ vổn*: Nao ikak bbeh phun. **2. phun.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vổn kiến thức*: Phun alimu.

vỗn₂ 1. takrung. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Hai người vổn thương nhau*: Dwa urāng anit gaup takrung.

vỡ₁ 1. ppatom. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vỡ đồng củi*: Ppatom bbūk njuh. **2. ravai.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Có việc gì là vỡ lấy làm cho được*: Hu gruk haget ravai muk ngak bihu.

vỡ₂ lipei. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đoán vỡ*: Pagalōng lipei.

vỡ mungak. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vỡ như không biết*: Mungak yau ôh thau.

vở 1. katāp. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Mua máy quết vỡ*: Blei dôm blah katāp. **2. vakak.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vỡ kịch*: Vakak buranur.

vỡ pacah. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Làm vỡ bát*: Ngak pacah pangin.

vớ cacao. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vớ lấy chiếc áo*: Kacao blah ao.

vợ kamei, hadiup. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Curói vợ: Khing kamei.*

với₁ um. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Với tay hái quả: U'm nao pek boh.*

với₁ I. 1. gam. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Tôi với anh cùng làm: Dahlak gam ai ngak.* **2. thong.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Sống chung với nhau: Diiup harung thong gaup.* **3. thong.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Tôi nói với anh điều này: Dahlak đôm thong ai kabha ni.* **4. mung.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Với hai bàn tay trắng mà làm nên: Mung dwa palāk tangin thoh bloh ngak jiong.* **5. thong.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Còn khổ với nó: Dōk rabbah thong nhu.* **II. hai ô.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Chờ tôi với: Cāng dahlak hai ô.*

vợi dôi. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vợi nhớ: Dôi thu-ôn.*

vót 1. thong. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vót củi dưới sông: Throng njuh di krōng.* **2. ppavoh.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Đổ vót: Đam ppavoh.*

vọt I. janhok. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Dùng vọt bắt cá: Murk janhok jhok ikān.* **II. jhok.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vọt được nhiều cá: Jhok hu ralō ikān.*

vu đôm thoh. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫.

vũ khí akha. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫.

vụ₁ bal. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vụ gặt: Bal ywak*

vụ₂ pakār. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vụ tham nhũng lớn: Pakār bbang daup prong.*

vua patao. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Lên ngôi vua: Tagôk jiong patao.*

vục gok. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vục đầy hai thùng nước: Gok bak dwa dhung ia.*

vui 1. buy. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vui như mở hội: Buy yau poh rija.* **2. buy.** 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Câu chuyện vui: Kadha akhān buy.*

vùi về buy be. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫.

vùi lam. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vùi trong tro nóng: Lam dalam habau pađiak.*

vun pabôr. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vun gốc cây: Pabôr gog phun.*

vụn kleh. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nhặt sắt vụn: Dôn pathei kleh.*

vụn vặt kleh kloh. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫.

vung₁ hatuk. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Nổi méo úp vung méo: Gok ve twak hatuk ve.*

vung₂ 1. yāk. 𑜉𑜂𑜂𑜃𑜫 *Vung tay*

nói: Yāk tangin đôm. **2. prai**. 𑜋𑜃𑜫 *Vung thóc cho gà*: Prai padai ka murnuk. **3. krôt**. 𑜋𑜃𑜫 *Chủi vung lên*: Pôic krôt tagôk.

vùng₁ **1. kavôm**. 𑜋𑜃𑜫 *Vùng núi phía bắc*: Kavôm còk gah birāk. **2. kanôy**. 𑜋𑜃𑜫 *Đau ở vùng ngực*: Pađĩk pak kanôy tada.

vùng₂ **1. kapok**. 𑜋𑜃𑜫 *Vùng đứt dây trói*: Kapok kloh talei girak. **2. brôk**. 𑜋𑜃𑜫 *Vùng dậy*: Brôk tagôk.

vũng **1. danao**. 𑜋𑜃𑜫 *Nước đọng thành vũng*: la kađông jiong danao. **2. tang**. 𑜋𑜃𑜫 *Bờ biển nước ta có nhiều vũng*: Tathĩk ia drei hu ralô tang.

vụng₁ **patôk**. 𑜋𑜃𑜫 *May vá vụng*: Jhĩk vĩk patôk. *Ăn nói vụng*: Đôm pôic patôk.

vụng₂ **klek**. 𑜋𑜃𑜫 *Ăn vụng*: Bbang klek.

vuông ppāk murta. 𑜋𑜃𑜫 *Khăn vuông*: Xiêup ppāk murta.

vuốt₁ **kakau**. 𑜋𑜃𑜫 *Vuốt hổ*: Kakau rimông.

vuốt₂ **pok**. 𑜋𑜃𑜫 *Vuốt nhẹ mái tóc*: Pok dāl bbūk.

vút **1. viu**. 𑜋𑜃𑜫 *Mũi tên vút lên cao*: Bbram viu tagôk glông. **2. viu**. 𑜋𑜃𑜫 *Tiếng sáo vút lên*: Xap vao viu tagôk.

vụt **1. xaywak**. 𑜋𑜃𑜫 *Vụt cho máy roi*: Xaywak dôm havei. **2. pling**. 𑜋𑜃𑜫 *Xe vụt qua*: Ridêh pling tapa. **3. dhit**. 𑜋𑜃𑜫 *Đèn vụt tắt*: Murnhũk padam dhit.

vừa₁ **gap**. 𑜋𑜃𑜫 *Ngon vừa thối*: Bingi gap min.

vừa₂ **kiet**. 𑜋𑜃𑜫 *Giày vừa chân*: Takhok kiet thong takai.

vừa₃ **1. birau**. 𑜋𑜃𑜫 *Vừa nhấc桌子*: Birau bau tal. **2. gam**. 𑜋𑜃𑜫 *Vừa đàn vừa hát*: Gam mư-in rabap gam doh.

vừa phải gap takru. 𑜋𑜃𑜫 𑜋𑜃𑜫.

vực₁ **1. tang**. 𑜋𑜃𑜫 *Lặn xuống vực*: Nhug trun tang. **2. hăng**. 𑜋𑜃𑜫 *Vực núi*: Hăng còk.

vực₂ **1. voh**. 𑜋𑜃𑜫 *Vực người bệnh dậy*: Voh rarwak tagôk. **2. voh**. 𑜋𑜃𑜫 *Thợ giỏi vực thợ*

trẻ: Ragei bijag voh ragei rineh.

vùng lingu, tanung. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Gieo vùng*: Drāk lingu.

vững 1. kajap. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Tường rất vững*: Daning biak kajap. **2. kajap**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vững tay nghề*: Kajap tangin rabbo.

vững chắc thanag. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

vững vàng tati tatang, kardak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫.

vươn 1. pationg. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vươn mình đứng dậy*: Pationg rūp dang tagôk. **2. yar**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngọn cây vươn ra chỗ ánh nắng*: Hajung phun yar nao gah pađiak.

3. pationg. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vươn lên hàng đầu*: Pationg tagôk talei ngok.

vườn bõn. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vườn cây*: Bõn phun.

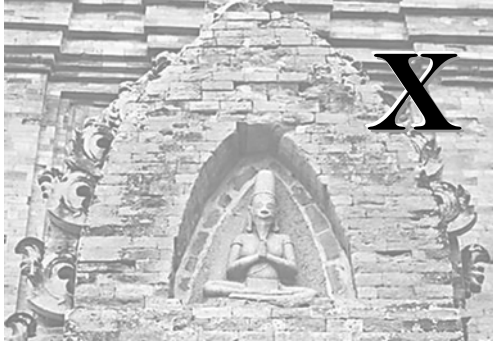
vườn kra le. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vườn hót*: Kra le thu-ūk.

vương 1. vai. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nhện vương to*: Galimung vai kabwak. **2. kađông**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nắng còn vương*: Pađiak dōk kađông.

vướng tavak. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Bị vướng tay áo*: Tavak tangin ao.

vượt 1. tapa. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vượt đèo*: Tapa bađên. **2. tapa**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Cho xe vượt lên trước*: Brei ridêh tapa nao dahlau. **3. tapa**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vượt nắng suất*: Tapa di phôl.

vứt 1. parah. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Vứt bỏ*: Parah klāk. **2. ppakleh**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Không vứt nó được đâu*: Ôh ppakleh di nhu hu. **3. parah**. 𑜏𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đổ đạc vứt lung tung*: Kaya kār parah bāl.

những chuyện xa xôi: Đôm dôm kadha atah nôm.

xa xưa dimun. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫.

xả₁ **1. ppathoh.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xả nước đấm ruộng*: Ppathoh ia di alok hamu. **2. thaic.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Mắng như xả vào mặt*: Pôic yau thaic tamư bbök.

xả₂ **ppabrai.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xả thịt lợn*: Ppabrai ralo pabuy.

xa₁ **chia.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Quay xa*: Ppayong chia.

xa₂ **I. 1. atah.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Nhà ở xa biển*: Thăng dök atah di tathik. **2. atah.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Họ hàng xa*: Gaup atah. **3.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Hai cách sống khác xa nhau*:

Dwa mưnuh diiup karei atah di gaup. **II. atah.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xa nhau lâu*: Atah di gaup chôy.

xa cách 1. atah hađoh. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Bao năm xa cách nhau*: Đôm thun atah hađoh di gaup. **2. atah.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Sống xa cách với mọi người*: Diiup atah di urăng.

xa xôi 1. atah jwēng. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Đường sá xa xôi*: Jalān bbāk atah jwēng. **2. atah nôm.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Nói*

xả₃ **jroh.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xả quần áo*: Jroh khan ao.

xã xa, bhum. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Các xã trong huyện*: Đôm bhum dalam hwên.

xã hội buk krām. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫.

xác I. 1. thap. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Hồn lia xác*: Xwan atah di thap. **2.**

talăng. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xác máy bay*: Talăng ahök par. **3. ao.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xác rắn*: Ao ula. **4. njah.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xác chè*: Njah ce. **II. talăng.** 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Minh gây xác*: Rüp đông talăng.

xác định tanap. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫.

xách 1. tok. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xách túi quần áo*: Tok tabik khan ao.

2. tok. 𑜋𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫𑜂𑜫 *Xách tai*: Tok tangi. **3. tanjāk.** *Xách nón ra đi*: Tanjāk đôn tabiak nao.

xài dahāk. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xài hét tiên:* Dahāk abih jiên.
xám bilók. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Con hổ xám:* Rimōng bilók.
xanh 1. jao. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Áo xanh:* Ao jao. **2. mutah.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Chuối xanh:* Patei mutah.
xào hana ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xào rau:* Hana njam.
xáo₁ rôh. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xáo tung đồ đạc:* Rôh taklung kaya kār.
xáo₂ hana thrau. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xáo măng:* Hana thrau thông rabung.
xát pa-wa. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xát xà bông lên quần áo:* Pa-wa xabbong di khan ao.
xay chai. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xay thóc:* Chai padai.
xảy mujiong. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Việc xảy ra:* Gruk mujiong tabiak.
xấn₁ pathal. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xấn quần lợi suôi:* Pathal tarapha lôy tapa croh.
xấn₂ trek. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Dùng mai xắn đất:* Muk vāk trek halūk.
xất tiak. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xất sấn ra phoi:* Tiak habei plôm babbu.
xâm lược mublah ia. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ.
xâm phạm gōk tal. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ.
xâu I. xring. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xâu kim:* Xring jarum. **II. xanring.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xâu cá:* Xanring ikān.
xấu 1. jhāk. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Dáng đi xấu:* Thek nao jhāk. **2. jhāk.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Hàng xấu:* Kabha jhāk.
3. jhāk. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Thời tiết xấu:* Ganuh marta jhāk. **4. jhāk.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xấu tính:* Jhāk mưnuh.
5. jhāk. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xấu mặt vì con cái:* Jhāk bbök kaywa anūk bīk.
xấu hổ I. 1. mưlau. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Tính hay xấu hổ:* Mưnuh tariêng di mưlau. **2. tachaup bbök.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Đáng xấu hổ:* Đāng thi tachaup bbök. **II. mưlau.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Cây xấu hổ mọc ven đường:* Phun mưlau tamuh tapên jalān.
xây dựng darāp. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ.
xe₁ I. ridêh. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xe ô tô:* Ridêh ô tô. **II. pajiong.** ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xe hàng ra chợ:* Pajiong kabha nao darāk.
xe₂ juh. ᩉ᩠ᩅᩁᩣ᩠ᩅ *Xe chỉ:* Juh mrai.

xé 1. blah. ហ្មុន *Xé gổ:* Blah kayau. **2. klang.** ក្លង់ *Xé rãnh thoát nước:* Klang (njam lang) jakol ppathoh ia.

xé hāk. ហ៊ាក់ *Xé vái:* Hāk khan bai.

xem 1. iok. ខ្មែរ *Xem phim:* lok phim. **2. mong yau.** ម៉ុងយ៉ូ *Xem ra nó có vẻ đống ý:* Mong ka nhu jao. **3. iok.** ខ្មែរ *Thử làm xem:* Lōng ngak iok. **4. mong.** ម៉ុង *Xem nhau như anh em ruột:* Mong gaup yau hatian.

xem xét mong iok. ខ្មែរ ខ្មែរ *Xem xét:* xét ខ្មែរ.

xen 1. tablak. តាប្លាក់ *Trồng xen các loại cây:* Pala tablak dôm paka phun. **2. carök.** ចារ៉ុក *Xen vào chuyện riêng:* Carök tamu kadha prân.

xén cre. ខ្មែរ *Xén hàng rào:* Cre paga.

xèng avāk. ខ្មែរ *Xèng xúc cát:* Avāk jhok cwah.

xéo trek. ខ្មែរ *Xéo một đùì lợt:* Trek tha pha pabuy.

xéo ppajwak. ខ្មែរ *Xéo nát mảnh vườn:* Ppajwak tayah xwēt bōn.

xep pēt. ខ្មែរ *Xe xep lóp:* Ridéh pēt boh.

xét ppachāng iok. ខ្មែរ *Xét:* xét ខ្មែរ.

xê halih. ខ្មែរ *Xê qua một chú:* Halih tapa tha xit.

xếp I. 1. dak. ខ្មែរ *Xếp gạch thành đống:* Dak kiak jiong bbük. **2. ramik.** រ៉ាមិក *Xếp công việc lại:* Ramik gruk hit vok. **II. kayau.** កាយ៉ូ *Mua cả xếp vải:* Blei tal tha kayau khan bai.

xĩa cakiël. ខ្មែរ *Xĩa răng:* Cakiël tagei.

xích₁ I. threng. ខ្មែរ *Xích buộc chó:* Threng ikak athau. **II. ppathreng.** ខ្មែរ *Xích con chó lại:* Ppathreng athau vok.

xích₂ halih. ខ្មែរ *Xích lại gần nhau:* Halih mai jek gaup.

xin likau. ខ្មែរ *Xin cơm ăn:* Likau lithei hwak.

xin lỏi likau ampun, ampun. ខ្មែរ *Xin lỏi:* ខ្មែរ ខ្មែរ.

xin xỏ neh likau. ខ្មែរ *Xin xỏ:* ខ្មែរ.

xinh balai. ខ្មែរ *Cô bé rất xinh:* Nai xīt biak balai.

xinh đẹp mulang. 𑜉𑜂𑜂𑜫. **javing.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nước xoáy:* la javing. II. **thăng ia.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nước chảy thành nhiều xoáy:* la đòic jơng ralô thăng ia.

xỏ 1. cūk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xỏ giày:* Cūk takhok. **2. carök.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Chơi xỏ bạn:* Mur-in carök yut.

xoa 1. ravok. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xoa đầu khen bé:* Ravok akok muyom rineh. **2. luk.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xoa đầu gió:* Luk mưnhưk angin.

xóa 1. pparadam. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xóa dấu vết:* Pparadam nưm mưk. **2. ppakloh.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xóa nợ:* Ppakloh thre.

xoài₁ pa-ōk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mua máy quả xoài:* Blei dôm boh pa-ōk.

xoài₂ tadoh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nằm xoài giữa sân nhà:* Đih tadoh di lanōng thăng.

xoay 1. ppayong. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xoay tròn:* Ppayong vil. **2. padar.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gió xoay chiều:* Angin padar adih. **3. đòic.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xoay mãi mới được ít tiền:* Đòic miết mưng hu tha xit jiên.

xoáy I. 1. cao. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xoáy nắp lọ:* Cao tanwak kalok. **2. javing.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nước xoáy:* la javing. II. **thăng ia.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nước chảy thành nhiều xoáy:* la đòic jơng ralô thăng ia.

xòe cūk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xòe bàn tay ra:* Cūk palāk tangin tabiak.

xóm puk. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xóm nghèo:* Puk kathot.

xong 1. bloh. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Công việc đã xong:* Gruk hit bloh pajơ. **2. bloh.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nói thế không xong đâu:* Đôm yau nan ô bloh ô

xót 1. harao. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Nước muối thấm vào vết thương xót lảm:* la xara njôm tamư lika harao lô. **2. harao.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xót tiền tiếc của:* Harao ka jiên palai ka drap.

xô₁ xô. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Cắm xô đi xách nước:* Ba xô nao tơk ia.

xô₂ 1. talog. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Xô ngã:* Talog libuh. **2. jai.** 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Gió làm béo xô vào một chỗ:* Angin ngak njưic jai nao tha libik.

xô₃ xôn. 𑜉𑜂𑜂𑜫 *Mua xô:* Blei xôn.

xốc₁ 1. **ppabrôk**. ខ្មែរល្ងាញ *Haupt* ia muthin hôl blāng. 2. *Xóc rom*: Ppabrôk pông. 2. **ppavoh**. ខ្មែរភ្នំ *Xóc bó củi lên vai*: Ppavoh pōk njuh tagôk bira.

xốc₂ **brôk**. ខ្មែរល្ងាញ *Thừa thắng xóc tói*: Ppatuy jai brôk nao.

xộc 1. **blāk**. ល្ងាញ *Xộc vào nhà*: Blāk tamư thāng. 2. **hôi blāng**. ខ្មែរល្ងាញ *Mùi thối xộc vào*: Haupt bruk hôl blāng tamư.

xôi ដើម្បី. ខ្មែរល្ងាញ *Thối xôi*: Tanưk điềup.

xối 1. **along**. ខ្មែរល្ងាញ *Xối nước*: Along ia. 2. **thaic**. ថៃ *Măng xôi*: Pôic thaic.

xôn xao I. **chu chao**. ខ្មែរល្ងាញ *Tiếng cười nói xôn xao*: Xap đôm klao chu chao. II. **chu chao**. ខ្មែរល្ងាញ *Xôn xao dư luận*: Urāng bbēg chu chao.

xông, **blāk**. ល្ងាញ *Xông vào nhà*: Blāk tamư thāng.

xông₂ **đik**. ខ្មែរល្ងាញ *Tử bị mới xông*: Darong gōk amu đik.

xông₃ 1. **hôi blāng**. ខ្មែរល្ងាញ *Mùi nước mắm xông lên*: Haupt ia muthin hôl blāng. 2. **ppahaup**. ខ្មែរល្ងាញ *Xông muổi*: Ppahaup jamok. 3. **chôm**. ខ្មែរល្ងាញ *Nấu nồi nước xông*: Riak gok ia chôm.

xói 1. **ppabrôk**. ខ្មែរល្ងាញ *Xói đất*: Ppabrôk tanưh. 2. **toh**. ខ្មែរល្ងាញ *Xói cơm vào bát*: Toh lithei tamư pangin.

xua 1. **nhah**. ខ្មែរល្ងាញ *Xua tay từ chối*: Nhah tangin niga. 2. **yông**. ខ្មែរល្ងាញ *Xua vọt vào chuồng*: Yông ada tamư ro. 3. **aloh**. ខ្មែរល្ងាញ *Xua tan nỗi buồn*: Aloh tayah drôy.

xuân I. 1. **bal bingu**. ល្ងាញ *Đón xuân*: Rōk bal bingu. 2. **rineh**. ខ្មែរល្ងាញ *Hội xuân*: Rineh vơk. II. **rineh**. ខ្មែរល្ងាញ *Tuổi xuân*: Thun rineh.

xuất hiện **bhāt**. ល្ងាញ.

xuất sắc **tajai**. ខ្មែរល្ងាញ.

xúc 1. **jhok**. ខ្មែរល្ងាញ *Xúc cơm ăn*: Jhok lithei hwak. 2. **jhok**. ខ្មែរល្ងាញ *Xúc được mới tép*: Jhok hu mưkhorok pagra.

xúc động **hadah haduy**. ខ្មែរល្ងាញ ខ្មែរល្ងាញ.

xui **ppatal**. ខ្មែរល្ងាញ *Chớ xui*

dại người ta: Jôy ppatal gila urāng.

xúi pacuh. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xúi trê con:* Pacuh anūk rineh.

xúm njrung, tom gul. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xúm lại bên nhau:* Tom gul vớk jek gaup.

xung phong blāk dahlau. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

xuôi I. 1. dalôn. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Thuyền đi xuôi gió:* Gilai nao dalôn angin. **2. ligeh.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Việc gì cũng xuôi cả:* Gruk halei jāng ligeh rei. **3. pabuih.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Miền xuôi miền nugar:* Nugar pabuih nugar paprong. **II. 2. ppatuy.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xem chừng ông ta đã xuôi rồi:* Mong yau ông nan ppatuy pajơ.

xuông ge. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đi xuống qua sông:* Đīk ge tapa krōng.

xuống 1. trun. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xuống núi:* Trun cớk. **2. trun.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Hàng xuống giá:* Kabha trun yom. **3. trun.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Nhìn xuống đất:* Mong trun halūk.

4. dala. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Ngồi xuống:* Dōk dala.

xuyèn 1. bbrwak. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đường hầm xuyên núi:* Jalān kahung bbrwak tapa cớk. **2. đōic luic.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Đường sắt xuyên Việt:* Jalān ridéh apuy đōic luic ia Biêt.

xuyít pachut. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xuyít con làm sai:* Pachut anūk ngak xwel.

xử 1. dōk. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xử tệ với bạn:* Dōk jhāk thông yut. **2. tamār.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xử phạt:* Tamār. **3. bican.** 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xử bán:* Bican cuh.

xử sự dōk dang. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

xử nugar, bhum. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xử nóng:* Bhum pađiak.

xử sở nugar, bhum bhōk. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

xửa rik, yao. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

xửa nay rah rai. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

xức luk. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xức thuốc:* Luk jru.

xưng hô iêu. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xưng hô thân mật:* Iêu cram.

xúng lek. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫 *Xúng đôi:* Lek yau.

xúng đáng lek thamgờ. 𑜁𑜢𑜤𑜂𑜫.

xước xalwah. 𑜋𑜃𑜫𑜄𑜫 *Gai cào* **talāng.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Mặt xương:*
xước da: Darôy vaic xalwah Bbök talāng. **2. hog.** 𑜇𑜨𑜃𑜫
 kalik. *Việc này xương quá:* Gruk ni
xương I. 1. talāng. 𑜇𑜨𑜃𑜫 *Gậy* hog đêi.
trơ xương: Lavāng đông **xương máu rilo darah.**
 talāng. **2. rathuk.** 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫 𑜇𑜨𑜃𑜫
Xương lá: Rathuk hala. **II. 1.**

Y

y₁ nhu. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Y từ đâu đến:* Nhu dōk pak halei mai.
y₂ yau. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Y hẹn:* Yau ppagôn.
y₃ i. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Y té:* I tềk.
y hệt kadi hak. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
y phục paca. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
ý xag hatai. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ý thế làm càn:* Xag hatai thêk ngak balik.
ý 1. gimnit. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Hiểu ý nhau:* Thau gimnit gaup. **2. gimnit.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Bài viết có nhiều ý hay:* Kadha vak hu ralô gimnit ghoh. **3. ganap mong.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Hỏi ý bạn bè:* Tanhi ganap mong yut côy. **4. jamāl.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Làm theo ý người ta:* Ngak tuy jamāl urāng. **5. thek.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫

Giữ ý trước đông người: Khik thek anak ralô urāng.
ý chí numuk. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
ý định jamāl paya. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
ý kiến ganap mong. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
ý muốn bathār. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
ý nghĩa 1. ar. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ý nghĩa của lời nói:* Ar panôic đôm. **2. hu ar.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Việc làm ý nghĩa:* Gruk ngak hu ar.
yếm ngak gur. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Yếm trừ ma:* Ngak gur ppalai bhūt.
yếm hộ dai patih. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
yên, ưn. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Ngồi trên yên ngựa:* Dōk ngok ưn ateh.
yên₂ 1. giđang. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Đúng yên:* Dang giđang. **2. thug.** 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Để cho tôi yên:* Lōy ka dahlak thug.
yên tâm thug hatai. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
yên tính jwa giđang. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫.
yêu₁ kamulai. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Quy yêu:* Bhūt kamulai.
yêu₂ 1. anit. 𑜏𑜢𑜤𑜰𑜫 *Mẹ yêu con:* Amêk anit anūk. **2. khap.**

ကောဇာ <i>Cò cậu yêu nhau:</i>	yêu sách đòk. ခွေကော.
Pacei kanai khap di gaup.	yêu thương uranam. ဝေဘော့.
yêu cầu kanu. ကာကွ.	yếu 1. liman. လာနုကော <i>Sức</i>
yêu chuộng ranam takru.	<i>khỏe yếu:</i> Prun yava liman.
ဘော့ ခေကြို.	2. biêr. ခေဟံဝါ <i>Tay nghề yếu:</i>
yêu quý anit thong puja.	Tangin rabbo biêr.
ခွေကော့ဝါ ခေ ကာကွ.	

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - VĂN NGHỆ TP.HCM

88-90 Ký Con, P.Nguyễn Thái Bình, Quận 1 - TP.HCM

ĐT: (08) 38216009 - 39142419

Fax: (08) 39142890

Email: nxbvhn@nxbvhanhoavannghe.org.vn

nxbvanhoavannghe@yahoo.com.vn

Website: nxbvanhoavannghe.org.vn

*

Chịu trách nhiệm xuất bản:
HUỲNH THỊ XUÂN HẠNH

Biên tập: TRUNG KIÊN

Sửa bản in: TÁC GIẢ

Trình bày: CẨM HÀ

Bìa: KHÁNH CHI

Liên kết xuất bản: Tác giả

In lần thứ nhất. Số lượng: 2000 cuốn, khổ 12 x 18cm.

Tại Công ty TNHH Cẩm Chí.

Số đăng ký KHXB: 1607-2013/CXB/03-102/VHVN.

Quyết định xuất bản số: 463/QĐ-NXBVHVN ngày 31/12/2013.

In xong và nộp lưu chiểu Quý I năm 2014.